సెంట్రల్ బోర్డ్ ఆఫ్ ఎక్సైజ్ మరియు కస్టమ్స్

న్యూఢిల్లీ

జీ.ఎస్.టీ పై తరచుగా అడిగే ప్రశ్నల జాబితా (ఎఫ్.ఏ.క్యూ)

ముందుమాట

2016 సెప్టెంబర్ 8న 101వ రాజ్యాంగ సవరణ అమలులోకి రావడం, సెప్టెంబర్ 15న జీ.ఎస్.టీ కౌన్సిల్ నోటిఫికేషన్ వెలువడటంతో జీ.ఎస్.టీ అమలుకు మార్గం సుగమమైంది. 2017 ఏప్రిల్ 1వ తేదీ నుంచి ఈ భారీ పరోక్ష పన్నుల సంస్కరణను ప్రవేశపెట్టాలని ప్రభుత్వం పట్టుదలగా ముందుకు సాగుతున్నది. కేంద్ర, రాష్ట్ర పరోక్ష పన్నుల అధికారులకు, అలాగే వాణిజ్య వర్గాలకు జీ.ఎస్.టీ భావనలు, క్రమాలు, విధానాల గురించి శిక్షణ ఇవ్వడం ఈ దిశగా ఎదురయ్యే అతిపెద్ద సవాళ్లలో ఒకటిగా ఉంటుంది.

జీ.ఎస్.టీపై కేంద్ర రాష్ట్ర అధికారులకు శిక్షణ ఇచ్చే బాధ్యతను ఎక్సైజ్, కస్టమ్స్ కేంద్రబోర్డు పరిధిలోని నేషనల్ అకాడమీ ఆఫ్ కస్టమ్స్, ఎక్సైజ్ & నార్కోటిక్స్ (ఎన్ఏసీఈఎన్) కు అప్పగించడమైంది. జీ.ఎస్.టీ వ్యవస్థ పనిచేయడం ప్రారంభించినప్పుడు అందుకు సంసిద్ధంగా ఉండేలా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు చెందిన సుమారు 60,000 మంది అధికారులకు శిక్షణ ఇచ్చే బృహత్తరమైన కృషిని ఎన్ఏసీఈఎన్ (NACEN) చేపట్టింది. ఎన్ఏసీఈఎన్ ఈసరికే క్షేత్రస్థాయి అధికారులకు శిక్షణ ఇచ్చేందుకు దేశవ్యాప్తంగా 2,000 మంది శిక్షకుల బృందాన్ని సిద్ధం చేసి ఉంచింది. పరిమిత సమయం మాత్రమే అందుబాటులో ఉన్నందున తరగతి గది శిక్షణతో పాటుగా ఎక్కువమందిని చేరుకునేందుకు వీలుగా వర్చువల్ క్లాస్‌రూమ్స్, ఈ-లెర్నింగ్ మాడ్యూల్స్ వంటి అధునాతన సాంకేతిక సాధనాలను ఉపయోగించాలని కూడా ప్రణాళికలు వేస్తున్నది.

ఈ సామర్థ్య నిర్మాణ కృషిలో భాగంగా శిక్షణ, ప్రశ్నలు-జవాబుల సమావేశాల సందర్భంగా సేకరించిన సమాచారం ఆధారంగా తరచుగా వినిపించే ప్రశ్నల జాబితాను రూపొందించింది. అధికారులకు, సాధారణ ప్రజానీకానికి జీ.ఎస్.టీ చట్టం, దానిలోని సూక్ష్మ విషయాలను సులువుగా బోధించేందుకు ఇది శిక్షణ సాధనంగా ఉపయోగపడుతుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర అధికారుల బృందం ఈ ప్రశ్నావళిని సమీక్షించింది. ఈ పుస్తకాన్ని రూపొందించే కృషిలో పాల్గొన్న అధికారులకు, ఎన్ఏసీఈఎన్‌కు నా అభినందనలు తెలియజేస్తున్నాను.

జీ.ఎస్.టీపై పన్ను అధికారులకు, వాణిజ్య వర్గాలకు, సాధారణ ప్రజానీకానికి విజ్ఞానం పంచడంలో ఈ ప్రశ్నావళి ప్రభావవంతమైన సాధనంగా ఉంటుందని భావిస్తున్నాను. ప్రజల సౌకర్యార్థం విడుదల చేసిన నమూనా జీ.ఎస్.టీ చట్టం ఆధారంగా ఈ తొలివెర్షన్‌ను రూపొందించడమైంది. ఆయా సమయాలలో వచ్చే చట్టాలు, నిబంధనలతో ఎన్ఏసీఈఎన్ సవరించిన వెర్షన్లను వెలువరిస్తుంది.

(సంతకం)

నజీబ్ షా

చైర్మన్, సీబీఈసీ

విషయ సూచిక

1. **వస్తు, సేవల పన్ను స్థూల పరిశీలన...3**
2. పన్ను విధింపు మరియు మినహాయింపు...25
3. రిజిస్ట్రేషన్...35
4. సరఫరా అర్థం మరియు పరిధి 57
5. సరఫరా సమయం...69
6. జీఎస్‌టీ కింద విలువ లెక్కింపు..79
7. జీఎస్టీ పన్ను చెల్లింపు..87
8. ఎలక్ట్రానిక్ కామర్స్..100
9. జాబ్ వర్క్...109
10. ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ 118
11. జీఎస్‌టీలో ఇన్‌పుట్ సర్వీస్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ సూత్రం 132
12. రిటర్న్స్ సమర్పించే విధానం మరియు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను సరిపోల్చడం...139
13. అసెస్‌మెంట్ మరియు ఆడిట్..152
14. పన్ను వాపసు (రిఫండ్స్) 163
15. **అభ్యర్థనలు – వసూళ్లు 176**
16. జీఎస్టీలో పునర్విచారణలు, సమీక్ష – సవరణ..188
17. ముందస్తు ఆదేశం 200
18. తనిఖీ, శోధన, స్వాధీనం, నిర్బంధం...210
19. నేరాలు, జరిమానాలు, విచారణ, నివృత్తి 235
20. ఐజీఎస్టీ చట్టం - స్థూల పరిశీలన..256

21. వస్తుసేవల సరఫరా ప్రదేశం..264
22. జీఎస్టీ పోర్టల్‌లో ప్రాథమిక వ్యాపార ప్రక్రియ......................................276
23. మధ్యంతర నిబంధనలు 297

రూపొందించినవారు: శ్రీ దీపక్ మట, అసిస్టెంట్ డైరెక్టర్, ఎన్ఎసీఈఎన్ ముంబై, శ్రీ సంజీవ్ నాయర్, ఎగ్జామినర్ సీఈఎస్టీఏటీ ముంబై, పర్యవేక్షణ శ్రీ సమీర్ బజాజ్, అదనపు డైరెక్టర్, ఎన్ఏసీఈఎన్ ముంబై.

సమీక్షకులు: శ్రీ పీ.కే.మహంతి, కన్సల్టెంట్, సీబీఈసీ (1వ అధ్యాయం); శ్రీ విశాల్ ప్రతాప్‌సింగ్, డీసీ (జీ.ఎస్.టీ), జీ.ఎస్.టి విధాన విభాగం, సీబీఈసీ (2వ అధ్యాయం), డాక్టర్ పీ.డీ.వాఘేలా, సీసీటీ, గుజరాత్ (3, 7 అధ్యాయాలు); శ్రీ డీ.పీ.నాగేంద్రకుమార్, పీఆర్. డీజీ, డీజీసీఈఐ, బెంగళూరు (అధ్యాయాలు 4 నుంచి 6); శ్రీ ఉపేందర్ గుప్తా, కమిషనర్, జీ.ఎస్.టీ, సీబీఈసీ (అధ్యాయాలు 8 నుంచి 11); శ్రీ రిత్విక్ పాండే, సీసీటీ, కర్నాటక (అధ్యాయం 12); శ్రీ అరుణ్‌కుమార్ మిశ్రా, జాయింట్ సెక్రెటరీ, సీటీడీ, బీహార్ (అధ్యాయం 13): శ్రీ ఖాలిద్ అన్వర్, సీనియర్ జేసీటీ, వెస్ట్ బెంగాల్ (అధ్యాయాలు 14 మరియు 24); శ్రీ అజయ్ జైన్, పీఆర్. కమిషనర్ ఆఫ్ కస్టమ్స్, అహ్మదాబాద్ (అధ్యాయం 15); శ్రీ బీ.బీ.అగర్వాల్, పిఆర్. కమిషనర్, హైదరాబాద్ (అధ్యాయం 16); శ్రీ శశాంక్ ప్రియ్, ఏడీజీ, డీజీ జీ.ఎస్.టీ, సీబీఈసీ (అధ్యాయాలు 17 మరియు 20); శ్రీ జీ.డీ.లోహానీ, సీసీఈ, ఫరీదాబాద్ (అధ్యాయం 23).

దయచేసి మీ అభిప్రాయాలు, సూచనలు dg.nacen-cbec@nic.in కు పంపగలరు.

సూచన:

జీ.ఎస్.టీపై ఈ ప్రశ్నావళిని 2016 జూన్‌లో ప్రజల కోసం విడుదల చేసిన నమూనా జీ.ఎస్.టీ చట్టం ముసాయిదా ఆధారంగా ఎన్ఏసీఈఎన్ రూపొందించగా సోర్స్ ట్రైనర్లు సమీక్షించడం జరిగింది. ఈ ప్రశ్నావళి కేవలం శిక్షణ, అధ్యయన అవసరాల నిమిత్తం మాత్రమే ఉద్దేశించిందని గమనించగలరు.

ఈ పుస్తకంలోని సమాచారం కేవలం సాధారణ అవగాహన కల్పించే నిమిత్తం ఇవ్వడమైంది. దీనిని న్యాయ సలహా లేదా అభిప్రాయంగా భావించరాదు. మరిన్ని వివరాలకు నమూనా జీ.ఎస్.టీ చట్టాన్ని పరిశీలించగలరు.

వస్తు, సేవల పన్ను స్థూల పరిశీలన (GST)

1. వస్తు, సేవల పన్ను స్థూల పరిశీలన (GST)

ప్రశ్న 1. వస్తువులు మరియు సేవల పన్ను (GST) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: వస్తువులు మరియు సేవలపై విధించే గమ్య ఆధారిత పన్ను ఇది. ఉత్పత్తి నుంచి అంతిమంగా వినిమయం వరకు అన్ని దశల్లో దీనిని విధించాలని ప్రతిపాదించడమైంది. మునుపటి దశలలో చెల్లించిన పన్నులను సెటాఫ్‌గా చూపించడం జరుగుతుంది. క్లుప్తంగా చెప్పాలంటే విలువ జోడింపు పైన మాత్రమే పన్ను విధించడం జరుగుతుంది. అలాగే అంతిమ వినియోగదారుని పైనే పన్ను భారం పడుతుంది.

ప్రశ్న 2. వినియోగంపై గమ్య ఆధారిత పన్ను అంటే ఏమిటి?

జవాబు: వినిమయ ప్రదేశం సాధికార పరిధిలోకి వచ్చే పన్ను విభాగానికి మాత్రమే ఈ పన్ను జమ అవుతుంది. ఈ పరిధినే సరఫరా జరుగు ప్రదేశంగా కూడా పిలుస్తారు.

ప్రశ్న 3. ప్రస్తుతమున్న పన్నులలో జీ.ఎస్.టీ రాకతో రద్దయ్యేవి ఏవి?

జవాబు: ఈ దిగువ పన్నుల స్థానాన్ని జీ.ఎస్.టీ. ఆక్రమిస్తుంది.

(i) ప్రస్తుతం కేంద్రం వసూలు చేస్తున్న పన్నులు:

- ఏ) కేంద్ర ఎక్సైజ్ సుంకం
- బీ) ఎక్సైజ్ సుంకాలు (ఔషధాలు, సౌందర్య సాధనాలు)
- సీ) అదనపు ఎక్సైజ్ సుంకాలు (ప్రత్యేక ప్రాముఖ్యం కలిగిన ఉత్పత్తులు)

డీ) అదనపు ఎక్సైజ్ సుంకాలు (జౌళి మరియు జౌళి ఉత్పత్తులు)

ఈ) అదనపు కస్టమ్స్ సుంకాలు (వీటిని సాధారణంగా సీవీడీ అని పిలుస్తారు)

ఎఫ్) ప్రత్యేక అదనపు కస్టమ్స్ సుంకం (ఎస్ఏడీ)

జీ) సర్వీస్ ట్యాక్స్

హెచ్) వస్తు, సేవలపై కేంద్ర సర్చార్జీలు, సెస్సులు

(ii) జీ.ఎస్.టీ వల్ల రద్దయిపోయే రాష్ట్ర పన్నులు

ఏ) విలువ ఆధారిత పన్ను రాష్ట్ర సుంకం (వ్యాట్)

బీ) కేంద్ర అమ్మకం పన్ను

సీ) విలాస సుంకం

డీ) ప్రవేశ సుంకం (అన్ని రూపాల్లో)

ఈ) వినోదం మరియు ఉల్లాసపు సుంకం (స్థానిక సంస్థలు విధించేది మినహా)

ఎఫ్) ప్రకటనలపై విధించే పన్ను

జీ) కొనుగోలు సుంకం

హెచ్) లాటరీలు, పందాలు, జూదంపై విధించే సుంకం

వస్తు, సేవలపై ఇప్పటిదాకా రాష్ట్రాలు విధిస్తున్న సర్చార్జీలు, సెస్సులు

జీ.ఎస్.టీ కింద రద్దయిపోయే కేంద్ర, రాష్ట్ర, స్థానిక సంస్థల పన్నులు, సెస్సులు, సర్చార్జీలపై కేంద్రానికి, రాష్ట్రాలకు జీ.ఎస్.టీ కౌన్సిల్ సిఫారసులు చేస్తుంది.

ప్రశ్న 4. పైన తెలిపిన పన్నులను జీఎస్.టీలో విలీనం చేసేందుకు ఆమోదించిన సూత్రాలేవి?

జవాబు: జీఎస్.టీలో విలీనం చేసేందుకు గల అవకాశాల నిమిత్తం వివిధ కేంద్ర, రాష్ట్ర స్థానిక సంస్థల పన్నులను పరిశీలించడం జరిగింది. ఈ దిగువ సూత్రాలను దృష్టిలో ఉంచుకుని వీటిని గుర్తించారు.

జీఎస్.టీలో విలీనం చేసేవి ప్రాథమికంగా వస్తువుల సరఫరా లేదా సేవల సరఫరాపై విధించే పరోక్ష పన్నులై ఉండాలి.

విలీనం చేసే సుంకాలు వస్తువులు మరియు సేవల యొక్క దిగుమతి/ తయారీ/ ఉత్పత్తితో ప్రారంభించి అంతిమంగా వాటి వినిమయం వరకు జరిగే లావాదేవీల పరంపర (శృంఖ)లకు చెందినవై ఉండాలి.

ఈ విలీనం వల్ల రాష్ట్రం లోపల, రాష్ట్రాల మధ్య పన్ను జమల ప్రవాహం సాఫీగా జరిగేలా ఉండాలి. వస్తువులు మరియు సేవలతో ప్రత్యేకించి సంబంధం లేని పన్నులు, సుంకాలు, రుసుములను జీ.ఎస్.టీలో విలీనం చేయరాదు.

అటు కేంద్రానికి, ఇటు రాష్ట్రాలకు ఆదాయ పంపిణీ సజావైన రీతిలో ఉండేలా చూడాలి.

ప్రశ్న 5: వస్తుసేవల పన్ను-GST పరిధినుంచి మినహాయింపునకు ప్రతిపాదించిన వస్తువులేవి?

జవాబు: మానవ వినియోగం కోసం ఆల్కహాల్‌తో కూడిన మద్యం సరఫరా మినహా అన్ని వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటినీ సరఫరా చేయడంపై విధించే పన్నును ‘‘వస్తుసేవల పన్ను-GST’’గా రాజ్యాంగ 101వ సవరణ-2016 కింద సవరించిన అధిక

రణం 366 (12ఎ) నిర్వచిస్తోంది. అందువల్ల రాజ్యాంగంలోని ఈ నిర్వచనం ప్రకారం మానవ వినియోగం కోసం సరఫరా చేసే ఆల్కహాల్‌తో కూడిన మద్యం జీఎస్టీ పరిధినుంచి మినహాయించబడింది. అలాగే ఐదు పెట్రోలియం ఉత్పత్తులు.... ముడి చమురు, మోటారు ఇంధనం (పెట్రోలు), హైస్పీడ్ డీజిల్, సహజవాయువు, విమాన ఇంధనం (ATF) తాత్కాలికంగా మినహాయించబడ్డాయి. వీటిని ఏ తేదీనుంచి జీఎస్టీ పరిధిలో చేర్చేదీ వస్తుసేవల పన్ను మండలి నిర్ణయిస్తుంది. ఇక విద్యుత్తు కూడా జీఎస్టీ పరిధినుంచి మినహాయించబడింది.

ప్రశ్న 6. జీ.ఎస్.టీ ప్రవేశం పెట్టిన తర్వాత పైన తెలిపిన సరుకుల పన్నుల పరిస్థితి ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: పై సరుకుల విషయంలో ప్రస్తుత పన్నుల విధానం (వ్యాట్ మరియు కేంద్ర ఎక్సైజ్) యథావిధిగా కొనసాగుతుంది.

ప్రశ్న 6.ఏ) జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద పొగాకు మరియు పొగాకు ఉత్పత్తుల పరిస్థితి ఏమిటి?

జవాబు: పొగాకు మరియు పొగాకు ఉత్పత్తులు జీఎస్.టీ పరిధిలోకి వస్తాయి. అదనంగా ఈ ఉత్పత్తులపై కేంద్ర ఎక్సైజ్ సుంకం విధించే అధికారం కేంద్రానికి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 7. ఏ తరహా జీ.ఎస్.టీ విధానాన్ని అమలు చేయాలని ప్రతిపాదించారు?

జవాబు: ఉమ్మడి పన్ను పునాదిపై కేంద్రం, రాష్ట్రాలు ఏకకాలంలో విధించే ద్వంద్వ జీఎస్.టీని అమలు చేయబోతున్నారు. రాష్ట్రంలో అంతర్గతంగా జరిగే వస్తువులు

మరియు/లేదా సేవల సరఫరాపై కేంద్రం విధించే జీఎస్.టీని కేంద్ర జీ ఎస్ టీ (CGST) అని పిలుస్తారు. అలాగే రాష్ట్రాలు విధించే జీఎస్.టీని రాష్ట్ర జీఎస్.టీ (SGCT) అని పిలుస్తారు. అదేవిధంగా రాష్ట్రాల మధ్య జరిగే వస్తు, సేవల సరఫరాపై కేంద్రం ఏకీకృత జీఎస్.టీ (IGST)ని విధించి అమలు చేస్తుంది.

ప్రశ్న 8. ద్వంద్వ జీఎస్.టీ అవసరం ఎందుకు?

జవాబు: భారత్ ఓ సమాఖ్య దేశం కావడంతో ఇటు కేంద్రం, అటు రాష్ట్రాలు తగిన శాసనాల ద్వారా పన్ను విధించి వసూలు చేసే అధికారం కలిగి ఉంటాయి. రెండుస్థాయిల్లోని ప్రభుత్వాలకు రాజ్యాంగం నిర్దేశించిన విధులు, అధికారాలు ఉంటాయి కనుక వాటి నిర్వహణకు ఆర్థిక వనరులు సేకరించుకోవాల్సి ఉంటుంది. అందువల్ల ద్వంద్వ జీఎస్.టీ అనేది రాజ్యాంగం సూచించిన ద్రవ్య సమాఖ్యవాదానికి అనుగుణంగానే ఉంటుంది.

ప్రశ్న 9. జీ.ఎస్.టీ. విధించి అమలు చేసే అధికారం ఎవరికి ఉంటుంది?

జవాబు: సీజీఎస్టీ (CGST) మరియు ఐజీఎస్టీలను (IGST) కేంద్రం విధిస్తుంది. ఎస్‌జీఎస్టీని (SGST) ఆయా రాష్ట్రాలు విధిస్తాయి.

ప్రశ్న 10: జీఎస్టీ విధింపు, అమలు ఏ అధికార స్థానం పరిధిలో ఉంటాయి?

జ: కేంద్ర ప్రభుత్వం కేంద్ర జీఎస్టీ, సమీకృత జీఎస్టీ (CGST & IGST)లను విధించి, అమలు చేస్తుంది. రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలు రాష్ట్ర జీఎస్టీ/కేంద్ర పాలిత ప్రాంత జీఎస్టీ (SGST/ UTGST)ని విధించి, అమలు చేస్తాయి.

ప్రశ్న 11. సరుకులు లేదా సేవలకు సంబంధించిన ఒక లావాదేవీపై ఏకకాలంలో కేంద్ర జీ.ఎస్.టీ (సీజీఎస్టీ) మరియు రాష్ట్ర జీ.ఎస్.టీ (ఎస్జీఎస్టీ) ఎలా విధిస్తారు?

జవాబు: సరుకులు మరియు సేవలకు సంబంధించిన అన్ని లావాదేవీలపై ఏకకాలంలో కేంద్ర జీఎస్.టీ, రాష్ట్ర జీఎస్.టీని విధించడం జరుగుతుంది. జీఎస్.టీ పరిధికి వెలుపల ఉండే సరుకులు, సేవలు మరియు నిర్ణీత పరిమితులకు దిగువన ఉండే లావాదేవీలకు మాత్రం దీని నుండి మినహాయింపు ఉంటుంది. అలాగే కేంద్రవ్యాట్ చేర్చిన సరుకుల విలువపై విధించే రాష్ట్రవ్యాట్ తరహాలో కాకుండా రెండింటినీ ఒకే ధర లేదా విలువ ఆధారంగా విధించడం జరుగుతుంది. సరఫరాదారు, స్వీకరించేవారు దేశంలోని ఏ ప్రాంతంలో ఉన్నారనేది సీజీఎస్టీ, విధింపుతో ప్రమేయం కలిగి ఉండదు. కాగా ఇద్దరూ రాష్ట్ర పరిధిలో ఉంటేనే ఎస్జీఎస్టీ విధించడం జరుగుతుంది.

ఉదాహరణ 1: వివరణ నిమిత్తం ఊహాత్మకంగా సీజీఎస్టీ 10 %, ఎస్జీఎస్టీ 10 % చొప్పున ఉందనుకుందాం. ఉత్తర్‌ప్రదేశ్ లోని ఒక హోల్‌సేల్ డీలర్ తన రాష్ట్ర పరిధిలోని ఒక నిర్మాణ కంపెనీకి స్టీల్ బార్స్ మరియు రాడ్స్ రూ.100కు సరఫరా చేశాడనుకుందాం. అప్పుడు మౌలిక ధరతోపాటుగా సీజీఎస్టీ కింద రూ.10, ఎస్జీఎస్టీ కింద రూ.10 చార్జి చేస్తాడు. అతడు సీజీఎస్టీ భాగాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖాతాలో, ఎస్జీఎస్టీ భాగాన్ని సంబంధింత రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమచేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే అతడు ఈ నగదు మొత్తాన్ని (రూ.10+రూ.10=రూ.20) నగదు రూపంలో ఉన్నపళంగా చెల్లించాల్సిన అవసరం

లేదు. తాను అదివరకే జరిపిన కొనుగోళ్లపై (ఉదాహరణకు ఇన్‌పుట్స్‌పై) చెల్లించిన సీజీఎస్‌టీ, లేదా ఎస్‌జీఎస్‌టీతో ఈ లయబలిటీని సెటాఫ్ చేసుకొనే వెసులుబాటు ఉంటుంది. కానీ సీజీఎస్‌టీ చెల్లింపునకు సంబంధించి కొనుగోళ్ల సీజీఎస్‌టీ క్రెడిట్‌ను, అలాగే ఎస్‌జీఎస్‌టీ చెల్లింపులకు ఎస్‌జీఎస్‌టీ క్రెడిట్ మాత్రమే ఉపయోగించుకోవచ్చు. వేరే మాటల్లో చెప్పాలంటే సీజీఎస్‌టీ క్రెడిట్‌ను సాధారణంగా ఎస్‌జీస్‌టీ చెల్లింపులకు ఉపయోగించరాదు. ఆవిధంగానే ఎస్‌జీఎస్‌టీ (SGST) క్రెడిట్‌ను సీజీఎస్‌టీ (CGST) చెల్లింపులకు ఉపయోగించరాదు.

ఉదాహరణ 2: ఇంకో ఉదాహరణ. ఊహాత్మకంగా సీజీఎస్‌టీ 10 %, ఎస్‌జీఎస్‌టీ 10 % చొప్పున ఉందని అనుకొందాం. ముంబైలోని ఒక అడ్వర్టయిజింగ్ కంపెనీ మహారాష్ట్రలోనే ఉన్న ఓ సబ్బుల తయారీ కంపెనీకి రూ.100 మొత్తానికి అడ్వర్టయిజింగ్ సేవలు అందించిందని అనుకుందాం. అప్పుడా యాడ్ కంపెనీ సీజీఎస్‌టీ కింద మౌలిక విలువపై రూ.10, ఎస్‌జీఎస్‌టీ కింద రూ.10 వసూలు చేస్తుంది. సదరు కంపెనీ యజమాని సీజీఎస్‌టీ భాగాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వ ఖాతాలో, ఎస్‌జీఎస్‌టీ భాగాన్ని సంబంధింత రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమచేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే ఇంతకుముందే చెప్పినట్టుగా అతడు ఈ నగదు మొత్తాన్ని (రూ.10+రూ.10=రూ.20) నగదు రూపంలో ఉన్నపళంగా చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. తాను అదివరకే జరిపిన కొనుగోళ్లపై (ఉదాహరణకు.. స్టేషనరీ, ఆఫీసు పరికరాలు, చిత్రకారుని సేవల వంటి ఇన్‌పుట్స్‌పై) చెల్లించిన సీజీఎస్‌టీ, లేదా ఎస్‌జీఎస్‌టీతో ఈ లయబలిటీని సెటాఫ్ చేసుకొనే వెసులుబాటు ఉంటుంది. కానీ

సీజీఎస్టీ చెల్లింపునకు సంబంధించి కొనుగోళ్ల సీజీఎస్టీ క్రెడిట్‌ను, అలాగే ఎస్‌జీఎస్టీ చెల్లింపులకు ఎస్‌జీఎస్టీ క్రెడిట్ మాత్రమే ఉపయోగించుకోవచ్చు. వేరే మాటల్లో చెప్పాలంటే సీజీఎస్టీ క్రెడిట్‌ను సాధారణంగా ఎస్‌జీఎస్టీ చెల్లింపులకు ఉపయోగించరాదు. ఆ విధంగానే ఎస్‌జీఎస్టీ క్రెడిట్‌ను సీజీఎస్టీ చెల్లింపులకు ఉపయోగించరాదు.

ప్రశ్న 12. జీఎస్టీ నుంచి దేశానికి కలిగే ప్రయోజనాలు ఏమిటి?

జవాబు: భారతదేశంలో పరోక్ష పన్నుల సంస్కరణల దిశగా జీఎస్టీ ఒక కీలక ముందడుగు అవుతుంది. అనేక రకాల కేంద్ర, రాష్ట్రల పన్నులను ఒకే పన్ను కిందకు చేర్చి, ముందస్తు దశ పన్నుల సెటాఫ్‌కు అనుమతించడం వల్ల బహుళ పన్నుల దుష్ప్రభావాల నుంచి బయటపడవచ్చు. అలాగే ఒక ఉమ్మడి జాతీయ మార్కెట్ ఏర్పాటుకు మార్గం ఏర్పడుతుంది. వినియోగదారులకు దీనివల్ల ఒనగూడే అతిపెద్దలబ్ధి ఏమిటంటే సరుకులపై పన్నుల భారం తగ్గిపోవడం. ప్రస్తుతం ఇది 25%-30% వరకు ఉంది. జీఎస్టీని ప్రవేశపెట్టడం వల్ల స్వదేశీ, విదేశీ మార్కెట్లలో మన ఉత్పత్తులకు పోటీతత్వం సమకూరుతుంది. ఇది ఆర్థిక వృద్ధికి దారితీస్తుందని అధ్యయనాలు తెలియజేస్తున్నాయి. పన్ను పరిధి, వాణిజ్య పరిమాణాల పెరుగుదల, మెరుగైన పన్ను చెల్లింపుల వల్ల కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఆదాయం కూడా పెరుగుతుంది. అంతిమంగా పారదర్శక లక్షణాల కారణంగా ఈ పన్ను అమలు సులభతరంగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న 13. ఐజీఎస్టీ (IGST) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: జీఎస్‌టీ కింద కేంద్ర ప్రభుత్వం అంతర్ రాష్ట్ర వస్తు, సేవల సరఫరాపై సమగ్ర జీఎస్‌టీని (ఐజీఎస్‌టీ) విధిస్తుంది. అంతర్ రాష్ట్ర వాణిజ్య, వ్యాపారాలలో భాగంగా జరిగే సరఫరాలపై కేంద్రం విధించి వసూలు చేసే ఈ జీఎస్‌టీని రాజ్యాంగంలోని 269ఏ అధికరణం కింద వస్తు సేవల మండలి సిఫారసులమేరకు పార్లమెంటు చట్టం ద్వారా సూచించిన పద్ధతిలో కేంద్ర, రాష్ట్రాల మధ్య పంపిణీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న.14. జీఎస్‌టీ కింద విధించాల్సిన పన్నురేట్లను ఎవరు నిర్ణయిస్తారు?

జవాబు: కేంద్ర, రాష్ట్రాలు సంయుక్తంగా నిర్ణయించే రేట్ల ప్రకారం జీ.ఎస్.టీ వసూలు చేస్తారు. జీ.ఎస్.టీ మండలి సిఫారసుల మేరకు ఈ రేట్లను నోటిఫై చేస్తారు.

ప్రశ్న 15. జీ.ఎస్.టీ మండలి పాత్ర ఏమిటి?

జవాబు: కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రి (మండలి చైర్మన్‌గా ఉంటారు), కేంద్ర రెవెన్యూ సహాయమంత్రి, రాష్ట్రాల ఆర్థిక/పన్నుల శాఖమంత్రులతో జీఎస్‌టీ మండలి ఏర్పాటవుతుంది. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఈ దిగువ అంశాలపై మండలి సిఫారసులు చేస్తుంది..

(i) జీఎస్‌టీ పరిధిలో విలీనమయ్యే కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, స్థానిక సంస్థలు విధించే పన్నులు సెస్‌లు, సర్‌చార్జీలు

(ii) జీఎస్‌టీ పరిధిలోకి వచ్చే లేక మినహాయింపు పొందే సరుకులు, సేవలు

(iii) పెట్రోలియం ముడిచమురు, హైస్పీడ్ డీజిల్, మోటార్ స్పిరిట్ (దీనిసే పెట్రోల్ అని పిలుస్తారు), సహజవాయువు, విమానాలలో ఉపయోగించే టర్బైన్ ఇంధనంపై జీఎస్టీ విధించే తేదీ

(iv) నమూనా జీఎస్టీ చట్టాలు, సుంకాలకు సంబంధించిన సూత్రాలు, ఐజీఎస్టీ పంపిణీ, సరఫరా జరిగే ప్రాంతంలో పాటించాల్సిన సూత్రాలు

(v) జీఎస్టీ నుంచి మినహాయింపు ఇవ్వాల్సిన టర్నోవర్ పరిమితి

(vi) పన్ను రేట్లు, జీఎస్టీ బ్యాండ్స్‌తో కూడిన మౌలిక రేట్లతో సహా

(vii) ప్రకృతి విపత్తులు లేదా ఉత్పాతాల సందర్భంగా నిర్ణీత కాలవ్యవధిలో అదనపు వనరుల సేకరణకు విధించే ప్రత్యేక రేటు లేదా రేట్లు

(viii) ఈశాన్య రాష్ట్రాలు, జమ్ముకశ్మీర్, హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరాఖండ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించి ప్రత్యేక ఏర్పాట్లు

(ix) కౌన్సిల్ అభీష్టం మేరకి చేపట్టే మరే ఇతర అంశాలు

ప్రశ్న 16. జీఎస్టీ మండలిని నడిపించే మార్గదర్శక సూత్రం ఏది?

జవాబు: కేంద్రానికి రాష్ట్రాలకు మధ్య, రాష్ట్రాల మధ్య జీస్టీకి సంబంధించి సంతులనం పాటించడం జీఎస్టీ మండలి యంత్రాంగం బాధ్యతగా ఉంటుంది. జీఎస్టీ వ్యవస్థలో సంతులన నిర్మాణం ఏర్పరచాల్సిన ఆవశ్యకత మరియు సరుకులు, సేవలకు జాతీయ మార్కెట్ సమన్వయపరచడం జీఎస్టీ మండలి నిర్వహించే వివిధ విధుల లక్ష్యంగా ఉంటుందని రాజ్యాంగ (నూటా ఒకటవ సవరణ) చట్టం సూచిస్తున్నది.

ప్రశ్న.17. జీఎస్టీ మండలి నిర్ణయాలు ఎలా తీసుకుంటుంది?

జవాబు:జీఎస్టీ మండలి ప్రతి నిర్ణయం సమావేశానికి హాజరై ఓటింగ్‌లో పాల్గొన్న సభ్యుల వెయిటెడ్ ఓట్లలో 3/ 4 శాతం మెజారిటీతో జరగాలని రాజ్యాంగ (నూటా ఒకటవ సవరణ) చట్టం సూచిస్తున్నది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఓటు వెయిటేజీ మొత్తం పడిన ఓట్లలో 1/3 వంతులు ఉంటుంది. అలాగే మొత్తం అన్ని రాష్ట్రాల ఓటింగ్ వెయిటేజీ ఆ సమావేశంలో పడిన మొత్తం ఓట్ల విలువలో 2/3 వంతులు ఉంటుంది. మొత్తం జీఎస్టీ మండలి సభ్యుల్లో సగం మంది హాజరైన పక్షంలో సమావేశానికి కోరం ఉన్నట్టుగా భావిస్తారు.

ప్రశ్న 18. ప్రతిపాదిత జీఎస్టీ కింద ఎవరు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది?

జవాబు:సరుకులు మరియు / లేక సేవల సరఫరాపై పన్ను పరిధిలోకి వచ్చే వ్యక్తి జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. సదరు వ్యక్తి మినహాయింపు పరిమితి, ఉదా..రూ.10 లక్షలు (ఈశాన్య రాష్ట్రాలలో రూ.5 లక్షలు), దాటినప్పుడు పన్ను చెల్లించాల్సిన లయబిలిటీ ఏర్పడుతుంది. కొన్ని ప్రత్యేక సందర్భాలలో ఈ పరిమితి దాటకపోయినా పన్ను చెల్లించాల్సి వస్తుంది. రాష్ట్రం లోపల జరిగే అన్ని వస్తు మరియు / లేక సేవల సరఫరాలపై సీజీఎస్టీ / ఎస్‌జీఎస్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే రాష్ట్రాల మధ్య జరిగే అన్ని వస్తు మరియు / లేక సేవల సరఫరాలపై ఐజీఎస్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. సీజీఎస్టీ / ఎస్‌జీఎస్టీ మరియు ఐజీఎస్టీ పన్నులు సంబంధిత చట్టాలలోని షెడ్యూల్స్‌లో నిర్దేశించిన రేట్ల ప్రకారం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 19: జీఎస్టీ విధానం కింద స్వల్ప పన్ను చెల్లింపుదారులకు కలిగే ప్రయోజనాలేమిటి?

జవాబు: ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో నిర్ణీత వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం (ఈశాన్య, ప్రత్యేకహోదాగల రాష్ట్రాల్లో రూ.20 లక్షలు, రూ.10 లక్షలు)గల పన్ను చెల్లింపుదారులకు జీఎస్టీ నుంచి మినహాయింపు ఉంటుంది. అంతేకాకుండా ఒక రాష్ట్రంలో మునుపటి ఆర్థిక సంవత్సరం రూ.50 లక్షలకన్నా తక్కువ వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంగల వ్యక్తి దానిపై కొంతశాతం రాయితీతో పన్ను చెల్లింపు కోసం సరళీకృత మిశ్రమ పథకాన్ని ఎంచుకోవచ్చు.

మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణాన్ని (పన్ను విధించదగిన/మినహాయింపుగల సరఫరాలు, వస్తువులు/సేవల ఎగుమతులు, జీఎస్టీ మినహాయింపులవంటి అన్నిటి విలువ కలగలసినదే వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం) అఖిలభారత స్థాయిలో లెక్కించాలి. ఈశాన్య, ప్రత్యేక హోదాగల రాష్ట్రాలలో మినహాయింపు పరిమితి రూ.10 లక్షలుగా ఉంటుంది. ఈ మినహాయింపు పరిమితికి అర్హులైన పన్ను చెల్లింపుదారులు ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఇన్‌పుట్ టాక్స్ క్రెడిట్-ITC) ప్రయోజనాలను ఎంచుకునే వీలుంది. అంతర్రాష్ట్ర సరఫరా చేసే పన్ను చెల్లింపుదారులు లేదా ఎదురు చెల్లింపు ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లించేవారు ఈ పరిమితి మినహాయింపునకు అనర్హులు.

ప్రశ్న20. జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద సరుకులు మరియు సేవలను ఎలా వర్గీకరిస్తారు?

జవాబు:జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద సరుకులను సంతులన నామకరణ పద్ధతి (హార్మోనైజ్డ్ సిస్టం ఆఫ్ నామన్‌క్లేచర్ – హెచ్ఎస్ఎన్ కోడ్)లో వర్గీకరిస్తారు. రూ.1.5

కోట్ల పైచిలుకు మరియు రూ.5 కోట్ల లోపు టర్నోవరు కలిగిన పన్ను చెల్లింపుదారులు 2 డిజిట్ కోడ్, రూ.5 కోట్ల పైచిలుకు టర్నోవరు కలిగిన పన్ను చెల్లింపుదారులు 4 డిజిట్ కోడ్ ఉపయోగించాల్సి ఉంటుంది. రూ.1.5 కోట్ల లోపు టర్నోవరు కలిగిన పన్ను చెల్లింపుదారులు తమ ఇన్వాయిస్‌లలో ఎలాంటి కోడ్ ఉపయోగించాల్సిన అవసరం లేదు.

సేవలను సర్వీసెస్ అకౌంటింగ్ కోడ్ ప్రకారం వర్గీకరిస్తారు.

ప్రశ్న21. జీఎస్‌టీ కింద దిగుమతులపై పన్ను ఏవిధంగా ఉంటుంది?

జవాబు:సరుకులు మరియు సేవల దిగమతిని అంతర్ రాష్ట్ర సరఫరాలుగా పరిగణిస్తారు. దేశంలోకి దిగుమతి చేసుకొనే సరుకులు, సేవలపై ఐజీఎస్‌టీ విధించడం జరుగుతుంది. గమ్య సూత్రం ప్రాతిపదికపై పన్ను విధింపు ఉంటుంది. ఎస్‌జీస్‌టీ పన్ను ఆదాయం ఆ సరుకులు మరియు సేవలను ఎక్కడ వినియోగించుకుంటారో ఆ రాష్ట్రానికే చెందుతుంది.సరుకుల మరియు సేవల దిగుమతిపై చెల్లించే జీఎస్‌టీకి పూర్తి సెటాఫ్ అందుబాటులో ఉంటుంది.

ప్రశ్న 22: జీఎస్టీ కింద ఎగుమతులను ఎలా పరిగణిస్తారు?

జవాబు: ఎగుమతులను సున్నాశాతం సరఫరాలుగా పరిగణిస్తారు. వస్తువులు లేదా సేవల ఎగుమతులపై పన్ను చెల్లించాల్సిన అవసరం లేదు. అయితే, ఎగుమతిదారులు ఐటీసీ జమను కోరే అవకాశం ఉంటుంది. ఆ మేరకు చెల్లించిన మొత్తం వాపసు కింద వారికి అందుబాటులో ఉంటుంది. ఉత్పాదనపై పన్ను చెల్లించి సమీకృత జీఎస్టీ కింద వాపసు కోరే వెసులుబాటు లేదా బాండు కింద

సమీకృత జీఎస్టీ చెల్లించకుండా ఎగుమతి చేసి, ఐటీసీ వాపసు కోరే అవకాశం ఎగుమతిదారుకు ఉంటాయి.

ప్రశ్న 23: జీఎస్టీ కింద మిశ్రమ పథకం పరిధి ఏమిటి?

జవాబు: మునుపటి ఆర్థిక సంవత్సరం నిర్ణీత వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం (రూ.50 లక్షలదాకా)గల స్వల్ప పన్ను చెల్లింపుదారులు మిశ్రమ విధింపు పథకానికి అర్హులు. ఈ పథకం కింద ఒక రాష్ట్రంలో పన్ను చెల్లింపుదారు ఐటీసీ ప్రయోజనం కోరకుండా ఆ సంవత్సరంలో తన వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం ప్రాతిపదిక శాతం వంతున పన్ను చెల్లించాలి. ఈ పన్నుశాతం సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీలకు సంబంధించి (తయారీదారులకు 1 శాతం, ఇతరులకు 0.5శాతం, చట్టంలోని షెడ్యూలు- IIలోగల పేరా 6(బి) పేర్కొంటున్న ప్రకారం ఆహార-ఇతర మానవ వినియోగ పదార్థాల సరఫరా వంటి నిర్దిష్ట సేవలకు 2.5 శాతం) నిర్దేశిత శాతంకన్నా తక్కువగా ఉండరాదు.

మిశ్రమ పన్ను విధింపు కోరే పన్ను చెల్లింపుదారు తన ఖాతాదారుల నుంచి ఎలాంటి పన్ను వసూలు చేయరాదు. కాగా, వస్తుసేవల పన్ను మండలి సిఫారసు మేరకు పైన పేర్కొన్న పరిమితిని ప్రభుత్వం రూ.50 లక్షల నుంచి రూ.కోటిదాకా పెంచే అవకాశాలున్నాయి.

అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాదారులు లేదా ఆన్‌లైన్ వాణిజ్యంద్వారా సరఫరాలు చేసే పన్ను చెల్లింపుదారులు మూలంలోనే పన్ను వసూలు చేయాల్సి ఉంటుందిగనుక మిశ్రమ పన్ను విధింపు పథకానికి అనర్హులు.

ప్రశ్న24. కంపోజిషన్ పథకం అనేది ఎంపికగా ఉంటుందా లేక తప్పనిసరిగా అమలవుతుందా ?

జవాబు:ఎంపికగానే ఉంటుంది.

ప్రశ్న 25. జీఎస్టీఎస్ అంటే ఏమిటి ? జెస్టీ వ్యవస్థలో దాని పాత్ర ఏమిటి ?

జవాబు: జీఎస్‌టీఎన్ అంటే గూడ్స్ అండ్ సర్వీస్ ట్యాక్స్ నెట్‌వర్క్ సంక్షిప్త రూపం. జీఎస్టీ అవసరాలు తీర్చేందుకు దీనిని ప్రత్యేక విభాగంగా ఏర్పాటు చేశారు. జీఎస్‌టీ అమలులో కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు, పన్ను చెల్లింపుదారులకు, సంబంధింత ఇతరులకు ఐటీ మొలిక నిర్మాణం మరియు సేవలను జీఎస్‌టీఎన్ సమకూరుస్తుంది. జీఎస్టీఎన్‌లో విధులు.. 1) రిజిస్ట్రేషన్ సౌకర్యం సమకూర్చడం 2) ఐజీఎస్‌టీ లెక్కింపు మరియు సెటిల్‌మెంటు 3) పన్ను చెల్లింపు వివరాలను బ్యాంకింగ్ నెట్‌వర్క్‌తో సరిపోల్చి చూసుకోవడం 5) పన్ను చెల్లింపుదారు రిటర్న్ సమాచారం ఆధారంగా ఎంఐఎస్ నివేదికలను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు సమకూర్చడం 6)పన్నుచెల్లింపుదారుల ప్రొఫైల్ విశ్లేషణను సమకూర్చడం 7) ఇన్ పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ మ్యాచింగ్, రివర్సల్ మరియు రిక్లెయిమ్‌కు సంబంధించి మ్యాచింగ్ ఇంజిన్ నిర్వహణ

నమోదు, చెల్లింపు, రిటర్న్ మరియు ఎంఐఎస్ నివేదికల కోసం జీఎస్‌టీఎన్ ఉమ్మడి జీఎస్‌టీ పోర్టల్‌ను అప్లికేషన్స్‌ను జీఎస్‌టీఎన్ రూపొందిస్తున్నది. ఉమ్మడి జీఎస్‌టీ పోర్టల్‌ను ప్రస్తుత పన్ను వ్యవస్థల ఐటీ యంత్రాంగంతో అనుసంధానం చేస్తుంది. పన్ను చెల్లింపుదారుల కోసం ఇంటర్‌ఫేస్‌లు కూడా తయారు చేస్తున్నది.

19 రాష్ట్రాలు మరియు కేంద్ర పాలిత ప్రాంతాల కోసం (మోడల్ 2 రాష్ట్రాలు)అసెస్ మెంట్, ఆడిట్, రిఫండ్, అపీల్ మొదలైన సేవల కోసం బ్యాక్ఎండ్ మాడ్యూల్స్ కూడా అభివృద్ధి చేస్తున్నది. సీబీఈసీ (CBEC) మరియు మోడల్ 1 రాష్ట్రాలు (15 రాష్ట్రాలు) సొంతంగా బ్యాక్ఎండ్ సిస్టమ్స్ అభివృద్ధి చేసుకొంటున్నాయి. జీఎస్టీ ఫ్రంట్ఎండ్ సిస్టంస్‌ను బ్యాకెండ్ సిస్టంస్‌తో కలుపడం అనేది మార్పిడి సాఫీగా సాగిపోయేందుకు వీలుగా ముందుగానే పూర్తి చేసి పరీక్షించడం జరుగుతుంది.

ప్రశ్న26. జీఎస్టీ వ్యవస్థలో వివాదాలు ఎలా పరిష్కరిస్తారు?

జవాబు:

(ఎ) కేంద్రం ప్రభుత్వం మరియు ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాల మధ్య, లేదా

(బీ) కేంద్ర ప్రభుత్వం, ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాలు మరియు ఒకటి లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల మధ్య, లేదా

(సీ) రెండు లేదా అంతకంటే ఎక్కువ రాష్ట్రాల మధ్య

సరుకులు మరియు సేవల మండలి సిఫారసులు లేదా వాటి అమలు పర్యవసానంగా ఏపైనా వివాదాలు తలెత్తితే సదరు వివదాల పరిష్కారానికి జీఎస్టీ మండలి తగిన యంత్రాంగాన్ని ఏర్పాటు చేయాలని రాజ్యాంగ 101వ సవరణ చట్టం నిర్దేశిస్తున్నది.

ప్రశ్న 27: చట్ట నిబద్ధత ప్రమాణ యంత్రాంగం లక్ష్యమేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 149 ప్రకారం... నమోదు చేసుకున్న ప్రతి వ్యక్తికీ నిర్దిష్ట కొలబద్దల ప్రకారం చట్ట నిబద్ధత ప్రమాణ స్థాయిని ప్రకటిస్తారు. ఆ

మేరకు సదరు వ్యక్తి ఏ స్థానంలో ఉన్నదీ ప్రజలందరికీ తెలిసేలా అందుబాటులో ఉంచుతారు. ఈ ప్రమాణాలను చూశాక సదరు వ్యక్తులతో లావాదేవీలు నిర్వహించాలా లేదా అన్నది సంభావ్య కక్షిదారులు తేల్చుకునే వీలుంటుంది. దీనివల్ల పన్ను పరిధిలోకి వచ్చేవారి మధ్య ఆరోగ్యకర పోటీ ఏర్పడుతుంది.

ప్రశ్న 28: దావా హక్కుతో రాబట్టగల బాకీలు జీఎస్టీకి లోబడి ఉంటాయా?

జవాబు: దావాహక్కుతో రాబట్టగల బాకీలను వస్తువులుగా పరిగణించాలని కేంద్ర జీఎస్టీ/రాష్ట్ర జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2(52) చెబుతోంది. కార్యకలాపాలను లేదా లావాదేవీలను వస్తు సరఫరా లేదా సేవాప్రదానంగా పరిగణించే వీలు లేదని ఇదే చట్టంలోని సెక్షన్ 7 సంధానిత షెడ్యూల్ III పేర్కొంటోంది. దావా హక్కుతో రాబట్టగల బాకీలను లాటరీలు, బెట్టింగ్, జూదం వంటివాటికి భిన్నమైనదిగా ఈ షెడ్యూల్ పేర్కొంటోంది. అందువల్ల లాటరీ, బెట్టింగ్, జూదం వంటివాటిని మాత్రమే జీఎస్టీ వ్యవస్థ పరిధిలో సరఫరాలుగా పరిగణించాలి. ఈ జాబితాలో చేరని దావా హక్కుతో రాబట్టగల బాకీలు సరఫరాలుగా పరిగణించబడవు.

ప్రశ్న 29: సెక్యూరిటీలలో లావాదేవీలు జీఎస్టీకింద పన్ను విధించదగినవేనా?

జవాబు: వస్తువులు, సేవల నిర్వచనం నుంచి సెక్యూరిటీలను ప్రత్యేకంగా మినహాయించారు. అందువల్ల సెక్యూరిటీలలో లావాదేవీలు జీఎస్టీకి లోబడి ఉండవు.

ప్రశ్న 30: సమాచార రిటర్న్ ఉద్దేశం ఏమిటి?

జవాబు: స్వతంత్ర మూడో పక్ష వనరుల నుంచి సేకరించిన సమాచారం ద్వారా నమోదిత వ్యక్తుల చట్ట నిబద్ధత స్థాయిని తనిఖీ చేయడమనే ఆలోచన ఆధారంగా రూపొందించనదే సమాచార రిటర్న్. కేంద్ర జీఎస్టీ/రాష్ట్ర జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 150 ప్రకారం... అనేకానేక అధికార స్థానాలలో ఉన్నవారు ఆయా అంశాలకు సంబంధించి పలు నమోదు పుస్తకాలు (రిజిస్టర్లు) నిర్వహించే బాధ్యత కలిగి ఉంటారు. ఖాతా నివేదిక లేదా పన్ను చెల్లింపు, వస్తుసేవల సంబంధిత లావాదేవీలు, బ్యాంకు ఖాతా సంబంధిత లావాదేవీలు, విద్యుత్ వినియోగం, అమ్మకాలు-కొనుగోళ్లు, వస్తు మార్పిడి, ఆస్తి లేదా అమలులో ఉన్న చట్టం మేరకు ఆస్తిపై ఆసక్తి వంటివాటి వివరాలతో కూడిన ఏదైనా నియమితకాలిక రిటర్న్ లేదా పత్రాన్ని వారు సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. తదనుగుణంగా వారంతా ఆయా కాల వ్యవధులలోని లావాదేవీలు, వ్యవహారాల వివరాలతో నిర్దేశిత వ్యవధిలోగా, నిర్దేశిత అధికార స్థానానికి లేదా ప్రాతినిధ్య సంస్థకు నిర్దేశిత రూపంలో, నిర్దేశిత ప్రక్రియ మేరకు సమాచార రిటర్న్ దాఖలు చేయడం తప్పనిసరి. ఈ నిబంధన మేరకు సమాచార రిటర్న్ దాఖలు చేయకపోవడం సెక్షన్ 123 ప్రకారం శిక్షార్హమవుతుంది.

ప్రశ్న 31: వివిధ కంపెనీలు వివిధ రకాల ఖాతా నిర్వహణ సాఫ్ట్‌వేర్ కలిగి ఉంటాయి. రికార్డుల నిర్వహణకు నిర్దిష్ట విధానమూ ఉండదు. ఈ సంక్లిష్ట సాఫ్ట్‌వేర్‌ను ప్రభుత్వ విభాగం ఎలా అర్థం చేసుకోగలదు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 153 ప్రకారం... అటువంటి స్వభావం, సంక్లిష్టత ఎదురైతే, రెవెన్యూ వసూళ్ల దృష్ట్యా కూడా తనిఖీ, విచారణ, పరిశోధన లేదా ఇతర ప్రక్రియల ఏ దశలోనైనా నిపుణుల సాయం తీసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 32: స్వీకర్త వస్తువులను వాపసు చేసిన సందర్భంలో పన్ను పరిగణనకు జీఎస్టీలో ఏదైనా నిబంధన ఉందా?

జవాబు: ఉంది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఏం చేయాలో సెక్షన్ 34 వివరిస్తుంది. స్వీకర్త వస్తువులను వాపసు చేసినప్పుడు నమోదిత వ్యక్తి (వస్తు సరఫరాదారు) సంబంధిత వివరాలతో జమాపత్రం (క్రెడిట్ నోట్) జారీ చేయవచ్చు. ఈ పత్రం వివరాలను వస్తు సరఫరాదారు దాన్ని జారీచేసిన నెలకు సంబంధించిన రిటర్నులో ప్రకటించాలి. అయితే, ఇది వస్తు సరఫరా చేసిన సంవత్సరం సెప్టెంబరులోగా లేదా వార్షిక రిటర్న్ సమర్పణ తేదీలోగా ఏది ముందైతే ఆ రిటర్నులో పొందుపరచాలి. అలాగే ఈ పత్రంలోని వివరాలు అదే పన్ను కాలం లేదా తదుపరి పన్ను కాలంలో స్వీకర్త సమర్పించే చెల్లుబాటయ్యే రిటర్నులో పేర్కొన్న మేరకు తాను పొందిన ఉత్పాదక పన్ను తగ్గింపు (ఐటీసీ) వివరాలతో సరిపోలాలి. అదేవిధంగా వస్తు సరఫరాదారు కోరే ఉత్పాదక పన్ను బాధ్యత (ఓటీఎల్) తగ్గింపు వివరాలతోనూ సరిపోలాలి. ఇవి రెండూ సరిపోలినట్లు నిర్ధారణకు వచ్చిన తర్వాత వాటిని ఆమోదించి సదరు సమాచారాన్ని రెండు పక్షాలకూ అందజేస్తారు.

ప్రశ్న 33: అక్రమ లాభార్జన కట్టడి చర్యలేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 171 ప్రకారం... వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా సందర్భంగా పన్ను శాతం తగ్గింపు లేదా ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపును తత్సమానంగా ధరలలో తగ్గించి సదరు లబ్ధిని కొనుగోలుదారు (స్వీకర్త)కు బదలాయించాలి. ఈ తరహాలో నమోదిత వ్యక్తి ఐటీసీని వినియోగించుకున్నారా లేదా సరఫరా చేసిన వస్తుసేవలపై పన్ను శాతం తగ్గింపు

ధరల తగ్గింపుతో వాస్తవంగా సరిపోయిందీ, లేనిదీ పరిశీలించేందుకు ప్రభుత్వం ఒక అధికార స్థానాన్ని ఏర్పాటు చేయవచ్చు.

పన్ను విధింపు మరియు పన్ను నుండి మినహాయింపు

2. పన్ను విధింపు మరియు పన్ను నుండి మినహాయింపు

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీ విధింపు అధికారం ఎక్కడినుంచి గ్రహించబడింది?

జవాబువాబు: రాజ్యాంగ (101వ సవరణ) చట్టం-2016ద్వారా ప్రవేశపెట్టిన రాజ్యాంగంలోని 246ఎ అధికరణం ప్రకారం పార్లమెంటు, రాష్ట్ర శాసనసభలకు ఈ ఉమ్మడి అధికారాలు సంక్రమించాయి. తదనుగుణంగా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీలకు సంబంధించి చట్టసభలు చట్టాలను రూపొందించవచ్చు. అయితే, 269ఎ అధికరణంతో సంధానించిన 246ఎ అధికరణంలోని 2వ ప్రకరణం మేరకు అంతర్రాష్ట్ర వర్తకం లేదా వాణిజ్యంపై సమీకృత వస్తుసేవల పన్ను (IGST) చట్టం చేయగల విశేష అధికారాన్ని పార్లమెంటుకు కల్పిస్తోంది.

ప్రశ్న 2: జీఎస్టీ కింద పన్ను పరిధిలోకి వచ్చే అంశాలేమిటి?

జవాబు: వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాలు జీఎస్టీ కింద పన్ను విధింపు పరిధిలోకి వస్తాయి. రాష్ట్రాల పరిధిలో సరఫరాలపై సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీలను విధిస్తారు. అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలపై ఐజీఎస్టీ విధిస్తారు.

ప్రశ్న 3: ప్రతిఫలం లేని సరఫరాలు కూడా జీఎస్టీ కింద సరఫరాలుగా పరిగణనలోకి వస్తాయా?

జవాబు: అవును. అయితే, సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని షెడ్యూలు I నిర్దేశిస్తున్న కార్యకలాపాలు మాత్రమే పరిగణనలోకి వస్తాయి. ఇదే నిబంధనను ఐజీఎస్టీ, యూటీజీఎస్టీలలోనూ అనువర్తింపజేశారు.

ప్రశ్న 4: దాతృత్వ సంస్థ నిత్యావసర వస్తువులు ఇవ్వడమూ పన్ను విధించదగిన కార్యకలాపాల పరిధిలోకి వస్తుందా?

జవాబు: జీఎస్టీకింద పన్ను విధించదగిన సరఫరాగా పరిగణించబడాలంటే అది వ్యాపారాన్ని ముందుకు తీసుకెళ్లే లావాదేవీ అయి ఉండాలి. దాతృత్వ కార్యకలాపాల్లో పరస్పర ప్రయోజనం ప్రసక్తి లేదుగనుక అది జీఎస్టీ కింద సరఫరాగా పరిగణనలోకి రాదు.

ప్రశ్న 5: ఏదైనా లావాదేవీని వస్తు సేవల సరఫరాగా ప్రకటించే అధికారం ఎవరికుంటుంది?

జవాబు: జీఎస్టీ మండలి సిఫారసు మేరకు కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు ఈ అధికారం ఉంటుంది. ఆ మేరకు ఏదైనా లావాదేవీని సేవా ప్రదానం కిందకురాని వస్తు సరఫరాగానో లేక వస్తు సరఫరా కిందకు రాని సేవా ప్రదానంగానో లేక అటు వస్తు సరఫరా, ఇటు సేవా ప్రదానం రెండింటి కిందకూ రానిదిగానో కేంద్ర, రాష్ట్రాలు ప్రకటించవచ్చు.

ప్రశ్న 6: సంయుక్త, మిశ్రమ వస్తు సరఫరాలంటే ఏమిటి? ఇవి ఒకదానికొకటి భిన్నమని ఎలా చెప్పగలం?

జవాబు: వ్యాపార సహజ లేదా సాధారణ నిర్వహణ క్రమంలో భాగంగా పన్ను విధించదగిన రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండూ కలిపి లేదా ఒకదానితో మరొకటి జతగా చేసే సరఫరాలను 'సంయుక్త సరఫరా'లుగా పరిగణిస్తారు. ఉదాహరణకు... ఒక వినియోగదారు టెలివిజన్ కొంటే దానితోపాటు పూచీ పత్రం (వారంటీ), నిర్వహణ కాంట్రాక్టు కలిసి ఉన్నపుడు

దాన్ని సంయుక్త సరఫరాగా పరిగణించాలి. ఇక్కడ టీవీ ప్రధాన సరఫరా కాగా, వారంటీతోపాటు నిర్వహణ సేవ అనుబంధంగా ఉంటాయి.

ఇక మిశ్రమ సరఫరా విషయానికొస్తే... సాధారణంగా విడివిడిగా సరఫరా చేయదగిన ఒకటికన్నా ఎక్కువ సమ్మేళనంతో కూడిన వస్తువులు/సేవలను లేదా రెండింటి మిశ్రమాన్ని లేదా ఒకదానికొకటి జతగా చేసేవాటిని మిశ్రమ సరఫరాలుగా పరిగణించవచ్చు. ఉదాహరణకు... ఓ దుకాణదారు రిఫ్రిజిరేటర్‌తోపాటు పానీయాలు నిల్వచేసే సీసాలు విక్రయించడం... ఈ రెండింటినీ వాటి ధరల ప్రకారం వేర్వేరుగా కూడా సులభంగానే అమ్మవచ్చు.

ప్రశ్న 7: జీఎస్టీ కింద సంయుక్త సరఫరా, మిశ్రమ సరఫరాలను ఎలా పరిగణలోకి తీసుకుంటారు?

జవాబు: సంయుక్త సరఫరాను ప్రధాన సరఫరాగా పరిగణిస్తారు. మిశ్రమ సరఫరాను అధికశాతం పన్ను విధించదగిన నిర్దిష్ట వస్తువులు లేదా సేవలుగా పరిగణిస్తారు.

ప్రశ్న 8: జీఎస్టీ కింద అన్నిరకాల వస్తువులు, సేవలు పన్ను విధించదగినవేనా?

జవాబు: మానవ వినియోగానికి ఉద్దేశించిన ఆల్కహాల్ కలిసిన మద్యం మినహా అన్ని వస్తువులు, సేవల సరఫరాలు జీఎస్టీకింద పన్ను విధించదగినవే. అయితే, పెట్రోలియం ఉత్పత్తులైన.... ముడి చమురు, హైస్పీడ్ డీజిల్, మోటారు ఇంధనం (పెట్రోలు), సహజవాయువు, విమాన ఇంధనం (ATF)లపై పన్ను అమలు తేదీని ఇంకా నిర్ణయించలేదు. వీటిని ఏ తేదీనుంచి జీఎస్టీ పరిధిలో చేర్చేదీ జీఎస్టీ మండలి సిఫారసు మేరకు ప్రభుత్వం ప్రకటిస్తుంది.

ప్రశ్న 9: ఎదురు చెల్లింపు (రివర్స్ చార్జ్) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: కొన్ని ప్రత్యేకించిన వర్గంలోని వస్తువులు, సేవలను సరఫరా చేసేవారు కాకుండా వాటిని స్వీకరించేవారిపై పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఉండటాన్నే ఎదురు చెల్లింపుగా పేర్కొంటారు.

ప్రశ్న 10: ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతి కేవలం సేవలకే పరిమితమా?

జవాబు: లేదు. జీఎస్టీ మండలి సిఫారసు ప్రకారం ప్రభుత్వ ప్రకటనకు అనుగుణంగా వస్తువులు, సేవలు రెండింటికీ ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతి వర్తిస్తుంది.

ప్రశ్న 11: నమోదుకాని వ్యక్తుల నుంచి సరఫరాల స్వీకరణవల్ల తలెత్తే సమస్యలేమిటి?

జవాబు: నమోదుకాని వ్యక్తి నుంచి వస్తువులు, సేవలు పొందే స్వీకర్తపైనే ఎదురు చెల్లింపు విధానం ప్రకారం పన్ను చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉంటుంది.

ప్రశ్న 12: సరఫరాదారు లేదా స్వీకర్త కాకుండా మరే ఇతర వ్యక్తిమీదనైనా జీఎస్టీ కింద పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది. ఎలక్ట్రానిక్ వాణిజ్య కార్యకలాపాల నిర్వాహకులద్వారా పొందే వస్తుసేవల వర్గాలను కేంద్ర/రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రకటిస్తాయి. తదనుగుణంగా వాటిని అందజేసే ఆయా వాణిజ్య కార్యకలాపాల నిర్వాహకులపైనే పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఉంటుంది. చట్టంలోని అన్ని నిబంధనలూ అటువంటి వారికి వర్తిస్తాయిగనుక ఆయా కేటగిరీల వస్తు సరఫరాలపై వారే చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 13: మిశ్రమ పథకం కింద ఎంచుకోగల పన్ను చెల్లింపు పరిమితి ఏమిటి?

జవాబు: మిశ్రమ పథకం కింద పన్ను చెల్లింపు పరిమితి మునుపటి ఆర్థిక సంవత్సరపు మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంలో 50 లక్షల రూపాయలుగా ఉంటుంది. ఆ మేరకు ప్రస్తుత ఆర్థిక సంవత్సరంలో 50 లక్షల రూపాయలదాకా వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంపై లబ్ధి పొందవచ్చు.

ప్రశ్న 14: మిశ్రమ పథకం కింద పన్నుల శాతం ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: భిన్న రంగాలకు భిన్నమైన పన్నుశాతాలున్నాయి. సాధారణ వస్తు సరఫరా వ్యాపారుల విషయంలో... వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంపై 0.5 శాతంగా ఉంటుంది. ఒకవేళ తయారీదారు ఈ పథకాన్ని ఎంచుకున్నట్లయితే ఇది 1 శాతంగా ఉంటుంది. రెస్టారెంటు సేవాప్రదాత ఈ పథకాన్ని ఎంచుకుంటే పన్ను 2.5 శాతంగా ఉంటుంది. ఇది ఒక చట్టం కింద మాత్రమేకాగా, మరో చట్టం కింద కూడా అదే పన్ను శాతం వర్తించవచ్చు. మొత్తంమీద చూస్తే సాధారణ సరఫరాదారు, తయారీదారు, రెస్టారెంట్ సేవప్రదాతల విషయంలో మిశ్రమ పన్ను (సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ, యూటీజీఎస్టీలలో సంయుక్తంగా) వరుసగా 1 శాతం, 2 శాతం, 5 శాతంగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న 15: మిశ్రమ పథకం వినియోగించుకున్న వ్యక్తి ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో... ఉదాహరణకు డిసెంబరులోనే రూ.50 లక్షల వార్షిక వ్యాపార పరిమాణాన్ని దాటితే తదుపరి ఏడాది మార్చి 31తో ముగిసే సదరు ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఆ పథకం కిందనే పన్ను చెల్లించే అనుమతి లభిస్తుందా?

జవాబు: లభించదు... మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం సదరు ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఏ రోజున రూ.50 లక్షల పరిమితి దాటుతుందో అదే రోజున ఈ పథకం వెసులుబాటు ముగిసిపోతుంది.

ప్రశ్న 16: పలు సంస్థలు నమోదు చేసుకున్న పన్నువిధించదగిన వ్యక్తి వాటిలో కొన్నిటికి మాత్రమే మిశ్రమ పథకాన్ని ఎంచుకునే వీలుందా?

జవాబు: ఒకే శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (PAN)గల నమోదిత వ్యక్తులు ఎందరున్నా మిశ్రమ పథకాన్ని ఎంచుకోవలసిందే. వారిలో ఒకరు సాధారణ పథకాన్ని ఎంచుకున్నా ఇతరులు కూడా మిశ్రమ పథకానికి అనర్హులవుతారు.

ప్ర 17:ఒక తయారీదారు, ఒక సేవాప్రదాత మిశ్రమ పథకాన్ని వినియోగించుకునే వీలుందా?

జవాబు: ఉంది. సాధారణంగా ఒక తయారీదారు మిశ్రమ పథకాన్ని ఎంచుకోవచ్చు. అయితే, జీఎస్టీ మండలి సిఫారసుల మేరకు ప్రకటించే జాబితాలోని వస్తువుల తయారీదారుకు ఈ అవకాశం ఉండదు. ఇక రెస్టారెంట్లు మినహా మరే ఇతర సేవా రంగానికీ ఈ పథకం వర్తించదు.

ప్రశ్న 18:మిశ్రమ పన్ను చెల్లింపు పథకం ఎంపికకు అనర్హులెవరు?

జవాబు: విస్తృతంగా పరికిస్తే... నమోదిత వ్యక్తులలో ఐదు వర్గాలవారు ఈ పథకానికి అర్హులు కారు.

(i) రెస్టారెంట్ సేవలుకాని ఇతర విధాల సేవాప్రదాతలు

(ii) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ చట్టాల కింద పన్ను విధించదగని వస్తు సరఫరాదారులు

(iii) అంతర్రాష్ట్ర వస్తు సరఫరాదారులు

(iv) ఎలక్ట్రానిక్ వ్యాపార నిర్వాహకులద్వారా వస్తు సరఫరా చేసేవారు

(v) జాబితాలో ప్రకటించిన కొన్ని నిర్దిష్ట వస్తు తయారీదారులు

ప్రశ్న 19: మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపు కోరే వీలుందా?

జవాబు: లేదు. మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపు కోరేందుకు అనర్హుడు.

ప్రశ్న 20: మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి నుంచి కొనుగోళ్లు చేసిన ఖాతాదారు తాను చెల్లించిన మిశ్రమ పన్నును ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపు కింద వాపసు కోరే అవకాశం ఉందా?

జవాబు: లేదు. మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి నుంచి కొనుగోళ్లు చేసిన ఖాతాదారు తాను చెల్లించిన మిశ్రమ పన్నును ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపు కింద వాపసు కోరే అవకాశం ఉండదు. ఎందుకంటే మిశ్రమ పన్ను పథకం కిందగల సరఫరాదారులు పన్ను రసీదు జారీ చేయలేరు.

ప్రశ్న 21: మిశ్రమ పన్నును వినియోగదారుల నుంచి వసూలు చేసే వీలుందా?

జవాబు: లేదు. మిశ్రమ పథకం కింద నమోదైన వ్యక్తి పన్ను రసీదు జారీచేసే అవకాశం లేదుగనుక సరఫరాదారు హోదాలో వినియోగదారుల నుంచి పన్ను వసూలు చేసేందుకు అనుమతి లేదు.

ప్రశ్న 22: మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు అర్హత నిర్ధారణ కోసం మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణాన్ని లెక్కించడం ఎలా?

జవాబు: మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం లెక్కించే పద్ధతిని చట్టంలోని సెక్షన్ 2(6) వివరిస్తుంది. దీని ప్రకారం "మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం" అంటే ఒకే శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (పాన్)గల ఒక వ్యక్తి నుంచి వెలుపలికి వెళ్లే అన్ని సరఫరాలు (పన్ను విధించదగిన+మినహాయించదగిన సరఫరాలు+ఎగుమతులు+అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలు) పరిగణనలోకి వస్తాయి. అయితే, ఇందులోనుంచి అతడు చెల్లించిన కేంద్ర (సీజీఎస్టీ), రాష్ట్ర (ఎస్జీఎస్టీ), కేంద్రపాలిత ప్రాంత (యూటీజీఎస్టీ), సమీకృత (ఐజీఎస్టీ) పన్నును, పరిహార రుసుమును తీసివేయాలి. అలాగే మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణాన్ని లెక్కించేటపుడు ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతికింద పన్ను చెల్లించి కొనుగోలు చేసిన వస్తుసేవల విలువను పరిగణనలోకి తీసుకోరాదు.

ప్రశ్న 23: నిబంధనలకు విరుద్ధంగా మిశ్రమ పథకం కింద నమోదు చేసుకున్న వ్యక్తి ఎలాంటి శిక్షా పరిణామాలను ఎదుర్కోనాల్సి ఉంటుంది?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తనకు అర్హత లేకపోయినా నిబంధనలను ఉల్లంఘించి మిశ్రమ పథకం కింద పన్ను చెల్లించినట్లయితే సెక్షన్ 73 నిబంధనలకింద శిక్షార్హుడవుతాడు లేదా పూర్తి పన్నుతోపాటు జరిమానా విధించేందుకు సెక్షన్ 74ను వర్తింపజేయవచ్చు.

ప్రశ్న 24: జీఎస్టీ విధింపు నుంచి ఏవైనా సరఫరాలను మినహాయించే అధికారాన్ని జీఎస్టీ చట్టం ప్రభుత్వానికి ఇచ్చిందా?

జవాబు: ఇచ్చింది. ప్రజా ప్రయోజనాల దృష్ట్యా జీఎస్టీ మండలి సిఫారసుల మేరకు వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాపై కేంద్రం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా కొన్ని షరతులకు లోబడి లేదా పూర్తిస్థాయిలో జీఎస్టీ

విధింపును మినహాయించవచ్చు. అంతేగాక కొన్ని ప్రత్యేక స్వభావంగల పరిస్థితులున్నపుడు ప్రత్యేక ఉత్తర్వులద్వారా ఎలాంటి వస్తుసేవలనైనా పన్ను నుంచి మినహాయించవచ్చు. అలాగే సీజీఎస్టీ కింద మంజూరు చేసే మినహాయింపు ఏదైనా ఎస్జీఎస్టీ, యూటీజీఎస్టీ చట్టాల ప్రకారం కూడా వర్తించే వెసులుబాటును కల్పించింది.

ప్రశ్న 25: వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటిపైనా వసూలు చేసిన మొత్తం పన్నుకు పూర్తిగా మినహాయింపు మంజూరు చేస్తే, ఏ వ్యక్తి అయినా పన్ను చెల్లించవచ్చా?

జవాబు: లేదు... పన్ను విధింపునుంచి మినహాయించిన వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరాదారు అమలులో ఉన్నదానికన్నా అధికశాతం పన్ను వసూలు చేసే వీల్లేదు.

రిజిస్ట్రేషన్

3. రిజిస్ట్రేషన్

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీలో నమోదు (Registration) చేసుకుంటే ప్రయోజనమేమిటి?

జవాబు: వస్తుసేవల పన్ను (GST) వ్యవస్థలో నమోదువల్ల వ్యాపారానికి కిందివిధమైన ప్రయోజనాలు సిద్ధిస్తాయి.

- వస్తువుల సరఫరాదారు లేదా సేవల ప్రదాతగా చట్టబద్ధమైన గుర్తింపు లభిస్తుంది.
- ఉత్పాదక వస్తుసేవల మీద చెల్లించిన పన్నుకు సరైన లెక్కలుంటాయి. ఈ పన్నును వ్యాపారంద్వారా సరఫరా చేసే వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటిపైనా విధించే జీఎస్టీ చెల్లింపు కోసం వినియోగించుకోవచ్చు.
- వస్తుసేవల కొనుగోలుదారులు లేదా స్వీకర్తల నుంచి చట్టబద్ధంగా పన్ను వసూలు చేయడంతోపాటు వాటిపై వారు చెల్లించిన పన్నుల జమను తిరిగి వారికి సంక్రమింపజేయవచ్చు.
- జీఎస్టీ చట్టాలకింద అందుకోగల అన్ని హక్కులు, వివిధ ప్రయోజనాలు పొందే అర్హత లభిస్తుంది.

ప్ర 2: జీఎస్టీలో నమోదు కాని వ్యక్తి ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC) కోరడం, పన్ను వసూలు చేయడం సాధ్యమా?

జవాబు: సాధ్యం కాదు. జీఎస్టీలో నమోదుకాని వ్యక్తి తన ఖాతాదారులనుంచి పన్ను వసూలుకు అనర్హుడు. అలాగే తాను చెల్లించిన ఐటీసీని తిరిగి కోరడం అసాధ్యం.

ప్రశ్న 3: ఏ తేదీనుంచి నమోదు అమలులోకి వస్తుంది?

జవాబు: నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత వర్తించే తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోగా దరఖాస్తు చేసుకున్నట్లయితే నమోదు బాధ్యత వర్తించే తేదీనుంచే అది అమలులోకి వచ్చినట్లు పరిగణిస్తారు;

నమోదు బాధ్యత వర్తించే తేదీనుంచి 30 రోజుల తర్వాత దరఖాస్తు సమర్పిస్తే, నమోదు మంజూరు తేదీనుంచి అది అమలులోకి వస్తుంది;

పన్ను చెల్లింపు పరిమితి మినహాయింపు పరిధిలోనే ఉన్నప్పటికీ స్వచ్ఛందంగా దరఖాస్తు చేసుకున్న వ్యక్తికి నమోదు చేసుకోవాలన్న ఆదేశాలు జారీ అయిన నాటినుంచే అమలులోకి వస్తుంది.

ప్రశ్న 4: జీఎస్టీ నమూనా చట్టం కింద నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యతగల వ్యక్తులెవరు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం-2017లోని సెక్షన్ 22 ప్రకారం... ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో నమోదుకు నిర్దేశించిన రూ.20 లక్షల సగటు వ్యాపార పరిమాణ పరిమితి దాటినవారు, ఈ చట్టంకింద పన్నువిధించదగిన వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరాదారు (అతడి ప్రతినిధిసహా)లైన ప్రతి ఒక్కరిపైనా ఆయా రాష్ట్ర, లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత పరిధిలో స్వయంగా నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత ఉంది;

దేశంలోని 11 ప్రత్యేక హోదాగల రాష్ట్రాల విషయానికొస్తే (భారత రాజ్యాంగంలోని అధికరణం 279ఎ(4)(జి)లో పేర్కొన్న విధంగా) నమోదు బాధ్యత వ్యాపార పరిమాణం పరిమితి రూ.10 లక్షలు మాత్రమే;

దీంతోపాటు చట్టంలోని సెక్షన్ 24 పేర్కొంటున్న ప్రకారం వ్యాపార పరిమాణ పరిమితి రూ.20 లక్షలు దాటకపోయినా కొన్ని వర్గాల సరఫరాదారులు తప్పక నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది;

మరోవైపు సెక్షన్ 23 ప్రకారం వ్యవసాయోత్పత్తులు సరఫరా చేసే వ్యవసాయదారులు; జీఎస్టీ చట్టం కింద పన్ను విధించదగని లేదా పూర్తిగా పన్ను మినహాయించిన ప్రత్యేక జాబితాలోని వస్తుసేవలను మాత్రమే సరఫరా చేసే వ్యక్తులకు నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత లేదు.

ప్రశ్న 5: సగటు వ్యాపార పరిమాణం అంటే ఏది?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (6) ప్రకారం "సగటు వ్యాపార పరిమాణం"లో కింది సగటు విలువలు ఇమిడి ఉంటాయి:-

ఒకే శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (PAN)గల వ్యక్తి చేసిన...

(i) పన్ను విధించదగిన అన్ని సరఫరాలు;

(ii) మినహాయింపుగల అన్ని సరఫరాలు;

(iii) ఎగుమతి చేసిన వస్తుసేవలు;

(iv) అన్ని రకాలైన అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలు;

పైన పేర్కొన్న వాటన్నిటినీ అఖిలభారత ప్రాతిపదికన లెక్కించాలి. అందులోనుంచి సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ, యూటీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ చట్టాలకింద వసూలు చేసిన పన్నుల మొత్తాన్ని తీసివేయాలి. పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి స్వయంగాగానీ, తన ప్రతినిధులుద్వారాగానీ చేసిన అన్ని సరఫరాలూ సగటు వ్యాపార పరిమాణంలో భాగంగా ఉంటాయి;

ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతిలో సరఫరాలు చేసి ఉన్నా, స్వీకరించి ఉన్నా వాటి విలువ సగటు వ్యాపార పరిమాణంలో చేరదు;

చిన్నచిన్న పనులు చేసేవారు తమ పని పూర్తిచేశాక దానికి సమకూడే విలువ ఆ పనివారి వ్యాపార పరిమాణంలో చేర్చదగినది కాదు. సదరు వస్తువు లేదా

సేవనందించే ప్రధాన సరఫరాదారు చేసిన సరఫరాగానే దాన్ని పరిగణించి తదనుగుణంగా వారి వ్యాపార పరిమాణంలో చేర్చాలి.

ప్రశ్న 6: నమోదు తప్పనిసరి అయ్యే పరిస్థితులేవి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 24 పేర్కొంటున్న ప్రకారం దిగువ తెలిపిన వర్గాల వ్యక్తులు కనీస పరిమితితో నిమిత్తం లేకుండా తప్పనిసరిగా నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది:-

(i) పన్ను విధించదగిన అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలు చేసే వ్యక్తులు;

(ii) సాధారణంగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులు;

(iii) ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతిలో పన్ను చెల్లించాల్సిన వ్యక్తులు;

(iv) చట్టంలోని సెక్షన్ 9, ఉప సెక్షన్ (5) కింద పన్ను చెల్లించాల్సిన ఎలక్ట్రానిక్ వ్యాపార నిర్వహణదారులు;

(v) పన్ను విధించదగిన ప్రవాసులు;

(vi) చట్టంలోని సెక్షన్ 51కింద పన్ను కోత పెట్టాల్సినవారు;

(vii) పన్ను విధించదగిన ఇతర నమోదైన వ్యక్తుల తరఫున ప్రతినిధిగా లేదా ఇతర రూపంలో వస్తుసేవలు సరఫరా చేసేవారు;

(viii) ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారు (చట్టంకింద విడిగా నమోదు చేసుకోవడంతో నిమిత్తం లేకుండా);

(ix) సెక్షన్ 52 కింద పన్ను వసూలు చేయాల్సిన వ్యక్తులు;

(x) ప్రతి ఎలక్ట్రానిక్ వ్యాపార నిర్వహణదారులు

(xi) నమోదైన వ్యక్తికిగాక భారతదేశంలోని వ్యక్తికి దేశం వెలుపల ఓ ప్రదేశం నుంచి ఆన్‌లైన్ సమాచారం, డేటాబేస్ పునర్లభ్యత సేవలందించే ప్రతి వ్యక్తి;

(xii) వస్తుసేవల పన్ను మండలి సిఫారసు మేరకు కేంద్రం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రకటించే వ్యక్తులు, వర్గాలకు చెందిన ఇతర వ్యక్తులు.

ప్రశ్న 7: జీఎస్టీ కింద నమోదుకు కాలవ్యవధి ఎంత?

జవాబు: నమోదు బాధ్యత వర్తించే తేదీనుంచి 30 రోజుల్లోగా ప్రతి వ్యక్తి నిర్దేశిత నమోవు షరతులు-నిబంధనల ప్రకారం నిర్దేశిత విధానంలో నమోదు చేయించుకోవాలి. సాధారణంగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి, పన్ను విధించదగిన ప్రవాసీ వ్యక్తి వ్యాపార ప్రారంభానికి కనీసం 5 రోజుల ముందు నమోదుకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

ప్రశ్న 8: ఒక వ్యక్తి ఒకే శాశ్వత ఖాతా సంఖ్యతో వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తున్నట్లయితే ఒకే ఒకసారి నమోదు సరిపోతుందా?

జవాబు: సరిపోదు... నమోదు చేయించుకోవాల్సిన ప్రతి వ్యక్తి తాను ఏయే రాష్ట్రాల్లో వ్యాపార కార్యకలాపాలు నిర్వహిస్తుంటే ఆయా రాష్ట్రాల్లో వేర్వేరుగా నమోదు చేసుకోవాల్సిందే. తదనుగుణంగా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 22, ఉప సెక్షన్ (1)కి లోబడి జీఎస్టీ చెల్లించాల్సిందే.

ప్రశ్న 9: ఒక రాష్ట్రంలో బహుళ సంస్థలతో ప్రత్యక్ష వ్యాపార కార్యకలాపాలు నిర్వహించే వ్యక్తి భిన్నరకాల నమోదు చేయించుకునే వీలుందా?

జవాబు: వీలుంది... సెక్షన్ 25లోని ఉప సెక్షన్ (2) ప్రకారం ఒక రాష్ట్రంలో బహుళ సంస్థలతో ప్రత్యక్ష వ్యాపార కార్యకలాపాలు నిర్వహించే వ్యక్తి ప్రతి వ్యాపారాన్నీ నిర్దిష్ట షరతుల మేరకు విడివిడిగా నమోదు చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 10: జీఎస్టీ చెల్లించే బాధ్యత లేకపోయినా ఒక వ్యక్తి స్వచ్ఛందంగా నమోదు చేసుకోగల వెసులుబాటు ఉందా?

జవాబు: ఉంది... సెక్షన్ 25లోని ఉప సెక్షన్ (3) పేర్కొంటున్న మేరకు ఒక వ్యక్తికి జీఎస్టీ చెల్లించే బాధ్యత లేకపోవడంతోపాటు సెక్షన్ 22 కింద నమోదు చేసుకోవాల్సిన అవసరం లేకపోయినా స్వచ్ఛందంగా నమోదు చేసుకోవచ్చు. నమోదు చేసుకున్న పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులకు వర్తించే చట్ట నిబంధనలన్నీ ఇటువంటి వ్యక్తులకూ వర్తిస్తాయి.

ప్రశ్న 11: నమోదు కోసం శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య తప్పనిసరిగా కలిగి ఉండాలా?

జవాబు: అవును... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 25(6) పేర్కొంటున్న మేరకు నమోదు కోసం ప్రతి వ్యక్తి ఆదాయపన్ను చట్టం-1961 (43/1961) ప్రకారం శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (PAN) కలిగి ఉండాలి.

అయితే, పైన పేర్కొన్న సెక్షన్ 25(6) ప్రకారం పాన్ బదులుగా సదరు వ్యక్తికి సెక్షన్ 51 కింద పన్ను కోత చేసి ఉండాలి. సదరు ఆదాయపన్ను చట్టం కింద పన్ను కోత వసూలు ఖాతా సంఖ్య (TAN) కలిగి ఉండాలి.

అలాగే సెక్షన్ 25(7) ప్రకారం పన్ను విధించదగిన ప్రవాసీ వ్యక్తికి నమోదు కోసం పాన్ తప్పనిసరి కాదు. నిర్దేశిత ఇతర పత్రాలలో దేనితోనైనా వారు నమోదు పొందవచ్చు.

ప్రశ్న 12: ఈ చట్టం కింద పన్నుల విభాగం స్వయంగా సముచిత అధికారిద్వారా ఒక వ్యక్తిని నమోదు చేయవచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు. సెక్షన్ 25 ఉప సెక్షన్ (8) ప్రకారం... నమోదు బాధ్యతగల వ్యక్తి సకాలంలో నమోదు పొందకపోతే సముచిత అధికారి ఈ చట్టం కింద లేదా అప్పటికి అమలులో ఉన్న ఏ ఇతర చట్టం కిందనైనా ఎలాంటి పక్షపాతానికి తావులేని చర్యలో భాగంగా నమోదు నిబంధనలకు అనుగుణంగా సదరు వ్యక్తిని నమోదు చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 13: నమోదు కోసం సమర్పించిన దరఖాస్తును సముచిత అధికారి తిరస్కరించవచ్చా?

జవాబు: తిరస్కరించవచ్చు... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 25 ఉప సెక్షన్ 10 ప్రకారం... నమోదు కోసం సమర్పించిన దరఖాస్తును తగిన పరిశీలన అనంతరం తిరస్కరించవచ్చు.

ప్రశ్న 14: ఏ వ్యక్తికైనా నమోదు మంజూరు శాశ్వతమా?

జవాబు: అవును... ఒకసారి నమోదు మంజూరు ధ్రువీకరణ పత్రం జారీచేసిన తర్వాత అది స్వాధీనం/రద్దు/తాత్కాలిక లేదా సంపూర్ణ తిరస్కృతికి గురైతే తప్ప శాశ్వతంగా అమలులో ఉంటుంది.

ప్రశ్న 15: ఐక్యరాజ్యసమితి విభాగాలు జీఎస్టీ కింద నమోదు చేసుకోవడం అవసరమా?

జవాబు: అవును... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 25(9) ప్రకారం... గుర్తింపు పొందిన ఐక్యరాజ్యసమితి విభాగాలు, విదేశీ రాయబార లేదా దౌత్యాధికారుల కార్యాలయాలు, గుర్తింపు పొందిన అదే స్థాయిలోని వ్యక్తులు జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య (UIN) పొందాల్సి ఉంటుంది. కేంద్ర, రాష్ట్రాల పరిధిలో ఈ

గుర్తింపు సంఖ్య స్వరూపం సరిగ్గా వస్తుసేవల పన్ను గుర్తింపు సంఖ్య (GSTIN) స్వరూపంతో సరిపోలి ఉండాలి. ఈ విధంగా విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య పొందితేనే ప్రకటిత జాబితాలోని వస్తుసేవలను స్వీకరించిన తర్వాత వాటిపై పన్నులు వాపసు కోరే వెసులుబాటుతోపాటు ఇతరత్రా ప్రకటిత అంశాల విషయంలో ఉపయుక్తంగా ఉంటుంది.

ప్రశ్న.16. ఐరాస సంస్థలకు సరఫరాలు జరిపే పన్ను చెల్లింపుదారు బాధ్యతలు ఏమిటి?

జవాబు:ఈ సంస్థలకు సరఫరాలు జరిపే పన్ను చెల్లింపుదారు ఇన్వాయిస్‌లపై యూఐఎన్ నంబరు వేయాల్సి ఉంటుంది. సదరు సరఫరాలను రిజిస్టర్ చేసుకొన్న మరో వ్యాపార సంసథకు జరిపినదిగా (బీ2బీ) భావించాలి. ఆ ఇన్వాయిస్‌లను సరఫరాదారు అప్‌లోడ్ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న.17. ప్రభుత్వ సంస్థలు కూడా రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవడం తప్పనిసరా?

జవాబు:బయటికి సరఫరాలు జరుపని (కనుక రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోల్సిన అవసరం లేదు), అదే సమయంలో అంతర్ రాష్ట్ర కొనుగోళ్లు జరిపే ప్రభుత్వ కార్యాలయాలకు, పబ్లిక్ రంగ సంస్థలకు సంబంధిత రాష్ట్రాల పన్ను అధికారులు విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్యను జీఎస్‌టీ పోర్టల్ ద్వారా కేటాయిస్తారు.

ప్రశ్న 18: సాధారణ పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి అంటే ఎవరు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (20) నిర్వచనం ప్రకారం... దేశంలో ఎక్కడా స్థిరమైన వ్యాపార స్థానం లేకపోయినా తన వ్యాపార కార్యకలాపాల్లో

భాగంగా స్వయంగా లేదా ప్రతినిధిద్వారా లేదా ఇతర రూపాల్లో అప్పుడప్పుడూ వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా సంబంధిత లావాదేవీలు నిర్వహించే వ్యక్తి.

ప్రశ్న 19: పన్ను విధించదగిన ప్రవాస వ్యక్తి అంటే ఎవరు?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 2 (77) నిర్వచనం ప్రకారం... దేశంలో ఎక్కడా స్థిరమైన నివాసంతోపాటు వ్యాపార స్థానం లేకపోయినా తన వ్యాపార కార్యకలాపాల్లో భాగంగా స్వయంగా లేదా ప్రతినిధిద్వారా లేదా ఇతర రూపాల్లో అప్పుడప్పుడూ వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా సంబంధిత లావాదేవీలు నిర్వహించే ప్రవాసీ వ్యక్తి.

ప్రశ్న 20: పన్ను విధించదగిన సాధారణ, ప్రవాసీ వ్యక్తులకు జారీచేసిన నమోదు ధ్రువీకరణ చెల్లుబాటు కాలం ఎంత?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 27 (1), ఇతర నిబంధనల ప్రకారం... "పన్ను విధించదగిన సాధారణ వ్యక్తి", లేదా "పన్ను విధించదగిన ప్రవాసీ వ్యక్తి"కి జారీచేసిన నమోదు ధ్రువీకరణ చెల్లుబాటు కాలం వారు సమర్పించిన నమోదు దరఖాస్తులో పేర్కొన్న వ్యవధి వరకూ లేదా అమలులోకి వచ్చిన తేదీనుంచి 90 రోజుల వరకూ ఏది ముందైతే అప్పటిదాకా ఉంటుంది. అయితే, వారు కోరిన పక్షంలో సముచిత అధికారి ఈ వ్యవధిని మరో 90 రోజులకు మించకుండా పొడిగించవచ్చు.

ప్రశ్న 21: ఈ ప్రత్యేక విభాగం కింద నమోదు పొందే సమయంలో సాధారణ, ప్రవాసీ పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులు ఏదైనా ముందస్తు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవును... "సహజంగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులు" నమోదు కోసం ముందస్తు పన్ను చెల్లించే అవసరం లేకపోయినా "సాధారణ, ప్రవాసీ పన్ను

విధించగిన వ్యక్తులు" దరఖాస్తు సమర్పించే సమయంలో ముందస్తు పన్ను జమ చేయాల్సి ఉంటుంది. సెక్షన్ 27 (2), ఇతర నిబంధనల మేరకు వారు కోరిన నమోదు చెల్లుబాటు వ్యవధిలో సంభావ్య పన్ను బాధ్యతకు సమానమైన మొత్తాన్ని ముందస్తు పన్నుకింద జమ చేయాల్సి ఉంటుంది. తొలి దరఖాస్తులో కోరిన వ్యవధి లేదా 90 రోజులు ముగిసిన తర్వాత పొడిగింపు కోరినప్పుడూ ఇదే తరహాలో నమోదు పొడిగింపు కాలపు లేదా 90 రోజుల సంభావ్య పన్ను బాధ్యతకు సమానమైన మొత్తం ముందస్తు పన్నుగా జమ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 22: నమోదు ధ్రువీకరణ పత్రంలో సవరణలకు అనుమతి ఉందా?

జవాబు: ఉంది... సెక్షన్ 28 ప్రకారం నమోదిత వ్యక్తి ధ్రువీకరణ పత్రంలో సవరణ కోసం సమర్పించిన దరఖాస్తులో ఇచ్చిన సమాచారం ఆధారంగా లేదా సముచిత అధికారి స్వీయ నిర్ధారణ ప్రకారం నమోదిత వివరాలలో సవరణలకు ఆమోదం తెలపవచ్చు లేదా తిరస్కరించవచ్చు. అయితే, సవరణ కోసం దరఖాస్తు స్వీకరించిన తర్వాత 15 సాధారణ పనిదినాల్లోగా ఈ నిర్ణయం తీసుకోవాలి. ఇక్కడ **గమనించాల్సిన విషయం** ఏమిటంటే... ధ్రువీకరణ పత్రంలోని నిర్దిష్ట కీలకాంశాల సమాచారం సవరణకు మాత్రమే సముచిత అధికారి అనుమతి వర్తిస్తుంది. ఇతర అంశాల్లోని సమాచార సవరణ కావాలంటే జీఎస్టీ ఉమ్మడి పోర్టల్ ద్వారా దరఖాస్తు సమర్పించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 23: ధ్రువీకరణ పత్రం రద్దుకు అనుమతి ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 29లో పేర్కొన్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా సముచిత అధికారి నమోదు ధ్రువీకరణ పత్రం రద్దు చేయవచ్చు. పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి లేదా అతని మరణానంతరం

చట్టబద్ధ వారసులు నిర్దేశిత రూపంలో సమర్పించే దరఖాస్తు మేరకు లేదా స్వీయ విచక్షణ ప్రకారం సముచిత అధికారి నిర్దేశిత వ్యవధి, విధివిధానాలకు అనుగుణంగా నమోదు ధ్రువీకరణను రద్దు చేయవచ్చు. నమోదు నిబంధనల ప్రకారం (స్వీయ నిర్ణయం మేరకు సముచిత అధికారి రద్దుకు ప్రతిపాదించిన పక్షంలో) సంజాయిషీ నోటీసుకు సమాధానం అందుకున్న తర్వాత లేదా రద్దు కోసం (పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి లేదా చట్టబద్ధ వారసులు) దరఖాస్తు సమర్పించిన తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోగా రద్దు ఉత్తర్వులు జారీచేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 24: సీజీఎస్టీ కింద నమోదు ధ్రువీకరణ రద్దుచేస్తే ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద కూడా అది వర్తిస్తుందా?

జవాబు: అవును... ఒక చట్టం (ఉదాహరణకు సీజీఎస్టీ) కింద నమోదు ధ్రవీకరణ రద్దయిన పక్షంలో ఇతర చట్టం (సెక్షన్ 29(4) ఎస్జీఎస్టీ చట్టం) కింద కూడా రద్దయినట్లే పరిగణించాలి.

ప్రశ్న 25: సముచిత అధికారి తనంతట తానుగా నమోదు ధ్రువీకరణను రద్దు చేయవచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 29 (2)లో పేర్కొన్న కొన్ని పరిస్థితుల్లో సముచిత అధికారి తనంతట తానుగా నమోదు ధ్రువీకరణను రద్దు చేయవచ్చు. అంటే... సీజీఎస్టీ చట్ట నిబంధనలను లేదా అందులోని ఇతర నియమాలను ఉల్లంఘించడం, మిశ్రమ పద్ధతికింద పన్ను చెల్లించే డీలరు వరుసగా మూడు పన్ను కాలపు రిటర్నులు దాఖలు చేయకపోవడం లేదా క్రమబద్ధ పన్ను చెల్లింపుదారు వరుసగా ఆరు నెలలపాటు రిటర్నులు

సమర్పించకపోవడం, స్వచ్ఛంద నమోదు తేదీ నుంచి ఆరు నెలల్లోగా వ్యాపారం ప్రారంభించకపోవడం వంటి “పరిస్థితుల”లో సముచిత అధికారి నమోదు ధ్రువీకరణ రద్దుకు స్వీయ నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు. అయితే, దీనికి ముందు సదరు సముచిత అధికారి సహజ న్యాయ సూత్రాల (సెక్షన్ 29(2)(ఇ) నిబంధన)ను అనుసరించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 26: ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు ప్రకటన, మోసం లేదా నిజాలను దాచి నమోదు ధ్రువీకరణ పొందితే ఏమవుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలుంటే నమోదు ధ్రువీకరణను సముచిత అధకారి వెనుక తేదీనుంచి రద్దు చేయవచ్చు. (సెక్షన్ 29(2)(ఇ).

ప్రశ్న 27: జీఎస్టీ చట్టం కింద సేవల కోసం కేంద్రీకృత నమోదు ధ్రువీకరణ వెసులుబాటు ఉందా?

జవాబు: లేదు... పన్ను చెల్లింపుదారు తాను పన్ను విధించదగ్గ సరఫరాలు చేస్తున్న ప్రతి రాష్ట్రం నుంచి విడివిడిగా నమోదు ధ్రువీకరణ పొందాలి.

ప్రశ్న 28: ఒక రాష్ట్రంలో వేర్వేరు ప్రత్యక్ష వ్యాపార కార్యకలాపాలు నిర్వహించే పన్ను చెల్లింపుదారు ప్రతి వ్యాపారానికీ వేర్వేరు నమోదు ధ్రువీకరణ పొందే వీలుందా?

జవాబు: లేదు... అయితే, సీజీఎస్టీ చట్టం-2017లోని సెక్షన్ 25(2) నిబంధన ప్రకారం ఒక రాష్ట్రంలో బహుళ సంస్థలతో ప్రత్యక్ష వ్యాపార కార్యకలాపాలు నిర్వహించే వ్యక్తి ప్రతి వ్యాపారానికీ విడివిడిగా నమోదు ధ్రువీకరణ పొందే వీలుంది.

ప్రశ్న 29: ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారు (ISD) అంటే ఎవరు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2(61) నిర్వచనం ప్రకారం... ISD అంటే.. ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారు అని అర్థం. ఇది ప్రాథమికంగా ఉత్పాదక సేవల స్వీకరణ సంబంధిత పన్ను రసీదులు అందుకునేందుకు ఉద్దేశించిన కార్యాలయం. (ఒకే పాన్ నంబరుగల) సరఫరాదారులకు నిష్పత్తి మేరకు ఉత్పాదక పన్ను జమను పంపిణీ చేయడం దీని బాధ్యత.

ప్రశ్న.30. ఈసరికే ఉన్న పన్ను చెల్లింపుదగారు రిజిస్టరేషన్తో పాటుగా విడిగా ఐఎస్డీ రిజిస్ట్రేషన్ కూడా చేయించుకోవాలా?

జవాబు:అవును. ఐఎస్డీ (ISD) రిజిస్ట్రేషన్ అనేది పన్ను చెల్లింపుదారుకు సంబంధించిన ఒక కార్యాలయానికి సంబంధించినది. సాధారణ రిజిస్ట్రేషన్కు ఇది భిన్నమైనది.

ప్రశ్న.31. పన్ను చెల్లింపుదారు బహుళ ఐఎస్డీలు కలిగి ఉండవచ్చా?

జవాబు:అవును. పన్ను చెల్లింపుదారుకు చెందిన వేరువేరు కార్యాలయాలు విడివిడిగా ఐఎస్డీ రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 32: వ్యాపారం బదిలీ సందర్భంలో (నమోదు ధ్రువీకరణకు సంబంధించి) బాధ్యతలేమిటి?

జవాబు: సెక్షన్ 22(3) ప్రకారం... బదిలీ లేదా వారసత్వంద్వారా వ్యాపారాన్ని పొందినట్లయితే అదే రోజునుంచి తన పేరిట అమలులోకి వచ్చేలా కొత్తగా నమోదు ధ్రువీకరణ పొందాల్సిన బాధ్యత సదరు వ్యక్తిపై ఉంటుంది.

ప్రశ్న 33: ప్రస్తుత కేంద్ర సుంకం/సేవాపన్ను/విలువ ఆధారిత పన్ను చట్టాలకింద ఇప్పటికే నమోదైన పన్నుచెల్లింపుదారులు/డీలర్లు తాజాగా నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: లేదు... వస్తుసేవల పన్ను చట్రం (GSTN) అటువంటి వారందరినీ తన పరిధిలోకి తీసుకుని, చట్టం అమలులోకి వచ్చే తేదీనుంచి తాత్కాలిక జీఎస్ టిన్ (GSTIN) సంఖ్యతో నమోదు పత్రం జారీచేస్తుంది. అటుపైన ఆరు నెలల్లోగా పన్నుశాఖ అధికారుల సముచిత తనిఖీల అనంతరం అది శాశ్వత ధ్రువీకరణ పత్రంగా మారుతుంది. ఇందుకోసం అవసరమైన పత్రాలను, సమాచారాన్ని నిర్దేశిత సమయంలోగా అందజేయాలని నమోదిత వ్యక్తులను అధికారులు కోరుతారు. తదనుగుణంగా అవన్నీ అందజేయడంలో విఫలమైతే తాత్కాలిక జీఎన్ టిన్ సంఖ్య రద్దవుతుంది.

కేంద్రీకృత నమోదు ధ్రువీకరణగల సేవాపన్ను చెల్లింపుదారులు తమకు వ్యాపారాలున్న సంబంధిత రాష్ట్రాల్లో నమోదు ధ్రువీకరణ కోసం తాజాగా దరఖాస్తు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 34: చిన్న పనులు చేసేవారు తప్పనిసరిగా నమోదు చేసుకోవాలా?

జవాబు: లేదు... చిన్న పనులు చేసేవారు సేవల సరఫరాదారులు. అయితే, వారి సగటు వ్యాపార పరిమాణం రూ.20/10 లక్షల స్థాయిని దాటినప్పుడు మాత్రమే నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత ఉంటుంది.

ప్రశ్న 35: చిన్న పనులు చేసేవారి వ్యాపార స్థలం నుంచి వస్తు సరఫరాకు అనుమతి ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... అయితే, సదరు చిన్న పనులు చేసే వ్యక్తి నమోదు ధ్రువీకరణ పొంది ఉంటేనే ఇది సాధ్యం. లేదంటే చిన్న పనులుచేసే వ్యక్తి పని ప్రదేశాన్ని తన అదనపు కార్యకలాపాల స్థానంగా ప్రధాన వ్యాపారి ప్రకటించి ఉండాలి.

ప్రశ్న 36: పన్ను చెల్లింపుదారు నమోదుకు దరఖాస్తు చేసే సమయంలో తన వ్యాపార ప్రదేశాలన్నిటినీ ప్రకటించాలా?

జవాబు: అవును... ప్రధాన వ్యాపార స్థానం, ఇతర వ్యాపార ప్రదేశాలను సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2(89), 2(85) విడివిడిగా నిర్వచిస్తున్నాయి. కాబట్టి పన్ను చెల్లింపుదారు తన ప్రధాన వ్యాపార స్థానంతోపాటు అదనపు వ్యాపార ప్రదేశాలను కూడా నమోదు దరఖాస్తులో తప్పక వెల్లడించాలి.

ప్రశ్న.37. ఐటీ (IT) యంత్రాంగం అందుబాటులోలేని చిన్న వ్యాపారులు లేదా డీలర్లకు తోడ్పడేందుకు వ్యవస్థ ఏదైనా ఉంటుందా?

జవాబు: ఐటీ ప్రావీణ్యం పొందిన యంత్రాంగాలు పన్ను చెల్లింపుదార్ల అవసరాల నిమిత్తం ఈ దిగువ సౌకర్యాలు సమకూర్చడమైంది.

ట్యాక్స్ రిటర్న్ ప్రిపేరర్ (టీఆర్పీ).. పన్ను చెల్లింపుదారు తన రిజిస్ట్రేషన్ దరఖాస్తు, రిటర్న్ సొంతంగా సిద్ధం చేసుకోవచ్చు లేదా సహాయం కొరకు టీఆర్పీని సంప్రదించవచ్చు. టీఆర్పీ తనకు పన్ను చెల్లింపుదారు సమకూర్చిన సమాచారం ఆధారంగా నిర్ణీత పద్ధతిలో రిజిస్ట్రేషన్ దరఖాస్తు, రిటర్న్ సిద్ధం చేసి ఇస్తారు. అయితే అందులోని సమాచారం సరైనదా అనే విషయంలో చట్టపరమైన బాధ్యత పన్ను

చెల్లింపుదారు మీదే ఉంటుంది. ఎలాంటి పొరపాట్లకు గానీ, తప్పుడు సమాచారానికి గానీ టీఆర్పీకి ఎలాంటి బాధ్యత ఉండదు.

ఫెసిలిటేషన్ సెంటర్ (ఎఫ్సీ).. అధీకృత వ్యక్తి సంతకంతో కూడిన సమ్మరీ షీటుతోపాటుగా దరఖాస్తుదారు సమర్పించే అన్ని పత్రాలు, ఫారాలు అప్లోడ్ చేసే బాధ్యత ఈ విభాగానిదే. కామన్ పోర్టల్ పై ఎఫ్సిఐడీ (FCID) మరియు పాస్వర్డ్ ఉపయోగించి డేటా అప్లోడ్ చేసిన తర్వాత అక్నాలెజ్మెంట్ ప్రింటు తీసి ఎఫ్సీ నిర్వాహకుడు సంతకం చేసి పన్ను చెల్లింపుదారు రికార్డుల నిమిత్తం అందజేస్తారు. అదేవిధంగా అధీకృత వ్యక్తి సంతకం చేసిన సమ్మరీ షీటును ఎఫ్సీ స్కాన్ చేసి అప్లోడ్ చేస్తారు.

ప్రశ్న 38: జీఎస్టీఎస్ కింద డిజిటల్ సంతకం సదుపాయం ఏదైనా ఉందా?

జవాబు: దరఖాస్తులు/ఇతరత్రా పత్రాల సమర్పణ కోసం పన్ను చెల్లింపుదారులు తమ చెల్లుబాటయ్యే డిజిటల్ సంతకాలు వినియోగించుకునేందుకు రెండు రకాల వెసులుబాట్లున్నాయి. అవేమిటంటే... ఆధార్ నంబరుద్వారా ఎలక్ట్రానిక్ పద్ధతిలో ఈ-సంతకం చేయడం; లేదా తన డిజిటల్ సంతకపు ధ్రువీకరణ పత్రాన్ని (DSC) జీఎస్టీ పోర్టల్లో నమోదు చేసుకోవడంద్వారా వినియోగించుకోవడం. అయితే, కంపెనీలు లేదా పరిమిత బాధ్యత భాగస్వామ్య సంస్థలు డీఎస్సీద్వారా మాత్రమే సంతకం చేయాల్సి ఉంటుంది. ఇలాంటి సంతకాల కోసం 2వ స్థాయి, 3వ స్థాయి డిజిటల్ సంతకాల ధ్రువీకరణ పత్రాలను మాత్రమే ఆమోదిస్తారు.

ప్రశ్న 39: నమోదు కోసం ఆన్లైన్లో సమర్పించిన దరఖాస్తుపై నిర్ణయానికి కాల పరిమితి ఎంత?

జవాబు: దరఖాస్తులో వెల్లడించిన సమాచారం, ఆన్‌లైన్‌లో పంపిన పత్రాలు సరిపోలినట్లయితే కేంద్ర, రాష్ట్ర జీఎస్టీ విభాగాల అధికారులు 3 సాధారణ పనిదినాల్లోగా స్పందించాలి. ఏవైనా లోపాలు/పొరపాట్లు ఉన్నాయని అధికారులు తెలియజేస్తే సదరు సమాచారం అందిన తేదీనుంచి 7 రోజులలో దరఖాస్తుదారు సదరు లోపాలు/పొరపాట్లను తొలగించి నివేదించాలి. ఈ నివేదన అందుకున్న తేదీనుంచి 7 రోజుల్లోగా దరఖాస్తుకు ఆమోదం లేదా తిరస్కరణపై కేంద్ర, రాష్ట్ర అధికారులు నిర్ణయం ప్రకటించాలి. ఈ వ్యవధిలోగా వారు స్పందించని పక్షంలో పోర్టల్ తనంతట తానుగా నమోదు ధ్రువీకరణను సృష్టిస్తుంది.

ప్రశ్న 40: ఆన్‌లైన్ దరఖాస్తుపై ఏదైనా సందేహం వెలిబుచ్చితే దరఖాస్తుదారు ఎంత వ్యవధిలోగా స్పందించాలి?

జవాబు: దరఖాస్తు తనిఖీ ప్రక్రియ సందర్భంగా పన్ను అధికారులలో ఎవరైనా ఏదో ఒక పొరపాటును గమనించినా, ఏదైనా సందేహం కలిగినా ఆ సమాచారాన్ని 3 సాధారణ పనిదినాల్లోగా దరఖాస్తుదారుతోపాటు ఇతర పన్ను అధికార సంస్థకు జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా తెలియజేయాలి. ఈ సమాచారం అందుకున్న తేదీనుంచి 7 రోజుల్లోగా దరఖాస్తుదారు సదరు సందేహానికి జవాబివ్వాలి/పొరపాటును సరిదిద్ది పంపాలి. ఈ వివరణ లేదా అదనపు పత్రాలేవైనా అందుకున్న తర్వాత సంబంధిత పన్ను అధికార సంస్థ ఆ తేదీనుంచి 7 సాధారణ పనిదినాల్లోగా స్పందించాలి.

ప్రశ్న 41: నమోదు తిరస్కరణ ప్రక్రియ ఏమిటి?

జవాబు: నమోదు మంజూరుకు తిరస్కరించిన పక్షంలో అందుకు కారణాలేమిటో సుస్పష్టంగా వివరించే సాధికారిక ఆదేశాలద్వారా దరఖాస్తుదారుకు సమాచారం

ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది. సదరు అధికార స్థానపు తిరస్కరణ నిర్ణయంపై పునఃపరిశీలన అభ్యర్థన (అప్పీల్) దాఖలు చేసే హక్కు దరఖాస్తుదారుకు ఉంది. అయితే, సీజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 26 ఉప సెక్షన్ (2) ప్రకారం... నమోదు ధ్రువీకరణ కోసం వచ్చిన దరఖాస్తును ఒక అధికార స్థానం (ఉదాహరణకు (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం) తిరస్కరించినప్పుడు ఇతర (ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ/సీజీఎస్టీ) చట్టాల కింది అధికార స్థానాలు కూడా తిరస్కరించినట్లే పరిగణించాలి.

ప్రశ్న.42. దరఖాస్తును తిరస్కరిస్తే సదరు నిర్ణయాన్ని తెలియజేస్తారా?

జవాబు:దరఖాస్తు ఆమోదించినా, తిరస్కరించినా ఆ నిర్ణయాన్ని దరఖాస్తుదారుకు జీఎస్టీ ఉమ్మడి పోర్టల్ నుంచి ఈమెయిల్ మరియు ఎస్ఎంఎస్ ద్వారా తెలియపర్చబడుతుంది. ఈ దశలో జూరిస్‌డిక్షన్ పరిధి గురించి దరఖాస్తుదారుకు తెలియజేస్తారు.

ప్రశ్న. ప్రశ్న.43. జీఎస్టీఎన్ (GSTN) పోర్టల్ నుంచి రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికెట్ను డౌన్లోడ్ చేసుకోవచ్చా?

జవాబు:రిజిస్ట్రేషన్ మంజూరు చేసినట్టయితే జీఎస్టీ కామన్ పోర్టల్ నుంచి రిజిస్ట్రేషన్ సర్టిఫికెట్‌ను దరఖాస్తుదారు డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 44: నమోదు ధ్రువీకరణ రద్దును ఉపసంహరించే వీలుందా?

జవాబు: ఉంది... అయితే, సదరు ధ్రువీకరణ రద్దు నిర్ణయం సముచిత అధికారి స్వయంగా తీసుకున్నదై ఉండాలి తప్ప పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి లేదా వారి చట్టబద్ధ వారసుల విజ్ఞప్తి ఆధారంగా తీసుకున్నది కాకూడదు. స్వీయ నిర్ణయంతో అధికార స్థానం తన ధ్రువీకరణను రద్దు చేసినట్లయితే ఈ ఉత్తర్వు అందిన

తేదీనుంచి 30 రోజుల్లోగా సదరు నిర్ణయ ఉపసంహరణ కోరుతూ సముచిత అధికారికి పన్ను చెల్లింపుదారు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఈ దరఖాస్తు/సమాచారం/వివరణ అందిన తేదీనుంచి 30 రోజుల్లోగా సముచిత అధికారి ధ్రువీకరణ రద్దు నిర్ణయాన్ని ఉపసంహరించవచ్చు లేదా అందుకోసం వచ్చిన దరఖాస్తును తిరస్కరించవచ్చు.

ప్రశ్న 45: నమోదు ధ్రువీకరణ రద్దువల్ల దాన్నికోల్పోయిన వ్యక్తిపై పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఏదైనా ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 29(5) ప్రకారం... నమోదు ధ్రువీకరణ రద్దయిన ప్రతి నమోదిత పన్ను చెల్లింపుదారు ఆ తేదీకి ముందురోజు తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, పాక్షికంగా వినియోగించిన ఉత్పాదకాలు, పూర్తయిన వస్తువుల నిల్వ లేదా మూలధన వస్తువులు, యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాలు తదితరాలపై జమ అయిన ఉత్పాదక పన్ను లేదా చెల్లించాల్సిన ఉత్పత్తి పన్ను.. ఏది ఎక్కువైతే దానికి సమానమైన మొత్తాన్ని తన నగదు/జమ పుస్తకాలలో నిల్వను తగ్గించుకోవడంద్వారా ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 46: పన్ను విధించదగిన సాధారణ, ప్రవాసీ వ్యక్తుల మధ్య తేడా ఏమిటి?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన సాధారణ, ప్రవాసీ వ్యక్తుల గురించి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2(20), 2(77) వేర్వేరుగా నిర్వచించాయి. ఈ రెండు వర్గాల మధ్య కొన్ని తేడాలు కింది విధంగా ఉన్నాయి:-

పన్ను విధించదగిన సాధారణ వ్యక్తి	**పన్ను విధించదగిన ప్రవాసీ**
స్థిరమైన వ్యాపార ప్రదేశమేదీ లేకుండా ఒక రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో అప్పుడప్పుడూ వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా లావాదేవీలు నిర్వహించేవారు.	భారతదేశంలో స్థిరమైన వ్యాపార ప్రదేశమేదీ లేకుండా ఒక రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో అప్పుడప్పుడూ సేవల సరఫరా లావాదేవీలు నిర్వహించేవారు.
శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య (PAN) కలిగి ఉంటారు	శాశ్వత ఖాతా సంఖ్య కలిగి ఉండరు; ప్రవాసీ వ్యక్తి ఒకవేళ; పాన్ కలిగి ఉంటే పన్ను విధించదగిన సాధారణ వ్యక్తిగా నమోదు చేసుకోవచ్చు.
నమోదు కోసం మామూలు పన్ను చెల్లింపుదారుల తరహాలో జీఎస్టీ రిజిస్ట్రేషన్-01 దరఖాస్తు ఫారాన్నే వినియోగించవచ్చు.	ప్రవాసీ వ్యక్తి నమోదు కోసం ప్రత్యేక దరఖాస్తు (జీఎస్టీ రిజిస్ట్రేషన్-09)ను సమర్పించాల్సి ఉంటుంది.
వ్యాపార కార్యకలాపాల కొనసాగింపులో భాగంగా లావాదేవీలు నిర్వహించాల్సి ఉంటుంది.	నిర్వచనంలో వ్యాపార పరీక్ష లేదు
సాధారణ GSTR-1, GSTR-2, GSTR-3 రిటర్నులు దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.	GSTR-5 నమూనాలో ప్రత్యేక సరళీకృత రిటర్ను దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.
కొనుగోలు చేసుకునే సరఫరాలన్నిటిపై	దిగుమతి చేసుకునే వస్తువులు లేదా

ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ)ను కోరవచ్చు.	సేవలపై మాత్రమే ఐటీసీ పొందడం సాధ్యమవుతుంది.

సరఫరా అర్థం మరియు దాని పరిధి

4. సరఫరా అర్థం మరియు దాని పరిధి

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగిన సందర్భం ఏది?

జవాబు: వ్యాపార కార్యకలాపాల్లో భాగంగా తగిన ప్రతిఫలం స్వీకరించి వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండు సరఫరా చేయడాన్ని జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగిన సందర్భంగా పరిగణిస్తారు. ప్రస్తుత పరోక్ష పన్ను చట్టాల కింద పన్ను విధించదగిన తయారీ, అమ్మకం లేదా సేవాప్రదానం వంటి కార్యకలాపాలన్నీ ఇకపై 'సరఫరా'గా వ్యవహరించే పన్ను విధించదగిన అంశంలో భాగమవుతాయి.

ప్రశ్న 2: జీఎస్టీ చట్టం ప్రకారం 'సరఫరా' పరిధి ఏమిటి?

జవాబు: 'సరఫరా' అనే పదానికి విస్తృత అర్థం ఉంది. అన్ని రూపాల్లోని వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండూ దీని పరిధిలోకి వస్తాయి. ఆ మేరకు ఒక వ్యక్తి వ్యాపార కార్యకలాపాల్లో భాగంగా ప్రతిఫలాపేక్షతో అమ్మకం, బదిలీ, వస్తుమార్పిడి, పరస్పర బదిలీ, లైసెన్స్, అద్దె, లీజు, విక్రయం వంటివి చేయడం... లేదా వీటన్నిటిపైనా అంగీకారం 'సరఫరా'లో భాగంగా ఉంటాయి. అలాగే సేవల ప్రదానం కూడా అంతర్భాగంగా ఉంటుంది. ప్రతిఫలాపేక్ష లేని కొన్ని లావాదేవీలను కూడా 'సరఫరా'లో భాగంగానే పరిగణించాలని జీఎస్టీ నమూనా చట్టం పేర్కొంటోంది.

ప్ర 3: పన్ను విధించదగిన 'సరఫరా' అంటే ఏది?

జవాబు: 'పన్ను విధించదగిన సరఫరా' అంటే.. జీఎస్టీ చట్టం కింద పన్ను వేయదగిన వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటినీ సరఫరా చేయడం.

ప్ర 4: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద 'సరఫరా'గా పరిగణనకు అవసరమైన అంశాలేమిటి?

జవాబు: 'సరఫరా'గా పరిగణనలోకి వచ్చేందుకు కింద పేర్కొన్న అంశాలన్నీ అవసరం:-

(i) వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాలో భాగం కాగల కార్యకలాపాలు;

(ii) ప్రత్యేకంగా పేర్కొనకపోతే తప్ప ప్రతిఫలాపేక్షతో చేసే సరఫరాలు;

(iii) వ్యాపారం కొనసాగింపులో భాగంగా సరఫరాలు చేయడం;

(iv) పన్ను విధింపు పరిధిలో చేసిన సరఫరా;

(v) పన్ను విధించదగిన సరఫరా;

(vi) పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి చేసిన సరఫరా;

ప్ర 5: ఏదైనా లావాదేవీలో పైన వివరించిన అంశాలలో ఏదో ఒకటి, అంతకన్నా ఎక్కువ లోపించినా జీఎస్టీ కింద సరఫరాగా పరిగణించవచ్చా?

జవాబు: పరిగణించవచ్చు... వ్యాపార కొనసాగింపులో భాగంగా కాకపోయినా కొన్ని పరిస్థితులలో ప్రతిఫలాపేక్షతో సేవలను దిగుమతి చేసుకోవడం (సెక్షన్ 7(1)(బి) వంటివి లేదా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం షెడ్యూల్-Iలో నిర్దేశించిన విధంగా ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా చేసిన సరఫరాలను... 4వ ప్రశ్నకు ఇచ్చిన సమాధానంలో పేర్కొన్నఅంశాలలో ఒకటి అంతకన్నా ఎక్కువ లోపించినా 'సరఫరా'లుగానే పరిగణించి జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించవచ్చు.

ప్ర 6: సెక్షన్ 7లో వస్తువుల దిగుమతి అంశానికి స్థానం లేకపోవడం ప్రస్ఫుటమవుతోంది... ఎందుకని?

జవాబు: వస్తువుల దిగుమతిని కస్టమ్స్ చట్టం-1962 ప్రత్యేకంగా పర్యవేక్షిస్తుంది. దానిపై కస్టమ్స్ టారిఫ్ చట్టం-1975 కింద ప్రాథమిక కేంద్ర సుంకంతోపాటు అదనపు కస్టమ్స్ సుంకంగా సమీకృత జీఎస్టీ (IGST) విధిస్తారు.

ప్ర 7: స్వీయ సరఫరాలు జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగినవేనా?

జవాబు: సరుకు నిల్వల బదిలీ, శాఖాపరమైన బదిలీ వంటి అంతర్రాష్ట్ర స్వీయ సరఫరాలు లేదా సరుకు అప్పగింత అమ్మకం తదితర లావాదేవీలు ప్రతిఫలాపేక్ష లేకుండా సాగినప్పటికీ ఇవన్నీ ఐజీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగినవే. జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలోని సెక్షన్ 22 ప్రకారం... ఏదైనా రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతం నుంచి పన్ను విధించదగిన వస్తువలు, సేవలు లేదా రెండింటినీ సరఫరాచేసే ప్రతి ఒక్కరూ ఆయా పరిధులలో నమోదు చేసుకోవాల్సిందే. అయితే, ప్రత్యక్ష వ్యాపార కార్యకలాపాల కింద నమోదు ఎంచుకోని పక్షంలో రాష్ట్రం లోపల స్వీయ సరఫరాలు పన్ను విధించదగినవి కావు.

ప్ర 8: ఏదైనా లావాదేవీని వస్తు సరఫరాలో భాగంగా పరిగణించడానికి హక్కు బదిలీ/స్వాధీనం లేదా రెండూ అవసరమా?

జవాబు: ఏదైనా లావాదేవీని వస్తు సరఫరాగా పరిగణించాలంటే హక్కు, స్వాధీనం రెండింటినీ బదిలీ చేయాల్సిందే. హక్కును బదిలీ చేయని పక్షంలో ఆ లావాదేవీని షెడ్యూల్-II (1) (b) ప్రకారం సేవాప్రదానంగా పరిగణిస్తారు. కొన్ని సందర్భాలలో తక్షణ స్వాధీనం సాధ్యమైనప్పటికీ ఆమోదం ప్రాతిపదికన అమ్మకం లేదా అద్దె కొనుగోలు ఒప్పందం వంటి పరిస్థితులలో లావాదేవీ తర్వాతి తేదీన హక్కు బదిలీ

కావచ్చు. అటువంటి లావాదేవీలను కూడా వస్తువుల సరఫరాగా పరిగణించవచ్చు.

ప్ర 9: "వ్యాపార విస్తరణ లేదా అందులో భాగంగా చేసిన సరఫరా" అంటే అర్థమేమిటి?

జవాబు: సెక్షన్ 2(17) నిర్వచిస్తున్న ప్రకారం... నగదు రూపేణా లబ్ధికోసం చేయకపోయినా ఏదైనా వర్తకం, వాణిజ్యం, తయారీ, వృత్తి, ఉద్యోగం వంటివన్నీ "వ్యాపారం"లో అంతర్భాగమే. అలాగే పైన పేర్కొన్న కార్యకలాపాలకు సహాయకంగా లేదా సందర్భవశాత్తూ చోటుచేసుకునే కార్యాచరణ లేదా లావాదేవీ కూడా వ్యాపారంలో భాగమే అవుతుంది. అంతేకాకుండా కేంద్ర ప్రభుత్వం లేదా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం లేదా ఏదైనా స్థానిక పాలన సంస్థ ప్రభుత్వ అధికార స్థానాల హోదాలో అటువంటి కార్యాచరణను చేపట్టినా ప్రత్యేకార్థంలో వ్యాపారంగానే పరిగణించాలి. వీటన్నిటినీబట్టి వ్యాపార విస్తరణ లేదా ప్రోత్సాహానికి సంబంధించిన నిర్వచనంలో భాగంగా చేపట్టే కార్యాచరణ ఏదైనా జీఎస్టీ చట్టం కింద సరఫరా కిందకే వస్తుందని గమనించవచ్చు.

ప్ర 10: ఒక వ్యక్తి సొంత వాడకం కోసం కారును కొని, ఏడాది తర్వాత ఓ కార్ల వర్తకుడికి అమ్మితే ఆ లావాదేవీ సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంకింద సరఫరా అవుతుందా? అలా పరిగణించేట్లయితే కారణాలేమిటి?

జవాబు: లేదు... వ్యాపార విస్తరణ లేదా అందులో భాగంగా సదరు వ్యక్తి సరఫరా చేయలేదు కాబట్టి ఆ విధంగా పరిగణించలేం. అంతేగాక వ్యాపారేతర వినియోగం కోసం కారు కొనుగోలు చేసినందున ఆ సమయంలో ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ)ను చట్టం అనుమతించదు.

ప్ర 11: ఒక ఎయిర్ కండిషనర్ల వ్యాపారి తన వ్యాపార సరుకు నిల్వనుంచి ఓ ఎయిర్ కండిషనర్‌ను తన నివాసంలో వ్యక్తిగత వాడకం కోసం శాశ్వత బదిలీ చేశాడు.. ఈ లావాదేవీ సరఫరా కిందకు వస్తుందా?

జవాబు: అవును... షెడ్యూలు-Iలోని వరుస సంఖ్య 1 ప్రకారం... అటువంటి వ్యాపార ఆస్తులపై ఐటీసీని వినియోగించుకున్నందున వాటి శాశ్వత బదిలీ లేదా వినియోగంలో ప్రతిఫలాపేక్ష లేకపోయినా ఆ లావాదేవీ జీఎస్టీ కింద 'సరఫరా' పరిధిలోకి వస్తుంది.

ప్ర 12: ఒక సంఘం లేదా సమాజం లేదా క్లబ్బు తమ సభ్యులకు సేవలు లేదా వస్తువులు అందించడాన్ని సరఫరాగా పరిగణించాలా లేదా?

జవాబు: పరిగణించాలి... ఒక సంఘం లేదా సమాజం లేదా క్లబ్బు లేదా ఏదైనా అటువంటి సంస్థ తమ సభ్యులకు సౌకర్యాలు కల్పించడాన్ని సరఫరాగానే పరిగణలోకి తీసుకోవాలి. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 2(17) కింద ఇచ్చిన నిర్వచనం దీన్ని "వ్యాపారం"గా పేర్కొంటోంది.

ప్ర 13: జీఎస్టీ చట్టం కింద ఎన్ని రకాల సరఫరాలు ఉన్నాయి?

జవాబు: (i) పన్ను విధించదగిన, మినహాయించదగిన సరఫరాలు;

(ii) అంతర్రాష్ట్ర, రాష్ట్రాంతర సరఫరాలు;

(iii) సంయుక్త, మిశ్రమ సరఫరాలు;

(iv) సున్నా రేటింగ్‌గల సరఫరాలు.

ప్ర 14: అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలు, రాష్ట్రాంతర సరఫరాలంటే ఏమిటి?

జవాబు: సమీకృత జీఎస్టీ (IGST) చట్టంలోని సెక్షన్లు 7(1), 7(2), 8(1), 8(2) కింద అంతర్రాష్ట్ర, రాష్ట్రాంతర సరఫరాలు నిర్దిష్టంగా నిర్వచించబడ్డాయి. విస్తృతార్థంలో... సరఫరాదారు ఉన్న ప్రదేశం, సరఫరాలు చేరే ప్రదేశం ఒకే రాష్ట్రంలో ఉన్నట్లయితే వాటిని రాష్ట్రాంతర సరఫరాలుగా పరిగణించాలి. సరఫరాదారు ఉన్న ప్రదేశం, సరఫరా చేసే ప్రదేశం వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో ఉన్నట్లయితే వాటిని అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలుగా పరిగణించాలి.

ప్ర 15: వస్తు వినియోగ హక్కు బదిలీ వస్తు సరఫరా అవుతుందా... సేవ సరఫరా అవుతుందా? అయితే ఎందుకు?

జవాబు: ఇటువంటి లావాదేవీలలో వస్తువులపై హక్కు కాకుండా వస్తువుల వినియోగానికి మాత్రమే హక్కు బదిలీ అయినందువల్ల ఇది సేవ సరఫరా కిందికే వస్తుంది. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని షెడ్యూల్-II ప్రకారం ఇటువంటి లావాదేవీలను ముఖ్యంగా సేవల సరఫరాగానే పరిగణిస్తారు.

ప్ర 16: పనుల ఒప్పందాలు ఆహార (కేటరింగ్) సేవలను వస్తు లేదా సేవ సరఫరాలలో ఏదిగా పరిగణించాలి? ఎందుకు?

జవాబు: పనుల ఒప్పందాలు, ఆహార సేవలను జీఎస్టీ చట్టం షెడ్యూల్-IIలోని వరుస సంఖ్య 6(ఎ), (బి) నిర్దేశిస్తున్న మేరకు సేవల సరఫరాగానే పరిగణించాలి.

ప్ర 17: సాఫ్ట్‌వేర్ సరఫరాను జీఎస్టీ చట్టం కింద వస్తు లేదా సేవ సరఫరాలలో ఏదిగా పరిగణించాలి?

జవాబు: సమాచార సాంకేతికత సాఫ్ట్‌వేర్ అభివృద్ధి, రూపకల్పన, నిర్దేశీకరణ, అనుకూలీకరణ, అనుసరణం, స్థాయి పెంపు, వికాసం, ఆచరణలను జీఎస్టీ

నమూనా చట్టం షెడ్యూల్-IIలోని వరుస సంఖ్య 5(2) (డి) కింద పేర్కొన్న మేరకు సేవల సరఫరాగానే పరిగణించాలి.

ప్ర 18: అద్దె కొనుగోలు ప్రాతిపదికన వస్తు సరఫరా చేస్తే దాన్ని వస్తు లేదా సేవ సరఫరాలలో ఏదిగా పరిగణించాలి?

జవాబు: అద్దె కొనుగోలు ప్రాతిపదికన వస్తు సరఫరా చేసినప్పటికీ ఆ తర్వాతి తేదీన సహజంగానే హక్కు బదిలీ అవుతుంది కాబట్టి సదరు లావాదేవీని వస్తువుల సరఫరాగానే పరిగణించాలి.

ప్ర 19: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ చట్టాలకింద సంయుక్త సరఫరా అంటే ఏమిటి?

జవాబు: వ్యాపార సహజ లేదా సాధారణ నిర్వహణ క్రమంలో భాగంగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండూ కలిపి లేదా ఒక ప్రధాన వస్తువుతో మరొక వస్తువుజతగా చేసే సరఫరాను 'సంయుక్త సరఫరా'గా పరిగణిస్తారు. ఉదాహరణకు... వస్తువులను 'కట్టగట్టి' 'బీమా'తో 'రవాణా' చేసినప్పుడు సదరు వస్తువులు, కట్టగట్టే సామగ్రి, రవాణా, బీమా.. అన్నీ కలిపి సంయుక్త సరఫరా కిందకు వస్తాయి. ఇక్కడ వస్తువులను ప్రధాన సరఫరాగా పరిగణించాలి.

ప్ర 20: జీఎస్టీ కింద సంయుక్త సరఫరాపై పన్ను బాధ్యతను ఎలా నిర్ధారిస్తారు?

జవాబు: ఒక ప్రధాన సరఫరాతో ఒకటి లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ సరఫరాలు కలిసి ఉన్న సంయుక్త సరఫరాను ప్రధాన వస్తు సరఫరాగా పరిగణిస్తారు.

ప్ర 21: మిశ్రమ సరఫరా అంటే ఏమిటి?

జవాబు: మిశ్రమ సరఫరా అంటే... పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి విడివిడిగా సరఫరా చేయదగిన రెండు అంతకన్నా ఎక్కువ సమ్మేళనంతో కూడిన వస్తువులు/సేవలను లేదా రెండింటి మిశ్రమాన్ని లేదా ఒకదానికొకటి జతగా ఒకే ధరకు సరఫరా చేస్తే దాన్ని మిశ్రమ సరఫరాగా పరిగణించవచ్చు. ఇది సంయుక్త సరఫరా కిందకు రాదు. ఉదాహరణకు... కేన్లలో ఆహార పదార్థాలు, మిఠాయిలు, చాక్లెట్లు, కేకులు, ఎండు ఫలాలు, సోడావంటి వాయుపూరిత పానీయం, పండ్లరసం తదితరాలను ఒకే ధరకు సరఫరా చేసినప్పుడు దాన్ని మిశ్రమ సరఫరాగా పరిగణిస్తారు. వీటిలో ప్రతిదాన్నీ విడివిడిగా సరఫరా చేసే వీలుండటమేగాక ఇవి ఒకదానితో మరొకటి ముడిపడినవి కావు. అందువల్ల వీటిని వేర్వేరుగా సరఫరా చేస్తే అది మిశ్రమ సరఫరా కిందకు రాదు.

ప్ర 22: జీఎస్టీ కింద మిశ్రమ సరఫరాపై పన్ను బాధ్యతను ఎలా నిర్ధారిస్తారు?

జవాబు: రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ సరఫరాలు కలిసి ఉన్న మిశ్రమ సరఫరాలో దేనిపై ఎక్కువ పన్నుశాతం వర్తిస్తుందో సదరు నిర్దిష్ట సరఫరాగా పరిగణిస్తారు.

ప్ర 23: వస్తువుల సరఫరా లేదా సేవల సరఫరాగా పరిగణించ వీల్లేని కార్యకలాపాలు ఏవైనా ఉన్నాయా?

జవాబు: ఉన్నాయి... జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలోని షెడ్యూలు-III ప్రకారం... (i) విధులకు సంబంధించి లేదా అందులో భాగంగా యజమానికి ఉద్యోగి అందించే సేవలు (ii) ఏదైనా చట్టం కింద ఏర్పాటైన న్యాయస్థానం లేదా ధర్మాసనం సేవలు

(iii) పార్లమెంటు, రాష్ట్రాల శాసనసభలు, స్థానిక పాలనా సంస్థల సభ్యులతోపాటు రాజ్యాంగ బాధ్యతలుగలవారు నిర్వర్తించే విధులు (iv) అంత్యక్రియలు, ఖననం, దహనశాల, శవాగారం (v) భూ విక్రయం (vi) లాటరీ, బెట్టింగ్, జూదం వంటివి మినహా దావాహక్కుతో రాబట్టగల క్లెయిములు తదితరాలన్నీ అటు వస్తు సరఫరాగా లేదా సేవల సరఫరాగా పరిగణనలోకి రావు.

ప్ర 24: జీఎస్టీ చట్టం కింద సున్నా రేటింగ్ సరఫరా అంటే ఏమిటి?

జవాబు: సున్నా రేటింగ్ సరఫరా అంటే... వస్తువులు/సేవల లేదా రెండింటి ఎగుమతి... లేదా ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి (SEZ) యూనిట్ లేదా దాన్ని అభివృద్ధి చేసేవారికి వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండూ అందించడం.

ప్ర 25: ఎలాంటి ప్రతిఫలాపేక్ష లేని సేవల దిగుమతి జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగినదేనా?

జవాబు: సహజ సూత్రం ప్రకారం ప్రతిఫలాపేక్ష లేని సేవల దిగుమతిని జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 7 సరఫరాగా పరిగణించదు. అయితే, పన్ను విధించదగిన ఒక వ్యక్తి తన వ్యాపార విస్తరణ లేదా అందులో భాగంగా సంబంధిత వ్యక్తినుంచి లేదా దేశం వెలుపలున్న తన ఇతర సంస్థల నుంచి సేవలను దిగుమతి చేసుకోవడంలో ఎలాంటి ప్రతిఫలాపేక్ష లేకపోయినా ఆ లావాదేవీలను షెడ్యూల్-I లోని వరుస సంఖ్య 4 ప్రకారం సరఫరాగానే పరిగణించాలి.

సరఫరా సమయం

5. సరఫరా సమయం

ప్రశ్న 1. సరఫరా సమయం అంటే ఏమిటి?

జవాబు: సరపరా సమయం అనేది పన్ను విధింపు లయబిలిటీ ఎప్పుడు చోటుచేసుకొన్నదో తెలుపుతుంది. ఎప్పుడు సరఫరా జరిగినట్లు భావించాలో అది సూచిస్తుంది. నమూనా జీఎస్‌టీ చట్టం సరుకులు మరియు సేవలకు విడివిడిగా సమయం సూచించే పద్ధతిని సమకూరుస్తుంది.

ప్రశ్న 2: వస్తుసేవల సరఫరాపై జీఎస్టీ చెల్లింపు బాధ్యత ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని 12, 13 సెక్షన్లు వస్తు సరఫరా సమయాన్ని నిర్దేశిస్తాయి. వస్తు సరఫరా సమయం కింద పేర్కొన్న అంశాలకు ముందుగా చోటుచేసుకున్నదై ఉండాలి:-

(i) సరఫరాదారు బిల్లు జారీచేసిన తేదీ లేదా సెక్షన్ 31 మేరకు సరఫరాలపై బిల్లు జారీకి నిర్దేశించిన చివరి తేదీ; లేదా

(ii) సరఫరాలకు సంబంధించి చెల్లింపులు స్వీకరించిన తేదీ.

ప్రశ్న 3: వస్తుసేవలపై రసీదుల సరఫరాకు సంబంధించి సరఫరా సమయం ఏది?

జవాబు: వస్తువులు సేవలకు సంబంధించి రసీదు సరఫరా సమయం కిందివిధంగా ఉండాలి:-

ఎ) సరఫరాను ఆ సమయంలో గుర్తించగలిగితే రసీదు జారీచేసిన తేదీ; లేదా

బి) ఇతర అన్ని అంశాల విషయంలో రసీదుల విమోచన తేదీ

ప్రశ్న 4: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 12కింద ఉప సెక్షన్లు 2, 3, 4 లేదా సెక్షన్ 13 ప్రకారం సరఫరా సమయం నిర్ధారించలేని పక్షంలో మరే విధంగా నిర్ధారిస్తారు?

జవాబు: సెక్షన్ 12(5)తోపాటు సెక్షన్ 13(5)లోని అవశిష్ట (చివరి) నియమం ప్రకారం నియమితకాలపు రిటర్ను దాఖలు చేయాల్సి ఉంటే దాన్ని సమర్పించాల్సిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది. ఇతర సందర్భాల్లో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/ఐజీఎస్టీ వాస్తవ చెల్లింపు తేదీగా పరిగణించాలి.

ప్రశ్న5. నమూనా జీఎస్టి చట్టం సెక్షన్ 12 లోని 2,3,5 లేదా 6 సబ్ సెక్షన్ కింద లేదా సెక్షన్ 13 కింద సరఫరా సమయాన్ని నిర్ధారించడం కుదరని పక్షంలో సరఫరా సమయాన్ని ఎలా నిర్ధారిస్తారు.?

జవాబు: సెక్షన్ 12(7) మరియు 13(7)లో తెలిపినట్టుగా కాలావధి ప్రకారం రిటర్న్ దాకలు చేసే సందర్భాల్లో సదరు రిటర్న్ ఫైల్ చేసే తేదీ సరఫరా సమయం అవుతుంది. ఇతర సందర్భాల్లో సీజీస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ చెల్లింపు తేదీ సరఫరా తేదీ అవుతుంది.

ప్రశ్న6. సేవల సరఫరాకు సంబంధించి జీఎస్టీ చెల్లించాల్సిన సందర్భం ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది.?

జవాబు: సరుకుల మాదిరిగా కాకుండా సేవల విషయంలో సదరు సేవల సరఫరాపై నిర్ణీత గడువులో ఇన్వాయిస్ జారీ అయిందా లేక గడువు దాటిన తర్వాత జారీ అయ్యిందా అనేదానిని బట్టి సరఫరా సమయాన్ని నిర్ధారిస్తారు.

ప్రశ్న 7: ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతి కింద పన్ను చెల్లించాల్సినప్పుడు వస్తు సరఫరా సమయం ఏది?

జవాబు: సరఫరా సమయం కింద పేర్కొన్న తేదీలకు ముందు తేదీన చోటుచేసుకున్నదై ఉండాలి

ఎ) వస్తువులు స్వీకరించిన తేదీ; లేదా
బి) చెల్లింపులు చేసిన తేదీ; లేదా
సి) సరఫరాదారు బిల్లు జారీచేసిన తేదీనుంచి 30 రోజుల తర్వాతి తేదీ.

ప్రశ్న 8: ఎదురు చెల్లింపు పద్ధతి కింద పన్ను చెల్లించాల్సినప్పుడు సేవల సరఫరా సమయం ఏది?

జవాబు: సరఫరా సమయం కింద పేర్కొన్న తేదీలకు ముందు తేదీన చోటుచేసుకున్నదై ఉండాలి

ఎ) చెల్లింపు చేసిన తేదీ; లేదా
బి) సరఫరాదారు బిల్లు జారీచేసిన తేదీనుంచి 60 రోజుల తర్వాతి తేదీ.

ప్రశ్న 9: వడ్డీ, ఆలస్య రుసుము లేదా జరిమానా లేదా ఆలస్యంగా ప్రతిఫలం చెల్లింపువల్ల జోడించబడే అదనపు విలువకు సంబంధించి వర్తించే సరఫరా సమయం ఏది?

జవాబు: వడ్డీ, ఆలస్య రుసుము లేదా జరిమానా లేదా ఆలస్యంగా ప్రతిఫలం చెల్లింపువల్ల జోడించబడే అదనపు విలువకు సంబంధించి అటువంటి అదనపు ప్రతిఫలాన్ని సరఫరాదారు స్వీకరించిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది.

ప్రశ్న 10: పన్ను శాతం మార్పునకు ముందు లేదా తర్వాతి సరఫరాల విషయంలో సరఫరా సమయం మారుతుందా?

జవాబు: మారుతుంది... అటువంటి సందర్భాలలో సెక్షన్ 14లోని నిబంధనలు వర్తిస్తాయి.

ప్రశ్న 11: పన్ను శాతం మార్పునకు ముందు సరఫరా చోటు చేసుకుంటే ఏది సరఫరా సమయం అవుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలలో సరఫరా సమయం...

(i) పన్ను శాతం మారిన తర్వాత సదరు సరఫరాకు బిల్లు జారీచేసి, చెల్లింపులు స్వీకరించి ఉంటే... బిల్లు జారీచేసిన, చెల్లింపు స్వీకరించిన తేదీలలో ఏది ముందైతే అదే సరఫరా సమయం అవుతుంది; లేదా

(ii) పన్ను శాతం మారకముందు బిల్లు జారీచేసినప్పటికీ పన్ను శాతం మారిన తర్వాత చెల్లింపులు స్వీకరించి ఉంటే... బిల్లు జారీచేసిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది; లేదా

(iii) పన్ను శాతం మారకముందు చెల్లింపులు స్వీకరించినా, పన్ను శాతం మారిన తర్వాత బిల్లు జారీచేసి ఉంటే... చెల్లింపు స్వీకరించిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది.

ప్రశ్న 12: పన్ను శాతం మారిన తర్వాత సరఫరా చోటు చేసుకుంటే ఏది సరఫరా సమయం అవుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలలో సరఫరా సమయం...

(i) పన్ను శాతం మారిన తర్వాత సదరు సరఫరాకు చెల్లింపులు స్వీకరించినా పన్ను శాతం మారకముందు బిల్లు జారీచేసి ఉంటే... చెల్లింపు స్వీకరించిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది; లేదా

(ii) పన్ను శాతం మారకముందు బిల్లు జారీచేసి, చెల్లింపులు కూడా స్వీకరించి ఉంటే... బిల్లు జారీచేసిన, చెల్లింపులు స్వీకరించిన తేదీల్లో ఏది ముందైతే అదే సరఫరా సమయం అవుతుంది; లేదా

(iii) పన్ను శాతం మారిన తర్వాత బిల్లు జారీచేసినా పన్ను శాతం మారకముందే చెల్లింపులు స్వీకరించి ఉంటే... బిల్లు జారీచేసిన తేదీయే సరఫరా సమయం అవుతుంది.

ప్రశ్న 13. నిరంతర సరఫరాల విషయంలో సరఫరా తేదీగా దేనిని పరిగణిస్తారు.?

జవాబు: కాంట్రాక్టు ద్వారా తెలుసుకోగలిగితే చెల్లింపు జరపాల్సిన గడువు తేదీ సరఫరా తేదీ అవుతుంది. అలా తెలుసుకొనేందుకు వీలుకాకపోతే చెల్లింపు జరిగిన తేదీ, ఇన్వాయిస్ జారీ అయిన తేదీ లేక పని పూర్తికి చెల్లింపునకు లంకె ఉన్నట్టయితే పని పూర్తయిన తేదీ, వీటిలో ఏది ముందు అయితే అది.

ప్రశ్న 14. పన్ను రేటు 1.6.2017 తేదీ తర్వాత 18 శాతం నుంచి 20 శాతానికి పెరిగింది అనుకుందాం. పన్ను రేటు మార్పునకు ముందు ఏప్రిల్ 2017లో సేవల సరఫరా జరిగి ఇన్వాయిస్ కూడా జారీ అయినప్పటికీ చెల్లింపు 2017 జూన్ లో జరిగితే ఏ రేటు ప్రకారం పన్ను లెక్కకట్టాల్సి ఉంటుంది.

జవాబు: సేవలు 1.6.2017కు ముందే సరఫరా చేయడం జరిగింది కనుక పాతరేటు 18 శాతం ప్రకారమే పన్ను లెక్కించాలి.

ప్రశ్న 14: ఉదాహరణకు 1.6.2017 నుంచి పన్ను 18 నుంచి 20 శాతానికి పెరిగిందనుకుందాం... సరఫరాదారు ఇదే నెలలో వస్తువుల సరఫరాతోపాటు బిల్లు జారీ చేసినా సంబంధిత చెల్లింపును మాత్రం ఏప్రిల్ 2017లోనే స్వీకరించి ఉంటే వర్తించే పన్ను శాతం ఏది?

జవాబు: వస్తువుల సరఫరాతోపాటు బిల్లును కూడా 1.6.2017 తర్వాత జారీ చేసినందున పన్ను శాతంలో మార్పు మేరకు 20 శాతం పన్ను వర్తిస్తుంది.

ప్రశ్న 15: వస్తువుల సరఫరాపై బిల్లు జారీకి నిర్దేశించిన కాల వ్యవధి ఏమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 31 ప్రకారం... పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి తాను సరఫరా చేసిన వస్తువులు, వాటి పరిమాణం, విలువ, వాటిపై విధించిన పన్ను తదితర నిర్దేశిత వివరాలతో కింద పేర్కొన్న కార్యకలాపాలకు ముందు లేదా ఆ సమయంలో బిల్లు జారీచేయాలి.

ఎ) మరో ప్రదేశానికి పంపాల్సి ఉన్నట్లయితే స్వీకర్తకు సరఫరా చేయడం కోసం వస్తువులు సిద్ధంచేసే తేదీ; లేదా

బి) ఇతర సందర్భాలలో సరుకుల సరఫరా లేదా స్వీకర్తకు అందుబాటులో ఉంచే తేదీ.

ప్రశ్న 16: సేవల సరఫరాపై బిల్లు జారీకి నిర్దేశించిన కాల వ్యవధి ఏమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 31 ప్రకారం... పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి తాను సేవా ప్రదానం చేయడానికి ముందు లేదా తర్వాత బిల్లు జారీచేయాలి. అయితే, దీనికి సంబంధించి నిర్దేశిత వ్యవధిని పాటించాలి. అలాగే బిల్లులో సేవలు వాటి వివరణ, వాటి విలువ, చెల్లించాల్సిన పన్నుసహా ఇతర నిర్దేశిత వివరాలను కూడా నమోదు చేయాలి.

ప్రశ్న 17: నిరంతర వస్తు సరఫరా సాగేట్లయితే బిల్లు జారీకి నిర్దేశించిన కాల వ్యవధి ఏమిటి?

జవాబు: నిరంతర వస్తు సరఫరా సాగుతూ, వరుసక్రమంలో ఖాతా నివేదికలు లేదా చెల్లింపులు అందులో భాగంగా ఉంటే... అటువంటి ప్రతి నివేదిక సమర్పణ లేదా ప్రతి చెల్లింపు స్వీకరణకు ముందు లేదా అదే సమయంలో బిల్లు జారీచేయాలి.

ప్రశ్న 18: నిరంతర సేవల సరఫరా సాగేట్లయితే బిల్లు జారీకి నిర్దేశించిన కాల వ్యవధి ఏమిటి?

జవాబు: నిరంతర సేవల సరఫరా సాగుతున్నట్లయితే...

ఎ) ఒప్పందం ప్రకారం చెల్లింపు పరిష్కార తేదీ ఇదమిత్థంగా తెలిస్తే... సదరు చెల్లింపు బాధ్యత పూర్తికి ముందు లేదా తర్వాత స్వీకర్తకు బిల్లు జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే, సరఫరాదారు తన సేవలకు చెల్లింపు పొందినా, పొందకపోయినా నిర్దేశిత కాల వ్యవధికి లోబడి బిల్లు జారీ చేయాల్సిందే;

బి) ఒప్పందం ప్రకారం చెల్లింపు పరిష్కార తేదీ ఇదమిత్థంగా తెలియనట్లయితే... సేవల సరఫరాదారు చెల్లింపు స్వీకరించిన ప్రతిసారి బిల్లు జారీచేయాలి. అయితే, ఇది నిర్దేశిత కాల వ్యవధికి లోబడి ఉండాలి.

సి) చెల్లింపు ప్రక్రియ ఒక లావాదేవీ పూర్తికావడంతో ముడిపడి ఉన్నట్లయితే సదరు వ్యవహారం ముగిసే ముందుగా లేదా అది ముగిసేటప్పుడు సేవల సరఫరాదారు బిల్లు జారీచేయాలి. అయితే, అది నిర్దేశిత వ్యవధికి లోబడి ఉండాలి.

ప్రశ్న 19: అమ్మకానికి ఆమోదం లభించాక వస్తువుల సరఫరా లేక స్వీకరణపై ఎంత వ్యవధిలో బిల్లు జారీచేయాలి?

జవాబు: అమ్మకానికి ఆమోదం తర్వాత వస్తువుల సరఫరా లేదా వాపసు, స్వీకరణలకు సంబంధించి సరఫరాకు ముందు లేదా అదే సమయంలో లేదా ఆమోదిత తేదీనుంచి ఆరు నెలల్లోగా ఏది ముందైతే ఆ తేదీన బిల్లు జారీచేయాలి.

జీఎస్‌టీ కింద విలువ లెక్కింపు

6. జీఎస్‌టీ కింద విలువ లెక్కింపు

ప్రశ్న 1. జీఎస్‌టీ కింద పన్ను చెల్లింపు జరపాల్సిన విలువ ఎలా లెక్కిస్తారు.

జవాబు: పన్ను విధించాల్సిన సరుకులు మరియు సేవల సరఫరా విలువ అనేది సాధారణంగా 'లావాదేవీ విలువ'గా, అంటే ఇరు వ్యాపార పక్షాలు పరస్పర సంబంధం కలిగి ఉండని సందర్భాల్లో మరియు ధర చెల్లింపు అనేది మాత్రమే ఏకైక ఉద్దేశమైనప్పుడు లావాదేవీ కింద చెల్లించిన లేదా చెల్లించాల్సిన ధర అన్నమాట. నమూనా జీఎస్‌టీ చట్టం లావాదేవాల విలువ నుంచి కొన్ని చేర్పులు, మినహాయింపుల గురించి వివరిస్తుంది. ఉదాహరణకు వాపసు చేసే ధరావతు, సరఫరాకు ముందు లేదా తర్వాత ఇచ్చే తగ్గింపు అనేవి లావాదేవీల విలువ కిందకు రావు.

ప్రశ్న 2. లావాదేవీ విలువ అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: లావాదేవీ విలువ అనేది సాధారణంగా ఇరు వ్యాపార పక్షాలు పరస్పర సంబంధం కలిగి ఉండని సందర్భాల్లో మరియు ధర చెల్లింపు అనేది మాత్రమే ఏకైక ఉద్దేశమైనప్పుడు చెల్లించిన లేదా చెల్లించాల్సిన ధర లావాదేవీ విలువగా పరిగణించబడుతుంది. సరఫరాదారు చెల్లించాల్సి ఉండి, సరఫరా గ్రహీత భరించిన మొత్తం కూడా ఇందులో భాగమే.

ప్రశ్న 3. సీజీఎస్‌టీ, ఎస్‌జీఎస్‌టీ, ఐజీఎస్‌టీ మరియు సరుకులు మరియు సేవల కింద వేరువేరు విలువ లెక్కింపు విధానాలు ఉంటాయా.?

జవాబు: లేదు. మూడుపన్నులకు సెక్షన్ 15 ఉమ్మడిగానే ఉంటుంది. అలాగే సరుకులు మరియు సేవలకూ ఇది ఉమ్మడిగానే వర్తిస్తుంది.

ప్రశ్న 4. కాంట్రాక్టు ధర అనేది సరఫరా విలువ లెక్కింపునకు సరిపోతుందా.?

జవాబు: కాంట్రాక్టు ధర అనేది లావాదేవీ విలువగా విశ్లేషించి పిలువబడుతుంది. పన్ను లెక్కింపునకు అదే ప్రాతిపదికగా ఉంటుంది.

అయితే ధర అనేది వ్యాపార పక్షాల మధ్యన గల సంబంధం మీద ఆధారపడి ఉండడం, కొన్నిరకాల లావాదేవీలు ఎలాంటి ధర లేకుండానే జరిగినట్టుగా భావించబడడం వల్ల, లావాదేవీ విలువ సరిగా అంచనాను ఈ అంశాలను అధిగమించి నిర్ధారించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 5: అన్ని సందర్భాలలోనూ జీఎస్టీ మదింపు నిబంధనల అన్వయం అవసరమా?

జవాబు: అవసరం లేదు... చట్టంలోని సెక్షన్ 15 ఉప సెక్షన్ (1) కింద విలువను నిర్ధారించలేని సందర్భాలలో మాత్రమే జీఎస్టీ మదింపు నిబంధనలను అన్వయించడం అవసరం.

ప్రశ్న 6: సెక్షన్ 15(1) కింద ప్రకటించిన లావాదేవీ విలువకు ఆమోదం ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... సెక్షన్ 15(2) కింది చేరికలేవైనా ఉన్నాయేమో పరిశీలించిన అనంతరం ఆమోదించవచ్చు. అంతేకాకుండా సరఫరాదారు, స్వీకర్తల మధ్య ఏదైనా బాంధవ్యం ఉన్నప్పటికీ అది ధరను ప్రభావితం చేయని పక్షంలో లావాదేవీ ప్రకటిత విలువను ఆమోదించే వీలుంది.

ప్రశ్న 7: సరఫరా అనంతర రాయితీ లేదా ప్రోత్సాహకాలను లావాదేవీ విలువలో చేర్చవచ్చా?

జవాబు: చేర్చవచ్చు... ఒప్పందం ప్రకారం సరఫరా అనంతర రాయితీ ఖరారైనట్లు సరఫరా సమయంలోనే సమాచారం ఉన్నప్పుడు, సదరు రాయితీ నిర్దిష్టంగా

బిల్లుతో ముడిపడి ఉన్నప్పుడు, సదరు రాయితీకి వర్తించే ఉత్పాదక పన్ను జమను స్వీకర్త వాపసు చేసిన సందర్భాల్లో జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలోని సెక్షన్ 15 కింద సరఫరా అనంతర రాయితీని లావాదేవీ విలువలో చేర్చేందుకు అనుమతించవచ్చు.

ప్రశ్న 8: సరఫరాకు ముందు లేదా సరఫరా సమయంలో అనుమతించే ముందస్తు రాయితీలు లావాదేవీ విలువలో చేర్చదగినవేనా?

జవాబు: లేదు... సాధారణ వర్తక వ్యవహారాలలో భాగంగా అనుమతించి ఉండి, బిల్లులో తగువిధంగా నమోదు చేసి ఉంటే తప్ప అలా చేసేందుకు వీల్లేదు.

ప్రశ్న 9: మదింపు నియమాలలోని నిబంధనలు ఎప్పుడు వర్తిస్తాయి?

జవాబు: మదింపు నిబంధనలు ఎప్పుడు వర్తిస్తాయంటే... (i) ప్రతిఫలం పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా నగదు రూపంలో లేనప్పుడు; (ii) లావాదేవీలోని పక్షాల మధ్య బంధుత్వం ఉన్నపుడు లేదా సరఫరాదారు ప్రత్యేక వర్గానికి చెందినప్పుడు; (iii) ప్రకటించిన లావాదేవీ విలువ నమ్మదగినది కానప్పుడు...

ప్రశ్న 10: లావాదేవీ విలువకు జోడించదగినవిగా సెక్షస్ 15(2)లో చేర్చిన అంశాలేవి?

జవాబు: లావాదేవీ విలువకు జోడించదగినవిగా సెక్షన్ 15(2)లో చేర్చిన అంశాలు కిందివిధంగా ఉన్నాయి:-

ఎ) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంతోపాటు వస్తువులు-సేవల పన్ను (ఆదాయనష్టంపై రాష్ట్రాలకు పరిహారం) చట్టం-2016 కాకుండా ఇతర చట్టాల కింద స్వీకర్తపై సరఫరాదారు విధించే పన్ను, సుంకం, రుసుము, ఫీజు, ఇతర చార్జీలు;

బి) సరఫరాలకు సంబంధించి స్వీకర్త భరించిన వ్యయాన్ని అతడు పొందిన వస్తువులు లేదా సేవలకు చెల్లించిన/చెల్లించాల్సిన వాస్తవ ధరలో చేర్చనిపక్షంలో సరఫరాదారు చెల్లించాల్సిన మొత్తం;

సి) వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాలో స్వీకర్తపై సరఫరాదారు విధించే కమీషన్, ప్యాకింగ్ వంటి యాదృచ్ఛిక ఖర్చులతోపాటు ఇతరత్రా సేవలు లేక సదరు వస్తుసేవల చేరవేతకు ముందు లేదా తర్వాత విధించే ఇతర చార్జీలు;

డి) వడ్డీ లేదా ఆలస్య రుసుము లేదా సరఫరాకు ప్రతిఫలం చెల్లింపులో ఆలస్యంపై జరిమానా;

ఇ) కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ఇచ్చే రాయితీలు కాకుండా ధరతో ప్రత్యక్షంగా ముడిపడిన రాయితీలు.

ప్రశ్న 11. ప్రకటిత లావాదేవీ విలువను ఎప్పుడు అనుమానించాల్సి వస్తుంది ?

జవాబు: ముసాయిదా జీఎస్టీ విలువ లెక్కింపు నిబంధనల్లోని రూల్ 7(బీ)లో ఇందుకు సంబంధించిన కారణాలు వివరించడమైంది. అవి (1) సాపేక్ష సరఫరాలలో అధికంగా విలువ పెరుగుదల ఉండడం, (2) సరఫరాల మార్కెట్ విలువలో గణనీయమైన తగ్గింపు లేదా హెచ్చింపు ఉండడం, మరియు (3) వివరణ, పరిమాణం, నాణ్యత, తయారైన సంవత్సరం వంటి వివరాల్లో తప్పుడు ప్రకటనలుండడం, మొదలైనవి. ఇది కేవలం సూచనప్రాయంగా ఉద్దేశించింది మాత్రమే, సంపూర్ణ జాబితా కాదు.

ప్రశ్న 12. ముసాయిదా జీఎస్టీ విలువ లెక్కింపు నిబంధనల్లో విలువ నిర్ధరాణకు ఇచ్చిన పద్ధతులేమిటి.?

జవాబు: లావాదేవీ విలువ నిర్ధారణకు ముసాయిదా జీఎస్టీ విలువ లెక్కింపు నిబంధనల్లో మూడు పద్ధతులు ఇవ్వడమైంది. అవి సాపేక్ష పద్ధతి, లెక్కింపు

పద్ధతి, మిగులుబడి పద్ధతి. వీటని వరుస క్రమంలో వినియోగించాలి. ప్యూర్ ఏజెంట్స్, మనీ చేంజర్స్ విషయంలో ప్రత్యేక విలువ లెక్కింపు పద్ధతులు సూచించబడ్డాయి. ఇన్సూరర్, ఎయిర్ ట్రావెల్ ఏజంటు, లాటరీల పంపిణీదారు, అమ్మకందారు వంటివారి విషయంలో తదుపరి మరిన్ని ప్రత్యేక నిబంధనలు రూపందించవచ్చు.

ప్రశ్న 13 లావాదేవీ విలువలో కలపడానికి సంబంధించి సెక్షన్ 15(2)లో నిర్దేశించిన చేర్పులు ఏమిటి.?

జవాబు: లావాదేవీ విలువలో కలపడానికి అవకాశమున్న సెక్షన్ 15(2)లో నిర్దేశించిన చేర్పులు ఈ కింది విధంగా ఉన్నాయి..

ఏ) సరఫరాదారు చెల్లించాల్సి ఉండి, సరఫరాల గ్రహీత జరిపిన చెల్లింపులు,

బీ) సరుకులు లేదా సేవలు ఉచితంగా లేదా రాయితీ కింద సరఫరా చేసినవి

సీ) గ్రహీత సరఫరా షరతు ప్రకారం చెల్లించాల్సిన రాయల్టీస్ మరియు లైసెన్స్ ఫీజులు,

డీ) మరే ఇతర చట్టాల కింద విధించిన పన్నులు (ఎస్‌జీఎస్‌టీ / సీజీఎస్‌టీ లేదా ఐజీఎస్‌టీయేతరమైనవి)

ఈ) సరఫరాదారు సరఫరాకు ముందు భరించిన ఖర్చులు, విడిగా చార్జి చేయబడినవి

ఎఫ్) సరఫరాపై సరఫరాదారు పొందిన సబ్సిడీలు

జీ) సరఫరాదారు విడిగా క్లెయిమ్ చేసిన రీఇంబర్స్‌మెంట్లు

హెచ్) సరఫరాకు ముందే వెల్లడయినవి కాకుండా సరఫరా తర్వాత ఇచ్చిన తగ్గింపులు (మామూలువ్యాపార విధానంలో భాగంగా ఇచ్చినవి, ఇన్వాయిస్‌లో చూపనవి ఇందులో చేర్చరాదు)

జీఎస్‌టీ పన్ను చెల్లింపు

7. జీఎస్టీ పన్ను చెల్లింపు (GST Payment of Tax)

ప్రశ్న 1. జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద ఏయే చెల్లింపులు ఉంటాయి.?

జవాబు: జీఎస్టీ వ్యవస్థ కింద రాష్ట్రంలో అంతర్గతంగా జరిగే సరఫరాలపై కేంద్ర జీఎస్టీ (సీజీఎస్టీ కింద చెల్లించేది కేంద్రం ఖాతాలోకి జమ అవుతుంది) మరియు రాష్ట్ర జీఎస్టీ (ఎస్జీఎస్టీ కింద చెల్లించే పన్ను సంబంధిత రాష్ట్ర ఖాతాలో జమ అవుతుంది). అంతర్ రాష్ట్ర సరఫరాలపై ఇంటిగ్రేటెడ్ జీఎస్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఇందులో సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ అంశాలు ఉంటాయి. దీనికితోడు కొన్ని తరగతులకు చెందిన రిజిస్టర్డ్ వ్యక్తులు ట్యాక్స్ డిడక్టెడ్ ట్ సోర్స్ (టీడీఎస్) మరియు ట్యాక్స్ కలెక్టెడ్ ఎట్ సోర్స్ (టీసీఎస్) ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమ చేయాల్సి ఉంటుంది. దీనికి తోడుగా, అవసరమైన చోట్ల వడ్డీ, జరిమానా, రుసుము మరియు ఇతర చెల్లింపులు జరపాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 2: జీఎస్టీ చెల్లించే బాధ్యత ఎవరిపై ఉంటుంది?

జవాబు: సాధారణంగా వస్తువులు లేదా సేవలు సరఫరా చేసేవారు జీఎస్టీ చెల్లించాల్సిన బాధ్యత కలిగి ఉంటారు. అయితే, దిగుమతులు, ఇతర ప్రకటిత సరఫరాల వంటి కొన్ని నిర్దిష్ట సందర్భాలలో ఎదురు చెల్లింపు వ్యవస్థ కింద జీఎస్టీ చెల్లింపు బాధ్యత సదరు వస్తుసేవల స్వీకర్తది కావచ్చు. అంతేకాకుండా రాష్ట్రాంతర సేవల సరఫరా వంటి మరికొన్ని ప్రకటిత సేవల విషయంలో జీఎస్టీ చెల్లింపు బాధ్యత అటువంటి సేవలందించే ఆన్‌లైన్ వ్యాపార (ఈ-కామర్స్) సంస్థలది కావచ్చు. అలాగే వర్తకుల నుంచి పొందిన సరఫరాలపై ప్రభుత్వ విభాగాలు నిర్దిష్ట పరిమితి (సెక్షన్ 51(1)(డి) ప్రకారం ఒక కాంట్రాక్టుపై రూ.2.5 లక్షలు)కి మించి చెల్లించే మొత్తం నుంచి "మూలంలోనే పన్ను కోత" (TDS) పెట్టి సంబంధిత

ప్రభుత్వ విభాగానికి జమచేయాలి. అదేవిధంగా ఆన్‌లైన్ వ్యాపార కార్యకలాపాల నిర్వహణదారులు సరఫరా చేసే వస్తుసేవల నికర విలువ (సీజీఎస్టీ చట్టం-2017లోని సెక్షన్ 9(5) కింద తన సేవలపై జీఎస్టీ చెల్లింపు బాధ్యతను మినహాయించాక తేలే పన్నువిధించదగిన వస్తుసేవల సగటు విలువ)పై "మూలంలోనే పన్ను వసూలు" (TCS) చేసి ప్రభుత్వానికి జమ చేయాలి.

ప్రశ్న 3: జీఎస్టీ చెల్లింపు బాధ్యత ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది?

జవాబు: సెక్షన్ 12లో వివరించిన ప్రకారం వస్తువులు సరఫరా చేసినప్పుడు... సెక్షన్ 13లో వివరించిన ప్రకారం సేవాప్రదానం చేసినప్పుడు జీఎస్టీ చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఏర్పడుతుంది. చెల్లించాల్సిన సమయం... సాధారణంగా "ప్రతిఫలం స్వీకరణ, బిల్లు జారీ లేదా సరఫరా పూర్తి"... ఈ మూడింటిలో ఏదో ఒకదానికి ముందు. అయితే, దీనికి సంబంధించి భిన్న సంభావ్య పరిస్థితులు, భిన్న పన్ను అంశాలు పైన పేర్కొన్న విభాగాల్లో ఇప్పటికే వివరించబడ్డాయి.

ప్రశ్న 4 జీఎస్‌టీ చెల్లింపు క్రమంలో ముఖ్యాంశాలు ఏవి.?

జవాబు: జీఎస్‌టీ వ్యవస్థ కింద చెల్లింపు క్రమంలో ఈ దిగువ అంశాలుంటాయి.

- జీఎస్‌టీఎన్ కామన్ పోర్టల్‌లో రూపొందించిన ఎలక్ట్రానిక్ చలానా ద్వారా అన్ని రకాల చెల్లింపులు జరుగుతాయి. మ్యాన్యువల్‌గా చలానా సిద్ధం చేయాల్సిన అవసరం లేదు.
- పన్ను చెల్లింపుదారుకు ఎలాంటి ఇబ్బందులు లేని సులభమైన, ఏసమయంలో ఎక్కడినుంచైనా చెల్లింపులు జరిపే సౌకర్యం కల్పించబడుతుంది.
- ఆన్‌లైన్‌లో చెల్లింపులు జరిపే సౌలభ్యం

- ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో పన్ను వసూలు డేటా అందుబాటులో ఉంటుంది.
- పన్నువసూలు మొత్తాన్ని వేగంగా ప్రభుత్వం ఖాతాకు జమచేసే సౌకర్యం
- కాగిత రహిత లావాదేవీలు
- సత్వర అకౌంటింగ్ మరియు రిపోర్టింగ్
- అన్నిరకాల రసీదులను ఎలక్ట్రానిక్‌గా సరిచూసుకోవడం
- బ్యాంకులకు సరళీకృత విధానం
- డిజిటల్ చాలాన్ భద్రపరచుకునే సౌకర్యం

ప్రశ్న 5 చెల్లింపు ఎలా జరపాలి.?

జవాబు: ఈ దిగువన తెలిపిన పద్ధత్తుల్లో చెల్లింపు జరపవచ్చు.

i) కామన్ పోర్టల్‌లో నిర్వహించే పన్ను చెల్లింపుదారు క్రెడిట్ లెడ్జర్ డెబిట్ ద్వారా చెల్లించవచ్చు. అయితే ఈ పద్ధతిలో కేవలం పన్ను మాత్రమే చెల్లించడానికి వీలవుతుంది. వడ్డీ, జరిమానా, ఇతర ఫీజులు క్రెడిట్ లెడ్జర్ డెబిట్ ద్వారా చెల్లించడం కుదరదు.

ఇన్‌పుట్‌పై చెల్లించిన పన్నుల క్రెడిట్ పొందేందుకు అనుమతి ఉంటుంది మరియు దీనిని అవుట్‌పుట్ ట్యాక్స్ చెల్లింపునకు ఉపయోగించుకోవచ్చు. అయితే సీజీఎస్‌టీ ఖాతాలోని క్రెడిట్ ఎస్‌జీఎస్‌టీ చెల్లింపులకు అదేవిధంగా అటు నుంచి టు ఉపయోగించడానికి వీల్లేదు. కాగా, ఐజీఎస్‌టీ క్రెడిట్‌ను ఐజీఎస్‌టీ, సీజీఎస్‌టీ మరియు ఎస్‌జీఎస్‌టీలకు, అదే వరుస క్రమంలో ఉపయోగించుకునేందుకు అనుమతిస్తారు.

ii) కామన్ పోర్టల్‌లో పన్ను చెల్లింపుదారు నిర్వహించే క్యాష్ లెడ్జర్ ద్వారా నగదు డెబిట్ చేసి చెల్లించవచ్చు. క్యాష్ లెడ్జర్లో రకరకాల పద్ధతులద్వారా నగదు జమ చేయవచ్చు. అవి.. ఈ-పేమెంట్ (ఇంటర్నెట్ బ్యాంకింగ్, క్రెడిట్ కార్డ్, డెబిట్ కార్డ్), రియల్ టైమ్ గ్రాస్ సెటిల్మెంట్ (ఆర్‌టీజీఎస్) / నేషనల్ ఎలక్ట్రానిక్ ఫండ్ ట్రాన్స్‌ఫర్ (నెఫ్ట్), జీఎస్‌టీ జమ చేసేందుకు అనుమతి పొందిన బ్యాంకు శాఖల్లో కౌంటర్ వద్ద నేరుగా చెల్లింపు ద్వారా.

ప్రశ్న 6: సరఫరాదారు పన్నులు ఎప్పుడు చెల్లించాలి?

జవాబు: సాధారణ పన్ను చెల్లింపుదారులు నెలవారీ ప్రాతిపదికన తదుపరి నెల 20వతేదీలోగా పన్నులు చెల్లించాలి. నగదు చెల్లింపులను తొలుత నగదు పుస్తకంలో నమోదు చేయాలి. అనంతరం నెలవారీ పన్ను చెల్లించే తేదీన పుస్తకంలో ఆ మొత్తాన్ని తగ్గించి చూపడంతోపాటు సంబంధిత నెలవారీ రిటర్నులో సదరు తగ్గింపు వరుస సంఖ్యను నమోదు చేయాలి. ఇంతకుముందు పేర్కొన్నట్లుగా చెల్లింపులను జమల పుస్తకం నుంచి కూడా తగ్గించి చూపవచ్చు. ఉదాహరణకు మార్చి నెలలో చెల్లించాల్సిన పన్నులను ఏప్రిల్ 20వ తేదీలోగా జమ చేయాలి. మిశ్రమ పన్ను చెల్లింపుదారులైతే త్రైమాసికం (3 నెలలకు ఒకసారి) ప్రాతిపదికన పన్నులు చెల్లించాలి.

ప్రశ్న 7: పన్ను చెల్లింపు వ్యవధిని పొడిగించవచ్చా లేక నెలవారీ వాయిదాలలో చెల్లించవచ్చా?

జవాబు: వీల్లేదు... స్వీయ మదింపు బాధ్యతగల సందర్భంలో ఇందుకు అనుమతి ఉండదు. ఇతర సందర్భాలలో వ్యవధి పొడిగింపునకు లేదా వాయిదాలలో

చెల్లింపును అనుమతించే అధికారం సముచిత అధికార స్థానానికి ఉంటుంది (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 80).

ప్రశ్న 8: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి రిటర్ను సమర్పించినా పన్ను చెల్లించకపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలలో సదరు రిటర్న్ చెల్లుబాటు కానిదిగా పరిగణిస్తారు. సెక్షన్ 2(117) నిర్వచనం ప్రకారం... స్వీయ మదింపు పన్నును పూర్తిగా చెల్లించాక సెక్షన్ 39లోని ఉప సెక్షన్ (1) కింద సమర్పించినదే చెల్లుబాటయ్యే రిటర్నుగా పరిగణించబడుతుంది. దీని ఆధారంగానే వస్తుసేవల స్వీకర్తకు ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC) మినహాయింపును అనుమతిస్తారు. మరో మాటలో చెబితే సరఫరాదారు స్వీయ మదింపు పన్ను మొత్తాన్నీ చెల్లించి, రిటర్న్ సమర్పించడంతోపాటు స్వీకర్త కూడా తన రిటర్న్ దాఖలు చేస్తే తప్ప స్వీకర్తకు ఐటీసీ ఖరారు కాదు.

ప్రశ్న 9. ప్రభుత్వ ఖాతాలో సొమ్ము జమ కావడం లేదా చెక్కు సమర్పించడం లేదా చెల్లింపు జరుగడం ఈ మూడింటిలో పన్ను బకాయిలు చెల్లించిన తేదీగా దేనిని పరిగణిస్తారు.?

జవాబు: ప్రభుత్వ ఖాతాకు సొమ్ము జమ అయిన తేదీని చెల్లింపు తేదీగా పరిగణిస్తారు.

ప్రశ్న 10. ఈ-లెడ్జర్స్ అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: ప్రతి రిజిస్టర్డ్ పన్ను చెల్లింపుదారు యొక్క నగదు మరియు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్ స్టేట్‌మెంట్లను ఎలక్ట్రానిక్ లెడ్జర్స్ లేదా ఈ-లెడ్జర్స్ అని పిలుస్తారు. దీనికితోడు ప్రతి పన్నుచెల్లింపుదారు ఎలక్ట్రానిక్ ట్యాక్స్ లయబిలిటీ రిజిస్టర్ కలిగి

ఉండాలి. పన్ను చెల్లింపుదారు ఒకసారి కామన్ పోర్టల్‌లో రిజిష్టర్ చేసుకుంటే 2 లెడ్జర్లు (క్యాష్ మరియు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్) మరియు ఎలక్ట్రానిక్ ట్యాక్స్ లయబిలిటీ రిజిష్టర్ అటోమెటిక్‌గా రూపొందుతాయి. డ్యాష్‌బోర్డుపై ఎల్లప్పుడూ అవి కనిపిస్తాయి.

ప్రశ్న 11. ట్యాక్స్ లయబిలిటీ రిజిష్టర్ అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: అది పన్ను చెల్లింపుదారు ఆ నెల చెల్లించాల్సిన మొత్తం ట్యాక్స్ లయబిలిటీని (సెట్టింగ్ అనంతరం) చూపిస్తుంది.

ప్రశ్న 12. క్యాష్ లెడ్జర్ అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: అన్నిరకాల నగదు జమలను మరియు పన్ను చెల్లింపుదారు పేరిట జరిపిన టీడీఎస్/టీసీఎస్ మొత్తాలు అన్నీ చూపేది క్యాష్ లెడ్జర్. ఇది వాస్తవ సమయం ఆధారంగా సమాచారాన్ని ప్రదర్శిస్తుంది. జీఎస్‌టీకి సంబంధించిన ఎలాంటి చెల్లింపులనైనా దీనిద్వారా జరుపవచ్చు.

ప్రశ్న 13. ఐటీసీ లెడ్జర్ అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: నెలవారీ రిటర్న్ లలో సెల్ఫ్ అసెస్డ్ పద్ధతిలో అంచనా వేసిన ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను ఐటీసీ లెడ్జర్ చూపిస్తుంది. ఈ లెడ్జర్‌లోని క్రెడిట్‌ను కేవలం పన్ను చెల్లింపులకు మాత్రమే ఉపయోగించవచ్చు. వడ్డీ, జరిమానా, ఇతర రుసుములకు ఉపయోగించడానికి వీల్లేదు.

ప్రశ్న 14. జీఎస్‌టీఎస్(GSTN)కు అధీకృత బ్యాంకులకు మధ్య లింకేజీ ఏంటే ఏమిటి.?

జవాబు: జీఎస్‌టీఎన్‌కు, బ్యాంకు కోర్ బ్యాంకింగ్ సొల్యూషన్ (సీబీఎస్) మధ్య రియల్ టైమ్ టూవే లింకేజీ ఉంటుంది. తనిఖీ మరియు చెల్లింపుల స్వీకరణకు ఉద్దేశించిన ఎలక్ట్రానిక్ స్ట్రింగ్ ద్వారా సీపీఐఎన్ (CPIN) అటోమెటిక్‌గా బ్యాంకుకు

కలుపబడి ఉంటుంది. చెల్లింపును ధృవీకరిస్తూ చాలాన్ ఐడెంటిఫికేషన్ నంబరు (సీఐఎన్) అటోమెటిక్‌గా బ్యాంకు నుంచి కామన్ పోర్టల్‌కు పంపించబడుతుంది. బ్యాంకు క్యాషియరు లేదా టెల్లరు లేదా పన్ను చెల్లింపుదారు మ్యాన్యువల్‌గా ఇందులో చేసేది ఏమీ ఉండదు.

ప్రశ్న15. పన్ను చెల్లింపుదారు మల్టిపుల్ సిటింగ్స్ ద్వారా చాలాన్ తయారు చేసుకోవచ్చా.?

జవాబు:అవును. పన్ను చెల్లింపుదారు చాలాన్ ఫామ్ పాక్షికంగా నింపి తదుపరి పూర్తి చేసుకొనేందుకు వీలుగా 'సేవ్' చేసుకోవచ్చు. సేవ్ చేసిన చలాన్ కు తుదిరూపు ఇచ్చేముందు 'ఎడిట్' చేసుకోవచ్చు. చాలాన్ ను ఫైనలైజ్ చేసిన తర్వాత జెనరేట్ చేసి పన్ను చెల్లింపుల నిమిత్తం ఉపయోగించుకోవచ్చు. తన రికార్డుల నిమిత్తం చెల్లింపుదారు చాలాన్ ను ప్రిట్ చేసుకునే సౌకర్యం ఉంటుంది.

ప్రశ్న16 ఆన్‌లైన్‌లో జెనరేట్ చేసిన చాలాన్ ను మార్చుకోవచ్చా.?

జవాబు: లేదు. చాలాన్ జెనరేట్ చేసేందుకు జీఎస్‌టీఎన్ పోర్టల్‌లో లాగిన్ అయిన తర్వాత పన్ను చల్లింపుదారు లేదా అతనికి చెందిన అధీకృత వ్యక్తి చెల్లింపు వివరాలను అందులో చేర్చాల్సి ఉంటుంది. భవిష్యత్ ఉపయోగం నిమిత్తం చాలాన్ ను మధ్యలో సేవ్ చేసుకోవచ్చు. అయితే ఒకసారి చాలాన్ ఫైనలైజ్ చేసి సీపీఐఎన్ (CPIN) జెనరేట్ చేసిన తర్వాత పన్ను చెల్లింపు దారు సదరు చాలాన్ కు మార్పులుచేర్పులు చేయాలంటే కుదరదు.

ప్రశ్న 17. చాలాన్ కు చెల్లుబాటు గడువు అంటూ ఉంటుందా.?

జవాబు: అవును. జెనరేట్ చేసిన తర్వాత పదిహేను రోజుల వరకు చాలాన్ చెల్లుబాటు అవుతుంది. ఆతర్వాత సిస్టమ్ దాన్ని తీసివేస్తుంది. అయితే తన వీలును బట్టి చెల్లింపుదారు మరో చాలాన్ జెనరేట్ చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 18. సీపీఐఎస్ (CPIN) అంటే ఏమిటి.?

జవాబు: సీపీఐఎన్ అంటే కామన్ పోర్టల్ ఐడెంటిఫికేషన్ నంబరు. చాలాన్ జెనరేట్ చేసినప్పుడు ఇది ఇవ్వబడుతుంది. చలాన్‌ను గుర్తించేందుకు ఇచ్చే 14 డిజిట్ల విశిష్ట సంఖ్య ఇది. పైన తెలిపినట్టుగా సీపీఐఎన్ 15 రోజుల వరకు చెల్లుబాటు అవుతుంది.

ప్రశ్న 19. సీఐఎస్ (CIN) అంటే ఏమిటి. దాని ప్రాముఖ్యత ఏమిటి.?

జవాబు: సీఐఎన్ అంటే చాలాన్ ఐడెంటిఫికేషన్ నంబరు. ఇది 14 డిజిట్ల సీపీఐఎన్‌తోపాటుగా అదనంగా మూడుడిజిట్ల బ్యాంకు కోడ్ కలిపి 17 డిజిట్లతో ఉంటుంది. అధీకృత బ్యాంకులు లేదా రిజర్వ్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా (ఆర్బీఐ)కి చెల్లింపులు ముట్టి తమ దగ్గరున్న సంబంధిత ప్రభుత్వ ఖాతాల్లో వాస్తవికంగా జమ అయినప్పుడు అవి సీఐఎన్ ను జెనరేట్ చేస్తాయి. చెల్లింపు జరిగింది మరియు సంబంధిత ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమ అయిందనడానికి ఇది ఒక సూచనగా ఉంటుంది. అధీకృత బ్యాంకు ద్వారా ఇది పన్ను చెల్లింపుదారుకు అలాగే జీఎస్‌టీఎన్‌కు ఇది తెలియజేయబడుతుంది.

ప్రశ్న 20: పన్ను చెల్లింపుదారు మునుపటి నెలల పన్ను కూడా బకాయి ఉన్నప్పుడు చెల్లింపు క్రమం ఏమిటి?

జవాబు: ప్రస్తుత రిటర్న్ కాలానికి ముందు పన్ను చెల్లింపుదారు పన్ను బాధ్యత నెరవేర్చని పక్షంలో సెక్షన్ 49(8) ఒక చెల్లింపు క్రమాన్ని నిర్దేశిస్తోంది. దీని ప్రకారం... తొలుత మునుపటి పన్ను కాలపు స్వీయ మదింపు పన్ను, ఇతర బకాయిలు చెల్లించాలి. అటుపైన ప్రస్తుత కాలపు స్వీయ మదింపు పన్ను, "ఇతర బకాయిలు" చెల్లించాలి. సెక్షన్ 73 లేదా 74 కింద నిర్ధారిత పన్ను చెల్లింపు

అభ్యర్థనలుసహా ఇంకా బకాయిలు ఉన్నట్లయితే ఆ తర్వాత చెల్లించాలి. ఈ వరుస క్రమాన్ని తప్పనిసరిగా పాటించాలి.

ప్రశ్న 21: పైన పేర్కొన్న 'ఇతర బకాయిలు' అంటే ఏమిటి?

జవాబు: "ఇతర బకాయిలు" అంటే.. వడ్డీ, జరిమానా, రుసుము లేదా చట్ట ప్రకారం, సంబంధిత నిబంధనల మేరకు చెల్లించాల్సిన ఇతర మొత్తాలు.

ప్రశ్న 22: ఈ-ఎఫ్‌పీబీ (E-FPB) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: ఈ-ఎఫ్‌పీబీ అంటే... ఎలక్ట్రానిక్ ఫోకల్ పాయింట్ బ్రాంచ్ (ఎలక్ట్రానిక్ వ్యవహారాల ప్రధాన శాఖ). వస్తుసేవల పన్ను (జీఎస్టీ) చెల్లింపులను స్వీకరించేందుకు అనుమతి పొందిన అధీకృత బ్యాంకులు ఏర్పాటు చేసే శాఖనే ఈ-ఎఫ్‌పీబీగా వ్యవహరిస్తారు. ఆ మేరకు ప్రతి అధీకృత బ్యాంకు దేశవ్యాప్త లావాదేవీల నిర్వహణకు ఒకే ఒక శాఖను ఈ-ఎఫ్‌పీబీగా ప్రతిపాదిస్తుంది. సదరు ఈ-ఎఫ్‌పీబీ అన్ని ప్రభుత్వాలకూ ప్రతి ప్రధాన పద్దుకింద ఖాతాలు తెరవాలి. ఈ శాఖలలో మొత్తం 38 ఖాతాలు (సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీలకు ఒక్కొక్కటి వంతున, ఎస్జీఎస్టీ కోసం ప్రతి రాష్ట్ర/కేంద్రపాలిత ప్రాంత ప్రభుత్వాలకోసం ఒకటి చొప్పున) తెరవాలి. జీఎస్టీ చెల్లింపుల కింద ఈ శాఖలు స్వీకరించే ఏ మొత్తాన్నయినా తాము నిర్వహించే సంబంధిత ఖాతాకు జమచేయాలి. అయితే, **NEFT/RTGS లావాదేవీలకు మాత్రం రిజర్వు బ్యాంకు (RBI)** ఈ-ఎఫ్‌పీబీగా వ్యవహరిస్తుంది.

ప్రశ్న 23: టీడీఎస్ (TDS) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: టీడీఎస్ అంటే 'మూలంలో పన్ను కోత' (TDS). సెక్షన్ 51 ప్రకారం... ఈ నిబంధన ప్రభుత్వం, ప్రభుత్వరంగ సంస్థలు, ఇతర ప్రకటిత సంస్థల కోసం

ఉద్దేశించినది. దీని ప్రకారం... ప్రభుత్వం లేదా ఆయా అధికార స్థానాలు ఒప్పందం కింద తాము పొందిన సరఫరాలకుగాను కాంట్రాక్టర్లకు చేసే చెల్లింపుల విలువ రూ.2.5 లక్షలు దాటినప్పుడు అందులో 1 శాతం మేర తగ్గించి, సదరు మొత్తాన్ని సంబంధిత జీఎస్టీ ఖాతాకు జమచేయాలి.

ప్రశ్న 24: రిటర్ను దాఖలు సమయంలో సరఫరాదారు ఈ టీడీఎస్‌ను తన ఖాతాల్లో ఎలా చూపుతాడు?

జవాబు: టీడీఎస్ కింద చూపిన ఏ మొత్తమైనా సంబంధిత సరఫరాదారు ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలో ప్రతిఫలిస్తుంది. ఈ మొత్తాన్ని అతడు తన పన్ను బాధ్యత నెరవేర్చేందుకు, వడ్డీ లేదా రుసుము లేదా ఇతరత్రా చెల్లింపులు చేసేందుకు వినియోగించుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 25: టీడీఎస్ తగ్గింపుదారు సదరు టీడీఎస్‌ను ఖాతాల్లో ఎలా చూపుతాడు?

జవాబు: టీడీఎస్ తగ్గింపుదారు సదరు టీడీఎస్‌ను కింది విధంగా చూపుతాడు:-

1. టీడీఎస్ తగ్గింపుదారులు సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 24 కింద తప్పనిసరిగా నమోదు చేసుకోవాలి.
2. ఆ విధంగా టీడీఎస్ ద్వారా ఒక నెలలో సేకరించిన సొమ్మును తదుపరి నెల 10వ తేదీలోగా జమ చేయడంతోపాటు జీఎస్టీ రిటర్న్ 7లో నివేదించాలి.
3. టీడీఎస్ కింద జమచేసిన మొత్తం సరఫరాదారు ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలో ప్రతిఫలించాలి.
4. టీడీఎస్ కింద వసూలు చేసిన మొత్తాన్ని సరఫరాదారు ప్రభుత్వ ఖాతాకు జమచేసిన 5 రోజుల్లోగా తనవద్ద సొమ్ము కోతకు గురైనవారికి ఆ మేరకు

ధ్రువీకరణ పత్రం ఇవ్వాలి. ఆ విధంగా ఇవ్వని పక్షంలో రోజుకు రూ.100 వంతున రూ.5 వేలకు మించకుండా సరఫరాదారు రుసుముకింద చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 26: మూలంలో పన్ను వసూలు (TCS) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 52 కింద "మూలంలో పన్ను వసూలు" (TCS) నిబంధన ఆన్‌లైన్ వ్యాపార కార్యకలాపాల (ఈ-కామర్స్) నిర్వహణదారులకు మాత్రమే వర్తిస్తుంది. ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు ఎవరికీ ప్రతినిధి కాదుగనుక తమద్వారా నెలవారీగా సరఫరా అయ్యే వస్తుసేవలకు తాము రాబట్టే ప్రతిఫలం నుంచి "**పన్ను విధించదగిన సరఫరాల నికర విలువ**"లో 1 శాతం మించకుండా తమవద్ద అట్టిపెట్టుకోవాలి. ఇలా సేకరించిన సొమ్మును తదుపరి నెల 10వ తేదీలోగా సముచిత జీఎస్టీ ఖాతాలో సదరు ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు జమచేయాలి.

ప్రశ్న 27: "పన్ను విధించదగిన సరఫరాల నికర విలువ" అంటే ఏమిటి?

జవాబు: "పన్ను విధించదగిన సరఫరాల నికర విలువ" అంటే... ఈ-కామర్స్ వ్యాపారుల వద్ద నమోదైన పన్నువిధించదగిన వ్యక్తులు సెక్షన్ 9(5) కింద ప్రకటిత సేవలు మినహా ఏ నెలలోనైనా వారిద్వారా సరఫరా చేసిన పన్ను విధించదగిన వస్తువులు లేదా సేవల మొత్తం విలువ నుంచి ఆ నెలలో వాపసు వచ్చిన వస్తువుల విలువను తగ్గించగా మిగిలే విలువ.

ప్రశ్న 28: జీఎస్టీ చెల్లింపుల కోసం జీఎస్టీఎస్ పోర్టల్లో క్రెడిట్ కార్డు ముందస్తు నమోదు అవసరమా?

జవాబు: అవసరమే... పన్ను చెల్లింపులకు ఉద్దేశించిన క్రెడిట్ కార్డును జీఎస్టీఎన్ నిర్వహించే ఉమ్మడి పోర్టల్లో పన్ను చెల్లింపుదారు ముందస్తుగా నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. ఆ క్రెడిట్ కార్డు తనిఖీ దిశగా సదరు సేవాప్రదాన సంస్థ (సర్వీస్ ప్రొవైడర్) నుంచి బ్యాంకులద్వారా నిర్ధారణ పొందడానికి జీఎస్టీఎన్ ఒక విధానాన్ని ప్రవేశపెట్టే ప్రయత్నం చేస్తుంది. వ్యాపార సౌలభ్య కల్పనలో భాగంగా నగదు పరిమితితో నిమిత్తంలేని చెల్లింపుల కోసం ఈ క్రెడిట్ కార్డును వినియోగించుకునేందుకు అనుమతి ఉంటుంది.

ఎలక్ట్రానిక్ కామర్స్

8. ఎలక్ట్రానిక్ కామర్స్

ప్రశ్న 1: ఎలక్ట్రానిక్ వర్తకం (ఈ-కామర్స్) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: ఎలక్ట్రానిక్ వర్తకం (ఈ-కామర్స్) అంటే... డిజిటల్ లేదా ఎలక్ట్రానిక్ చట్రం (నెట్‌వర్క్)ద్వారా డిజిటల్ ఉత్పత్తులుసహా వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండూ సరఫరా చేసే వ్యాపారంగా నిర్వచించబడింది.

ప్రశ్న 2: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు అంటే ఎవరు?

జవాబు: ఎలక్ట్రానిక్ కామర్స్ నిర్వహణదారు అంటే... ఎలక్ట్రానిక్ వ్యాపార కార్యకలాపాల కోసం డిజిటల్ లేదా ఎలక్ట్రానిక్ సదుపాయం లేదా వేదికను కల్పించే, నిర్వహించే, సొంతంగా కలిగి ఉండే వ్యక్తిగా నిర్వచించబడింది.

ప్రశ్న 3: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు తప్పనిసరిగా నమోదు చేసుకోవాలా?

జవాబు: అవును. ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారులకు ప్రవేశ మినహాయింపు లబ్ధి లభించదు. కాబట్టి తమ సరఫరాల విలువతో నిమిత్తం లేకుండా వారు తప్పక నమోదు చేసుకోవాలి.

ప్రశ్న 4: ఈ-కామర్స్ వేదికద్వారా వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరాదారులు ప్రవేశ మినహాయింపునకు అర్హులేనా?

జవాబు: కాదు... అటువంటి సరఫరాదారులకు ప్రవేశ మినహాయింపు లబ్ధి లభించదు. తాము సరఫరా చేసే వస్తుసేవల విలువతో నిమిత్తం లేకుండా నమోదు చేసుకోవాల్సిన బాధ్యత వారిపై ఉంటుంది. అయితే, మూలంలో పన్ను వసూలు

అనుమతిగల ఈ-కామర్స్ వేదికద్వారా సరఫరాలు చేసేవారికి మాత్రమే ఇది అవసరం.

ప్రశ్న 5: ఎలక్ట్రానిక్ మార్గంలో వస్తుసేవల సరఫరాపై వాస్తవ సరఫరాదారుకు బదులు ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారుకు పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... అయితే, ఇది కొన్ని నిర్దిష్ట ప్రకటిత సేవలకు మాత్రమే పరిమితం. అటువంటి సందర్భాలలో తమద్వారా సాగే సరఫరాలకు ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అటువంటి సేవల సరఫరా విషయంలో పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఉన్నట్లు పరిగణిస్తూ చట్టంలోని అన్ని నిబంధనలూ వారికి వర్తిస్తాయి.

ప్రశ్న 6: ప్రకటిత సేవలపై ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారులకు ప్రవేశ మినహాయింపు లభిస్తుందా?

జవాబు: లభించదు... తమద్వారా సరఫరా అయ్యే ప్రకటిత సేవలపై పన్ను చెల్లించాల్సిన ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారులకు ప్రవేశ మినహాయింపు వర్తించదు.

ప్రశ్న 7: మూలంలో పన్ను వసూలు (TCS) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు తమద్వారా నెలవారీగా సరఫరా అయ్యే వస్తుసేవలకు ప్రతిఫలాన్ని రాబట్టేట్లయితే అందులోనుంచి ''**పన్ను విధించదగిన సరఫరాల నికర విలువ**''పై 1 శాతం మించకుండా వసూలు చేయాలి. ఇలా సేకరించిన సొమ్మునే "మూలంలో పన్ను వసూలు" (TCS) అంటారు.

ప్రశ్న 8. ఏయే సమయాల్లో లేదా ఏయే గడువుల ప్రకారం ఈ-కామర్స్ ఆపరేటర్ సదరు డిడక్షన్స్ చేయాల్సి ఉంటుంది.?

జవాబు: అలాంటి డిడక్షన్స్ లేదా పన్ను వసూలు చేయడానికి ఈ దిగువన తెలిపిన దానిలో ఏది ముందు అయితే అది గడువుగా ఉంటుంది..

(i) వాస్తవిక సరుకులు మరియు / లేక సేవల సరపరాదారు ఖాతాకు సొమ్ము జమ అయినప్పుడు,

(ii) సరఫరాదారుకు నగదు రూపంలో లేదా మరే ఇతర రూపంలో చెల్లింపు జరిగిన సమయం.

ప్రశ్న9. ప్రభుత్వ ఖాతాకు ఈ-కామర్స్ ఆపరేటర్ సదరు టీసీఎస్ మొత్తాన్ని ఎప్పటిలోగా జమచేయాలి. ఇందుకు సంబంధించి ఆపరేటర్ ఏదైనా రిటర్న్ ఫైల్ చేయాల్సి ఉంటుందా. ?

జవాబు: నమూనా జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 43సీ(3) ప్రకారం సదరు మొత్తం వసూలు చేసిన నెల పూర్తయిన తర్వాత 10 రోజులలో సంబంధిత ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమచేయాల్సి ఉంటుంది. అలాగే నమూనా జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 43సీ(4) ప్రకారం ఆపరేటర్ తన పోర్టల్ ద్వారా జరిపిన బయటి సరఫరాలపై వసూలు చేసిన మొత్తం అన్ని మొత్తాలకు సంబంధించిన స్టేట్‌మెంట్‌ను ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో సదరు స్టేట్‌మెంట్ క్యాలెండర్ నెల పూర్తయిన తర్వాత పదిరోజుల లోపల ఫైల్ చేయాల్సి ఉంటింది. వాస్తవిక సరఫరాదారు(ల) పేర్లు, వారు చేసిన సరఫరాల వివరాలు మరియు వారి నుంచి వసూలు చేసిన సొమ్ము వివరాలు అందులో చేర్చాలి. ఇందుకు సంబంధించిన ఫాం మరియు దానిని నింపాల్సిన తీరుతెన్నులు జీఎస్టీ నిబంధనల్లో వివరించడమైంది.

ప్రశ్న 10: వాస్తవ సరఫరాదారు తరఫున ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు పన్ను వసూలు చేయాలా?

జవాబు: అవును... సరఫరా అయిన వస్తుసేవలపై ప్రతిఫలాన్ని స్వయంగా రాబట్టే ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు వాస్తవ సరఫరాదారు తరఫున పన్ను వసూలు చేయాలి.

ప్రశ్న 11: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు పన్ను వసూలు చేయాల్సిన సమయం ఏది?

జవాబు: తమద్వారా సాగే సరఫరాలపై ప్రతి నెలవారీగా ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు పన్ను వసూళ్లు చేయాలి.

ప్రశ్న 12: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు టీసీఎస్ సొమ్మును ఎప్పటిలోగా ప్రభుత్వానికి జమచేయాలి?

జవాబు: ప్రతి నెలలో ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు వసూలు చేసిన టీసీఎస్ సొమ్మును తదుపరి నెల 10వ తేదీలోగా సంబంధిత ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమచేయాలి.

ప్రశ్న 13: టీసీఎస్ జమను వాస్తవ సరఫరాదారులు తిరిగి పొందటం ఎలా?

జవాబు: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు సంబంధిత ప్రభుత్వానికి జమచేసిన టీసీఎస్ మొత్తం వారు సమర్పించే నివేదికలో నమోదైన ప్రకారం నమోదిత వాస్తవ సరఫరాదారు (ఎవరినుంచి వసూలైందో) నగదు పుస్తకంలోనూ ప్రతిఫలించాలి. వాస్తవ సరఫరాదారు ఈ మొత్తాన్ని తన సరఫరాలకు సంబంధించిన పన్ను బాధ్యత నెరవేర్చడంలో వాడుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 14: ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు నివేదిక సమర్పించాల్సిన అవసరముందా?... అందులో ఉండాల్సిన వివరాలేమిటి?

జవాబు: అవును... ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలో నివేదిక సమర్పించాల్సి ఉంటుంది. తమద్వారా సరఫరా చేసిన వస్తువులు, సేవల వివరాలతోపాటు వాపసు వచ్చిన వస్తుసేవల వివరాలనూ అందులో పొందుపరచాల్సి ఉంటుంది. సదరు నివేదికతోపాటు టీసీఎస్ ద్వారా వసూలు చేసిన పన్ను మొత్తాన్ని సదరు నెలాఖరు తర్వాత 10 రోజుల్లోగా ప్రభుత్వానికి జమచేయాల్సి ఉంటుంది. అలాగే పన్ను వసూలుచేసిన ఆర్థిక సంవత్సరం ముగిసిన తర్వాత ఆ ఏడాది డిసెంబరు 31నాడు వార్షిక నివేదికను కూడా ఈ-కామర్స్ నిర్వాహణదారు సమర్పించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 15: ఈ-కామర్స్ నిబంధనల్లోని 'సరిపోల్చడం' అనే భావన ఏమిటి... అది ఎలా అమలవుతుంది?

జవాబు: ఏదైనా ఒక నెలలో తమద్వారా సాగిన సరఫరాలు, మొత్తం వసూళ్ల వివరాలతో ప్రతి ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు నివేదిక ఇస్తారు. అదే నెలలో వాస్తవ సరఫరాదారు చేసిన సరఫరాలపై సమర్పించే చెల్లుబాటయ్యే రిటర్నులోని వివరాలతో దీన్ని సరిపోలుస్తారు. ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారు ప్రకటించిన సరఫరాలు, వాటిపై వసూలు చేసిన పన్ను వివరాలు వాస్తవ సరఫరాదారు సమర్పించిన వివరాలతో సరిపోలకపోతే రెండు పక్షాలకూ ఆ సమాచారం అందజేస్తారు.

ప్రశ్న 16: వివరాలు సరిపోలకుండా ఉండిపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: ఏదైనా చెల్లింపునకు సంబంధించి సరఫరా విలువ సరిపోలనప్పుడు ఆ లోపాన్ని రెండు పక్షాలకూ తెలియజేసినప్పటికీ సరఫరాదారు దాన్ని తన

చెల్లుబాటయ్యే తదుపరి నెలవారీ రిటర్నులో సరిదిద్దకపోతే వారి రాబోయే నెల చెల్లింపు బాధ్యతలో దాన్ని చేరుస్తారు. అలా అదనంగా కలిసిన మొత్తంపై అదే తేదీనుంచి చెల్లింపు తేదీదాకా వడ్డీతో కలిపి సరఫరాదారు జమ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 17: పన్ను అధికారులకు అదనపు అధికారాలేమైనా ఉన్నాయా?

జవాబు: డిప్యూటీ కమిషనర్ హోదాకు తగ్గని అధికారి ఎవరైనా ఈ-కామర్స్ నిర్వహణదారుకు నోటీసు జారీచేయవచ్చు. అది అందిన తేదీనుంచి 15 పని దినాల్లోగా తాను కోరిన నిర్దిష్ట వివరాలను అందజేయాలని అందులో ఆదేశించవచ్చు.

జాబ్ వర్క్

9. జాబ్ వర్క్

ప్రశ్న 1: చిరు ఉపాధి పని (జాబ్ వర్క్) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తికి చెందిన వస్తువుల అభివృద్ధి లేదా ప్రవర్ధన ప్రక్రియ చేపట్టడమే **చిరు ఉపాధి పని** (జాబ్ వర్క్). అలాంటి పనులు చేసే వ్యక్తినే '**చిరుద్యోగ శ్రామికుడు**' (జాబ్ వర్కర్)గా వ్యవహరిస్తారు. సదరు వస్తువుల యజమానిని '**ప్రధాన వ్యక్తి**' (ప్రిన్సిపల్)గా పిలుస్తారు. ఈ నిర్వచనం 23 మార్చి 1986 నాటి కేంద్ర ఎక్సైజ్ నోటిఫికేషన్ నం.214/86లో పేర్కొన్నదానికన్నా విస్తృతమైనది. కాగా, 1986 నాటి నోటిఫికేషన్లో చిరు ఉపాధి పని కార్యకలాపాలను తయారీ రంగంతో సమానంగా పరిగణించాలని పేర్కొన్నారు. అందువల్ల ప్రతిపాదిత జీఎస్టీ వ్యవస్థలో చిరు ఉపాధి పనికి సంబంధించిన నిర్వచనం పన్ను విధాన రూపకల్పనలో ప్రాథమిక మార్పును ప్రతిబింబిస్తుంది.

ప్రశ్న 2: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి పంపిన వస్తువులను జీఎస్టీ విధించదగిన సరఫరగా పరిగణించాలా... అయితే ఎందుకు?

జవాబు: 'సరఫరా' అంటే అమ్మకం, బదిలీ తదితర రూపాల్లోని సరఫరా గనుక దీన్ని కూడా సరఫరాగానే పరిగణించాలి. అయితే, నమోదిత పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి (ప్రధానవ్యక్తి) ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వడంతోపాటు నిర్దేశిత షరతులేవైనా ఉంటే వాటికి లోబడి పన్ను చెల్లించకుండానే ఉత్పాదకాలు/మూలధన వస్తువులు లేదా రెండింటినీ సంపూర్ణ వస్తువులుగా రూపుదిద్దడం కోసం చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి, అక్కడి నుంచి తదుపరి దశ అభివృద్ధి కోసం మరో చిరుద్యోగ శ్రామికుడు(ల)కు పంపవచ్చు. సదరు ఉత్పాదకాలు/మూలధన వస్తువులు సంపూర్ణ రూపంలోకి వచ్చిన తర్వాత లేదా ఏడాది/మూడేళ్లలోపు వెనక్కు

తెచ్చుకోవచ్చు. లేదా ఏడాది/మూడేళ్లలోపు చిరుద్యోగ శ్రామికుల వ్యాపార ప్రాంగణం నుంచి దేశం పరిధిలో అయితే పన్ను చెల్లించి, ఎగుమతుల కోసమైతే పన్ను చెల్లించి లేదా చెల్లించకుండానైనా పంపవచ్చు.

ప్రశ్న 3: చిరుద్యోగ శ్రామికులు నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవును... చిరు ఉపాధి సేవ కిందికి వస్తుందిగనుక, చిరుద్యోగ శ్రామికుల మొత్తం వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం నిర్దేశిత ప్రవేశ పరిమితిని అధిగమించినప్పుడు నమోదు చేసుకోవడం అవసరం.

ప్రశ్న 4: చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణంలోని తన వస్తువులను ప్రధాన వ్యక్తి అక్కడి నుంచి నేరుగా సరఫరా చేసినప్పుడు వాటిని చిరుద్యోగ శ్రామికుడి మొత్తం వ్యాపార పరిమాణంలో చేర్చాలా?

జవాబు: లేదు... అది ప్రధానవ్యక్తి మొత్తం వ్యాపార పరిమాణంలోనే చేర్చబడుతుంది. అయితే, తనకు అప్పగించిన పనిని పూర్తి చేసేందుకు చిరుద్యోగ శ్రామికుడు వినియోగించిన వస్తువులు లేదా సేవల విలువ అతడు ప్రధాన వ్యక్తికి సరఫరా చేసే వస్తుసేవల విలువలోనే చేర్చబడుతుంది.

ప్రశ్న 5: ప్రధాన వ్యక్తి ఉత్పాదకాలు, మూలధన వస్తువులను తన ప్రాంగణానికి తరలించకుండా నేరుగా చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణానికి పంపవచ్చా?

జవాబు: పంపవచ్చు... ప్రధాన వ్యక్తికి ఆ వెసులుబాటు ఉంటుంది. అటువంటి నేపథ్యంలో ఉత్పాదకాలు లేదా మూలధన వస్తువులపై చెల్లించిన పన్ను మినహాయింపు (ఐటీసీ)ను కూడా అతడు వినియోగించుకోవచ్చు. సదరు ఉత్పాదకాలు, మూలధన వస్తువులను అతడు ఏడాది/మూడేళ్లలోపు తిరిగి

స్వీకరించాల్సి ఉంటుంది. లేనిపక్షంలో సదరు అసలు లావాదేవీయే సరఫరాగా పరిగణించబడి, ప్రధాన వ్యక్తి తదనుగుణంగా పన్ను చెల్లింపునకు బాధ్యుడవుతాడు.

ప్రశ్న 6: చిరుద్యోగ శ్రామికుడి వద్దనుంచి ప్రధాన వ్యక్తి వస్తువులను తన ప్రాంగణానికి తరలించకుండా నేరుగా సరఫరా చేసే వీలుందా?

జవాబు: ఉంది... అయితే నమోదుకాని చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణాన్ని తన అదనపు వ్యాపార ప్రాంగణంగా ప్రధాన వ్యక్తి ప్రకటించి ఉండాలి. ఒకవేళ చిరుద్యోగ శ్రామికుడు నమోదిత వ్యక్తి అయి ఉంటే, అతడి ప్రాంగణం నుంచి నేరుగా వస్తువులను సరఫరా చేయవచ్చు. ఈ సందర్భంలో చిరు ఉపాధి పని కోసం పంపిన ఉత్పాదకాలు, మూలధన వస్తువులకు సంపూర్ణ రూపం ఏర్పడిన తర్వాత వాటిని చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణం నుంచే నేరుగా సరఫరా చేయవచ్చునని కమిషనర్ ప్రకటించే వీలు కూడా ఉంది.

ప్రశ్న 7: చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణాన్ని తన అదనపు వ్యాపార ప్రాంగణంగా ప్రధాన వ్యక్తి ప్రకటించకపోయినా ఏ పరిస్థితులలో అక్కడినుంచి నేరుగా వస్తువులను సరఫరా చేయవచ్చు?

జవాబు: రెండురకాల పరిస్థితులలో అలా చేయవచ్చు. చిరుద్యోగ శ్రామికుడు పన్ను విధించదగ్గ వ్యక్తిగా నమోదై ఉన్నట్లయితే అతడి వ్యాపార ప్రాంగణాన్ని ప్రధాన వ్యక్తి తన అదనపు వ్యాపార ప్రాంగణంగా ప్రకటించకపోయినా వస్తువులు నేరుగా సరఫరా చేయవచ్చు. అలాగే సదరు వస్తువులు కమిషనర్ ఇచ్చే నోటిఫికేషన్ పరిధిలోనివై ఉన్నా సరఫరా చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 8: చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి పంపిన ఉత్పాదకాలు/మూలధన వస్తువులపై ఐటీసీ పొందడానికిగల నిబంధనలేమిటి?

జవాబు: ఉత్పాదకాలు లేదా మూలధన వస్తువులను ప్రధాన వ్యక్తి తన ప్రాంగణం నుంచి చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణానికి తరలించినా లేక తన ప్రాంగణానికి తరలించకుండా నేరుగా అతడికి పంపినా ఐటీసీని పొందే హక్కుంటుంది. అయితే, సదరు ఉత్పాదకాలు/మూలధన వస్తువులను పంపిన తేదీ తర్వాత ఏడాది/మూడేళ్లలోపు చిరుద్యోగ శ్రామికుడి ప్రాంగణం నుంచి అవి తిరిగి ప్రధానవ్యక్తి ప్రాంగణానికి చేరడం తప్పనిసరి.

ప్రశ్న 9: చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి ప్రధాన వ్యక్తి పంపిన ఉత్పాదకాలు లేదా మూలధన వస్తువులు నిర్దేశిత వ్యవధిలోగా తిరిగి చేరకపోతే లేదా అతడు వెనక్కు పంపకపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి ప్రధాన వ్యక్తి పంపిన ఉత్పాదకాలు లేదా మూలధన వస్తువులు నిర్దేశిత వ్యవధిలోగా తిరిగి చేరకపోయినా లేదా అతడు వెనక్కు పంపకపోయినా ప్రధాన వ్యక్తి వాటిని అతడి ప్రాంగణానికి నేరుగా సరఫరా చేసినట్లు పరిగణించబడుతుంది. ఆ మేరకు సదరు ఉత్పాదకాలు/మూలధన వస్తువులను పంపిన తేదీన (లేదా చిరుద్యోగ శ్రామికుడు వాటిని నేరుగా అందుకున్న తేదీన) లావాదేవీ చోటుచేసుకున్నట్లు అవుతుంది. తదనుగుణంగా ప్రధాన వ్యక్తి పన్ను చెల్లింపునకు బాధ్యుడవుతాడు.

ప్రశ్న 10: బిగింపులు, అమరికల వంటి కొన్నిరకాల మూలధన వస్తువులను ఒకసారి వినియోగించాక సాధారణంగా తుక్కుకింద విక్రయించేస్తారు.. చిరుద్యోగ ఉపాధి పని నిబంధనల కింద వాటిని ఎలా పరిగణిస్తారు?

జవాబు: మూసలు, అచ్చులు, బిగింపులు, అమరికల వంటి మూలధన వస్తువులకు మూడేళ్ల తర్వాత వెనక్కు తెచ్చే షరతు వర్తించదు.

ప్రశ్న 11: చిరుద్యోగ ఉపాధి పని సాగే సందర్భంగా వెలువడే వ్యర్థాలు, తుక్కును ఎలా పరిగణిస్తారు?

జవాబు: చిరుద్యోగ శ్రామికుడు నమోదిత వ్యక్తి అయి ఉంటే సదరు వ్యర్థాలు, తుక్కుపై పన్ను చెల్లించి వాటిని తన వ్యాపార ప్రాంగణం నుంచి నేరుగా సరఫరా చేయవచ్చు. నమోదిత వ్యక్తి కానిపక్షంలో ప్రధాన వ్యక్తి వాటిపై పన్ను చెల్లించి సరఫరా చేస్తాడు.

ప్రశ్న 12: మధ్యంతర స్థితిలోని వస్తువులను కూడా చిరుద్యోగ ఉపాధి పనికి పంపవచ్చునా?

జవాబు: పంపవచ్చు... చిరుద్యోగ ఉపాధి పనికి ఉద్దేశించిన 'ఉత్పాదకాలు' అనే పదంలో మధ్యంతర స్థితిలోని వస్తువులు కూడా అంతర్భాగమే. ఉత్పాదకాలపై ప్రధాన వ్యక్తి లేదా చిరుద్యోగ శ్రామికుడు చేపట్టిన ఏదైనా ప్రక్రియ సందర్భంగా అవి మధ్యంతర స్థితికి చేరి ఉండవచ్చు.

ప్రశ్న 13: చిరుద్యోగ ఉపాధి పని సంబంధిత ఖతాల నిర్వహణ ఎవరి బాధ్యత?

జవాబు: చిరుద్యోగ ఉపాధి పని సంబంధిత ఉత్పాదకాలు, మూలధన వస్తువులకు సంబంధించిన ఖాతాల నిర్వహణ బాధ్యత పూర్తిగా ప్రధాన వ్యక్తిదే.

ప్రశ్న 14: చిరుద్యోగ ఉపాధి పని సంబంధిత నిబంధనలు అన్నిరకాల వస్తువులకూ వర్తిస్తాయా?

జవాబు: వర్తించవు... పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి పన్ను విధించదగిన వస్తువులను పంపేందుకు ఉద్దేశించినపుడు మాత్రమే చిరుద్యోగ ఉపాధి పని సంబంధిత నిబంధనలు వర్తిస్తాయి. మరో మాటలో చెబితే... పన్ను మినహాయింపుగల లేదా పన్ను విధించదగని వస్తువుల విషయంలో లేదా పంపేవారు పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి కానప్పుడు ఈ నిబంధనలు వర్తించవు.

ప్రశ్న 15: చిరుద్యోగ ఉపాధి పని నిబంధనలను ప్రధానవ్యక్తి తప్పనిసరిగా పాటించాలా?

జవాబు: పాటించనక్కర్లేదు... జీఎస్టీ చెల్లించాక ప్రత్యేక విధానం పాటింపుతో నిమిత్తం లేకుండా ఉత్పాదకాలను లేదా మూలధన వస్తువులను ప్రధాన వ్యక్తి పంపవచ్చు. అటువంటి సందర్భాలలో చిరుద్యోగ శ్రామికుడు ఐటీసీని పొంది, తనవంతు పని ముగించాక జీఎస్టీ చెల్లించి పూర్తయిన వస్తువులను తిరిగి సరఫరా చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 16: ప్రధాన వ్యక్తి, చిరుద్యోగ శ్రామికుడు ఒకే రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంవారై ఉండాలా?

జవాబు: అవసరం లేదు... చిరుద్యోగ ఉపాధి పనికి సంబంధించిన నిబంధనలు యూటీజీఎస్టీ చట్టంతోపాటు ఐజీఎస్టీ చట్టంలోనూ అనుసరించబడ్డాయి. అందువల్ల ప్రధాన వ్యక్తి, చిరుద్యోగ శ్రామికుడు ఒకే రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతం వారై ఉండాల్సిన అవసరం లేదు. వేర్వేరు రాష్ట్రాలు లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలకు చెందినవారు కావచ్చు.

ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్

10. ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్

ప్రశ్న 1: ఉత్పాదక పన్ను (Input Tax) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: ఉత్పాదక పన్ను అంటే... నమోదిత వ్యక్తికి సరఫరా చేసే వస్తువలు, సేవలు లేదా రెండింటిపైనా విధించే కేంద్ర పన్ను (సీజీఎస్టీ), రాష్ట్ర పన్ను (ఎస్జీఎస్టీ), సమీకృత పన్ను (ఐజీఎస్టీ) లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత (యూటీజీఎస్టీ) పన్ను. ఎదురు చెల్లింపు ప్రాతిపదికన చెల్లించిన పన్ను, దిగుమతులపై విధించే సమీకృత వస్తుసేవల పన్ను కూడా ఇందులో అంతర్భాగమే. అయితే, మిశ్రమ విధింపు కింద చెల్లించిన పన్ను ఇందులో చేరదు.

ప్రశ్న 2: ఎదురు చెల్లింపు ప్రాతిపదికన చెల్లించిన జీఎస్టీని ఉత్పాదక పన్నుగా పరిగణిస్తారా?

జవాబు: పరిగణిస్తారు... ఎదురు చెల్లింపు కింద చెల్లించాల్సిన పన్ను కూడా ఉత్పాదక పన్ను నిర్వచనంలో అంతర్భాగమే.

ప్రశ్న 3: ఉత్పాదక వస్తువులు, సేవలు, మూలధన వస్తువులపై చెల్లించిన పన్ను (సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ) ఉత్పాదక పన్నులో భాగమేనా?

జవాబు: అవును... ఉత్పాదక వస్తువులు, సేవలు, మూలధన వస్తువులపై చెల్లించిన పన్ను ఉత్పాదక పన్నులో భాగమే. మూలధన వస్తువులపై చెల్లించిన పన్ను జమను ఒకే దఫాగా వాడుకునేందుకూ చట్టం అనుమతిస్తుంది.

ప్రశ్న 4: వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరాపై విధించిన ఉత్పాదక పన్ను మొత్తాన్నీ జీఎస్టీ కింద జమగా అనుమతిస్తారా?

జవాబు: ఒక నమోదిత వ్యక్తి తన వ్యాపార విస్తరణ లేదా అందులో భాగంగా ఉద్దేశించిన వస్తువులు లేదా రెండింటి సరఫరాపై విధించిన ఉత్పాదక పన్ను జమ(ITC)ను పొందడానికి అర్హుడే. కానీ, ఇది ఇతర షరతులు, పరిమితులకు లోబడి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 5: ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC)ను పొందడానికి పాటించాల్సిన షరతులేమిటి?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి ఐటీసీ పొందడం కోసం కింద పేర్కొన్న 4 షరతులను పాటించాల్సి ఉంటుంది:-

(ఎ) పన్ను రసీదు లేదా తగ్గింపు పత్రం (డెబిట్ నోట్) లేదా అటువంటి నిర్దేశిత పన్ను చెల్లింపు పత్రం కలిగి ఉండాలి;

(బి) వస్తువులు లేదా సేవలు లేదా రెండింటినీ స్వీకరించి ఉండాలి;

(సి) ప్రభుత్వానికి చేసిన సరఫరాలకు సంబంధించి విధించిన పన్నును సరఫరాదారు వాస్తవంగా చెల్లించి ఉండాలి; అలాగే

(డి) సెక్షన్ 39 కింద అతడు రిటర్న్ సమర్పించి ఉండాలి.

ప్రశ్న 6: నమోదిత వ్యక్తి ఒక బిల్లుపై వస్తువులను కొన్ని రాశులుగా లేదా విడతలవారీగా స్వీకరించినప్పుడు అతడు ఐటీసీకి ఎలా అర్హుడవుతాడు?

జవాబు: తాను స్వీకరించాల్సిన వస్తువుల చివరి రాశి లేదా వాయిదా వస్తువులను అందుకున్న తర్వాత సదరు నమోదిత వ్యక్తి ఐటీసీ పొందడానికి అర్హుడవుతాడు.

ప్రశ్న 7: ఒక వ్యక్తి తనకందిన సరఫరాలకు ప్రతిఫలంతోపాటు పన్ను చెల్లించకపోయినా ఐటీసీ పొందగలడా?

జవాబు: పొందగలడు. అయితే, ఇందుకోసం తాను స్వీకరించిన వస్తువులకు బిల్లు జారీ అయిన తేదీనుంచి 180 రోజుల్లోగా ప్రతిఫలంతోపాటు పన్నును అతడు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. ఎదురు చెల్లింపు ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లించేట్లయితే ఈ షరతు వర్తించదు.

ప్రశ్న 8: బిల్లు జారీ అయిన తేదీనుంచి 180 రోజుల్లోగా నమోదిత వ్యక్తి ప్రతిఫలంతోపాటు పన్ను చెల్లించని పక్షంలో అతడు పొందిన ఐటీసీ ఏమవుతుంది?

జవాబు: నమోదిత వ్యక్తి పొందిన ఐటీసీ మొత్తం అతడి పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతకు జమ కావడగమేగాక దానిపై వడ్డీ కూడా చెల్లించాల్సి వస్తుంది. అయితే, ఆ తర్వాతనైనా ప్రతిఫలంతోపాటు పన్ను చెల్లిస్తే, అతడు ఐటీసీని తిరిగి పొందే వీలుంది.

ప్రశ్న 9: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి కాకుండా వస్తువులను మరొకరికి పంపినప్పుడు ('బిల్ టు, షిప్ టు' వంటి పరిస్థితుల్లో) ఐటీసీని పొందేవారెవరు?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి సూచన మేరకు సదరు వస్తువులను మూడో పక్షం స్వీకరించినప్పటికీ వాటిని అతడే స్వీకరించినట్లు పరిగణనలోకి వస్తుంది. అందువల్ల వస్తువులను మూడో వ్యక్తికి చేర్చాల్సిందిగా ఆదేశించిన వ్యక్తే ఐటీసీని వినియోగించుకోగలడు.

ప్రశ్న 10: ఐటీసీ పొందడానికిగల గడువు... అందుకు కారణాలు ఏమిటి?

జవాబు: తదుపరి ఆర్థిక సంవత్సరం అక్టోబరు 20 లేదా వార్షిక రిటర్ను సమర్పణ తేదీలలో ఏది ముందైతే అదే ఐటీసీ పొందడానికి తుది గడువు అవుతుంది. ఈ నిబంధనలోని అంతరార్థం ఏమిటంటే... సెక్షన్ 39 ప్రకారం నమోదిత వ్యక్తి

తదుపరి ఆర్థిక సంవత్సరం సెప్టెంబరు ఆఖరులోగా తన వార్షిక రిటర్న్ సమర్పించాలి. కాబట్టి ఆ తర్వాత అందులో మార్పులు చేసే అవకాశం లభించదు. ఒకవేళ సెప్టెంబరుకు ముందే రిటర్న్ సమర్పించినా ఆ ప్రక్రియ పూర్తయ్యాక అందులో మార్పుచేర్పులను చట్టం అనుమతించదు. కాబట్టి నమోదిత వ్యక్తి పై నిబంధనను అనుసరించని పక్షంలో ఒక ఆర్థిక సంవత్సరంలో వస్తుసేవల సరఫరాపై ఏదైనా బిల్లు లేదా తగ్గింపు పత్రాలపై తనకు లభించిన ఐటీసీని వినియోగించుకోలేడు.

ప్రశ్న 11: పన్ను విధించదగిన నమోదిత వ్యక్తి ఆదాయపు పన్ను చట్టం-1961 కింద తన మూలధన వస్తువుల విలువపై తరుగుదలను సదరు పన్ను బాధ్యతనుంచి మినహాయింపుగా పొంది ఉంటే అతడికి ఐటీసీని అనుమతిస్తారా?

జవాబు: మూలధన వస్తువుల విలువపై తరుగుదలను పన్ను బాధ్యతనుంచి మినహాయింపుగా పొంది ఉంటే ఐటీసీ పొందడానికి అనుమతి లభించదు.

ప్రశ్న 12: పన్ను విధించదగిన వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా కోసం ఉపయోగించే ప్రతి ఉత్పాదకంపై చెల్లించిన పన్ను జమను పొందడానికి జీఎస్టీ చట్టం అనుమతిస్తుందా?

జవాబు: అనుమతిస్తుంది... చట్టంలో పొందుపరచిన ఓ చిన్న జాబితాలోని కొన్ని వస్తువులు మినహా మిగిలిన అన్నిటిపైనా పన్ను జమ పొందవచ్చు. ఈ జాబితాలో ప్రధానంగా వ్యక్తిగత వినియోగ వస్తువులు, స్థిరాస్తు (యంత్రాలు, యంత్రపరికరాలు మినహా)ల నిర్మాణంలో వినియోగించిన ఉత్పాదకాలు, టెలికం టవర్లు, కర్మాగార ప్రాంగణాల వెలుపల నిర్మించిన పైపులైన్లు, వంటివాటితోపాటు పన్ను ఎగవేత బయటపడటంవల్ల చెల్లించిన పన్నులు ఉన్నాయి.

ప్రశ్న 13: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ఒకరు సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వ్యాపారంలో ఉన్నాడు. అతడు తమ ఎగ్జిక్యూటివ్ డైరెక్టర్ల కోసం మోటారు వాహనం కొంటే ఈ కొనుగోలుపై చెల్లించిన జీఎస్టీని అతడు ఐటీసీకింద పొందవచ్చా?

జవాబు: పొందలేడు... పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ప్రయాణికుల లేదా సరకుల రవాణా వ్యాపారం చేస్తుంటే, వాహనాలను శిక్షణార్థుల సేవలకు వినియోగిస్తుంటే మాత్రమే సదరు మోటారు వాహనాల కొనుగోళ్లపై ఐటీసీని పొందగలడు.

ప్రశ్న 14: వివిధ కారణాలవల్ల కొన్నిసార్లు వస్తువులు ధ్వంసం కావచ్చు లేదా గల్లంతు కావచ్చు.. సదరు నష్టపోయిన వస్తువుల మేరకు ఒక వ్యక్తి ఐటీసీ పొందగలడా?

జవాబు: పొందలేడు... పోగొట్టుకున్న, అపహరణకు గురైన, ధ్వంసమైన, రద్దుచేసిన వస్తువులకు సంబంధించి ఐటీసీని పొందడం సాధ్యం కాదు. దీంతోపాటు బహుమతిగా లేదా ఉచిత నమూనాలుగా ఇచ్చిన వస్తువులపైనా ఐటీసీ అనుమతించబడదు.

ప్రశ్న 15: వ్యాపారానికి ఉద్దేశించిన భవన నిర్మాణంలో వాడే వస్తుసేవలకు సంబంధించి ఒక వ్యక్తి ఐటీసీ పొందగలడా?

జవాబు: పొందలేడు... స్థిరాస్తి నిర్మాణంలో వినియోగించే (యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాలు మినహా) వస్తువులు లేదా సేవలపై ఐటీసీ అనుమతించబడదు. యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాలలోనూ కేవలం సాధన సంపత్తి, ఉపకరణాలు, పునాది లేదా కట్టడానికి అమర్చిన యంత్రాలు వంటివి మాత్రమే పరిగణనలోకి వస్తాయి. భూమి, భవనం తదితర స్థిర నిర్మాణాలు పరిగణనలోకి రావు.

ప్రశ్న 16: కొత్తగా నమోదైన వ్యక్తికి ఐటీసీ అర్హత మాటేమిటి?

జవాబు: నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేసుకునే వ్యక్తి నమోదు మంజూరు తేదీకి ముందు రోజున తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలపై ఐటీసీని పొందవచ్చు. ఒక వ్యక్తి నమోదు బాధ్యత కలిగి ఉండి సదరు బాధ్యత ఏర్పడిన నాటినుంచి 30 రోజుల్లోగా నమోదుకు దరఖాస్తు చేసిన సందర్భంలో... పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఏర్పడే తేదీకి ముందు రోజున తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలపై ఐటీసీని పొందవచ్చు.

ప్రశ్న 17: ఒక వ్యక్తికి 2017 ఆగస్టు 1నాటికి పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఏర్పడింది.. అతడు 2017 ఆగస్టు 15న నమోదు మంజూరు పొందాడు. సదరు వ్యక్తి ఏ తేదీనుంచి ఐటీసీకి అర్హుడవుతాడు? (ఎ) 2017 ఆగస్టు 1; (బి) 2017 జులై 31; (సి) 2017 ఆగస్టు 15; (డి) గత కాలానికి అతడు ఐటీసీ పొందలేడు.

జవాబు: 2017 జులై 31.

ప్రశ్న 18: స్వచ్ఛంద నమోదు పొందిన వ్యక్తి వద్దగల ఉత్పాదకాలపై ఐటీసీకి అర్హత ఏమిటి?

జవాబు: స్వచ్ఛందంగా నమోదు మంజూరు చేయించుకున్న వ్యక్తి సదరు నమోదు తేదీకి ముందు రోజున తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలపై ఐటీసీని పొందటానికి అర్హుడవుతాడు.

ప్రశ్న 19: ఒక నమోదిత సంస్థ/వ్యక్తి రాజ్యాంగంలో మార్పులు చోటు చేసుకున్న సందర్భాల్లో ఐటీసీ అర్హత ఏమిటి?

జవాబు: బాధ్యతల బదిలీకి సంబంధించి నిర్దిష్ట నిబంధన ఉన్నట్లయితే సదరు సంస్థ/వ్యక్తి ఎలక్ట్రానిక్ జమల పుస్తకంలో మిగిలి ఉన్న ఐటీసీ నిల్వను కొత్త సంస్థ/వ్యక్తికి బదిలీ చేసేందుకు అనుమతి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 20: నమోదిత పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తనకు అందిన వస్తుసేవలను తనవద్దగల పన్ను విధించదగిన, పన్ను విధించదగని సరఫరాలను ప్రభావితం చేయడం కోసం వినియోగిస్తే అతడికి ఐటీసీ అందుబాటులో ఉంటుందా?

జవాబు: వస్తువులు లేదా సేవలు లేదా రెండింటికీ సంబంధించి పన్ను విధించదగిన సరఫరాలపై మాత్రమే ఐటీసీ వర్తిస్తుంది. ఈ జమ అర్హతను లెక్కించే విధానాన్ని నిబంధనలు నిర్దేశిస్తాయి.

ప్రశ్న 21: పన్ను విధించదగిన సరఫరాలను ప్రభావితం చేయడానికి వినియోగించే వస్తుసేవలకు మాత్రమే ఐటీసీని అనుమతించడంవల్ల పన్ను మినహాయింపు సరఫరాల ఎగుమతిలో ఐటీసీని నష్టపోయే పరిస్థితి ఏర్పడదా?

జవాబు: ఐటీసీని అనుమతించడం కోసం సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలను పన్ను విధించదగ్గ సరఫరాల్లో చేర్చడం జరిగింది. సమీకృత వస్తుసేవల పన్ను చట్టం (ఐజీఎస్టీ)లో పన్ను మినహాయింపు సరఫరాలుసహా సున్నా రేటింగ్ సరఫరాల పరిధి పేర్కొనబడింది.

ప్రశ్న 22: పన్ను జమను పొందడం కోసం పన్ను విధించదగిన సరఫరాల లెక్కలో చేర్చినవి ఏవి?... (ఎ) సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలు; (బి) పన్ను మినహాయింపు సరఫరాలు; (సి) రెండూ....

జవాబు: సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలు.

ప్రశ్న 23: నమోదిత వ్యక్తి తనకందిన వస్తుసేవలను కొంత వ్యాపారం కోసం, మరికొంత ఇతర అవసరాల కోసం వినియోగిస్తే అతడికి ఐటీసీ లభిస్తుందా?

జవాబు: వ్యాపారానికి ఉద్దేశించిన వస్తువులు లేదా సేవలు లేదా రెండింటికీ మాత్రమే ఐటీసీ వర్తిస్తుంది కాబట్టి ఆ మేరకు నమోదిత వ్యక్తి లబ్ధి పొందవచ్చు. ఈ జమ అర్హతను లెక్కించే విధానాన్ని నిబంధనలు నిర్దేశిస్తాయి.

ప్రశ్న 24: సమ్మేళన పథకం కింద పన్ను చెల్లించే వ్యక్తి సదరు పథకం ప్రవేశ పరిమితిని దాటి పన్ను విధించదగిన వ్యక్తిగా మారితే అతడికి ఐటీసీ పొందే అర్హత ఉంటుందా? ఉంటే... ఏ తేదీనుంచి వర్తిస్తుంది?

జవాబు: సమ్మేళన పథకం కింద పరిధిని దాటిపోయే తేదీకి ముందు రోజున తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలు, మూలధన వస్తువుల (నిర్దిష్ట శాతం మేరకు పాయింట్లు తగ్గించిన తర్వాత)పై ఐటీసీని పొందటానికి అర్హుడవుతాడు. ఈ జమ అర్హతను లెక్కించే విధానాన్ని నిబంధనలు నిర్దేశిస్తాయి.

ప్రశ్న 25: బ్యాంకింగ్ కంపెనీలకు సంబంధించి ప్రత్యేక నిబంధనలేవైనా ఉన్నాయా?

జవాబు: నిర్దిష్ట సేవాప్రదాన కార్యకలాపాలు నిర్వహించే బ్యాంకింగ్ కంపెనీ లేదా ఆర్థిక సహాయ సంస్థసహా బ్యాంకింగేతర సంస్థలు ఐటీసీని సదరు సేవల దామాషా మేరకు లేదా అర్హతగల మొత్తంలో 50 శాతం వినియోగించుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 26: 'ఎ' అనే నమోదిత వ్యక్తి 2017 జులై 30 వరకు మిశ్రమ పథకం కింద పన్ను చెల్లిస్తూ వచ్చాడు.. అయితే, 2017 జులై 31 నుంచి క్రమబద్ధ పథకం కింద పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతల పరిధిలోకి వస్తే ఐటీసీకి అర్హుడేనా?

జవాబు: అతడు 2017 జులై 30వ తేదీకి ముందు రోజువరకూ తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలు, మూలధన వస్తువుల (నిర్దిష్ట శాతం మేరకు పాయింట్లు తగ్గించిన తర్వాత)పై ఐటీసీని పొందటానికి అర్హుడే.

ప్రశ్న 27: 'బి' అనే వ్యక్తి 2017 జూన్ 5న స్వచ్ఛంద నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేయగా జూన్ 22న మంజూరైంది. తనవద్ద ఏ తేదీవరకూ గల ఉత్పదకాల నిల్వపై ఐటీసీకి అతడు అర్హుడు?

జవాబు: అతడు 2017 జూన్ 21వ తేదీవరకూ తనవద్దగల ఉత్పాదకాల నిల్వ, మధ్యంతర లేదా పూర్తయిన స్థితిలోగల ఉత్పాదకాల వస్తు నిల్వలపై ఐటీసీ పొందగలడు. అయితే, మూలధన వస్తువులపై మాత్రం ఐటీసీకి 'బి' అనర్హుడు.

ప్రశ్న 28: ఒక నమోదిత వ్యక్తి మిశ్రమ పథకాన్ని ఎంచుకున్నప్పుడు లేదా అతడు సరఫరా చేసిన వస్తువులు-సేవలు లేదా రెండూ పూర్తిగా పన్ను మినహాయింపు పొందినప్పుడు అతడు వినియోగించుకున్న ఐటీసీ ఏమవుతుంది?

జవాబు: సదరు నమోదిత వ్యక్తి తన ఎంపికను ఉపయోగించుకున్న తేదీ లేదా మినహాయింపు పొందిన తేదీలకు ముందు రోజు నాటికి తనవద్దగల నిల్వలపై ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ)తో సమానమైన మొత్తాన్ని అతడు చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. మూలధన వస్తువుల విషయంలో చెల్లించాల్సిన మొత్తాన్ని నిర్దేశిత పర్సంటేజ్ పాయింట్ ప్రకారం తగ్గించి లెక్కిస్తారు. తన ఎలక్ట్రానిక్ జమల పుస్తకంలో తగిన నిల్వలుంటే దాన్ని తగ్గించడంద్వారాగానీ, లేనిపక్షంలో ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలో తగ్గించడంద్వారాగానీ అతడు ఈ చెల్లింపులు చేయవచ్చు. అటుపైన జమల పుస్తకంలో ఇంకా ఏదైనా నిల్వ ఉంటే అది రద్దయిపోతుంది.

ప్రశ్న 29: ఐటీసీని వినియోగించుకునే వ్యవధికి పరిమితి ఏదైనా ఉందా?

జవాబు: కొత్తగా నమోదు, మిశ్రమ పథకం నుంచి సాధారణ పథకానికి మారడం, మినహాయింపు సరఫరాల నుంచి పన్ను విధించదగ్గ సరఫరాలకు మారడం వంటి సందర్భాలలో అటువంటి సరఫరాలకు సంబంధించి పన్ను రసీదు జారీ అయిన తేదీనుంచి ఏడాది దాటి ఉంటే సదరు వ్యక్తి ఐటీసీని వినియోగించుకోవడం వీలుకాదు.

ప్రశ్న 30: సరఫరాదారు దాఖలు చేసిన చెల్లుబాటయ్యే రిటర్నులోని అమ్మకాల వివరాలు, స్వీకర్త సమర్పించిన కొనుగోళ్ల వివరాలతో సరిపోలకపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: ఇలా సరిపోలకపోతే రెండు పక్షాలకూ సదరు సమాచారం అందజేస్తారు. ఆ తర్వాత ఈ వ్యత్యాసాన్ని సరిచేయకపోతే తత్సమానమైన మొత్తాన్ని స్వీకర్త తదుపరి నెలలో దాఖలు చేయబోయే నెలవారీ రిటర్నులో అతడి పన్ను బాధ్యతకు జోడిస్తారు.

ప్రశ్న 31: వివరాలు సరిపోలితేనే ఐటీసీని అనుమతిస్తారా?

జవాబు: లేదు... ఉత్పాదక పన్ను జమను రెండు నెలలపాటు తాత్కాలికంగా అనుమతిస్తారు. తర్వాత సరఫరా వివరాలను వ్యవస్థ సరిపోల్చి, తేడాలుంటే సంబంధిత సరఫరాదారు, స్వీకర్తలకు సమాచారం అందిస్తుంది. ఆ తర్వాత కూడా వివరాలు సరిపోలని పక్షంలో అప్పటికే పొందిన ఐటీసీ యథాతథంగా వెనక్కు వెళ్లిపోతుంది.

ప్రశ్న 32: తాత్కాలికంగా అనుమతించిన ఐటీసీతో చెల్లింపు బాధ్యతలన్నిటినీ నెరవేర్చుకోవచ్చా?

జవాబు: లేదు... తాత్కాలికంగా అనుమతించిన ఐటీసీని తమ రిటర్నులలో పేర్కొన్న స్వీయ మదింపు పన్ను చెల్లింపునకు మాత్రమే వినియోగించుకోవడం సాధ్యం.

ప్రశ్న 33: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ఐటీసీని వినియోగించుకున్న మూలధన వస్తువులను సరఫరా చేస్తే పన్ను ప్రభావం ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలలో సదరు మూలధన వస్తువులపై (యంత్రాలు, యంత్ర పరికరాలు వగైరా) నమోదిత వ్యక్తి వినియోగించుకున్న ఐటీసీకి సమానమైన మొత్తం నుంచి నిర్దేశిత పర్సంటేజి పాయింట్ల మేర ఆ వస్తువుల విలువను తగ్గించి లేదా ఆ వస్తువుల కొనుగోలు లావాదేవీ విలువపై పన్ను లెక్కించి వీటిలో ఏది ఎక్కువైతే ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించాలి.

ప్రశ్న 34: మూలధన వస్తువులపై ఐటీసీని వినియోగించుకున్న నమోదిత వ్యక్తి వాటిని సరఫరా చేసినప్పుడు పన్ను ప్రభావం ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: నమోదిత వ్యక్తి వినియోగించుకున్న ఐటీసీకి సమానమైన మొత్తం నుంచి నిర్దేశిత పర్సంటేజి పాయింట్ల మేర ఆ వస్తువుల విలువను తగ్గించి లేదా ఆ వస్తువుల కొనుగోలు లావాదేవీ విలువపై పన్ను లెక్కించి వీటిలో ఏది ఎక్కువైతే ఆ మొత్తాన్ని చెల్లించాలి. అయితే, ఉష్ణ నిరోధక ఇటుకలతోపాటు మూసలు, అచ్చులు, బిగింపులు, అమరికలు వంటివాటిని తుక్కు కింద సరఫరా చేసి ఉన్నట్లయితే సదరు వ్యక్తి ఆ లావాదేవీ విలువపై పన్ను చెల్లించాలి.

జీఎస్టీలో ఇన్‌పుట్ సర్వీస్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ సూత్రం

11. జీఎస్‌టీలో ఇన్‌పుట్ సర్వీస్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ సూత్రం

ప్రశ్న 1: ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారు (ISD) అంటే ఎవరు?

జవాబు: ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారు (ISD) అంటే... ఉత్పాదక సేవల స్వీకరణ సంబంధిత పన్ను రసీదులు అందుకునే వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాదారు కార్యాలయం. సదరు సేవల స్వీకర్తలు ఐఎస్డీ తరహాలో ఒకే పాన్ నంబరుగల పన్ను విధించదగిన వస్తుసేవల సరఫరాదారుకు కేంద్ర, (సీజీఎస్టీ), రాష్ట్ర (ఎస్జీఎస్టీ), కేంద్రపాలిత ప్రాంత (యూటీజీఎస్టీ), సమీకృత (ఐజీఎస్టీ) పన్నుల కింద చెల్లించగా పోగుపడిన పన్నుల జమను పంపిణీ చేసేందుకు అవసరమైన నిర్దేశిత పత్రాన్నిసదరు రసీదుల ఆధారంగా ఈ కార్యాలయం జారీచేస్తుంది.

ప్రశ్న 2: ఉత్పాదక సేవల పంపిణీదారుగా నమోదుకు అవసరమైనవేమిటి?

జవాబు: వస్తుసేవల సరఫరాదారుగా అప్పటికే నమోదై ఉన్నప్పటికీ ఐఎస్డీ కోసం ప్రత్యేక నమోదు అవసరం. అయితే, ఇందుకు ప్రవేశ పరిమితి నిబంధనేదీ వర్తించదు. ప్రస్తుత వ్యవస్థ (సేవాపన్ను) కింద ఇప్పటికే ఐఎస్డీగా ఉన్నవారు కొత్తగా రాబోయే జీఎస్టీ వ్యవస్థలో విలీనమయ్యే వీల్లేదు. కాబట్టి వారంతా ఐఎస్డీలుగా కొనసాగదలిస్తే కొత్త పన్నుల వ్యవస్థ కింద తాజాగా నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 3: పన్ను జమ పంపిణీ కోసం ఐఎస్డీ జారీచేసే పత్రాలేమిటి?

జవాబు: ఇందుకోసమే ప్రత్యేకంగా రూపొందించిన పత్రం ద్వారా పన్ను జమల పంపిణీ జరుగుతుంది. పంపిణీ చేయాల్సిన పన్ను జమల మొత్తం గురించిన వివరాలు ఈ పత్రంలో ఉంటాయి.

ప్రశ్న 4: సరఫరాదారులందరికీ ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ)ను ఒక ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయగలరా?

జవాబు: చేయలేరు... వ్యాపార విస్తరణలో భాగంగా ఉత్పాదక సేవలను వినియోగించుకున్న నమోదిత వ్యక్తులకు మాత్రమే సంబంధిత సేవల ఐటీసీని పంపిణీ చేయడం జరుగుతుంది.

ప్రశ్న 5: ఉత్పాదక సేవలందించే చాలా సందర్భాల్లో వాటి పరిమాణం రీత్యా లేదా వ్యాపార విస్తరణలో భాగంగా సరఫరాదారుకు ముఖాముఖి సంధానం అసాధ్యం...అలాంప్పుడు ఐఎస్డీద్వారా ఐటీసీ పంపిణీ ఎలా జరుగుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాల్లో ఐటీసీ పంపిణీకి ఓ సూత్రం ఉంది. మొదట... ఉత్పాదక సేవల పంపిణీ వర్తించే ఐటీసీ స్వీకర్తలకు పంపిణీ జరుగుతుంది. రెండోదశలో నిర్వహణ యూనిట్ల మధ్య మాత్రమే పంపిణీ జరుగుతుంది. మూడోదశలో ఒక రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతం పరిధిలోని మొత్తం ఉత్పాదక సేవా స్వీకర్తల వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం నిష్పత్తిలో పంపిణీ చేయబడుతుంది. చివరగా పంపిణీ చేసిన పన్ను జమల మొత్తం, అందుబాటులో ఉన్న జమల మొత్తాన్ని మించరాదు.

ప్రశ్న 6: ఐఎస్డీకి పూచీగా ఉండాల్సిన వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం ఎంత?

జవాబు: రాజ్యాంగంలోని 7వ షెడ్యూలులో జాబితా-Iలోని 84, జాబితా-IIలోని 51, 54 ఎంట్రీల కింద ఐఎస్డీ కోసం నిర్దేశించిన వ్యాపార పరిమాణంలో ఏ విధమైన సుంకాలు లేదా పన్నుల విధింపు అంతర్భాగంగా ఉండరాదు.

ప్రశ్న 7: ఐఎస్డీ రిటర్న్ సమర్పించాల్సిన అవసరం ఉందా?

జవాబు: ఉంది... ఐఎస్డీ ప్రతి నెలవారీ రిటర్నును తదుపరి నెల 13వ తేదీలోగా సమర్పించాలి.

ప్రశ్న 8: ఏదైనా కంపెనీ బహుళ ఐఎస్డీలు కలిగి ఉండవచ్చా?

జవాబు: కలిగి ఉండవచ్చు... మార్కెటింగ్ విభాగం, సెక్యూరిటీ విభాగం తదితరాల కింద వేర్వేరు కార్యాలయాలు కలిగి ఉంటే, వేర్వేరు ఐఎస్డీల నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 9: ఐఎస్డీ అదనంగా/పొరపాటుగా పంపిణీ చేసిన జమలను రాబట్టేందుకుగల నిబంధనలేమిటి?

జవాబు: అదనంగా/పొరపాటుగా పంపిణీ అయిన జమలను సెక్షన్ 73 లేదా 74 కింద చర్యలు చేపట్టడంద్వారా స్వీకర్తలనుంచి రాబట్టవచ్చు.

ప్రశ్న 10: సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీల కింద పన్ను జమను ఐజీఎస్టీ జమగా వివిధ రాష్ట్రాల్లోని స్వీకర్తలకు ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయొచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు... వేర్వేరు రాష్ట్రాలోని స్వీకర్తలకు సీజీఎస్టీ జమను ఐజీఎస్టీ జమకింద, ఐజీఎస్టీ జమను సీజీఎస్టీ జమకింద ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 11: ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీల కింద పన్ను జమను ఐజీఎస్టీ జమగా వివిధ రాష్ట్రాల్లోని స్వీకర్తలకు ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయొచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు... వేర్వేరు రాష్ట్రాలోని స్వీకర్తలకు ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ జమను ఐజీఎస్టీ జమకింద ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 12: సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ జమలను సీజీఎస్టీ కింద ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయొచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు... సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ జమను అదే రాష్టంలోని స్వీకర్తలకు సీజీఎస్టీ జమకింద ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 13: ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీల జమలను ఎస్జీఎస్టీ, యూటీజీఎస్టీ జమల కింద ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయొచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు... ఎస్జీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ జమలను ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ జమల కింద అదే రాష్ట్రంలోని స్వీకర్తలకు ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 14: ఒక ఐఎస్డీ పరిధిలోని స్వీకర్తలందరికీ ఉమ్మడి జమను పంపిణీ చేయడం ఎలా?

జవాబు: ఉమ్మడి జమను వినియోగించుకునే స్వీకర్తలకు దామాషా పద్ధతిలో ఐఎస్డీ పంపిణీ చేయవచ్చు. అంటే... అందరి మొత్తం వ్యాపార పరిమాణంలో ప్రతి స్వీకర్త వ్యాపార పరిమాణ నిష్పత్తి ప్రకారం ఇది జరగాలి.

ప్రశ్న 15: సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ జమలను ఇతర రాష్ట్రంలోని స్వీకర్తకు ఐఎస్డీ ఇలా పంపిణీ చేయవచ్చు... (ఎ) ఐజీఎస్టీ కింద (బి) సీజీఎస్టీ కింద (సి) ఎస్జీఎస్టీ కింద...

జవాబు: (ఎ) ఐజీఎస్టీ కింద పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 16: సీజీఎస్టీ జమను అదే రాష్ట్రంలో ఐఎస్డీ ఇలా పంపిణీ చేయవచ్చు... (ఎ) ఐజీఎస్టీ కింద (బి) సీజీఎస్టీ కింద (సి) ఎస్జీఎస్టీ కింద (డి) పైవాటిలో దేనికిందనైనా...

జవాబు: (బి) సీజీఎస్టీ కింద పంపిణీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 17: ఉత్పాదక సేవపై చెల్లించిన పన్ను జమను ఒకరికన్నా ఎక్కువ సరఫరాదారులు వినియోగించుకునేట్లయితే... (ఎ) సదరు ఉత్పాదక సేవను వినియోగించుకున్న వారందరికీ ఆ రాష్ట్రంలో వ్యాపార పరిమాణ దామాషా ప్రకారం పంపిణీ అవుతుంది; (బి) సరఫరాదారులందరికీ సమానంగా పంపిణీ అవుతుంది; (సి) ఒక సరఫరాదారుకే పంపిణీ అవుతుంది; (డి) పంపిణీ చేసే వీల్లేదు.

జవాబు: (ఎ) సదరు ఉత్పాదక సేవను వినియోగించుకున్న వారందరికీ ఆ రాష్ట్రంలో వ్యాపార పరిమాణ దామాషా ప్రకారం పంపిణీ అవుతుంది.

ప్రశ్న 18: అదనంగా పంపిణీ చేసిన పన్ను జమను పన్నుల విభాగం ఐఎస్డీ నుంచి రాబట్టగలదా?

జవాబు: రాబట్టజాలదు... అదనపు పంపిణీ జరిగినట్లయితే స్వీకర్తనుంచి వడ్డీతో రాబట్టే వీలుందిగానీ, ఐఎస్డీనుంచి కాదు... ఇలా రాబట్టడం కోసం చేపట్టే చర్యలకు సెక్షన్ 73 లేదా 74 వర్తిస్తాయి.

ప్రశ్న 19: చట్టాన్ని ఉల్లంఘించి జమను పంపిణీ చేస్తే పరిణామాలు ఎలా ఉంటాయి?

జవాబు: చట్ట నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పన్ను జమలను పంపిణీ చేస్తే, సదరు మొత్తాన్ని వడ్డీసహా స్వీకర్తల నుంచి రాబట్టుకోవచ్చు.

రిటర్న్లు సమర్పించే విధానం మరియు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను సరిపోల్చడం

12. రిటర్న్స్ సమర్పించే విధానం మరియు ఇన్‌పుట్ ట్యాక్స్ క్రెడిట్‌ను సరిపోల్చడం

ప్రశ్న 1: రిటర్నుల సమర్పణ ప్రక్రియ లక్ష్యమేమిటి?

జవాబు: (ఎ) పన్ను పాలన విభాగానికి సమాచారం బదిలీ చేసే విధానం;

(బి) చట్ట నిబద్ధతపై పన్ను పాలన విభాగం తనిఖీకి నిర్దేశించిన కార్యక్రమం

(సి) నిర్దేశిత గడువుకు లోబడి పన్ను చెల్లింపుదారు పన్ను బాధ్యతలను ఖరారు చేయడం; నియమిత కాలవ్యవధిలో పన్ను బాధ్యతల ప్రకటన;

(డి) విధాన నిర్ణయానికి వీలుగా అవసరమైన సమాచారం అందించడం;

(ఇ) పన్ను పాలన విభాగం తనిఖీ, పన్ను ఎగవేత నిరోధక కార్యక్రమాల నిర్వహణ

ప్రశ్న 2: జీఎస్టీ వ్యవస్థలో రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిన వారెవరు?

జవాబు: వస్తుసేవల పన్ను (జీఎస్టీ) కింద నమోదు చేసుకున్న ప్రతి వ్యక్తి/సంస్థ ఏదో ఒక రూపంలో రిటర్న్ దాఖలు చేయాలి. ఓ నమోదిత వ్యక్తి నెలవారీ (సాధారణ సరఫరాదారు) లేదా త్రైమాసికవారీ (మిశ్రమ పథకం ఎంచుకున్న సరఫరాదారు) రిటర్న్ సమర్పించవచ్చు. ఐఎస్డీ అయితే సంబంధిత నెలలో పన్ను జమ పంపిణీ వివరాలను పేర్కొంటూ నెలవారీ రిటర్న్ దాఖలు చేయాలి. 'మూలంలో పన్ను కోత' (TDS) విధించాల్సిన, 'మూలంవద్ద పన్ను వసూలు' (TCS) చేయాల్సిన నమోదిత వ్యక్తులు కూడా ఆ మేరకు కోతపెట్టిన/వసూలు చేసిన మొత్తాలను చూపడంతోపాటు ఇతరత్రా నిర్దేశించిన వివరాలతో నెలవారీ

రిటర్నులు సమర్పించాలి. పన్ను విధించదగిన ప్రవాసీ వ్యక్తి కూడా తన కార్యకలాపాల కాలానికి అనుగుణంగా రిటర్న్ దాఖలు చేయాలి.

ప్రశ్న 3: బయటకు వెళ్లే ఏయే తరహా సరఫరాల వివరాలను రిటర్నులో చూపాలి?

జవాబు: సాధారణ నమోదిత పన్నుచెల్లింపుదారు ఒక నెల వ్యవధిలో తాను ఏయే తరహా బయటకు వెళ్లే సరఫరాలు చేసిందీ జీఎస్టీఆర్ (GSTR)-1 ఫారంలో వివరిస్తూ రిటర్న్ సమర్పించాలి. అందులో నమోదిత/నమోదుకాని (వినియోగదారులు) వ్యక్తులకు చేసిన సరఫరాలు; జమ/తగ్గింపు పత్రాలు; సున్నా రేటింగ్-మినహాయింపు-జీఎస్టీయేతర సరఫరాలు; ఎగుమతులు, భవిష్యత్ సరఫరాలకు సంబంధించి స్వీకరించిన బయానాలు (అడ్వాన్స్) తదితర వివరాలన్నీ పొందుపరచి ఉండాలి.

ప్రశ్న 4: జీఎస్టీఆర్-1తోపాటు స్కాన్ చేసిన బిల్లుల నకళ్లను అప్‌లోడ్ చేయవచ్చా?

జవాబు: స్కాన్ చేసిన బిల్లుల నకళ్లను అప్‌లోడ్ చేయనక్కర్లేదు... బిల్లుల్లో నుంచి కొన్ని సూచించిన వివరాలను అప్‌లోడ్ చేస్తే సరిపోతుంది.

ప్రశ్న 5: అన్ని బిల్లులనూ అప్‌లోడ్ చేయాలా?

జవాబు: అవసరం లేదు... సదరు సరఫరాలు వ్యాపారుల మధ్య (B2B) లేదా వ్యాపారి-వినియోగదారు (B2C)లతోపాటు అంతర్రాష్ట్ర లేదా రాష్ట్రాంతర స్థాయిలో చోటుచేసుకున్నాయా అన్నదానిపై ఇది ఆధారపడి ఉంటుంది.

బీ2బీ అయిన పక్షంలో అవి అంతర్రాష్ట్ర లేదా రాష్ట్రాంతర సరఫరాలైనప్పటికీ లావాదేవీల బిల్లులన్నిటినీ అప్‌లోడ్ చేయాల్సి ఉంటుంది. ఎందుకంటే... స్వీకర్తలు

ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ)ను కోరుతారు కాబట్టి ఆ వివరాలను సరిపోల్చాల్సి ఉంటుంది.

బీ2సీ సరఫరాలలో కొనుగోలుదారులు ఐటీసీ కోరరు కాబట్టి సదరు బిల్లులను సాధారణంగా అప్‌లోడ్ చేయనక్కర్లేదు. అయితే, గమ్యం ప్రాతిపదిక సూత్రం అమలుకు వీలుగా అంతర్రాష్ట్ర స్థాయిలో రూ.2.5 లక్షలకు మించిన సరఫరాల బిల్లులను అప్‌లోడ్ చేయాలి. ఈ మొత్తానికన్నా తక్కువగా ఉండే అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలతోపాటు రాష్ట్రాంతర సరఫరాల బిల్లులకు సంబంధించి రాష్ట్రాలవారీ సారాంశాన్ని పొందుపరిస్తే సరిపోతుంది.

ప్రశ్న 6: బిల్లులోని ప్రతి సరుకు వివరాన్నీ అప్‌లోడ్ చేయాలా?

జవాబు: అవసరం లేదు... వాస్తవానికి సరుకు వివరాలను అప్‌లోడ్ చేయనక్కర్లేదు. కేవలం వస్తు సరఫరాలకు సంబంధించి ఏకీకృత నామకరణ విధానం (HSN) కోడ్, సేవల సరఫరాకు సంబంధించి ఖాతా కోడ్‌లను పొందుపరిస్తే చాలు. రిటర్న్ దాఖలు చేసేవారు ఎన్ని అంశాలు అప్‌లోడ్ చేయాలన్నది వారి గత సంవత్సరపు వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంపై ఆధారపడి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 7: ప్రతి లావాదేవీ విలువనూ పొందుపరచాల్సి ఉంటుందా? ప్రతిఫలం ప్రస్తావన లేనిపక్షంలో ఏం చేయాలి?

జవాబు: అవును... ప్రతి లావాదేవీ విలువనే మాత్రమేగాక పన్ను విధించదగిన విలువను కూడా పొందుపరచాలి. కొన్ని సందర్భాలలో ఇవి రెండూ భిన్నంగా ఉండవచ్చు.

ఇక ప్రతిఫలం ప్రస్తావన లేకపోయినప్పటికీ షెడ్యూల్ 1 ప్రకారం అది సరఫరా కిందకే వస్తుంది కాబట్టి నిబంధన మేరకు పన్ను విధించదగిన విలువను లెక్కించి అప్‌లోడ్ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 8: సరఫరాదారు వదిలేసిన సమాచారాన్ని స్వీకర్త తన రిటర్న్ జీఎస్టీఆర్-2లో పొందుపరచవచ్చా?

జవాబు: పొందుపరచవచ్చు... సరఫరాదారు అప్‌లోడ్ చేయని బిల్లుల సమాచారాన్ని స్వీకర్త తనంతటతానుగా పొందుపరచవచ్చు. అటువంటి బిల్లులపై ఐటీసీని తాత్కాలికంగా మంజూరు చేసే వీలుంది. కానీ, సరఫరాదారు బిల్లును అప్‌లోడ్ చేయలేదని రిటర్నుల తనిఖీ సందర్భంగా తేలినప్పుడు ఇద్దరి రిటర్నులలో తేడా కనిపిస్తుంది. ఆ విషయాన్ని రెండుపక్షాలకూ తెలియజేశాక సదరు తేడాను సరిచేస్తే ఐటీసీ తాత్కాలిక మంజూరును నిర్ధారిస్తారు. అయితే, సమాచారం అందిన తర్వాత కూడా తేడాను సరిదిద్దకపోతే తదుపరి నెల స్వీకర్త దాఖలు చేసే రిటర్నులో అతడు చెల్లించాల్సిన పన్నుబాధ్యత మొత్తానికి దాన్ని జోడిస్తారు.

ప్రశ్న 9: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి జీఎస్టీఆర్-2లో ఏదైనా పొందుపరచాల్సి ఉంటుందా లేక జీఎస్టీఆర్-1 నుంచి అన్నీ యథాతథంగా వచ్చి చేరుతాయా?

జవాబు: జీఎస్టీఆర్-2లో అధికశాతం దానంతట అదే నిండిపోతుంది. అయితే, దిగుమతులతోపాటు నమోదుకాని లేదా మిశ్రమ సరఫరాదారుల నుంచి కొనుగోళ్ల వివరాలుసహా మినహాయింపు/జీఎస్టీయేతర/జీఎస్టీరహిత సరఫరాలు తదితరాలను స్వీకర్త మాత్రమే నమోదు చేయగలడు.

ప్రశ్న 10: బిల్లులు సరిపోలకపోతే ఏమవుతుంది? ఐటీసీ మంజూరు చేస్తారా లేక తిరస్కరిస్తారా? తిరస్కరిస్తే సరఫరాదారుపై తీసుకునే చర్యలేమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీఆర్-2లో పొందుపరచిన బిల్లులు ఎదుటి పక్షం సమర్పించిన జీఎస్టీఆర్-1లోని బిల్లులతో సరిపోలకపోతే ఆ వ్యత్యాసాన్ని సరఫరాదారుకు తెలియజేస్తారు. ఇలా సరిపోలకపోవడానికి రెండు కారణాలుండవచ్చు. ఒకటి... స్వీకర్తవైపు నుంచి పొరపాటు కావచ్చు. అలాంటి సందర్భంలో ఎలాంటి తదుపరి చర్య అవసరం లేదు. రెండోది... సరఫరాదారు సదరు బిల్లును జారీచేసినా అతడు దాన్ని అప్‌లోడ్ చేయడం, పన్ను చెల్లించకపోవడం జరిగి ఉండొచ్చు. ఇలాంటి సందర్భంలో స్వీకర్త వినియోగించుకున్న ఐటీసీని అతని పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతకు జోడించడం జరుగుతుంది. ఒక్క మాటలో చెబితే... సరఫరా తర్వాత సదరు సరఫరాదారు దానిపై పన్ను చెల్లించని కారణంగా తలెత్తే వ్యత్యాసాలన్నీ చర్యలకు దారితీస్తాయి.

ప్రశ్న 11: సరఫరాదారు తన పొరపాటును గుర్తించి, సమాచారాన్ని పొందుపరిచినట్లయితే అప్పటికే వెనక్కు తీసుకున్న ఐటీసీ విషయంలో చట్టపరమైన పరిస్థితి ఏమిటి?

జవాబు: ఏ దశలోనైనా... అంటే తదుపరి ఆర్థిక సంవత్సరం సెప్టెంబరులోగా సరఫరాదారు బిల్లులను అప్‌లోడ్ చేసి, పన్నుతోపాటు దానిపై వడ్డీ చెల్లించి సంబంధిత జీఎస్టీఆర్-3లో దాన్ని పొందుపరచవచ్చు. ఈ విధంగా సరఫరాదారు తన పొరపాటును సరిదిద్దుకున్నట్లయితే స్వీకర్త తత్సమాన మొత్తాన్ని తన పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతనుంచి తగ్గించుకోవచ్చు. అంతేకాకుండా ఐటీసీని వెనక్కు

తీసుకున్నప్పుడు చెల్లించిన వడ్డీని కూడా అతడి ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలో సంబంధిత పద్దుకింద జమ చేయడంద్వారా **వాపసు** చేస్తారు.

ప్రశ్న 12: జీఎస్టీఆర్-2లో ప్రత్యేకత ఏమిటి?

జవాబు: ఎదుటిపక్షం సరఫరాదారు జీఎస్టీఆర్-1లో సమర్పించే వివరాల ఆధారంగా స్వీకర్త పొందిన వస్తుసేవల వివరాలు వాటంతట అవి చేరిపోవడమే అతడు సమర్పించే జీఎస్టీఆర్-2లో ప్రత్యేకత.

ప్రశ్న 13: మిశ్రమ పథకంకిందగల పన్ను చెల్లింపుదారులు కూడా జీఎస్టీఆర్-1, జీఎస్టీఆర్-2 దాఖలు చేయాలా?

జవాబు: చేయనక్కర్లేదు... మిశ్రమ పథకం కిందగల పన్ను చెల్లింపుదారులు అమ్మకాలపై, కొనుగోళ్లపై ఎటువంటి నివేదికలు దాఖలు చేయాల్సిన అవసరం లేదు. వారు మూడు నెలలకొకసారి ప్రతి త్రైమాసికం తదుపరి నెల 18వ తేదీన జీఎస్టీఆర్-4 రూపంలో రిటర్న్ దాఖలు చేస్తే సరిపోతుంది. వారు ఐటీసీకి అర్హులు కారుగనుక జీఎస్టీఆర్-2తో వారికి సంబంధం లేదు. అంతేగాక మిశ్రమ పథకం కింద చెల్లించే పన్ను జమకూ అర్హులు కారుగనుక జీఎస్టీఆర్-1తోనూ సంబంధం ఉండదు. వారు తమ రిటర్న్ ద్వారా తమ అమ్మకాలు, పన్ను చెల్లింపు వివరాల సారాంశాన్ని తెలియజేస్తే సరిపోతుంది. అలాగే త్రైమాసిక రిటర్న్ ద్వారా కొనుగోళ్ల వివరాలను కూడా వారు తెలియజేయాల్సి ఉంటుంది. సాధారణంగా ఈ వివరాలు వారు రిటర్న్ రూపొందించేటప్పుడు వాటంతట అవే నిండిపోతాయి.

ప్రశ్న 14: ఐఎస్డీలు తమ రిటర్నుతోపాటు అమ్మకాలు, కొనుగోళ్లపై ప్రత్యేక నివేదికను దాఖలు చేయాలా?

జవాబు: చేయనక్కర్లేదు... ఐఎస్డీలు జీఎస్టీఆర్-6 ఫారంలో తమ రిటర్న్ మాత్రం దాఖలు చేస్తే సరిపోతుంది. అందులో సేవప్రదాతల నుంచి వారు పొందిన పన్ను జమ వివరాలు, స్వీకర్త యూనిట్లకు తాము పంపిణీ చేసిన ఉత్పాదక పన్ను జమ లెక్కలు అందులో ఉంటాయి. ఈ అంశాలను వారి రిటర్నులే ప్రతిబింబిస్తున్నందున అమ్మకాలు, కొనుగోళ్లపై వారు ప్రత్యేక నివేదిక దాఖలు చేయనక్కర్లేదు.

ప్రశ్న 15: పన్ను చెల్లింపుదారు తన తరఫున మూలంలో కోతపడిన పన్ను జమను తిరిగి ఎలా పొందగలడు? ఇందుకోసం పన్ను కోత పెట్టినవారి నుంచి అతడు టీడీఎస్ ధ్రువీకరణ పత్రం సమర్పించాలా?

జవాబు: జీఎస్టీ కింద మూలంలో పన్ను కోత పెట్టేవారు తాము ఆ నెలలో ఎవరెవరినుంచి ఎంతెంత కోతపెట్టిందీ తదుపరి నెల 10వ తేదీలోగా జీఎస్టీఆర్-7 ఫారం ద్వారా సమర్పించే రిటర్నులో వారు పొందుపరుస్తారు. కోతద్వారా పన్ను చెల్లించినవారు సమర్పించే జీఎస్టీఆర్-2లో ఈ వివరాలు వాటంతట అవే నిండిపోతాయి. పన్ను చెల్లింపుదారు తన జీఎస్టీఆర్-2లో సదరు వివరాలను నిర్ధారించాల్సి ఉంటుంది. ఈ పన్ను జమను పొందాలంటే వారు ప్రత్యక్షంగాగానీ, ఎలక్ట్రానిక్ రూపంలోగానీ ఎలాంటి ధ్రువపత్రం సమర్పించాల్సిన అవసరం లేదు. సదరు ధ్రువీకరణ పత్రం పన్ను చెల్లింపుదారు స్వీయ నమోదు కోసమేగనుక దాన్ని ఉమ్మడి పోర్టల్ నుంచి డౌన్‌లోడ్ చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 16: ఏ తరహా పన్ను చెల్లింపుదారులు వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

జవాబు: జీఎస్టీఆర్-1 నుంచి జీఎస్టీఆర్-3వరకూ దాఖలు చేసే పన్ను చెల్లింపుదారులంతా వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిందే. సాధారణ, ప్రవాసీ చెల్లింపుదారులతోపాటు ఐఎస్డీలు, టీడీఎస్/టీసీఎస్ కింద మూలంలో పన్నుకోత, వసూలు చేసేవారు వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయనక్కర్లేదు.

ప్రశ్న 17: వార్షిక రిటర్న్, తుది రిటర్న్ రెండూ ఒకటేనా?

జవాబు: కాదు... సాధారణ పన్ను చెల్లింపుదారులా పన్ను చెల్లించే ప్రతి నమోదిత వ్యక్తి వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిందే. తమ నమోదు రద్దుకు దరఖాస్తు చేసిన నమోదిత వ్యక్తులు మాత్రమే తుది రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది. నమోదు రద్దు తేదీ లేదా నమోదు రద్దుకు ఆదేశాలు జారీ అయిన తేదీల తర్వాత మూడు నెలల్లోగా వారు తుది రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 18: రిటర్న్ దాఖలు చేశాక అందులో కొన్ని మార్పులు అవసరమైతే వస్తే ఎలా నవీకరించాలి?

జవాబు: జీఎస్టీలో ప్రతి లావాదేవీ వివరాలతో నమోదవుతాయి గనుక వాటిని నవీకరించాల్సిన అవసరమేమీ ఉండదు. కొన్ని బిల్లుల, జమ/తగ్గింపు పత్రాల మార్పు చేయాల్సి వస్తనే రిటర్న్ నవీకరణ అవసరం కావచ్చు. అంతేకాకుండా సమర్పించిన రిటర్న్ నవీకరణకు బదులు నిర్దిష్ట లావాదేవీల (బిల్లులు లేదా జమ/తగ్గింపు పత్రాల) వివరాలను మార్చాల్సి ఉంటే జీఎస్టీ వ్యవస్థ సదరు సవరణలు చేసేందుకు అనుమతిస్తుంది. తదుపరి దాఖలు చేయబోయే జీఎస్టీఆర్-1/2 రిటర్నులలో దేనిలోనైనా అందుకోసం కేటాయించిన ప్రదేశంలో సదరు సవరణలు చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 19: పన్ను చెల్లింపుదారులు రిటర్న్ ఎలా దాఖలు చేయాలి?

జవాబు: పన్ను చెల్లింపుదారులు రిటర్నులు, నివేదికలు దాఖలు చేసేందుకు చాలా పద్ధతులున్నాయి. మొదటిది... ఉమ్మడి పోర్టల్లో ఆన్‌లైన్‌ద్వారా నేరుగా రిటర్నులు, నివేదికలు దాఖలు చేయవచ్చు. అయితే, పెద్ద సంఖ్యలో బిల్లులు ఉన్న వారి విషయంలో ఇది శ్రమతో, సమయ వ్యయంతో కూడుకున్నది. అటువంటి వారికోసం ఆఫ్‌లైన్ సదుపాయం కల్పిస్తారు. ఉమ్మడి పోర్టల్లో వాటంతట అవే లభించే వివరాలనుంచి తమకు అవసరమైనవాటిని డౌన్లోడ్ చేసుకుని, ఆఫ్‌లైన్‌లో రిటర్నులు, నివేదికలు తయారుచేసుకోవచ్చు. దీంతోపాటు 'జీఎస్టీ సువిధ సేవాప్రదాత'ల (GSP) పేరిట ఉమ్మడి పోర్టల్ అనుబంధంగా పనిచేసే ఒక పర్యావరణ వ్యవస్థను జీఎస్టీఎన్ అభివృద్ధి చేస్తుంది.

ప్రశ్న 20: జీఎస్టీ కింద చట్ట నిబద్ధత కోసం పన్ను చెల్లింపుదారు తీసుకోవలసిన ముందు జాగ్రత్తలేమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ వ్యవస్థలో అతి ముఖ్యమైన **మొదటి** సౌలభ్యం ఏమిటంటే... అమ్మకాలకు సంబంధించిన వివరాలను తదుపరి నెల 10వ తేదీలోగా జీఎస్టీఆర్-1 ద్వారా సకాలంలో అప్‌లోడ్ చేయగలగడం. ఇది ఎంత చక్కగా పూర్తికాగలదన్నది పన్ను చెల్లింపుదారు జారీచేసే బీ2బీ బిల్లుల సంఖ్యపై ఆధారపడి ఉంటుంది. సంఖ్య తక్కువైతే సమాచారం ఒక్కసారిగా అప్‌లోడ్ అయిపోతుంది. బిల్లులు (జమ/తగ్గింపు పత్రాలు) ఎక్కువగా ఉంటే ఎప్పటికప్పుడు అప్‌లోడ్ చేస్తూంటే సరిపోతుంది. బిల్లు వేసిన తక్షణం అప్‌లోడ్ చేయడానికీ జీఎస్టీఎన్ వ్యవస్థ అనుమతిస్తుంది. వాస్తవంగా నివేదిక సమర్పించేదాకా అప్‌లోడ్ చేసిన బిల్లుల్లో మార్పుచేర్పులకు వ్యవస్థ అనుమతిస్తుంది. ఇలా కాకుండా ఆఖరి క్షణాల్లో

ఆదుర్దాపడేట్లయితే చిక్కులు ఎదురవడమేగాక విఫలమవడం, బకాయిలు నమోదైపోవడం వంటి ఇబ్బందులుంటాయి. **రెండోది...** పన్ను చెల్లింపుదారులు తమ కొనుగోళ్లపై సరఫరాదారులు ఎప్పటికప్పుడు సమాచారం అప్‌లోడ్ చేస్తున్నదీ లేనిదీ చూసుకునేందుకు వ్యవస్థ అనుమతిస్తుంది. ఆ మేరకు ఆఖరి రోజుదాకా ఆగకుండా రోజువారీగా బిల్లులు అప్‌లోడ్ చేసేవిధంగా సరఫరాదారులను ప్రోత్సహించవచ్చు. తద్వారా ఎలాంటి చిక్కులు, జాప్యం లేకుండా ఐటీసీని పొందగలగడం సాధ్యమవుతుంది. ఇక పన్ను చెల్లింపుదారు నిబద్ధత చరిత్రను జీఎస్టీఎన్ ఎప్పటికప్పుడు అందిస్తుంటుంది. ప్రత్యేకించి సకాలంలో బిల్లులు అప్‌లోడ్ చేయడం, సదరు సరఫరాదారు జారీచేసిన బిల్లులపై ఆటోమేటిక్ తిరస్కరణలు వంటి వివరాలు అందుబాటులో ఉంటాయి. జీఎస్టీ ఉమ్మడి పోర్టల్లో దేశవ్యాప్త గణాంక సమాచారం అందుబాటులో ఉంటూ పన్ను చెల్లింపుదారులకు విలువైన సేవలందిస్తుంది. ఈ సదుపాయాలన్నీ పకడ్బందీగా, సులభతరంగా అందుబాటులో ఉండే పర్యావరణ వ్యవస్థ అభివృద్ధికి కృషి ముమ్మరంగా సాగుతోంది. పన్ను చెల్లింపుదారులు ఈ పర్యావరణ వ్యవస్థను సమర్థంగా వినియోగించుకుంటూ జీఎస్టీ చట్టానికి కట్టుబడి ముందడుగు వేయాల్సి ఉంది.

ప్రశ్న 21: పన్ను చెల్లింపుదారు స్వయంగా రిటర్న్ తయారు చేయాల్సిందేనా?

జవాబు: అక్కర్లేదు... కేంద్ర, రాష్ట్ర పన్ను పాలన విభాగాల అనుమతి పొందిన పన్ను రిటర్నుల తయారీదారులతో తమ రిటర్నులను పన్ను చెల్లింపుదారులు తయారు చేయించుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 22: నిర్దిష్ట గడువులోగా రిటర్న్ దాఖలు చేయకపోతే పరిణామాలేమిటి?

జవాబు: నిర్దిష్ట తేదీ తర్వాత రిటర్న్ దాఖలుచేసే పన్ను చెల్లింపుదారులు రోజుకు రూ.100 వంతున రూ.5వేలకు మించకుండా ఆలస్యరుసుము చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే వార్షిక రిటర్నులను గడువు తేదీలోగా సమర్పించకపోతే రోజుకు రూ.100 వంతున, ఆ వైఫల్యం కొనసాగితే గరిష్ఠంగా ఒక రాష్ట్రంలో అతడి వ్యాపార పరిమాణంమీద 0.25 శాతం వంతున ఆలస్యరుసుము విధిస్తారు.

ప్రశ్న 23: ఒక పత్రం ఆధారంగా ఒకసారికన్నా ఎక్కువగా ఐటీసీ పొందితే ఏమవుతుంది?

జవాబు: ఒకే పత్రంపై ఒకసారికన్నా ఎక్కువగా (పునరావృతం) ఐటీసీ పొందినట్లు వ్యవస్థ గుర్తిస్తే దానికి సమానమైన మొత్తం స్వీకర్త పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతకింద అతడి రిటర్నుకు జమ అవుతుంది [సెక్షన్ 42(6)].

ప్రశ్న 24: జీఎస్టీఆర్-1, జీఎస్టీఆర్-2 రిటర్నులలోని వివరాలు సరిపోలని పన్ను జమను వ్యవస్థ కనుగొన్నప్పుడు స్వీకర్త నుంచి పన్నుబాధ్యత కింద రాబట్టిన సొమ్మును తిరిగి కోరవచ్చా?

జవాబు: కోరవచ్చు... సరిపోలని పొరపాటును సరఫరాదారు తన చెల్లుబాటయ్యే నెలవారీ/త్రైమాసిక రిటర్నులోని బిల్లుల లేదా జమ/తగ్గింపు పత్రాల వివరాలను సరిదిద్దితే తదుపరి పన్ను చెల్లింపు కాలంలోని పన్ను బాధ్యత మొత్తం నుంచి తాను చెల్లించిన సొమ్మును తగ్గించుకోవడంద్వారా తిరిగి పొందవచ్చు [సెక్షన్ 42(7)]. సరఫరాదారు జారీచేసిన జమ పత్రాలకు సంబంధించి కూడా ఇదేవిధమైన నిబంధనలను చట్టంలోని సెక్షన్ 43లో పొందుపరిచారు.

అసెస్‌మెంట్ మరియు ఆడిట్

13. అసెస్‌మెంట్ మరియు ఆడిట్

ప్రశ్న 1: చట్టం కింద చెల్లించాల్సిన పన్నును మదింపు చేసేదెవరు?

జవాబు: చట్టం కింద నమోదైన వ్యక్తి ఒక పన్ను కాలంలో తాను చెల్లించాల్సిన పన్నును తానే మదింపు చేసుకుని తదనుగుణంగా సెక్షన్ 39 ప్రకారం రిటర్న్ దాఖలు చేయాలి.

ప్రశ్న 2: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన ఎప్పుడు పన్ను చెల్లించవచ్చు?

జవాబు: పన్నుచెల్లింపుదారు స్వీయ మదింపు మేరకు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుందిగనుక తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లింపునకు ముందుగా అభ్యర్థించాలి. ఆ తర్వాత సముచిత అధికారి అందుకు అనుమతించాలి. మరో మాటలో చెబితే తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లించేందుకు తమంతట తాముగా ఆదేశాలిచ్చే అధికారం పన్ను అధికారులెవరికీ లేదు. ఈ అంశం సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 60 పరిధిలో ఉంటుంది. సముచిత అధికారి తగు ఆదేశంద్వారా అనుమతి ఇచ్చిన తర్వాత మాత్రమే తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లించవచ్చు. ఆ మేరకు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన పన్ను చెల్లించేందుకుగల కారణాలను వివరిస్తూ మొదట సముచిత అధికారికి లిఖితపూర్వక విజ్ఞప్తి అందజేయాలి. దిగువ పేర్కొన్న అంశాలను నిర్ధారించుకోలేని పక్షంలో ఇలా అభ్యర్థన దాఖలు చేసుకోవాలి:-

(ఎ) తాను సరఫరా చేయబోయే వస్తువులు లేదా సేవల విలువ;

(బి) తాను సరఫరా చేయబోయే వస్తువులు లేదా సేవలకు వర్తించే పన్ను శాతం

ఇటువంటి సందర్భాలలో నిర్దిష్ట రూపంలో బాండుతోపాటు సముచిత అధికారి నిర్ణయించిన పూచీకత్తు లేదా హామీ సమర్పించాలి.

ప్రశ్న 3: తుది మదింపు చేయాల్సిందిగా ఆదేశాల జారీకిగల వ్యవధి ఏమిటి?

జవాబు: తాత్కాలిక మదింపునకు ఆదేశాలిచ్చిన తేదీనుంచి ఆరు నెలల్లోగా తుది మదింపు ఆదేశాలను సముచిత అధికారి జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది. అయితే, పన్ను చెల్లింపుదారు లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయదగిన కారణాలను చూపితే పైన పేర్కొన్న ఆరు నెలల గడువును:-

(ఎ) సంయుక్త/అదనపు కమిషనర్ మరో ఆరు నెలలదాకా పొడిగించవచ్చు;

(బి) కమిషనర్ స్థాయిలో తాను సముచితమని భావించినట్లయితే నాలుగేళ్లకు మించకుండా పొడిగించవచ్చు.

ఆ విధంగా తాత్కాలిక మదింపు అనుమతి గరిష్ఠంగా ఐదేళ్లవరకూ కొనసాగే వీలుంది.

ప్రశ్న 4: తుది మదింపులో పన్ను బాధ్యత తాత్కాలిక మదింపుకన్నా అధికమైతే పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వడ్డీ చెల్లించాలా?

జవాబు: అవును... వాస్తవ పన్ను చెల్లించాల్సిన తేదీనుంచి వాస్తవ పన్ను చెల్లింపు తేదీదాకా వడ్డీ చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 5: దాఖలు చేసిన రిటర్నుపై సీజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 61 కింద తనిఖీ సందర్భంగా కనుగొన్న వ్యత్యాసాలపై తగిన వివరణ సమర్పించని పక్షంలో సదరు అధికారి తీసుకోదగిన చర్యలేమిటి?

జవాబు: రిటర్నులో వ్యత్యాసాల గురించి సమాచారం ఇచ్చిన తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోగా (సంబంధిత అధికారి గడువు పొడిగించవచ్చు) సంతృప్తికర వివరణ ఇవ్వకపోయినా, తేడాలను అంగీకరించినప్పటికీ పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వాటిని సరిదిద్దకపోయినా సముచిత అధికారి కింద పేర్కొన్న నిబంధనల ప్రకారం చర్యలు తీసుకోవచ్చు:-

(ఎ) చట్టంలోని సెక్షన్ 65 కింద తనిఖీ చేపట్టవచ్చు;

(బి) కమిషనర్ ద్వారా నియమితులైన చార్టర్డ్ లేదా కాస్ట్ అకౌంటెంట్‌తో సెక్షన్ 66 కింద ప్రత్యేక తనిఖీకి ఆదేశించవచ్చు; లేదా

(సి) సెక్షన్ 67 కింద స్వయంగా తనిఖీ, శోధన, స్వాధీనం వంటి చర్యలు చేపట్టవచ్చు; లేదా

(డి) సెక్షన్ 73 లేదా 74 కింద పన్ను, ఇతర బకాయిల నిర్ధారణ చర్యలను చేపట్టవచ్చు.

ప్రశ్న 6: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి సెక్షన్ 39 (నెలవారీ/త్రైమాసిక) సెక్షన్ 45 (తుది) కింద రిటర్నుల దాఖలులో విఫలమైతే పన్ను అధికారి తీసుకోదగిన చర్యలేమిటి?

జవాబు: రిటర్న్ దాఖలులో విఫలమైన పన్ను విధించదగిన వ్యక్తిని 15 రోజుల్లోగా రిటర్న్ సమర్పించాల్సిందిగా సముచిత అధికారి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 46 కింద తొలుత నోటీసు జారీచేయాలి. ఆ గడువులోగా రిటర్న్

దాఖలుకాని పక్షంలో తనవద్దగల సంబంధిత సమాచారం ఆధారంగా సదరు రిటర్న్ దాఖలు చేయని వ్యక్తి పన్ను బాధ్యతపై సముచిత రీతిలో అధికారి స్వయంగా నిర్ణయం తీసుకోవచ్చు (సెక్షన్ 62).

ప్రశ్న 7: పన్ను మదింపుపై సెక్షన్ 60 కింద ఇచ్చిన అత్యుత్తమ నిర్ణయ ఉత్తర్వును ఏ పరిస్థితులలో ఉపసంహరించవచ్చు?

జవాబు: అత్యుత్తమ నిర్ణయ ఉత్తర్వు జారీ అయిన 30 రోజుల్లోగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తన తప్పును సరిదిద్దుకున్న పక్షంలో (అంటే స్వీయ మదింపు పన్ను చెల్లింపుతోపాటు చెల్లుబాటయ్యే రిటర్న్ దాఖలు చేస్తే) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 62 కింద సముచిత అధికారి ఇచ్చిన ఉత్తర్వు దానంతటదే ఉపసంహరించబడుతుంది.

ప్రశ్న 8: సెక్షన్ 62 (అత్యుత్తమ నిర్ణయం), 63 (రిటర్న్ దాఖలు చేయనివారికి) కింద పన్ను చెల్లింపు ఆదేశాల జారీకి కాలపరిమితి ఏమిటి?

జవాబు: వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిన తుది గడువు తేదీనుంచి ఐదేళ్లలోగా సెక్షన్ 62 లేదా 63 కింద పన్ను చెల్లింపు ఆదేశాలు జారీ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 9: పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతగల వ్యక్తి నమోదు పొందడంలో విఫలమైతే తీసుకోగల చట్టబద్ధ చర్యలేమిటి?

జవాబు: ఇటువంటి సందర్భాల్లో సంబంధిత పన్ను కాలాలకుగాను చెల్లించాల్సిన పన్నుపై సముచిత అధికారి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 63 కింద సదరు వ్యక్తి పన్ను చెల్లింపు బాధ్యతను మదింపు చేసి అత్యుత్తమ నిర్ణయ ఆదేశాలు జారీచేయవచ్చు. అయితే, పన్ను చెల్లించని ఆర్థిక సంవత్సరానికి సంబంధించి

వార్షిక రిటర్న్ దాఖలుకు తుది గడువు తేదీనుంచి ఐదేళ్లలోగా ఈ ఆదేశాలను జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 10: పన్ను అధికారి ఏ పరిస్థితులలో సంక్షిప్త మదింపు చర్యలు చేపట్టవచ్చు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 64 కింద రాబడి ప్రయోజన రీత్యా సంక్షిప్త మదింపు చర్యలు ఎప్పుడు చేపట్టవచ్చునంటే:-

(ఎ) పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి చట్ట ప్రకారం పన్ను చెల్లించే బాధ్యత ఉన్నట్లు సముచిత అధికారివద్ద సాక్ష్యం ఉన్నపుడు;

(బి) పన్ను మదింపు ఆదేశాలు జారీలో ఆలస్యంవల్ల రాబడి ప్రయోజనానికి భంగం కలుగుతుందని సముచిత అధికారి విశ్వసించినపుడు;

అదనపు/సంయుక్త కమిషనర్ అనుమతి పొంది సంక్షిప్త మదింపువంటి ఆదేశాలు జారీచేయవచ్చు.

ప్రశ్న 11: సంక్షిప్త మదింపు ఆదేశాలపై పన్ను చెల్లింపుదారుకు పునర్విచారణ కాకుండా **మరేదైనా మార్గం ఉందా?**

జవాబు: సంక్షిప్త మదింపు ఆదేశాలు అందిన 30 రోజుల్లోగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వాటి ఉపసంహరణ కోరుతూ సంబంధిత అధికార పరిధిగల అదనపు/సంయుక్త కమిషనరుకు దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. ఆదేశాలు పొరపాటుగా జారీ అయినట్లు సదరు అధికారి నిర్ధారించుకుంటే వాటిని ఉపసంహరించవచ్చు. అటుపైన సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 73 లేదా 74కు అనుగుణంగా పన్ను బాధ్యత నిర్ధారణకు సముచిత అధికారిని ఆదేశించవచ్చు. సంక్షిప్త మదింపు ఆదేశాలు పొరపాటున జారీ అయినట్లు

అదనపు/సంయుక్త కమిషనర్ భావిస్తే స్వీయ విచక్షణ మేరకు ఇదేవిధమైన చర్యలను స్వయంగా చేపట్టవచ్చు (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 64).

ప్రశ్న 12: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తిపై సంక్షిప్త మదింపు ఆదేశాల జారీ అవసరమా?

జవాబు: అవసరం లేదు... వస్తువులు రవాణాలో ఉండటం లేదా గోదాములో నిల్వ చేసి ఉండటంతోపాటు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి సదరు వస్తువులపై సమాచార నిర్ధారణకు వీలు లేకపోవడం వంటి సందర్భాలలో ఆ సమయానికి సదరు వస్తువులు కలిగి ఉన్న వ్యక్తినే పన్ను విధించదగిన వ్యక్తిగా పరిగణించి సంక్షిప్త మదింపు ఆదేశాలు ఇవ్వవచ్చు (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 64 నిబంధనకు అనుగుణంగా).

ప్రశ్న 13: పన్ను చెల్లింపుదారులపై తనిఖీ అధికారం ఎవరిది?

జవాబు: దీనికి సంబంధించి జీఎస్టీ చట్టం (చట్టాలు) మూడు రకాల తనిఖీలను నిర్దేశిస్తున్నాయి. అవేమిటంటే:-

(ఎ) **చార్టర్ అకౌంటెంట్ లేదా కాస్ట్ అకౌంటెంట్ చేత తనిఖీ:** వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం నిర్దేశిత పరిమితి దాటిన ప్రతి నమోదిత వ్యక్తి తన ఖాతాలను చార్టర్ అకౌంటెంట్ లేదా కాస్ట్ అకౌంటెంట్ చేత తనిఖీ చేయించుకోవాలి (సెక్షన్ 35(5) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం).

(బి) **పన్ను విభాగం చేత తనిఖీ:** ఏ నమోదిత వ్యక్తి ఖాతాలనైనా కమిషనర్ లేదా కమిషనర్ నుంచి సాధారణ లేదా నిర్దిష్ట అనుమతి పొందిన సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ అధికారులలో ఎవరైనా తనిఖీ చేయవచ్చు.

(సి) **ప్రత్యేక తనిఖీ:** పరిశీలన, విచారణ, పరిశోధన లేదా ఏదైనా ఇతర చర్యలు సాగే ఏ దశలోనైనా విలువను కచ్చితంగా ప్రకటించలేదని లేదా పన్ను జమ వినియోగం సాధారణ పరిమితికి లోబడి లేదని పన్ను విభాగం అభిప్రాయపడితే... అటువంటి సందర్భాలలో తాము నియమించే చార్టర్డ్/కాస్ట్ అకౌంటెంట్ ద్వారా ప్రత్యేక తనిఖీకి ఆదేశించవచ్చు (సెక్షన్ 66 సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం).

ప్రశ్న 14: తనిఖీ నిర్వహణ గురించి ముందస్తు సమాచారం ఇవ్వడం అవసరమా?

జవాబు: అవసరమే. తనిఖీ చేపట్టడానికి కనీసం 15 పనిదినాలు ముందుగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి సమాచారం ఇవ్వాలి.

ప్రశ్న 15: తనిఖీ ఎంత వ్యవధిలో పూర్తి చేయాలి?

జవాబు: తనిఖీ ప్రారంభించిన తేదీనుంచి మూడు నెలల్లోగా పూర్తిచేయాలి. అయితే, ఈ వ్యవధిని కమిషనర్ గరిష్ఠంగా ఆరు నెలల వరకూ పొడిగించవచ్చు.

ప్రశ్న 16: తనిఖీ ప్రారంభించడమంటే అర్థం ఏమిటి?

జవాబు: 'తనిఖీ ప్రారంభించడం' అన్నది చాల ముఖ్యమైనది... ఎందుకంటే ప్రారంభించిన తేదీనుంచి నిర్ణీత వ్యవధిలోగా దీన్ని పూర్తి చేయాల్సి ఉంటుంది. కాబట్టి కింది అంశాలపై తనిఖీ ప్రారంభ తేదీ ఆధారపడి ఉంటుంది:-

(ఎ) ఆడిట్ అధికారులు కోరిన రికార్డులు/ఖాతాలు వారి చేతికి అందిన తేదీ; లేదా

(బి) పన్ను చెల్లింపుదారు వ్యాపార ప్రదేశంలో వాస్తవ తనిఖీ మొదలైన తేదీ.

ప్రశ్న 17: తనిఖీ నోటీసు అందుకున్నప్పుడు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి బాధ్యతలేమిటి?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ఇలా చేయాలి:

(ఎ) అందుబాటులోగల లేదా అధికారులు కోరిన ఖాతాలు/రికార్డుల తనిఖీకి సదుపాయం కల్పించాలి;

(బి) తనిఖీ నిర్వహణ కోసం అధికారులు కోరిన సమాచారం అందుబాటులో ఉంచాలి; అలాగే

(సి) సకాలంలో తనిఖీ పూర్తిచేసేందుకు సహకారం అందించాలి.

ప్రశ్న 18: తనిఖీ ముగిశాక సముచిత అధికారి తీసుకోదగిన చర్యలేమిటి?

జవాబు: తనిఖీ ముగించిన తర్వాత 30 రోజుల్లోగా తాము కనుగొన్న అంశాలను, అందుకు తగిన కారణాలను పేర్కొనడంతోపాటు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికిగల హక్కులు, బాధ్యతలను వివరిస్తూ సముచిత అధికారి సమాచారం అందజేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 19: ఏయే పరిస్థితులలో ప్రత్యేక తనిఖీకి ఆదేశించవచ్చు?

జవాబు: పరిశీలన, పరిశోధన సాగుతుండగా పరిమిత పరిస్థితులలో మాత్రమే... అంటే వ్యవహారం సంక్లిష్టమైనదని లేదా రాబడి అంశం తీవ్రమైనదని గమనించినప్పుడు ప్రత్యేక తనిఖీకి ఆదేశించవచ్చు. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 66 కింద పన్ను విభాగానికి ఈ అధికారం దఖలుపడింది.

ప్రశ్న 20: ప్రత్యేక తనిఖీపై నోటీసు జారీ అధికారం ఎవరిది?

జవాబు: కమిషనర్ ఆమోదం పొందిన తర్వాత మాత్రమే సహాయ/ఉప కమిషనర్లు ప్రత్యేక తనిఖీపై నోటీసులు జారీచేయగలరు.

ప్రశ్న 21: ప్రత్యేక తనిఖీ నిర్వహించే వారెవరు?

జవాబు: కమిషనర్ నియమించే చార్టర్డ్ లేదా కాస్ట్ అకౌంటెంట్ తనిఖీ చేపట్టవచ్చు.

ప్రశ్న 22: ప్రత్యేక తనిఖీ నివేదిక అందజేసేందుకు గడువు ఎంత?

జవాబు: ప్రత్యేక తనిఖీ ప్రారంభించిన తేదీనుంచి 90 రోజుల్లోగా లేదా పొడిగింపు లభిస్తే మరో 90 రోజుల్లోగా తనిఖీ అధికారి తన నివేదిక సమర్పించాలి.

ప్రశ్న 23: ప్రత్యేక తనిఖీ వ్యయాన్ని ఎవరు భరిస్తారు?

జవాబు: తనిఖీ అధికారికి చెల్లించాల్సిన ప్రతిఫలంసహా **తనిఖీ**, రికార్డుల పరిశీలన వ్యయాన్ని కమిషనర్ నిర్ధారించి, భరించాలి.

ప్రశ్న 24: ప్రత్యేక తనిఖీ తర్వాత పన్ను అధికారులు ఎలాంటి చర్య తీసుకునే అవకాశముంది?

జవాబు: ప్రత్యేక తనిఖీలో వెల్లడైన వాస్తవాలు/నిర్ధారిత అంశాల ఆధారంగా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 73 లేదా 74 కింద చర్యలు చేపట్టవచ్చు.

పన్ను వాపసు (రిఫండ్స్)

14. పన్ను వాపసు (రిఫండ్స్)

ప్రశ్న 1: పన్ను వాపసు అంటే ఏమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54లో చర్చించబడిన ప్రకారం... 'వాపసు'లో కింది అంశాలు అంతర్భాగంగా ఉంటాయి:-

(ఎ) రిటర్నులలో క్లెయిము చేసిన ప్రకారం ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలో మిగిలిన నిల్వ సొమ్ము;

(బి) ఉత్పాదక పన్ను జమ-ITC నుంచి (i) పన్ను చెల్లించకుండా సరఫరా చేసిన సున్నా రేటింగ్ సరఫరాల సంబంధిత ఐటీసీని వినియోగించుకోకపోవడం లేదా (ii) అమ్మకాలపై పన్నులకన్నా కొనుగోళ్లపై చెల్లించిన పన్నుల జమ అధికంగా (సున్నా రేటింగ్, పూర్తి మినహాయింపు సరఫరాలు కాకుండా) పోగుపడి ఉండటం;

(సి) ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య సంస్థ చెల్లించిన పన్ను లేదా ఏదైనా బహుళపక్ష ఆర్థిక సంస్థ లేక ఐక్యరాజ్యసమితి చట్టం-1947 కింద ప్రకటిత సంస్థలు (హక్కులు-రక్షణలు), విదేశీ రాయబార/దౌత్య కార్యాలయాలు ఏదైనా కొనుగోళ్లపై చెల్లించిన పన్ను.

ప్రశ్న 2: వినియోగించుకోని ఉత్పాదక పన్ను జమ వాపసును అనుమతిస్తారా?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 54 ఉప సెక్షన్(3)కు అనుగుణంగా కింది పరిస్థితులలో వినియోగించుకోని ఉత్పాదక పన్ను జమ సొమ్ము వాపసుకు అనుమతిస్తారు:-

(i) పన్ను చెల్లించని సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలు;

(ii) అమ్మకాలపై పన్నులకన్నా కొనుగోళ్లపై చెల్లించిన పన్నుల జమ అధికంగా (సున్నా రేటింగ్, పూర్తి మినహాయింపు సరఫరాలు కాకుండా) పోగుపడి ఉండటం;

అయితే, దేశం వెలుపలకు రవాణా చేసిన, ఎగుమతి సుంకం విధించిన వస్తువుల విషయంలో వాడుకోని ఐటీసీ వాపసు వీలుకాదు. అలాగే ఎగుమతులపై కేంద్ర సుంకంలో రాయితీని వస్తుసేవల సరఫరాదారు వాడుకుని ఉన్నా, అటువంటి సరఫరాలపై సమీకృత పన్ను వాపసు కోరి ఉన్నా కూడా వినియోగించుకోని ఐటీసీ వాపసు అనుమతించబడదు.

ప్రశ్న 3: దేశం వెలుపలకు ఎగుమతి చేసిన వస్తువులు ఎగుమతి సుంకానికి లోబడినవైతే వాడుకోని ఐటీసీ వాపసు ఇస్తారా?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని చట్టంలోని సెక్షన్ 54(3)కిందగల రెండో నిబంధన ప్రకారం దేశం వెలుపలకు ఎగుమతి చేసిన వస్తువులు ఎగుమతి సుంకానికి లోబడినవైన సందర్భంలో వినియోగించుకోని ఐటీసీ వాపసు ఇవ్వబడదు.

ప్రశ్న4. ఆర్థిక సంవత్సరం చివరన (జీఎస్టీ ప్రవేశపెట్టిన తర్వాత) స్టాక్‌లో ఉండిపోయిన సరుకులపై ఐటీసీ రిఫండ్ పొందవచ్చా.?

జవాబు: లేదు. దీనిని క్యారీ ఫార్వార్డ్ చేయాలని ప్రతిపాదించడమైంది.

ప్రశ్న 5: ఒక పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి అంతర్రాష్ట్ర/రాష్ట్రాంతర సరఫరా విషయంలో పొరబాటున ఐజీఎస్టీ/సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీలను చెల్లించాడని భావిద్దాం. ఆ తర్వాత సదరు సరఫరా వాస్తవ స్వభావాన్ని నిర్ధారిస్తే, సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీలను అతడు

పొరపాటున చెల్లించిన ఐజీఎస్టీకి లేదా ఇవి అటూఇటూ మారినా సర్దుబాటుకు అనుమతిస్తారా?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ లేదా ఐజీఎస్టీలను పొరపాటున చెల్లించిన ఐజీఎస్టీ లేదా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీలకు సర్దుబాటు చేయడం కుదరదు. అయితే, పొరపాటున చెల్లించిన పన్నులను వాపసు పొందే హక్కు అతనికుంటుంది (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 77).

ప్రశ్న 6: రాయబార కార్యాలయాలు లేదా ఐక్యరాజ్యసమితి కొనుగోళ్లపై పన్ను విధిస్తారా లేక మినహాయిస్తారా?

జవాబు: రాయబార కార్యాలయాలు, ఐక్యరాజ్యసమితి సంస్థల కొనుగోళ్లపై పన్ను విధిస్తారు. ఆ తర్వాత సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(2) కింద సదరు పన్నును అవి వాపసు కోరవచ్చు. ఇందుకోసం కొనుగోలు చేసిన నెలలో చివరి తేదీనుంచి ఆరు నెలల్లోగా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ నిబంధనలు నిర్దేశిస్తున్న ప్రకారం వాపసు అభ్యర్థనను దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

[ఐక్యరాజ్యసమితి లేదా రాయబార/దౌత్య కార్యాలయాలు విశిష్ట గుర్తింపు సంఖ్య-UINను పొందితే [సెక్షన్ 26(1) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం] అవి చేసే కొనుగోళ్లు సదరు యూఐఎన్ సంఖ్యతో సరఫరాదారుల రిటర్నులో అమ్మకాల కింద నమోదవుతాయి]

ప్రశ్న 7: పన్ను వాపసు పొందడానికి కాల పరిమితి ఏమిటి?

జవాబు: పన్ను వాపసు కోరే వ్యక్తి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54కు ఇచ్చిన వివరణ ప్రకారం “సంబంధిత తేదీ”నుంచి రెండేళ్లు ముగిసేలోగా దరఖాస్తు చేసుకోవాలి.

ప్రశ్న 8: అక్రమార్జన సూత్రం పన్ను వాపసుకూ వర్తిస్తుందా?

జవాబు: అక్రమార్జన సూత్రం అన్నిరకాల పన్ను వాపసులకూ వర్తిస్తుంది. అయితే, దిగువ పేర్కొన్న కొన్ని సందర్భాలలో:-

i. సున్నా రేటింగ్ వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాతోపాటు అటువంటి సరఫరాల కోసం చేసిన వస్తుసేవల కొనుగోళ్లకు వర్తించదు;

ii. (1) పన్ను చెల్లించకుండా చేసిన సున్నారేటింగ్ సరఫరాలపైన లేదా (2) అమ్మకాలపై పన్ను శాతంకన్నా కొనుగోళ్లపై పన్నుశాతం అధికంగా ఉన్నందువల్ల పోగుపడిన జమలకు సంబంధించిన వినియోగించుకోని ఐటీసీకి వర్తించదు;

iii. సరఫరాదారు పూర్తిగా లేదా పాక్షికంగా సరఫరా చేయని, బిల్లు జారీచేయని సరఫరాలపై వాపసు చేసిన పన్నుకు వర్తించదు;

iv. పొరపాటున వసూలు చేసిన పన్నును కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు జమచేయగా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 77కు అనుగుణంగా వాపసు చేసినప్పుడు వర్తించదు;

v. పన్ను లేదా వడ్డీ చెల్లింపు చేసినా ఏ ఇతర వ్యక్తికీ దాన్ని బదిలీ చేయని సందర్భాల్లో వర్తించదు;

vi. ప్రభుత్వం ప్రకటించే వర్గాలు భరించిన పన్నుభారానికి వర్తించదు.

ప్రశ్న 9: ఒకవేళ పన్ను భారం వినియోగదారుకు బదిలీ అయితే... వాపసు మంజూరవుతుందా?

జవాబు: అవుతుంది... సదరు వాపసు చేసే మొత్తం వినియోగదారుల సంక్షేమ నిధికి జమ అవుతుంది (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 57).

ప్రశ్న 10: పన్ను వాపసు మంజూరుకు కాల పరిమితి ఏదైనా ఉందా?

జవాబు: ఉంది... వాపసు కోసం దరఖాస్తు అందిన తేదీ నుంచి 60 రోజుల్లోగా అన్నివిధాలుగా మంజూరు ప్రక్రియ పూర్తికావాలి. ఈ వ్యవధిలోగా వాపసు మంజూరు కాకపోతే సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 56 నిర్దేశిస్తున్న ప్రకారం వడ్డీ శాతం లెక్కగట్టి చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

అయితే, కొన్ని వర్గాల నమోదిత వ్యక్తులు చేసే సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలపై సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54, ఉప సెక్షన్ (6) ప్రకారం వాపసు కోరే పన్నులో 90 శాతాన్ని తాత్కాలిక వాపసు కింద చెల్లించవచ్చు. అభ్యర్థన అందినట్లు నిర్ధారించిన తేదీనుంచి వారంలోగా ఈ తాత్కాలిక మొత్తాన్నిచెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 11: పన్ను విభాగం వాపసును నిలిపివేయవచ్చా?

జవాబు: అవును... కింద పేర్కొన్న కొన్ని సందర్భాలలో వాపసును నిలిపివేయవచ్చు.

i. రిటర్ను దాఖలు చేయని వ్యక్తి సదరు చెల్లుబాటయ్యే రిటర్ను సమర్పించేదాకా;

ii. నమోదిత పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ఏదైనా పన్ను, వడ్డీ, జరిమానా చెల్లించాల్సి ఉండి, దానిపై పునర్విచారణ స్థానం/ధర్మాసనం/న్యాయస్థానం ఎలాంటి నిలుపుదల ఉత్తర్వు ఇవ్వని పక్షంలో సదరు చెల్లింపులు చేసేదాకా;

అలాగే సదరు చెల్లించని పన్నులు, వడ్డీ, జరిమానా, ఆలస్యరుసుము వంటివాటిని సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(10)(డి) ప్రకారం వాపసు చేయాల్సిన మొత్తం నుంచి కూడా సముచిత అధికారి రాబట్టుకోవచ్చు.

iii. వాపసు ఉత్తర్వుపై ఏదైనా పునర్విచారణ సాగుతున్నపుడు, తప్పిదం లేదా మోసానికి పాల్పడినందువల్ల సదరు వాపసు మంజూరుపై పునర్విచారణ రాబడిమీద ప్రతికూల ప్రభావం చూపుతుందని కమిషనర్ అభిప్రాయపడితే సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(11) కింద వాపసును నిలిపివేయవచ్చు.

ప్రశ్న 12: పన్ను సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(11) కింద వాపసును నిలిపివేసినప్పుడు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి వడ్డీ చెల్లిస్తారా?

జవాబు: పునర్విచారణలో వెలువడే నిర్ణయ ఫలితంగా లేదా తదుపరి చర్యల కారణంగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వాపసుకు అర్హత పొందినట్లయితే (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(12) నిర్దేశించే శాతం మేరకు) వడ్డీ పొందడానికీ అర్హుడవుతాడు.

ప్రశ్న 13: పన్ను వాపసుకు కనీస ప్రవేశ పరిమితి ఏదైనా ఉందా?

జవాబు: పన్ను వాపసు మొత్తం రూ.1000కి లోబడి ఉన్నట్లయితే (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(14) ప్రకారం) మంజూరు చేయబడదు.

ప్రశ్న 14: ప్రస్తుత చట్టాల ప్రకారం మంజూరు చేయాల్సిన వాపసులను ఎలా చెల్లిస్తారు?

జవాబు: ప్రస్తుత చట్టాల ప్రకారం మంజూరు చేయాల్సిన వాపసులను ఆ నిబంధనలకు అనుగుణంగానే నగదు రూపంలో చెల్లిస్తారు... కాబట్టి వాటిని ఐటీసీ కింద వాడుకునే అవకాశం ఉండదు.

ప్రశ్న 15: పత్రాల తనిఖీకి ముందే వాపసు మంజూరు చేసే వీలుందా?

జవాబు: సున్నా రేటింగ్ వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరాకు సంబంధించి పత్రాలను తనిఖీ చేయకముందే నమోదిత వ్యక్తికి (నమోదు కానివారి విషయంలో ప్రకటిత నియమాల ప్రకారం) వాపసు మొత్తంలో 90 శాతాన్ని సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54 ఉప సెక్షన్ 6 నిర్దేశిస్తున్న షరతులు, పరిమితులకు లోబడి తాత్కాలిక ప్రాతిపదికన మంజూరు చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న16. ఎగుమతుల కింద రిఫండ్‌లు ఇవ్వాల్సి వస్తే, రిఫండ్ మంజూరుకు బీఆర్‌సీ తప్పనిసరి అవుతుందా.?

జవాబు: ఎగుమతిదారుకు ఎగుమతి లావాదేవీల మొత్తాలు సంవత్సర కాలం లోపు అందుతాయి కనుక రిఫండ్ దరఖాస్తు నాటికి బీఆర్‌సీ అందుబాటులో ఉండకపోవచ్చు. ఒకవేళ ఎగుమతుల విలువ ముందే అడ్వాన్స్ రూపంలో అందితే బీఆర్‌సీ అందుబాటులో ఉండవచ్చు. అప్పుడు బీఆర్‌సీ వివరాల సమర్పణ ఆధారంగానే రిఫండ్ ఏడాది కాలపు కనీస గడువు లోపల లేదా ఆర్‌బీఐ పొడిగించిన గడువు ప్రకారం చెల్లించవచ్చు. డీజీఎఫ్‌టీ (DGFT) లోని ఈ-బార్‌సీ (e-BRCమాడ్యూల్ జీఎస్‌టీ మాడ్యూల్‌కు కలుపబడుతుంది.

అయితే సేవల ఎగుమతికి సంబంధించి మాత్రం రిఫండ్‌కు ముందే బీఆర్‌సీ తప్పనిసరిగా అవసరమవుతుంది.

ప్రశ్న17. ఎగుమతులు లేదా ఎగుమతులుగా పరిగణింపడే సరఫరాల విషయంలో అక్రమార్జన సూత్రాన్ని వర్తింపజేస్తారా.?

జవాబు: వాస్తవికంగా సరుకులు లేదా సేవల ఎగుమతి జరిగితే గ్రహీత పన్ను ప్రాదేశిక పరిధికి వెలుపల ఉండాలి కనుక అక్రమార్జన సూత్రం వర్తింపజేయం కుదరదు. ఎగుమతులుగా పరిగణింపబడే సరఫరాల విషయంలో మాత్రం దీనిని వర్తింపజేస్తారు.

ప్రశ్న 18: అక్రమార్జన సూత్రం తనకు వర్తించదని దరఖాస్తుదారు ఎలా నిరూపిస్తాడు?

జవాబు: వాపసు అభ్యర్థన మొత్తం రూ.2 లక్షలకన్నా తక్కువగా ఉన్నపుడు తనవద్దగల పత్రసహిత, ఇతరత్రా ఆధారాల ప్రాతిపదికన సదరు పన్ను విధింపును మరెవరికీ బదలాయించలేదని, వాపసుకు అర్హుడినేనని దరఖాస్తుదారు స్వీయ ధ్రువీకరణను సమర్పించవచ్చు. అయితే, వాపసు అభ్యర్థన మొత్తం రూ.2 లక్షలకన్నా ఎక్కువైనప్పుడు సదరు పన్ను విధింపును మరెవరికీ బదలాయించలేదని చార్టర్డ్ లేదా కాస్ట్ అకౌంటెంట్ ద్వారా ధ్రువీకరణ సమర్పించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 19: ప్రస్తుత VAT/CSTల కింద ఎగుమతి వర్తకులు ఒక ప్రకటన సమర్పించి పన్ను చెల్లించకుండా కొనుగోళ్లు చేసే వీలుంది... ఈ పద్ధతి జీఎస్టీలోనూ కొనసాగుతుందా?

జవాబు: జీఎస్టీ చట్టంలో అటువంటి వెసులుబాటు ఏదీ లేదు. వారు పన్ను చెల్లింపుతోనే కొనుగోళ్లు చేయాలి. ఆ తర్వాత వాపసు కోసం లేదా వినియోగించుకోని ఐటీసీ కోసం సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54(1)/54(3) ప్రకారం అభ్యర్థన దాఖలు చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 20: ప్రస్తుత కేంద్ర చట్టం ప్రకారం ఎగుమతిదారులు సుంకం చెల్లించి కొనుగోళ్లు చేసి, దానిపై ఐటీసీని వినియోగించుకున్న తర్వాత సుంకం చెల్లించి ఎగుమతులు చేసేందుకు, అటుపైన ఎగుమతి సుంకాన్ని వాపసు పొందటానికి అనుమతి ఉంది... జీఎస్టీలోనూ ఈ పద్ధతి కొనసాగుతుందా?

జవాబు: కొనసాగుతుంది. ఐజీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 16 ప్రకారం... ఓ పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి బాండు లేదా బాధ్యత అంగీకార పత్రం సమర్పించి ఐజీఎస్టీ చెల్లించకుండానే వస్తువులు/సేవలు ఎగుమతి చేసి ఐటీసీ వాపసుకు అభ్యర్థించవచ్చు. లేదా ఐజీఎస్టీ చెల్లింపుతో వస్తువులు/సేవలు ఎగుమతి చేసి, సదరు ఐజీఎస్టీ వాపసు కోసం అభ్యర్థించవచ్చు.

ప్రశ్న 21: వాపసు అభ్యర్థన అందినట్లు రసీదు ఇచ్చేందుకు ఎంత వ్యవధి ఉంటుంది?

జవాబు: సంబంధిత పన్ను కాలంలో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 49 ఉప సెక్షన్ (6)కు అనుగుణంగా రిటర్ను సమర్పించిన నేపథ్యంలో ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంద్వారా వాపసు అభ్యర్థన దాఖలైన పక్షంలో రిటర్న్ దాఖలుకాగానే రసీదు వెళ్లిపోతుంది. ఇతరత్రా అన్ని సందర్భాల్లో సంపూర్ణ వివరాలతో సమర్పించిన దరఖాస్తు అందుకున్న తర్వాత 15 రోజుల్లోగా దరఖాస్తుదారుకు రసీదు జారీ అవుతుంది.

ప్రశ్న 22: తాత్కాలిక వాపసు మంజూరుకు ఎంత వ్యవధి ఉంటుంది?

జవాబు: సున్నా రేటింగ్ సరఫరాలకు సంబంధించి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 54 ఉప సెక్షన్ (6)కు అనుగుణంగా సంపూర్ణ స్థాయిలో దరఖాస్తు అందిన తేదీనుంచి 7 రోజుల్లోగా వాపసు మొత్తంలో 90 శాతాన్ని తాత్కాలిక చెల్లింపు కింద ఇవ్వాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 23: పన్ను వాపసు అభ్యర్థన దాఖలుకు ఏదైనా నిర్దిష్ట విధానం ఉందా?

జవాబు: పన్ను వాపసుకు దాఖలు చేసే ప్రతి అభ్యర్థననూ GST RFD-1 ఫారం ద్వారా మాత్రమే సమర్పించాలి. అయితే, ఎలక్ట్రానిక్ నగదు పుస్తకంలోని నిల్వ వాపసు కోసం సంబంధిత పన్ను కాలంలో GSTR 3, GSTR 4 లేదా GSTR 7 ఫారాల్లో దాఖలు చేసే నెల/త్రైమాసికవారీ రిటర్నుల ద్వారా కూడా అభ్యర్థన సమర్పించవచ్చు.

ప్రశ్న 24: పన్ను వాపసు మంజూరుకు ఏదైనా నిర్దిష్ట విధానం ఉందా?

జవాబు: పన్ను వాపసు అభ్యర్థన అన్ని విధాలా సవ్యంగా ఉన్నట్లయితే సముచిత అధికారి GST RFD-06 ఫారంద్వారా వాపసు మంజూరు ఆదేశాలిస్తారు. తదనుగుణంగా GST RFD-05 ఫారంద్వారా చెల్లింపు సూచన జారీ అవుతుంది. ఆ తర్వాత వాపసు మొత్తం దరఖాస్తుదారు బ్యాంకు ఖాతాకు ఎలక్ట్రానిక్ విధానంలో జమ అవుతుంది.

ప్రశ్న 25: పన్ను వాపసు అభ్యర్థనలో లోటుపాట్లుంటే ఏమవుతుంది?

జవాబు: పన్ను వాపసు అభ్యర్థనలో ఏవైనా లోటుపాట్లుంటే 15 రోజుల్లోగా ఎత్తిచూపాలి. ఆ మేరకు సముచిత అధికారి GST RFD-03 ఫారంలో ఉమ్మడి

పోర్టల్ ద్వారా ఎలక్ట్రానిక్ సమాచార రూపేణా దరఖాస్తుదారుకు తెలియజేస్తూ లోటుపాట్లను సరిదిద్ది తిరిగి అభ్యర్థన సమర్పించాల్సిందిగా అందులోనే సూచిస్తారు.

ప్రశ్న 26: ఏ కారణాలూ చూపకుండానే వాపసు అభ్యర్థనను తిరస్కరించవచ్చా?

జవాబు: తిరస్కరించరాదు... అభ్యర్థన ఆమోదయోగ్యంగా లేదని సముచిత అధికారి పూర్తిగా అభిప్రాయపడితే GST RFD-08 ఫారం ద్వారా దరఖాస్తుదారుకు నోటీసు జారీచేస్తూ దీనిపై GST RFD-09 ఫారంద్వారా 15 రోజుల్లోగా జవాబివ్వాలని కోరవచ్చు. ఆ మేరకు జవాబు అందిన తర్వాత అభ్యర్థనకు ఆమోదం లేదా తిరస్కృతిని తెలియజేస్తూ GST RFD-06 ఫారంద్వారా మాత్రమే ఆదేశాలు జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది.

అభ్యర్థనలు – వసూళ్లు

15. అభ్యర్థనలు – వసూళ్లు

ప్రశ్న 1: తక్కువగా చెల్లించిన లేదా అసలు చెల్లించని పన్నును లేదా పొరపాటున వాపసు చేసిన లేదా తప్పుదోవన వాడుకున్న/వినియోగించుకున్న ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ) మొత్తాలను రాబట్టేందుకు వర్తించే సెక్షన్లు ఏవి?

జవాబు: మోసం/గోప్యత/తప్పుడు నివేదిక తదితరాలకు పాల్పడలేదని తేలిన సందర్భాలలో సెక్షన్ 73, మోసం/గోప్యత/తప్పుడు నివేదిక తదితరాల సంబంధిత నిబంధనలు వర్తింపజేస్తే సెక్షన్ 74 పర్యవేక్షిస్తాయి.

ప్రశ్న 2: సెక్షన్ 73కింద సంజాయిషీ నోటీసు జారీకి ముందే పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వడ్డీసహా పన్ను చెల్లించేస్తే ఏమవుతుంది?

జవాబు: అటువంటి సందర్భాలలో సముచిత అధికారి సంజాయిషీ నోటీసు జారీ చేయడానికి వీల్లేదు {సెక్షన్ 73(6)}.

ప్రశ్న 3: సెక్షన్ 73కింద జారీచేసిన సంజాయిషీ నోటీసు అందుకున్న వ్యక్తి వడ్డీసహా పన్ను చెల్లించేస్తే విచారణ అవసరమా?

జవాబు: నోటీసు జారీ అయిన తర్వాత దాన్ని అందుకున్న వ్యక్తి 30 రోజుల్లోగా పన్ను, వడ్డీ కలిపి చెల్లించేస్తే నోటీసు తదుపరి చేపట్టే చర్యలన్నీ ముగిసినట్లే పరిగణించబడుతుంది {సెక్షన్ 73(8)}.

ప్రశ్న 4: సంజాయిషీ నోటీసు జారీ చేయదగిన తేదీ ఏది?

జవాబు:

(i) సెక్షన్ 73 విషయంలో (మోసం/వాస్తవాల గోప్యత/ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు నివేదిక సందర్భాలు మినహా) పన్ను చెల్లింపు అభ్యర్థన (డిమాండ్) సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వార్షిక రిటర్న్ సమర్పించాల్సిన గడువు తేదీనుంచి లెక్కించి నోటీసు జారీ తేదీని నిర్ణయించాలి.

సంజాయిషీ నోటీసుపై వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిన తేదీనుంచి మూడేళ్లలోగా న్యాయనిర్ణయ ప్రక్రియ పూర్తికావాలి. అలాగే న్యాయ నిర్ణయానికి విధించిన కాల పరిమితికి కనీసం మూడు నెలల ముందు నోటీసు జారీ చేయాలి **{సెక్షన్ 73(2, 10)}.**

(ii) సెక్షన్ 74 విషయంలో (మోసం/వాస్తవాల గోప్యత/ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు నివేదిక సందర్భాలుంటే) పన్ను చెల్లింపు అభ్యర్థన సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వార్షిక రిటర్న్ సమర్పించాల్సిన గడువు తేదీనుంచి లెక్కించి నోటీసు జారీ తేదీని నిర్ణయించాలి.

సంజాయిషీ నోటీసుపై వార్షిక రిటర్న్ దాఖలు చేయాల్సిన తేదీనుంచి ఐదేళ్లలోగా న్యాయనిర్ణయ ప్రక్రియ పూర్తికావాలి. అలాగే న్యాయ నిర్ణయానికి విధించిన కాల పరిమితికి కనీసం ఆరు నెలల ముందు నోటీసు జారీ చేయాలి **{సెక్షన్ 74(2, 10)}.**

ప్రశ్న 5: కేసులపై న్యాయ నిర్ణయానికి కాలపరిమితి ఏదైనా ఉందా?

జవాబు:

(i) సెక్షన్ 73 విషయంలో (మోసం/వాస్తవాల గోప్యత/ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు నివేదిక సందర్భాలు మినహా) న్యాయ నిర్ణయ

కాలపరిమితి మూడేళ్లు. పన్ను చెల్లింపు అభ్యర్థన సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వార్షిక రిటర్న్ సమర్పించాల్సిన గడువు తేదీ నుంచి లేదా తప్పుదోవన వాపసు/ఐటీసీ వినియోగించుకున్న తేదీనుంచి లెక్కించి న్యాయ నిర్ణయ తేదీని నిర్ధారించాలి **{సెక్షన్ 73 (10)}.**

(ii) సెక్షన్ 74 విషయంలో (మోసం/వాస్తవాల గోప్యత/ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు నివేదిక సందర్భాలుంటే) న్యాయ నిర్ణయ కాలపరిమితి ఐదేళ్లు. పన్ను చెల్లింపు అభ్యర్థన సంబంధిత ఆర్థిక సంవత్సరంలో వార్షిక రిటర్న్ సమర్పించాల్సిన గడువు తేదీ నుంచి లేదా తప్పుదోవన వాపసు/ఐటీసీ వినియోగించుకున్న తేదీనుంచి లెక్కించి న్యాయ నిర్ణయ తేదీని నిర్ధారించాలి **{సెక్షన్ 74 (10)}.**

ప్రశ్న 6: మోసం/వాస్తవాల గోప్యత/ఉద్దేశపూర్వక తప్పుడు నివేదిక వంటి సందర్భాలలో పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి నోటీసు జారీకి ముందే వడ్డీసహా పన్ను మొత్తం చెల్లించేస్తే అతడికి రక్షణ ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... పన్ను, వడ్డీలతోపాటు సముచిత అధికారి మదింపు చేసిన లేదా స్వీయ మదింపు ప్రకారం చెల్లించాల్సిన పన్నులో 15 శాతాన్ని జరిమానాకింద చెల్లించే వెసులుబాటు పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి ఉంటుంది. ఆ విధంగా చెల్లించిన తర్వాత అతడికి నోటీసు జారీచేసేందుకు వీల్లేదు **{సెక్షన్ 74 (6)}.**

ప్రశ్న 7: సెక్షన్ 74 కింద నోటీసు జారీచేశాక దాన్ని అందుకున్న వ్యక్తి పన్ను చెల్లించేస్తే న్యాయ నిర్ణయం అవసరమా?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 74 ఉప సెక్షన్ (1) కింద జారీచేసిన నోటీసును అందుకున్న వ్యక్తి పన్ను, వడ్డీలతోపాటు తాను చెల్లించాల్సిన పన్నులో 25 శాతాన్ని జరిమానా కింద చెల్లిస్తే తదుపరి చర్యలు ముగిసినట్లే **{సెక్షన్ 74 (8)}.**

ప్రశ్న 8: నోటీసుపై సెక్షన్ 74 కింద న్యాయ నిర్ణయం మేరకు పన్ను, జరిమానా నిర్ధారించి ఆదేశాలు జారీచేశాక జరిమానా మొత్తం తగ్గించి జమచేసే వీలుందా?

జవాబు: ఉంది... సదరు ఆదేశాలను అందుకున్న 30 రోజుల్లోగా అందులో నిర్ధారించిన మేరకు పన్ను, వడ్డీలతోపాటు చెల్లించాల్సిన పన్నులో 50 శాతానికి సమానమైన మొత్తాన్ని అతడు జరిమానాకింద చెల్లిస్తే తదుపరి చర్యలన్నీ ముగిసినట్లే **{సెక్షన్ 74 (11)}.**

ప్రశ్న 9: సెక్షన్ 73, 74ల కింద నోటీసులు జారీచేసినా సదరు సెక్షన్లు నిర్దేశించిన గడువులోగా న్యాయ నిర్ణయ ఆదేశాలు జారీకాని సందర్భాల్లో పర్యవసానాలేమిటి?

జవాబు: ఈ రెండు సెక్షన్ల కింద నిర్దేశించిన కాల పరిమితిలోగా న్యాయ నిర్ణయ ఆదేశాలు జారీకాని పక్షంలో **సెక్షన్ 75 (10)** ప్రకారం ఆ ప్రక్రియ ముగిసినట్లే.

ప్రశ్న 10: ఒక వ్యక్తి తాను మరొక వ్యక్తినుంచి వసూలు చేసిన పన్నును ప్రభుత్వానికి జమచేయకపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: ఈ చట్టంకింద ఇతరుల నుంచి వసూలు చేసిన పన్నును ప్రభుత్వ ఖాతాలో జమ చేయడం తప్పనిసరి. ఆ విధంగా చెల్లించని పక్షంలో సదరు మొత్తాన్ని దానికి సమానమైన జరిమానాసహా రాబట్టేందుకు సముచిత అధికారి సంజాయిషీ నోటీసు జారీచేయవచ్చు **{సెక్షన్ 76 (1, 2)}.**

ప్రశ్న 11: వసూలు చేసిన పన్ను జమ చేయకుండా సెక్షన్ 76 (1)కు విరుద్ధంగా వ్యవహరిస్తే తీసుకునే సముచిత చర్యలేమిటి?

జవాబు: అలాంటి సందర్భాల్లో సంజాయిషీ నోటీసు జారీ చేయవచ్చు. ఒకవేళ జారీచేసి ఉంటే ఆ తేదీనుంచి ఏడాదిలోగా సహజ న్యాయ సూత్రాలకు అనుగుణంగా ఆదేశాలు ఇవ్వవచ్చు **{సెక్షన్ 76 (2 నుంచి 6దాకా)}.**

ప్రశ్న 12: పన్ను వసూలుచేసి ప్రభుత్వానికి జమచేయని సందర్భాల్లో సెక్షన్ 76కింద నోటీసు జారీకి కాలపరిమితి ఎంత?

జవాబు: కాల పరిమితి ఏదీ లేదు... అటువంటి ఉదంతాలను కనుగొన్నపుడు కాల పరిమితితో నిమిత్తం లేకుండా నోటీసు జారీచేయవచ్చు.

ప్రశ్న 13: పన్ను వసూళ్ల కోసం సముచిత అధికారి అనుసరించగల పద్ధతులేమిటి?

జవాబు: సముచిత అధికారి కింద పేర్కొన్న విధంగా పన్ను వసూళ్లు చేయవచ్చు:-

ఎ) అటువంటి వ్యక్తులకు సంబంధించి తమవద్దగల మొత్తాన్ని తగ్గించి వారు చెల్లించాల్సిన పన్నును అధికారులు రాబట్టుకోవచ్చు;

బి) అటువంటి వ్యక్తుల వస్తువులను స్వాధీనం చేసుకుని, విక్రయించడంద్వారా రాబట్టుకోవచ్చు;

సి) అటువంటి వ్యక్తులకు బకాయిపడిన, బకాయిపడబోయే ఇతర వ్యక్తులనుంచి లేదా కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలకు జమ చేయడం కోసం వారి తరఫున నగదు వ్యవహారాలు చూసే వారినుంచి రాబట్టవచ్చు;

డి) సొమ్ము చెల్లించేదాకా అటువంటి వ్యక్తులకు చెందిన స్థిర, చరాస్తులను జప్తు చేయవచ్చు. ఆ తర్వాత కూడా 30 రోజులదాకా చెల్లించకపోతే సదరు ఆస్తి/ఆస్తులను విక్రయించగా వచ్చిన సొమ్మునుంచి పన్ను బకాయిలతోపాటు విక్రయ ఖర్చులను రాబట్టుకోవచ్చు;

ఇ) సదరు వ్యక్తి నివసించే, వ్యాపారంచేసే ప్రాంతంలో అతడికేపైనా ఆస్తులుంటే సంబంధిత జిల్లా కలెక్టర్ ద్వారా భూమి శిస్తుగా పరిగణిస్తూ రాబట్టుకోవచ్చు;

ఎఫ్) అతడిపై జరిమానా విధించినట్లుగా పరిగణించి వసూలుచేసే విధంగా సముచిత మేజిస్ట్రేట్ కోర్టుకు అభ్యర్థన దాఖలు చేయవచ్చు;

జి) ఈ చట్టంకింద సమర్పించిన బాండు లేదా అధికారిక పత్రం లేదా తదనుగుణంగా రూపొందించిన నియమ నిబంధనల అమలు ద్వారా రాబట్టుకోవచ్చు;

హెచ్) సీజీఎస్టీ బకాయిలను ఎస్జీఎస్టీ బకాయిల కింద లేదా ఎస్జీఎస్టీ బకాయిలను సీజీఎస్టీ కింద రాబట్టవచ్చు **{సెక్షన్ 79 (1, 2, 3, 4)}.**

ప్రశ్న 14: పన్ను బకాయిలను వాయిదాలలో చెల్లించవచ్చా?

జవాబు: పన్ను బకాయిపడిన వ్యక్తి నుంచి అటువంటి అభ్యర్థన అందినప్పుడు చెల్లింపునకు కమిషనర్/చీఫ్ కమిషనర్ గడువును పొడిగించవచ్చు. లేదంటే స్వీయ మదింపు రిటర్ను ప్రకారం బకాయిపడిన పన్ను బాధ్యత మినహా ఈ చట్టంకింద బాకీపడిన మొత్తాన్ని 24 నెలవారీ వాయిదాలకు మించకుండా, సెక్షన్ 50 కింద వడ్డీసహా వర్తించే షరతులు పరిమితులు పాటిస్తూ చెల్లించేందుకు అనుమతించవచ్చు. అయితే, ఈ వాయిదాలలో ఏదైనా ఒకదాన్ని గడువు

తేదీనాటికి చెల్లించకపోతే సదరు వాయిదాసహా ఆ రోజువరకూ మిగిలిన ఉన్న మొత్తం బకాయిని ఒకేసారి చెల్లించాల్సి రావడమేగాక ఎలాంటి తదుపరి నోటీసు లేకుండా పన్ను అధికారులు రాబట్టుకోవచ్చు **{సెక్షన్ 80}.**

ప్రశ్న 15: పునర్విచారణ/సమీక్ష సందర్భంగా అభ్యర్థనలో నిర్ధారించిన పన్ను మొత్తం పెరిగితే రాబట్టుకునే మార్గమేమిటి?

జవాబు: పెరిగిన బకాయిల మొత్తం చెల్లించాల్సిందిగా మాత్రమే తాజా అభ్యర్థన జారీ చేయాల్సి ఉంటుంది. పునర్విచారణ/సమీక్షకు ముందు ఖరారైన మొత్తం రాబట్టుకునేందుకు ప్రారంభించిన చర్యలను ఏ దశలో ఆగాయో అక్కడి నుంచి కొనసాగించవచ్చు **{సెక్షన్ 84(ఎ)}.**

ప్రశ్న 16: పన్ను బకాయిలున్న వ్యక్తి తన వ్యాపారాన్ని మరొకరికి బదిలీ చేస్తే ఆ బకాయిల మాటేమిటి?

జవాబు: బదిలీచేసిన వ్యక్తితోపాటు వ్యాపారం ఎవరి పేరున బదిలీ అయిందో ఆ వ్యక్తి కూడా అప్పటిదాకాగల పన్ను బకాయిలు, వాటిపై వడ్డీ లేదా జరిమానా లేదా నిర్ధారిత మొత్తం చెల్లింపునకు సంయుక్తంగా, పూర్తిగా బాధ్యత వహించాలి **{సెక్షన్ 85(1)}.**

ప్రశ్న 17: ఒక కంపెనీ (పన్ను పరిధిలోకి వచ్చే వ్యక్తి మూసివేత (లిక్విడేషన్) పరిస్థితి ఏర్పడితే అప్పటికే చెల్లించాల్సిన పన్ను బకాయిల మాటేమిటి?

జవాబు: ఒక కంపెనీ మూసివేసినప్పుడు ఆస్తుల పర్యవేక్షణకు నియమితులయ్యే ప్రతి సంరక్షకుడు ("లిక్విడేటర్") తమ నియామకం గురించి 30 రోజుల్లోగా కమిషనరుకు వర్తమానం పంపాలి. అది అందుకున్న తర్వాత తాము

రాబట్టుకోవాల్సిన పన్ను బాధ్యతలు/బకాయిలకు సమానమైన మొత్తం ఎంతన్నది కమిషనర్ 3 నెలల్లోగా లిక్విడేటర్లకు తెలియపరచవచ్చు **{సెక్షన్ 88(1, 2)}**.

ప్రశ్న 18: కంపెనీ మూసివేతకు గురైనప్పుడు డైరెక్టర్ల బాధ్యత ఏమిటి?

జవాబు: ఏదైనా ప్రైవేటు కంపెనీ మూసివేసినప్పుడు అంతకుముందుగానీ, ఆ తర్వాతగానీ పన్నులు, బకాయిలు వసూలు కాలేదని నిర్ధారణ అయినప్పుడు, సదరు సంస్థలో అప్పటిదాకా డైరెక్టర్లుగా ఉన్న ప్రతి ఒక్కరిపైనా సంయుక్తంగా, పూర్తిగా చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉంటుంది. సంస్థ వ్యవహారాలకు సంబంధించి తనపరంగా తీవ్ర నిర్లక్ష్యం, దారుణ కర్తవ్యోపేక్ష లేదా విధుల ఉల్లంఘన వంటివేవీ లేవని, అందువల్ల బకాయిలు చెల్లించకపోవడంలో తన బాధ్యతేమీ లేదని కమిషనరుకు సంతృప్తికరమైన వివరణ ఇచ్చుకోగలిగితే తప్ప అందరూ బాధ్యులవుతారు **{సెక్షన్ 88(3), 89}**.

ప్రశ్న 19: ఒక భాగస్వామ్య సంస్థ (పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి) పన్ను బకాయిల చెల్లింపులో భాగస్వాముల బాధ్యత ఏమిటి?

జవాబు: ఏ భాగస్వామ్య సంస్థలోని సభ్యులైనా పన్ను, వడ్డీ లేదా జరిమానా చెల్లింపులో సంయుక్తంగా, పూర్తిగా బాధ్యులవుతారు.

భాగస్వాములలో ఎవరైనా విరమించుకునేట్లయితే సంస్థ/భాగస్వామి ఆ విషయాన్ని లిఖితపూర్వక నోటీసుద్వారా కమిషనరుకు తెలియజేయాల్సి ఉంటుంది.

అలా విరమించుకునే నాటికి చెల్లించాల్సిన పన్ను, వడ్డీ లేదా జరిమానాను ఆ తేదీన, లేదా తర్వాతి తేదీన నిర్ధారించినప్పటికీ వాటిని చెల్లించే బాధ్యతను విరమించుకునే భాగస్వామి కూడా పంచుకోక తప్పదు.

విరమించుకున్న నెలలోగా సదరు సమాచారం ఇవ్వకపోతే కమిషనరుకు ఆ వ్యవహారం గురించి ఎరుకపరిచే తేదీదాకా సదరు భాగస్వామిపై సంస్థ పన్ను బకాయిల చెల్లింపు బాధ్యత కొనసాగుతుంది **{సెక్షన్ 90}.**

ప్రశ్న 20: వ్యాపారాన్ని సంరక్షకుడు/ధర్మకర్త/ బాల్యదశలోని వ్యక్తి ప్రతినిధి నిర్వహిస్తున్నట్లయితే పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి పన్ను చెల్లింపు బాధ్యత ఏమవుతుంది?

జవాబు: బాల్యదశలోనివారు లేదా అశక్తుల తరఫున వారి లబ్ధికోసం సదరు వ్యాపారాన్ని సంరక్షకుడు/ధర్మకర్త/ బాల్యదశలోని వ్యక్తి ప్రతినిధి నిర్వహిస్తున్నట్లయితే ఆ వ్యాపారానికి సంబంధించి బకాయిపడిన పన్ను, వడ్డీ లేదా జరిమానా తదితరాలను సంరక్షకుడు/ధర్మకర్త/ బాల్యదశలోని వ్యక్తి ప్రతినిధిపైనే విధించాల్సి ఉంటుంది **{సెక్షన్ 91}.**

ప్రశ్న 21: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికిగల హక్కుభుక్తమైన ఆస్తి (ఎస్టేట్) సంరక్షక/మైనర్ వివాదాల న్యాయస్థానం (Court of Wards) నియంత్రణలో ఉన్నపుడు ఏమవుతుంది?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తికి వ్యాపారం ఉండి, దానికి సంబంధించిన పన్ను, వడ్డీ లేదా జరిమానా బకాయి పడి ఉంటే అతడికి హక్కుభుక్తమైన ఆస్తి (ఎస్టేట్)ని నియంత్రిస్తున్న సంరక్షక/మైనర్ వివాదాల న్యాయస్థానం/పరిపాలన జనరల్/అధికారిక ధర్మకర్త/సంరక్షకుడు లేదా ఏదైనా న్యాయస్థానం ఆదేశాల

మేరకు నియమితుడైన నిర్వాహకుడు తదితరులపైనే పన్ను, వడ్డీ లేదా జరిమానాలను విధించి రాబట్టాల్సి ఉంటుంది **{సెక్షన్ 92}.**

జీఎస్టీలో పునర్విచారణలు,
సమీక్ష – సవరణ

16. జీఎస్టీలో పునర్విచారణలు, సమీక్ష – సవరణ

ప్రశ్న 1: తనకు వ్యతిరేకంగా జారీ అయిన ఆదేశం లేదా నిర్ణయంవల్ల నష్టపోయిన బాధిత వ్యక్తికి పునర్విచారణ కోరే హక్కు ఉందా?

జవాబు: ఉంటుంది... జీఎస్టీ చట్టాల కింద తనకు వ్యతిరేకంగా జారీ అయిన ఆదేశం లేదా నిర్ణయంవల్ల నష్టపోయినట్లు భావిస్తే బాధిత వ్యక్తికి పునర్విచారణ కోరే హక్కుంది. అయితే, సదరు ఆదేశం లేదా నిర్ణయం "న్యాయ నిర్ణయాధికార స్థానం" (adjudicating authority) జారీ చేసినదై ఉండాలి. అయితే, (సెక్షన్ 121లో పేర్కొన్న) కొన్ని ఆదేశాలు లేదా నిర్ణయాలపై మాత్రం పునర్విచారణ కోరే వీల్లేదు.

ప్రశ్న 2: పునర్విచారణాధికారి (AA) ఎదుట పునర్విచారణ అభ్యర్థన (Appeal) దాఖలుకు కాల పరిమితి ఎంత?

జవాబు: తనపై జారీ అయిన ఆదేశం లేదా నిర్ణయంపై సమాచారం అందుకున్నతేదీనుంచి మూడు నెలల్లోగా బాధిత వ్యక్తి పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలు చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. పన్ను (రాబడి) విభాగానికైతే ఈ వ్యవధి ఆరు నెలలుగా ఉంటుంది. ఆలోగా సమీక్ష ప్రక్రియ పూర్తిచేసి AA ఎదుట అభ్యర్థన దాఖలు చేయాలి.

ప్రశ్న 3: పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలులో ఆలస్యాన్ని అనుమతించే అధికారం పునర్విచారణాధికారికి ఉందా?

జవాబు: ఉంది... సెక్షన్ 107(4) నిర్దేశిస్తున్న మేరకు "సహేతుక కారణం" ఉన్నట్లయితే నిర్దేశిత (3/6నెలల) వ్యవధి ముగిసిన తేదీనుంచి నెల (3+1/6+1) వరకూ అభ్యర్థన దాఖలులో ఆలస్యాన్ని అనుమతించవచ్చు.

ప్రశ్న 4: పునర్విచారణ నిర్దేశక పత్రంలోనివి కాకుండా అదనపు విచారణాంశాలను అనుమతించే అధికారం AAకి ఉందా?

జవాబు: ఉంది... సదరు అదనపు విచారణాంశాలు ఉద్దేశపూర్వకంగా విస్మరించినవి లేదా అహేతుకమైనవి కావని సంతృప్తి చెందితే వాటిని అనుమతించే అధికారం AAకి ఉంది.

ప్రశ్న 5: తాను జారీచేసే ఆదేశం గురించి పునర్విచారణాధికారి ఎవరికి తెలియజేయాల్సి ఉంటుంది?

జవాబు: పునర్విచారణాధికారి తన ఆదేశం నకలును అభ్యర్థనదారుకు, ప్రతివాదికి, న్యాయ నిర్ణయాధికార స్థానంతోపాటు సంబంధిత అధికార పరిధిగల సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ కమిషనర్లకు అందజేయాలి.

ప్రశ్న 6: ప్రతి పునర్విచారణ అభ్యర్థనతో తప్పనిసరి ముందస్తు-ధరావతు మొత్తం ఎంత?

జవాబు: అభ్యర్థనదారు అంగీకరించిన ఆక్షేపణాదేశం ప్రకారం పూర్తి పన్ను మొత్తంతోపాటు వడ్డీ, అపరాధ రుసుము, ఇతర రుసుము, జరిమానాసహా వివాదంలోని మిగిలిన పన్నులో 10 శాతానికి సమానమైన మొత్తాన్ని జమచేయాలి.

ప్రశ్న 7: ప్రథమ పునర్విచారణ స్థానం తాను జారీచేసే ఆదేశం గురించి ఎవరికి తెలియజేయాల్సి ఉంటుంది?

జవాబు: ప్రథమ పునర్విచారణ స్థానం తన ఆదేశం నకలును అభ్యర్థనదారుకు, న్యాయ నిర్ణయాధికార స్థానంతోపాటు సంబంధిత అధికారపరిధిగల సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీ కమిషనర్లకు అందజేయాలి.

ప్రశ్న 8: ప్రతి పునర్విచారణ అభ్యర్థనతోపాటు తప్పనిసరి ధరావతు (ముందస్తు చెల్లింపు) మొత్తం ఎంత?

జవాబు: వివాదంలోని మొత్తంలో 10 శాతం (అయితే, ఎస్జీఎస్టీకి సంబంధించి అదనపు నిబంధనలున్నాయి. వీటికోసం నమూనా చట్టాన్ని పరిశీలించవచ్చు... 12, 13 ప్రశ్నలు చూడండి).

ప్రశ్న 9: వాస్తవ అధికారి ఆదేశాలలో నిర్దేశించిన సుంకం/అపరాధ రుసుము/జరిమానాను పెంచడంతోపాటు పన్ను వాపసు/ఐటీసీ మొత్తాన్ని తగ్గిస్తూ పునర్విచారణ సందర్భంగా AA ఆదేశాలు జారీ చేయవచ్చా?

జవాబు: జప్తు లేదా వాపసు మొత్తం లేదా ఐటీసీ తగ్గింపునకు బదులుగా రుసుము లేదా జరిమానా లేదా అపరాధ రుసుమును పెంచుతూ ఆదేశం జారీచేసే అధికారం AAకి ఉంది. అయితే, తనపై ప్రతిపాదిత నష్టదాయక ఆదేశాలమీద సంజాయిషీ ఇచ్చుకునేందుకు అభ్యర్థనదారుకు తగిన అవకాశం ఇచ్చి ఉండాలి (సెక్షన్ 107 (11) తొలి నిబంధన).

సుంకం పెంపు లేదా ఐటీసీని తప్పుగా వినియోగించుకున్నట్లు నిర్ణయించటానికి సంబంధించి సదరు ఆదేశాలకు ముందు అభ్యర్థనదారుకు తగిన సంజాయిషీ నోటీసు జారీచేసిన తర్వాత మాత్రమే AAకి ఆ అధికారం ఉంటుంది.

అంతేగాక సదరు ఆదేశాలను సెక్షన్ 73 లేదా 74 కింద నిర్దేశించిన కాల పరిమితిలోపు మాత్రమే జారీచేయాలి (సెక్షన్ 107 (11) రెండో నిబంధన).

ప్రశ్న 10: వాస్తవ అధికారి ఆదేశాలలో నిర్దేశించిన సుంకం/అపరాధ రుసుము/జరిమానాను పెంచుతూ/ వాపసు/ఐటీసీ మొత్తాన్ని తగ్గిస్తూ పునర్విచారణ సందర్భంగా ఎఫ్ఎఎ ఆదేశాలు జారీచేయవచ్చా?

జవాబు: జప్తు లేదా వాపసు మొత్తం/ఐటీసీ తగ్గింపునకు బదులుగా సుంకం/అపరాధ రుసుము/జరిమానాను పెంచుతూ ఆదేశం జారీచేసే అధికారం ఎఫ్ఎఎకి ఉంది. అయితే, తనపై ప్రతిపాదిత నష్టదాయక ఆదేశాలమీద సంజాయిషీ ఇచ్చుకునేందుకు అభ్యర్థనదారుకు తగిన అవకాశం ఇచ్చి ఉండాలి (సెక్షన్ 79(10)లోని తొలి నిబంధన). ఇక సుంకం పెంపు లేదా ఐటీసీని తప్పుగా వినియోగించుకున్నట్లు నిర్ణయించటానికి సంబంధించి సదరు ఆదేశాలకు ముందు అభ్యర్థనదారుకు తగిన సంజాయిషీ నోటీసు జారీచేసిన తర్వాత మాత్రమే ఎఫ్ఎఎకి ఆ అధికారం ఉంటుంది. అంతేగాక సదరు ఆదేశాలను సెక్షన్ 51కింద నిర్దేశించిన కాలపరిమితిలోపు జారీచేయాలి (సెక్షన్ 79(10)లోని రెండో నిబంధన).

ప్రశ్న 11: జీఎస్టీ చట్టం కింద తమ కిందిస్థాయి అధికారులు జారీచేసిన ఏదైనా ఆదేశాన్ని సవరించే అధికారం సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారులకు ఉందా?

జవాబు: సెక్షన్ 108లో పేర్కొన్న నిర్ణయాలు లేదా ఆదేశాల సవరణకు సంబంధించి జీఎస్టీ చట్టం ప్రకారం నియమితులైన లేదా అనుమతిగల అధికార స్థానాన్నే "సవరణాధికార స్థానం"గా సెక్షన్ 2(99) నిర్వచిస్తోంది. తదనుగుణంగా కిందిస్థాయి అధికారులు జారీచేసిన ఎలాంటి ఆదేశాలనైనా తనకు సమర్పించాల్సిందిగా ఆదేశించి, పరిశీలించే అధికారాన్ని సెక్షన్ 108 సదరు

“సవరణాధికారి”కి దఖలుపరచింది. అలాగే వారి ఆదేశాలు పొరపాటున ఇచ్చినవని, రాబడికి ఆటంకం కలిగించగలవని, చట్టవిరుద్ధం లేదా సరైనవి కావని లేదా ఆ సమయంలో అందుబాటులోగల నిర్దిష్ట భౌతిక వాస్తవాలను పరిగణనలోకి తీసుకోలేదని, కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ ఆఫ్ ఇండియా వ్యాఖ్యల పర్యవసానంగా/వాటితో నిమిత్తం లేకుండా ఇచ్చినవని ‘సవరణాధికారి’ భావిస్తే నోటీసు అందుకున్న వ్యక్తికి జవాబిచ్చే అవకాశం కల్పించిన తర్వాత సదరు ఆదేశాలను సవరించవచ్చు.

ప్రశ్న 12: సదరు సవరణ ప్రక్రియ కొనసాగుతుండగానే తన దిగువస్థాయి అధికారులిచ్చిన ఆదేశాల అమలు నిలిపివేతకు సవరణాధికారి ఆదేశించవచ్చా?

జవాబు: ఆదేశించవచ్చు.

ప్రశ్న 13: దిగువస్థాయి అధికారుల ఆదేశాల సవరణలో జీఎస్టీ చట్టంకింద ‘సవరణాధికారి’ అధికారాలకు అవరోధాలు ఏవైనా ఉన్నాయా?

జవాబు: ఉన్నాయి... ఏదైనా ఆదేశాన్ని సవరణాధికారి కింద పేర్కొన్న సందర్భాల్లో సవరించడం వీలుకాదు:-

(ఎ) సదరు ఆదేశంపై సెక్షన్ 107 లేదా సెక్షన్ 112 లేదా సెక్షన్ 117 లేదా సెక్షన్ 118ల కింద పునర్విచారణ కోరే అవకాశం ఉన్నప్పుడు; లేదా

(బి) సదరు ఆదేశం లేదా నిర్ణయం జారీ చేశాక సెక్షన్ 107(2) ప్రకారం నిర్దేశిత వ్యవధి ఇంకా ముగియనప్పుడు లేదా మూడేళ్లు దాటిపోయాక సవరణ కోరినప్పుడు;

(సి) ఈ సెక్షన్ ప్రకారం సదరు ఆదేశంపై పునర్విచారణ అప్పటికే చేపట్టినప్పుడు.

ప్రశ్న 14: ఏయే సందర్భాల్లో పునర్విచారణ అభ్యర్థన స్వీకరణకు ధర్మాసనం (Tribunal) తిరస్కరించవచ్చు?

జవాబు: పునర్విచారణ అభ్యర్థనలో కింది అంశాలు భాగంగా ఉన్నపుడు...

- పన్ను మొత్తం లేదా ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ); లేదా
- పన్ను మొత్తంలో వ్యత్యాసం లేదా ఐటీసీ మొత్తంలో వ్యత్యాసం; లేదా
- అపరాధ రుసుం లేదా రుసుము లేదా జరిమానా రూ.50వేలకన్నా తక్కువ విధిస్తూ ఆదేశాలిచ్చినపుడు...

సదరు పునర్విచారణ అభ్యర్థన స్వీకరణకు తిరస్కరించే విచక్షణాధికారం ధర్మాసనానికి ఉంటుంది (సెక్షన్ 112(2).

ప్రశ్న 15: ధర్మాసనం ఎదుట పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు కాలపరిమితి ఎంత?

జవాబు: ఆదేశాలు అందిన తేదీనుంచి 3 నెలల్లోగా బాధిత వ్యక్తి పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలు చేసుకోవాలి. సవరణకు ఆదేశాల జారీ తేదీనుంచి 6 నెలల్లోగా పన్ను విభాగం దానిపై సమీక్ష పూర్తిచేసి పునర్విచారణకు అభ్యర్థించవచ్చు.

ప్రశ్న 16: పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు 3 నెలల కాలపరిమితి దాటితే ఆలస్యాన్ని మన్నించే అధికారం ధర్మాసనానికి ఉందా? ఉన్నట్లయితే ఆ పరిమితి ఎంత?

జవాబు: ఉంది... 3/6 నెలల వ్యవధి దాటిన తర్వాత అభ్యర్థనదారులు సహేతుక కారణాలు చూపితే మరో 3 నెలల ఆలస్యాన్ని మన్నించే అధికారం ధర్మాసనానికి ఉంది.

ప్రశ్న 17: ధర్మాసనం ఎదుట పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు కాలపరిమితి ఎంత?

జవాబు: ఆదేశాలు అందిన తేదీ నుంచి దానిపై అభ్యర్థన దాఖలుదాకా మూడు నెలల కాలం.

ప్రశ్న 18: ధరావతు సొమ్ము వాపసు సందర్భంగా వడ్డీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవును... అభ్యర్థనదారు సెక్షన్ 107 ఉప సెక్షన్ (6) లేదా సెక్షన్ 112 ఉప సెక్షన్ (8) కింద జమచేసిన మొత్తాన్ని AA లేదా పునర్విచారణ ధర్మాసనం ఆదేశాల మేరకు వాపసు చేసే సందర్భంలో సెక్షన్ 115 ప్రకారం వడ్డీ కూడా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. అభ్యర్థనదారు సొమ్ము జమచేసిన నాటినుంచి దాన్ని వాపసు చేసే తేదీదాకా సెక్షన్ 56 నిర్దేశిస్తున్న ప్రకారం వడ్డీ శాతం లెక్కగట్టి చెల్లించాలి.

ప్రశ్న 19: ధర్మాసనం ఆదేశాలపై పునర్విచారణార్హతగల వేదిక ఏది?

జవాబు: రాష్ట్రస్థాయి లేదా ప్రాదేశిక ధర్మాసనాలు జారీచేసే ఆదేశాలపై హైకోర్టులో పునర్విచారణ కోరవచ్చు. కానీ, సదరు అభ్యర్థనలో (సెక్షన్ 117(1) కింద) చట్టపరమైన ప్రశ్న తలెత్తినట్లు హైకోర్టు సంతృప్తి చెందాల్సి ఉంటుంది. అయితే, జాతీయ, ప్రాంతీయ ధర్మాసనాలు జారీచేసే ఆదేశాలపై పునర్విచారణాధికారం సుప్రీం కోర్టుకు మాత్రమే ఉంటుంది. (వివాదాంశాల్లో సరఫరా ప్రదేశానికి సంబంధించింది ఏదైనా ఉన్నపుడు చట్టంలోని సెక్షన్ 109(5) కింద పునర్విచారణ అభ్యర్థనలపై ఆదేశాలిచ్చే అధికారం జాతీయ లేదా ప్రాంతీయ ధర్మాసనాలకు మాత్రమే ఉంటుంది.)

ప్రశ్న 20: సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీల కింద ధర్మాసనం ఎదుట పునర్విచారణ అభ్యర్థనల దాఖలు నిబంధనలలో వ్యత్యాసాలేమిటి?

జవాబు:

i) ఆదేశం లేదా నిర్ణయం వల్ల బాధితుడైన వ్యక్తి ఎఫ్ఎఎ ఎదుట పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు సీజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 82 కిందగల నిబంధనలే యథాతథంగా ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 82 కింద కూడా ఉంటాయి. చర్చల సందర్భంగా ఈ మేరకు సమానంగా వర్తించేలా నిర్ణయించారు.

ii) పైన పేర్కొన్న నిబంధనకు అదనంగా కమిషనర్ జారీచేసిన సవరణ ఆదేశాలపై పునర్విచారణ ధర్మాసనంలో అభ్యర్థన దాఖలు అంశానికి కూడా ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 82 వర్తిస్తుంది.

iii) అయితే, ఎఫ్ఎఎ జారీచేసిన ఆదేశాలపై రెవెన్యూ విభాగం పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు సంబంధించిన నిబంధనలు సీజీఎస్టీ చట్టంలో ఉన్నా వాటిని ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలో పొందుపరచలేదు. సవరణ అధికారాలను ఎస్జీఎస్టీ కమిషనర్ (రాష్ట్రాల్లో ఎఫ్ఎఎగా వ్యవహరించేవారు కమిషనరుకు దిగువస్థాయి అధికారి కావచ్చుగనుక)కు కల్పించడమే ఇందుకు కారణం.

iv) దీంతోపాటు బాధిత వ్యక్తి ఎస్జీఎస్టీ ప్రకారం తనకు వ్యతిరేకంగా జారీ అయిన ఆదేశాలకు అనుగుణంగా తాను అంగీకరించిన మేర పన్ను, వడ్డీ, అపరాధ రుసుము, సుంకం, జరిమానాలను పూర్తిస్థాయిలో ముందస్తుగా జమ చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 21: ధరావతుగా జమచేసిన సొమ్ము వాపసు సందర్భంలో వడ్డీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవును... అభ్యర్థనదారు సెక్షన్ 79లోని ఉప సెక్షన్ (6)(4) లేదా సెక్షన్ 82లోని ఉప సెక్షన్ (10)/(7) కింద జమచేసిన మొత్తాన్ని ఎఫ్ఎఎ లేదా పునర్విచారణ ధర్మాసనం ఆదేశాల మేరకు వాపసు చేసే సందర్భంలో ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 85 ప్రకారం వడ్డీ కూడా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. సెక్షన్ 39 కింద నిర్దేశిస్తున్న వడ్డీ శాతం ప్రకారం అభ్యర్థనదారు సొమ్ము జమచేసిన నాటినుంచి దాన్ని వాపసు చేసే తేదీదాకా లెక్కగట్టి చెల్లించాలి.

ప్రశ్న 22: ధర్మాసనం ఆదేశాలపై పునర్విచారణార్హతగల వేదిక ఏది?

జవాబు: హైకోర్టు... కానీ, సదరు అభ్యర్థనలో సెక్షన్ 87(1) కింద చట్టపరమైన ప్రశ్న తలెత్తినట్లు హైకోర్టు సంతృప్తి చెందాల్సి ఉంటుంది. అయితే, ధర్మాసనం జారీచేసిన ఆదేశంలోని అంశాన్ని పరిగణనలోకి తీసుకోవడంలో సదరు లావాదేవీలపై రెండు లేదా అంతకన్న ఎక్కువ రాష్ట్రాలు లేదా ఓ రాష్ట్రం-కేంద్రం మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలున్నపుడు; సరఫరా ప్రదేశానికి సంబంధించి రాష్ట్రాంతర్గత లేదా రాష్ట్రాంతర; లేదా రెండు లేదా అంతకన్నా ఎక్కువ రాష్ట్రాలు లేదా ఒక రాష్ట్రం-కేంద్రం మధ్య అభిప్రాయభేదాలు ఉన్నపుడు ధర్మాసనం ఆదేశాలపై పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలు వేదిక సుప్రీం కోర్టే అవుతుంది తప్ప హైకోర్టు పరిధిలో ఉండదు.

ప్రశ్న 23: హైకోర్టులో పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు కాలపరిమితి ఎంత?

జవాబు: ఆదేశాలు అందుకున్న తేదీనుంచి అభ్యర్థన దాఖలు తేదీనాటికి 180 రోజులు. అయితే, తగిన కారణం చూపగలిగితే అంతకన్నా ఎక్కువ ఆలస్యమైనా మన్నించే అధికారం హైకోర్టుకుంది.

ముందస్తు ఆదేశం

17. ముందస్తు ఆదేశం

ప్రశ్న 1: ముందస్తు ఆదేశం (Advance Ruling) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 95తోపాటు యూటీజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 12 ప్రకారం 'ముందస్తు ఆదేశం' అంటే... సెక్షన్ 97(2) లేదా 100(1)లో వివరించబడిన మేరకు ప్రతిపాదిత వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరా చేపట్టే ముందు లేదా కొనసాగుతున్నప్పుడు సంబంధిత అంశాలు, సందేహాలపై దరఖాస్తుదారుకు సముచిత అధికార స్థానం లేదా పునర్విచారణాధికారి (AA) అందజేసే నిర్ణయమని అర్థం.

ప్రశ్న 2: ముందస్తు ఆదేశం కోరదగిన అంశాలేవి?

జవాబు: దిగువ పేర్కొన్న అంశాలపై ముందస్తు ఆదేశం కోరవచ్చు:-

ఎ) వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండింటి వర్గీకరణ;

బి) జీఎస్టీ చట్ట నిబంధనల మేరకు జారీ చేయబడిన అధికార ప్రకటన అన్వయం;

సి) వస్తువులు/సేవలు లేదా రెండింటి సరఫరా సమయం, విలువ నిర్ధారణ;

డి) చెల్లించిన లేదా చెల్లించినట్లు పరిగణించిన పన్నులో ఐటీసీకిగల అంగీకార యోగ్యత;

ఇ) చట్టంకింద ఇంకా ఏవైనా వస్తువులు లేదా సేవలపై పన్ను బాధ్యత నిర్ధారణ;

ఎఫ్) చట్టం కింద దరఖాస్తుదారు నమోదుపై సందేహ నివృత్తికోసం;

జి) ఏవైనా వస్తువులు లేదా సేవలకు సంబంధించి దరఖాస్తుదారు ప్రత్యేకంగా ఏదైనా చేసినప్పుడు అది సదరు అంశం ప్రకారం 'సరఫరా' అర్థం వర్తిస్తుందా అన్న సందేహం ఉన్నప్పుడు.

ప్రశ్న 3: ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగం కలిగి ఉండటంలోని లక్ష్యమేమిటి?

జవాబు: అటువంటి యంత్రాంగం ఏర్పాటుకుగల విస్తృత లక్ష్యం ఏమిటంటే:-

i) దరఖాస్తుదారు చేపట్టబోయే ప్రతిపాదిత కార్యకలాపాల సంబంధిత పన్ను బాధ్యతపై ముందస్తు స్పష్టత ఇవ్వడం;

ii) విదేశీ ప్రత్యక్ష పెట్టుబడు (FDI)లను ఆకర్షించడం;

iii) వివాదాలను తగ్గించడం;

iv) పారదర్శక, చౌకైన పద్ధతిలో వేగంగా ఆదేశాలివ్వడం.

ప్రశ్న 4: జీఎస్టీ కింద 'ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగం' (AAR) కూర్పు ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: 'ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగం' (AAR)లో సీజీఎస్టీ నుంచి ఒకరు, ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీల నుంచి ఒకరు వంతున సభ్యులుండాలి. వీరిని కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు నియమిస్తాయి.

ప్రశ్న 5: ముందస్తు ఆదేశం కోరే వ్యక్తి అందుకోసం నమోదు చేసుకోవాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: ఉండదు... జీఎస్టీ చట్టాల కింద నమోదైన లేదా నమోదు మంజూరు కోరే వ్యక్తులెవరైనా ముందస్తు ఆదేశం కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు (సెక్షన్ 95(బి).

ప్రశ్న 6: ముందస్తు ఆదేశం కోసం ఏ సమయంలో దరఖాస్తు చేసుకోవాలి?

జవాబు: ఒక లావాదేవీ (ప్రతిపాదిత వస్తువులు లేదా సేవల సరఫరా)ని చేపట్టడానికి ముందుగానీ, సరఫరా కొనసాగుతుండగానైనా ముందస్తు ఆదేశం కోసం దరఖాస్తు చేసుకోవచ్చు. అయితే, దరఖాస్తుదారుకు సంబంధించిన సదరు సందేహంపై ఏదైనా విచారణ సాగడంలేదన్న లేదా నిర్ణయం వెలువడలేదన్న షరతుకు లోబడి ఉండాలి.

ప్రశ్న 7: ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగం ఎంతకాలంలోగా తన ఆదేశాలను వెలువరించాలి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 98(6) ప్రకారం... దరఖాస్తు స్వీకరించిన తేదీనుంచి 90 రోజుల్లోగా AAR తన ఆదేశాలను లిఖితపూర్వకంగా వెలువరించాలి.

ప్రశ్న 8: ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగ ఉత్తరాధికార సంస్థ (అప్పిలేట్ అథారిటీ ఫర్ అడ్వాన్స్డ్ రూలింగ్-AAAR) అంటే ఏమిటి... దాని కూర్పు ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: ముందస్తు ఆదేశక యంత్రాంగ ఉత్తరాధికార సంస్థ (AAAR)ను ఎస్జీఎస్టీ లేదా యూటీజీఎస్టీ చట్టాల కింద ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంటుంది. సీజీఎస్టీ చట్టం కింద సదరు AAARను సంబంధిత రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతానికి చెందిన పునర్విచారణ స్థానంగా పరిగణిస్తారు. ముందస్తు ఆదేశాలవల్ల బాధితులయ్యామని భావించే దరఖాస్తుదారు లేదా సదరు పరిధిగల అధికారి ఈ పునర్విచారణ స్థానాన్ని ఆశ్రయించవచ్చు.

ప్రశ్న 9: జీఎస్టీ కింద ఎన్ని AARలను, ఎన్ని AAARలను ఏర్పాటు చేయవచ్చు?

జవాబు: ప్రతి రాష్ట్రానికీ ఒక AAR, ఒక AAAR వంతున మాత్రమే ఏర్పాటు చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 10: ముందస్తు ఆదేశం ఎవరికి వర్తిస్తుంది?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 103 ప్రకారం AAR, AAARలు ఇచ్చే ముందస్తు ఆదేశాలు సెక్షన్ 97(2)లో ప్రస్తావించిన ఏ అంశంమీదనైనా దరఖాస్తుదారు, అతడిపై అధికారపరిధిగల పన్ను అధికారికి మాత్రమే వర్తిస్తాయి. రాష్ట్రంలో సదరు దరఖాస్తుదారువంటి ఇతర పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులకు ఈ ఆదేశాలు వర్తించవన్నది స్పష్టం. దరఖాస్తు చేసుకున్న వ్యక్తికి మాత్రమే సదరు ముందస్తు ఆదేశాలు పరిమితం.

ప్రశ్న 11: హైకోర్టు, సుప్రీంకోర్టు తీర్పుల తరహాలో ముందస్తు ఆదేశానికి భవిష్యత్ అనుసరణ విలువ ఉంటుందా?

జవాబు: ఉండదు... ప్రస్తావించిన అంశానికి మాత్రమే ముందస్తు ఆదేశం పరిమితం. దానికి అనుసరణ విలువ ఉండదు. అయితే, దరఖాస్తుదారు కాకుండా ఇతర వ్యక్తుల విషయంలో దానికి పరిశీలన విలువ ఉంటుంది.

ప్రశ్న 12: ముందస్తు ఆదేశం వర్తింపునకుగల కాలపరిమితి ఎంత?

జవాబు: ముందస్తు ఆదేశం వర్తింపునకు ఎలాంటి కాలపరిమితిని చట్టం పేర్కొనలేదు. దానికి బదులుగా వాస్తవ ముందస్తు ఆదేశానికి మద్దతునిచ్చే చట్టం, వాస్తవాలు లేదా పరిస్థితులు మారేదాకా అది అమలులో ఉంటుందని సెక్షన్ 103(2) నిర్దేశిస్తోంది. అందువల్ల లావాదేవీ కొనసాగినంతకాలం, చట్టంలో లేదా వాస్తవాలు, పరిస్థితులలో మార్పు లేనంతకాలం అది చెల్లుబాటవుతుంది.

ప్రశ్న 13: ముందస్తు ఆదేశం రద్దుకు అవకాశం ఉందా?

జవాబు: ఉంది... దరఖాస్తుదారు మోసపూరితంగా లేదా వాస్తవాలను దాచి లేదా వక్రీకరించి ముందస్తు ఆదేశం పొందినట్లు AAR లేదా AAAR కనుగొన్న పక్షంలో సెక్షన్ 104(1) ప్రకారం దాన్ని 'జారీ చేసిన నాటినుంచే రద్దు' (ab initio void) చేసినట్లు ప్రకటించే వీలుంది. అటువంటి పరిస్థితులలో ముందస్తు ఆదేశమే జారీకాలేదని భావించి జీఎస్టీ చట్టాల్లోని అన్ని నిబంధనలను దరఖాస్తుదారుకు వర్తింపజేయవచ్చు (అయితే, ముందస్తు ఆదేశం ఇచ్చిన తేదీనుంచి రద్దు ఆదేశం జారీచేసిన తేదీ మధ్య కాలాన్ని మినహాయించాలి). కానీ, దరఖాస్తుదారు వాదనను విన్న తర్వాత మాత్రమే ముందస్తు ఆదేశం రద్దు ఉత్తర్వు జారీచేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 14: ముందస్తు ఆదేశం పొందే ప్రక్రియ ఏమిటి?

జవాబు: ముందస్తు ఆదేశం పొందే ప్రక్రియను సెక్షన్ 97, 98 వివరిస్తున్నాయి. ముందస్తు ఆదేశం పొందగోరే దరఖాస్తుదారు నిర్దేశిత ఫారం, పద్ధతులలో AARకు దరఖాస్తు చేసుకోవాలని సెక్షన్ 97 పేర్కొంటోంది. దరఖాస్తు చేసుకునే సవివర ప్రక్రియ, ఫారం స్వరూపం నిర్దేశిత నిబంధనలలో ఉన్నాయి.

ముందస్తు ఆదేశం కోసం దరఖాస్తు తర్వాత చేపట్టాల్సిన ప్రక్రియను సెక్షన్ 98 వివరిస్తుంది. దరఖాస్తుదారు ఎవరి పరిధిలోకి వస్తారో సదరు అధికారికి AAR దరఖాస్తు నకలును పంపి, సంబంధిత రికార్డుల సమర్పణ కోరాల్సి ఉంటుంది. అవి అందిన తర్వాత వాటితోపాటు అవసరమైతే దరఖాస్తుదారు వివరణను తీసుకుని సదరు దరఖాస్తును AAR పరిశీలిస్తారు. ఆ తర్వాత దరఖాస్తుకు ఆమోదం లేదా తిరస్కృతి తెలియజేస్తూ ఆదేశం జారీచేస్తారు.

ప్రశ్న 15: ముందస్తు ఆదేశం కోసం వచ్చిన దరఖాస్తును తోసిపుచ్చక తప్పని పరిస్థితులేమిటి?

జవాబు: దరఖాస్తులో లేవనెత్తిన అంశానికి సంబంధించి విచారణ సాగుతున్నా లేదా జీఎస్టీ చట్ట నిబంధనల కింద దానిపై ఇతరత్రా నిర్ణయం వెలువడి ఉన్నా దరఖాస్తును తప్పనిసరిగా తిరస్కరించాల్సిందే. ఆ మేరకు తిరస్కరిస్తే అందుకు దారితీసిన కారణాలను సదరు ఆదేశాలు స్పష్టంగా వివరించాలి.

ప్రశ్న 16: దరఖాస్తు స్వీకరణ తర్వాత ఏఏఆర్ అనుసరించాల్సిన ప్రక్రియ ఏమిటి?

జవాబు: దరఖాస్తును స్వీకరించినట్లయితే అది అందిన తేదీనుంచి 90 రోజుల్లోగా AAR తన ఆదేశాలను ప్రకటించాలి. ఆదేశం ఇచ్చేముందు దరఖాస్తును, దానితోపాటు దరఖాస్తుదారు అందజేసిన ఇతర సమాచారాన్ని తాను లేదా సంబంధిత శాఖాపరమైన అధికారి క్షుణ్నంగా పరిశీలించాలి.

అలాగే ఆదేశాలిచ్చే ముందు దరఖాస్తుదారు లేదా వారి అధీకృత ప్రతినిధితోపాటు సదరు అధికార పరిధిగల సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీ అధికారుల వివరణను కూడా AAR తప్పక తీసుకోవాలి.

ప్రశ్న 17: AAR లోని సభ్యుల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలు వ్యక్తమైతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: AARలోని సభ్యుల మధ్య భిన్నాభిప్రాయాలుంటే... ఏయే అంశాలపై తాము విభేదిస్తున్నదీ ఏఏఏఆర్ పరిశీలనకు నివేదించాలి. AARలోని సభ్యులు కూడా AAR నివేదించిన అంశాలపై ఏకాభిప్రాయం సాధించలేకపోతే ఏ అంశంలో సదరు భేదాభిప్రాయం తొలగలేదో దానిపై ఆదేశం ఇచ్చే వీలు లేదు.

ప్రశ్న 18: AAR **ఆదేశాలపై పునర్విచారణ కోరేందుకుగల నిబంధనలేమిటి?**

జవాబు: AAAR సమక్షంలో పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలుకు సంబంధించి జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలోని సెక్షన్ 100, 101 వివరిస్తున్నాయి. AAR పరిశీలనాంశాలవల్ల బాధితుడైన దరఖాస్తుదారు పునర్విచారణ కోరుతూ AAARకు అభ్యర్థన దాఖలు చేసుకోవచ్చు. అలాగే AAR పరిశీలన ఫలితాలతో ఏకీభవించని సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ/యూటీజీఎస్టీలలోని సంబంధిత పరిధిగల అధికారి కూడా AAARలో పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలు చేయవచ్చు. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ 'నిర్దేశిత అధికారి' అంటే ముందస్తు ఆదేశాల దరఖాస్తులకు సంబంధించి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ పాలన యంత్రాంగంద్వారా నియమితుడైన అధికారి. సదరు అధికారి సాధారణంగా దరఖాస్తుదారు ఉన్న ప్రదేశపు అధికార పరిధిగలవారై ఉంటారు. అలాంటి సందర్భాల్లో సంబంధిత అధికారి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికార పరిధిగల వారవుతారు.

ఇక ఎలాంటి పునర్విచారణ అభ్యర్థనైనా ముందస్తు ఆదేశం అందిన తేదీ నుంచి 30 రోజుల్లోగా దాఖలు చేయాలి. అది నిర్దేశిత రూపంలో ఉండటంతోపాటు నిర్దేశిత పద్ధతిలో దానిపై పరిశీలన సాగాలి. ఈ మేరకు జీఎస్టీ నమూనా నిబంధనలు స్పష్టం చేస్తున్నాయి.

పునర్విచారణ అభ్యర్థనపై వాదనలు విన్న అనంతరం అది దాఖలైన తేదీ నుంచి 90 రోజుల్లోగా పునర్విచారణ స్థానం ఆదేశాలు జారీచేయాలి. పునర్విచారణ అభ్యర్థనలోని ఏ అంశంతోనైనా AAARలోని సభ్యులు ఏకాభిప్రాయానికి రాలేకపోతే సదరు అభ్యర్థన కింద దానిపై ఎలాంటి ముందస్తు ఆదేశం ఇవ్వరాదని నిర్ణయించాలి.

ప్రశ్న 19: AAAR ఆదేశాలపై హైకోర్టు లేదా సుప్రీం కోర్టులలో పునర్విచారణ అభ్యర్థన దాఖలు చేయవచ్చా?

జవాబు: AAAR జారీచేసిన ఆదేశాలపై పునర్విచారణ కోరేందుకు సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం ఎలాంటి వెసులుబాటు కల్పించలేదు. అందువల్ల తమకు సంబంధించి AAAR ఇచ్చిన ఆదేశాలకు దరఖాస్తుదారుతోపాటు సదరు పరిధిగల అధికారి కట్టుబడాల్సిందే. అయితే, సదరు ఆదేశం హైకోర్టు, సుప్రీం కోర్టులకు రిట్ దాఖలు పరిధిలో ఉంటుంది.

ప్రశ్న 20: ఆదేశాలలో పొరపాట్ల దిద్దుబాటుకు AAR, AAARలు ఉత్తర్వు ఇవ్వవచ్చా?

జవాబు: ఇవ్వవచ్చు. రికార్డుల ప్రకారం అందులో ఏవైనా పొరపాట్లుంటే వాటిని ఆదేశాలిచ్చిన తేదీ నుంచి 6 నెలల్లోగా వాటిని సరిదిద్దటానికి **AAR, AAARలు** ఉత్తర్వులు ఇవ్వవచ్చు. సదరు పొరపాట్లను వారే స్వయంగా గుర్తించి ఉండవచ్చు లేదా దరఖాస్తుదారు లేదా నిర్దేశిత అధికారపరిధిగల సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారి వారి దృష్టికి తెచ్చి ఉండవచ్చు. అయితే, సదరు దిద్దుబాటువల్ల దరఖాస్తుదారు పన్ను బాధ్యత పెరగడం లేదా ITC పరిమాణం తగ్గటం వంటి ప్రభావం పడేట్లయితే ఉత్తర్వు జారీకి ముందు దరఖాస్తుదారు లేదా పునర్విచారణ అభ్యర్థనదారు వాదన వినడం తప్పనిసరి (సెక్షన్ 102).

తనిఖీ, శోధన, స్వాధీనం, నిర్బంధం

18. తనిఖీ, శోధన, స్వాధీనం, నిర్బంధం

ప్రశ్న 1. 'శోధన' (Search) అనే పదానికి అర్థమేమిటి?

జవాబు: న్యాయశాస్త్ర నిఘంటువు ప్రకారం, వివిధ న్యాయస్థానాల తీర్పుల మేరకు, సాధారణ పరిభాషలో 'శోధన' అంటే... గుప్త సత్యాల వెలికితీత, నేరానికి సాక్ష్యాధారాల అన్వేషణవంటి ప్రయత్నాల్లో భాగంగా ప్రభుత్వ యంత్రాంగం ఏదైనా స్థలం, ప్రదేశాలను సందర్శించి వాటితోపాటు వ్యక్తులు, వస్తువులను సునిశితంగా సోదాచేయడం లేదా శోధించడమని నిర్వచించవచ్చు. ఒక వ్యక్తి లేదా వాహనం లేదా ప్రదేశం వంటివాటి శోధనను సరైన, ప్రామాణిక చట్టబద్ధ అధికారంగల సంస్థ మాత్రమే నిర్వహించగలదు.

ప్రశ్న 2: 'తనిఖీ' (Inspection) అనే పదానికి అర్థమేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలో 'తనిఖీ' అన్నది కొత్త నిబంధన. 'శోధన'కన్నా ఇది సరళమైనది. పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి, వస్తు రవాణా నిర్వాహకుడు, భాండాగారం (warehouse) లేదా గిడ్డంగి (godown) యజమాని లేదా వాటి నిర్వాహకుల వ్యాపార ప్రాంగణాలు లేదా ప్రదేశాల్లో అధికారుల ప్రవేశానికి ఇది వీలు కల్పిస్తుంది.

ప్రశ్న 3: 'తనిఖీ' నిర్వహణకు ఏయే సందర్భాల్లో, ఎవరు ఆదేశించవచ్చు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 67 ప్రకారం... సంయుక్త కమిషనరు లేదా అంతకన్నా ఉన్నతాధికారి లిఖితపూర్వక అనుమతితో మాత్రమే సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారి తనిఖీ చేయవచ్చు. సంబంధిత వ్యక్తి కింద పేర్కొన్న అంశాలలో దేనికైనా బాధ్యుడైనట్లు నమ్మదగిన కారణాలుంటేనే సంయుక్త కమిషనర్ లేదా అంతకన్నా ఉన్నతాధికారి సదరు తనిఖీకి అనుమతి ఇవ్వవచ్చు.

i) సరఫరా లావాదేవీని గోప్యంగా ఉంచితే;

ii) చేతిలో ఉన్న సరుకు నిల్వలను గోప్యంగా ఉంచితే;

iii) ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC)ను అదనంగా కోరితే;

iv) సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాల్లోని ఏదైనా నిబంధనను అతిక్రమించి పన్ను ఎగవేతకు యత్నిస్తే;

v) రవాణాదారు లేదా భాండాగారం యజమాని పన్ను ఎగవేసిన వస్తువులను ఉంచుకున్నప్పుడు లేదా తమ ఖాతాలు, వస్తువులను పన్ను ఎగవేతకు దారితీసేలా దాచినప్పుడు.

ప్రశ్న 4. వ్యక్తులకు చెందిన ఆస్తులు/ప్రాంగణాల తనిఖీకి నిర్దేశిత అధికారి ఈ సెక్షన్ కింద అనుమతి ఇవ్వవచ్చా?

జవాబు: వీల్లేదు. కింద పేర్కొన్నవాటిలో దేనిలోనైనా తనిఖీ చేసేందుకే సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారికి అనుమతి ఇవ్వవచ్చు.

i) పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి వ్యాపార నిర్వహణ ప్రదేశాలు;

ii) వస్తు రవాణా కార్యకలాపాల్లో ఉన్న వ్యక్తి పన్ను విధించదగినవాడు కాకపోయినా అతడి వ్యాపార నిర్వహణ ప్రదేశాలు;

iii) భాండాగారం లేదా గిడ్డంగుల యజమానులు లేదా నిర్వాహకుల వ్యాపార ప్రదేశాలు

iv) **ప్రశ్న 5: సీజీఎస్టీ చట్ట నిబంధనల కింద 'శోధన-స్వాధీనం' కోసం ఎవరు ఆదేశించవచ్చు?**

v) **జవాబు:** వస్తువులు, పత్రాలు, పుస్తకాలు, పదార్థాల శోధన-స్వాధీనం కోసం సంయుక్త కమిషనర్ లేదా అంతకన్నా ఉన్నతాధికారి తన కిందిస్థాయి

అధికారికి లిఖితపూర్వక అనుమతి ఇవ్వవచ్చు. జప్తు చేయదగిన వస్తువులను లేక నిర్దిష్ట విచారణకు సంబంధించిన పత్రాలు లేదా పుస్తకాలు లేదా పదార్థాలను ఏదైనా ప్రదేశంలో దాచినట్లు నమ్మదగిన కారణాలుంటేనే సంయుక్త కమిషనర్ లేదా అంతకన్నా ఉన్నతాధికారి అటువంటి అనుమతి ఇవ్వవచ్చు.

ప్రశ్న 6. 'నమ్మదగిన కారణాలు' అంటే అర్థమేమిటి?

జవాబు: నమ్మదగిన కారణం అంటే ప్రత్యక్షంగా తెలియకపోయినా వాస్తవాలను ఎరిగి ఉండటం... సదరు వాస్తవాలు తెలిసి ఉన్న సముచిత వ్యక్తి సదరు విషయంలో సహేతుక నిర్ణయానికి రాగలరు. భారత శిక్షాస్మృతి-1860లోని సెక్షన్ 26 ప్రకారం... "ఒక వ్యక్తికి ఒక విషయంపై 'నమ్మదగిన కారణం' ఉందని ఎలా చెప్పగలమంటే సదరు విషయాన్ని నమ్మడానికి తగిన కారణం ఉన్నప్పుడే తప్ప మరో విధంగా కాదు." నమ్మదగిన కారణమంటే... పూర్తి ఆత్మాశ్రయ పరిశీలన ఆధారంగా బుద్ధి కుశలతగల జాగ్రత్తతో కూడిన అర్థ నిర్ణయంద్వారా నిష్పాక్షిక నిర్ధారణకు రావడమే. అది కచ్చితంగా సంబంధిత సమాచారం, పరిస్థితుల ఆధారంగా నిజాయితీగల, సహేతుక వ్యక్తి నిర్ధారణగా ఉండాలి.

ప్రశ్న 7.'తనిఖీ లేదా శోధన, స్వాధీనం' కోసం అనుమతి జారీకి ముందు 'నమ్మదిగిన కారణాలను' తప్పనిసరిగా సంబంధిత అధికారి లిఖితపూర్వకంగా నమోదు చేయాలా?

జవాబు: శోధనకు అనుమతి జారీచేసేముందు సదరు అధికారి తన నమ్మకానికి మూలమైన కారణాలను ప్రకటించాల్సిన అవసరం లేదు. అయితే, ఏ ఆధారాలు, సమాచారంవల్ల తనకు ఆ నమ్మకం ఏర్పడిందో దానిగురించి వెల్లడించాలి. ప్రతి

కేసులోనూ నమ్మదగిన కారణాల నమోదు తప్పనిసరి కాదు. కానీ, శోధనాధికార పత్రం (search warrant) జారీకి ముందు ఆధారాలు/సమాచారం వగైరాలను నమోదు చేయడం మంచిది.

ప్రశ్న 8. 'శోధనాధికార పత్రం' అంటే ఏమిటి.. అందులో ఏయే అంశాలుంటాయి?

జవాబు: శోధన నిర్వహణకు ఇచ్చే లిఖితపూర్వక అనుమతినే సాధారణంగా శోధనాధికార పత్రం అంటారు. సంయుక్త కమిషనర్ లేదా అంతకన్నా ఉన్నతాధికారి దీన్ని జారీచేయగల సముచిత అధికారులు. శోధనకు దారితీసిన సహేతుక నమ్మకం ఉన్నట్లు సదరు పత్రం సూచించాలి. శోధనాధికార పత్రంలో దిగువ పేర్కొన్న వివరాలు తప్పక ఉండాలి:-

i) సంబంధిత చట్ట నిబంధనల ఉల్లంఘున స్వభావం;

ii) శోధించాల్సిన ప్రదేశం;

iii) శోధనకు అనుమతి పొందిన వ్యక్తి పేరు, హోదా;

iv) శోధనాధికార పత్రం జారీచేసిన అధికారి పేరు, హోదా, గుండ్రని అధికార ముద్ర (round seal);

v) జారీచేసిన ప్రదేశం, తేదీ;

vi) శోధనాధికార పత్రం వరుస సంఖ్య;

vii) చెల్లుబాటు కాలం... (ఒకరోజు, రెండు రోజులు వగైరా వివరం)

ప్రశ్న 9: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్ట నిబంధనల కింద వస్తువుల జప్తు పరిస్థితి ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 130 ప్రకారం ఒక వ్యక్తి కిందివిధంగా చేసినప్పుడు వస్తువుల జప్తు పరిస్థితి ఏర్పడుతుంది:-

i) ఈ చట్టంలోని నియమాలు లేదా నిబంధనలకు విరుద్ధంగా పన్ను ఎగవేతకు దారితీసే విధంగా ఏవైనా వస్తువుల సరఫరా లేదా స్వీకరణకు పాల్పడినప్పుడు;

ii) ఈ చట్టం కింద పన్ను విధించదగిన ఏవైనా వస్తువులను లెక్కల్లో చూపనప్పుడు;

iii) నమోదుకు దరఖాస్తు చేసుకోకుండానే ఈ చట్టం కింద పన్ను విధించదగిన వస్తువులను సరఫరా చేసినప్పుడు;

iv) పన్ను ఎగవేసే ఉద్దేశంతో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాలు, వాటిలోని నిబంధనలకు విరుద్ధంగా ఏవైనా చర్యలకు పాల్పడినప్పుడు.

ప్రశ్న 10: ప్రామాణిక శోధన సందర్భంగా సంబంధిత అధికారి ఏయే అధికారాలను వినియోగించుకోవచ్చు?

జవాబు: నిర్దేశిత ప్రాంగణంలో శోధనతోపాటు అక్కడి వస్తువులు (జప్తు చేయదగినవి), పత్రాలు, పుస్తకాలు, పదార్థాలను (సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద విచారణకు వచ్చేవి) స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం శోధనాధికారికి ఉంది. శోధనకు అనుమతించిన ప్రదేశంలో ప్రవేశానికి ప్రతిఘటన ఎదురైనప్పుడు తలుపులు బద్దలు కొట్టే అధికారం ఉంది. అలాగే శోధన సమయంలో ఏవైనా వస్తువులు, ఖాతా-రికార్డు పుస్తకాలు లేదా పత్రాలు దాచినట్లు కనిపించే అలమరలు లేదా పెట్టెల తనిఖీకి తిరస్కరించినప్పుడు వాటిని బద్దలు కొట్టే అధికారం కూడా ఉంది. ఒకవేళ ప్రాంగణంలోకి ప్రవేశాన్నే నిరాకరిస్తే దాన్ని సీల్ చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 11: శోధన నిర్వహణ ప్రక్రియ ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 67 (10) నిర్దేశిస్తున్న ప్రకారం నేరశిక్షా స్మృతి (Cr.P.C)-1973 నిబంధనలకు అనుగుణంగా శోధన నిర్వహించాలి. శోధన నిర్వహణ ప్రక్రియను Cr.P.Cలో సెక్షన్ 100 వివరిస్తుంది.

ప్రశ్న 12: శోధన కార్యకలాపాల్లో ప్రాథమికంగా పాటించాల్సిన అంశాలేమిటి?

జవాబు: శోధన సందర్భంగా కింది సూత్రావళిని తప్పక పాటించాలి:-

- సముచిత అధికారి జారీచేసిన ప్రామాణిక శోధనాధికార పత్రం లేకుండా ఏ ప్రాంగణాన్నీ శోధించరాదు.
- నివాసాల్లో శోధన సందర్భంగా సదరు బృందంలో ఒక మహిళా అధికారి తప్పనిసరిగా ఉండాలి.
- శోధన ప్రారంభానికి ముందు ప్రాంగణ బాధ్యునికి తమ గుర్తింపు కార్డులను చూపడంద్వారా తామెవరో అధికారులు తప్పక తెలియజేయాలి.
- శోధన ప్రారంభానికి ముందు శోధనాధికారపత్రాన్ని ప్రాంగణ బాధ్యునికి చూపడంద్వారా దాన్ని అమలు చేయాలి. సదరు పత్రాన్ని చూసినందుకు రుజువుగా దానిపై ఆ వ్యక్తి సంతకం తీసుకోవాలి. అలాగే కనీసం ఇద్దరు సాక్షులతోనూ సంతకాలు చేయించాలి.
- స్థానిక నివాసులైన కనీసం ఇద్దరు స్వతంత్ర సాక్షుల సమక్షంలో శోధన నిర్వహించాలి. అటువంటి వ్యక్తులు అందుబాటులో లేకపోయినా/ఉండి కూడా అంగీకరించకపోయినా ఇతర ప్రాంతానికి చెందిన నివాసులను సాక్షులుగా ఉండాలని కోరవచ్చు. దీనికిముందే శోధన లక్ష్యాన్ని వారికి తప్పక వివరించాలి.

- శోధన ప్రక్రియ ప్రారంభానికి ముందు అధికారుల బృందంతోపాటు వారివెంట ఉన్న సాక్షులు కూడా సదరు ప్రాంగణ బాధ్యుడు తమను తనిఖీ చేసుకునే వీలు కల్పించాలి. అలాగే శోధన పూర్తయ్యాక కూడా మరోసారి తమను తనిఖీ చేయాల్సిందిగా ప్రాంగణ బాధ్యుడిని తప్పక కోరాలి.
- శోధన ప్రక్రియ ముగియగానే పంచనామా/మహజరును అక్కడికక్కడే తయారుచేయడం తప్పనిసరి. స్వాధీనం/అదుపులోకి తీసుకున్న అన్ని వస్తువులు, పత్రాల జాబితా రూపొందించి పంచనామా/మహజరుతో జతపరచాలి. పంచనామా/మహజరుతోపాటు స్వాధీనం/అదుపులోని వస్తువులు/పత్రాల జాబితాపై సాక్షులు, ప్రాంగణ యజమాని/బాధ్యులతో తప్పక సంతకాలు చేయించాలి. అటుపైన శోధనానుమతి ఇచ్చిన అధికారి/అధికారులు కూడా వాటిపై సంతకం చేయాలి.
- శోధన ముగిశాక దాని ఫలితాలపై నివేదికతోపాటు తాము అమలు చేసిన శోధనాధికారపత్రాన్ని అధికారుల బృందం యథాతథంగా దాన్ని జారీచేసిన అధికారికి తిరిగి సమర్పించాలి. శోధనలో పాల్గొన్న అధికారుల పేర్లను ఆ పత్రం వెనుక రాయవచ్చు.
- శోధనాధికార పత్రం జారీచేసే అధికారి వాటికి సంబంధించి జారీ/వాపసు పత్రాల వివరాలతో నమోదు పుస్తకాన్ని తప్పక నిర్వహించాలి. అలాగే అమలుచేసిన శోధనాధికార పత్రాలను నమోదుచేసి, భద్రపరచాలి.
- శోధనను నిర్ధారిస్తూ పంచనామా/మహజరు నకలును దాని అనుబంధంసహా ప్రాంగణ యజమాని/బాధ్యులకు అందజేసి, ఆ మేరకు రసీదు పొందాలి.

ప్రశ్న 13: ఇతరత్రా పరిస్థితులలో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారి వ్యాపార ప్రాంగణంలో ప్రవేశించవచ్చా?

జవాబు: ప్రవేశించవచ్చు. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 65కు అనుగుణంగానూ ప్రవేశం పొందవచ్చు. ఈ నిబంధన కింద సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ లేదా కంప్ట్రోలర్ అండ్ ఆడిటర్ జనరల్ (C&AG) తనిఖీ బృందానికి... లేదా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 66 కింద నియమితుడైన కాస్ట్ అకౌంటెంట్ లేదా చార్టర్డ్ అకౌంటెంట్‌లకు ఏ వ్యాపార ప్రాంగణంలోనికైనా అనుమతి ఉంటుంది. రాబడి ప్రయోజన రక్షణార్థం శోధనాధికార పత్రం జారీతో నిమిత్తం లేకుండా ఆడిట్, పరిశీలన, నిర్ధారణ, తనిఖీల నిర్వహణకు వీలు కల్పిస్తుంది. అయితే, ఇందుకు సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అదనపు/సంయుక్త కమిషనర్ స్థాయిగల అధికారి లిఖితపూర్వక అనుమతిని జారీచేయాల్సి ఉంటుంది. పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి తన ప్రధాన లేదా అదనపు వ్యాపార ప్రదేశంగా నమోదు చేయని వ్యాపార ప్రాంగణంలో ఆడిట్ లేదా ఖాతాల నిర్ధారణ చేయవలసిన ఖాతా పుస్తకాలు, పత్రాలు, కంప్యూటర్లు వంటివి కలిగి ఉంటే అక్కడ ప్రవేశించేందుకు ఈ నిబంధన వెసులుబాటు కల్పిస్తుంది.

ప్రశ్న 14: 'స్వాధీనం' (Seizure) అనే పదానికి అర్థమేమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలో 'స్వాధీనం' అనే పదాన్ని ఇతమిత్థంగా నిర్వచించలేదు. 'లా లెక్సికాన్ నిఘంటువు' నిర్వచనం ప్రకారం 'స్వాధీనం' అంటే... ఎవరైనా వ్యక్తికి చెందిన సొత్తును ఒక అధికారి చట్టబద్ధ ప్రక్రియద్వారా తన అదుపులోకి తీసుకోవడమే. సాధారణంగా యజమాని లేదా సంరక్షకుడుగా వ్యవహరించే వ్యక్తులు సదరు ఆస్తిని వదిలిపెట్టడానికి నిరాకరించే పక్షంలో వారి

అభీష్టానికి విరుద్ధంగా బలప్రయోగంతో దాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడంగా దీన్ని అర్థం చేసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 15: వస్తువులు, రవాణా సాధనాలను అదుపులోకి తీసుకునే అధికారమేదైనా జీఎస్టీ చట్టాలకు ఉందా?

జవాబు: ఉంది... సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 129 కింద ఒక అధికారికి రవాణా సాధనాలు (లారీ లేదా మరేదైనా వాహనం)సహా వాటిలో తరలిస్తున్న వస్తువులు/సరుకులను స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం ఉంది. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రవాణా లేదా మార్గమధ్యంలో నిల్వ చేసిన అటువంటి వస్తువులను ఇలా స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా ఖాతాల్లో చూపకుండా దాచిన లేదా నిల్వచేసిన వస్తువులను కూడా స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. వాటిపై వర్తించే పన్ను చెల్లింపు లేదా అందుకు సమానమైన మొత్తానికి హామీని సమర్పించిన తర్వాత అటువంటి వస్తువులు, వాహనాలను విడుదల చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 16. వస్తువులు, రవాణా సాధనాలను అదుపులోకి తీసుకునే అధికారమేదైనా ఎంజీఎల్‌కు ఉందా?

జవాబు: ఉంది. జీఎస్టీ నమూనా చట్టం సెక్షన్ 69 కింద ఒక అధికారికి రవాణా సాధనాలు (లారీ లేదా మరేదైనా వాహనం)సహా వాటిలో తరలిస్తున్న వస్తువులు/సరుకులను స్వాధీనం చేసుకునే అధికారం ఉంది. ఎంజీఎల్ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రవాణా లేదా మార్గమధ్యంలో నిల్వ చేసిన అటువంటి వస్తువులను ఇలా స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. అదేవిధంగా ఖాతాల్లో చూపకుండా దాచిన లేదా నిల్వచేసిన వస్తువులను కూడా స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. వాటిపై

వర్తించే పన్ను చెల్లింపు లేదా అందుకు సమానమైన మొత్తానికి హామీని సమర్పించిన తర్వాత అటువంటి వస్తువులు, వాహనాలను విడుదల చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 17: 'శోధన లేదా స్వాధీనం'పై జీఎస్టీ చట్టాల్లో కల్పించిన రక్షణలేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 67 కింద శోధన, స్వాధీనాలకు సంబంధించిన రక్షణలేమిటంటే:-

i) స్వాధీన వస్తువులు లేదా పత్రాలను వాటి పరిశీలనకు అవసరమైనదానికన్నా ఎక్కువ కాలం అదుపులో ఉంచుకోరాదు;

ii) ఏ వ్యక్తినుంచి పత్రాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారో ఆ వ్యక్తి వాటి ఫొటో నకళ్లను తీసుకోవచ్చు;

iii) వస్తువుల స్వాధీనం తర్వాత ఆరు నెలల్లోగా సంబంధిత వ్యక్తికి నోటీసు జారీచేయని పక్షంలో ఆ వస్తువులను వాపసు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ 6 నెలల వ్యవధిని సమర్థనీయ కారణాలుంటే గరిష్ఠంగా మరో 6 నెలలదాకా పొడిగించవచ్చు;

iv) స్వాధీనం చేసుకున్న వస్తువుల జాబితాను సదరు స్వాధీనాధికారి రూపొందించాలి;

v) సీజీఎస్టీ నిబంధనల కింద నిర్దేశించే నిర్దిష్ట వర్గాల వస్తువులలో (త్వరగా పాడయ్యేవి, ప్రమాదకరమైనవి) ఉంటే స్వాధీనం చేసుకున్న తక్షణం వాటి వ్యవహారాన్ని పరిష్కరించాల్సి ఉంటుంది;

vi) Cr.P.C-1973లో శోధన, స్వాధీనాలకు సంబంధించిన నిబంధనలను వర్తింపజేయాలి. అయితే, Cr.P.Cలోని సెక్షన్ 165కిందగల ఉప సెక్షన్ (5)కు సంబంధించి ఓ ముఖ్యమైన సవరణ ఏమిటంటే... శోధనలో భాగంగా

తయారుచేసిన రికార్డు నకళ్లను నేర విచారణ సాధికారతగల సమీపంలోని మేజిస్ట్రేట్‌కు పంపటానికి బదులుగా వాటిని సీజీఎస్టీ ముఖ్య కమిషనర్/కమిషనర్‌తోపాటు ఎస్జీఎస్టీ కమిషనర్‌కు పంపాలి.

ప్రశ్న 18. 'శోధన లేదా స్వాధీనం'లకు సంబంధించి ఎంజీఎల్‌లో కల్పించిన రక్షణలేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ నమూనా చట్టంలోని సెక్షన్ 60 కింద శోధన, స్వాధీనాలకు సంబంధించి కొన్ని రక్షణలున్నాయి. అవేమిటంటే:-

vii) స్వాధీన వస్తువులు లేదా పత్రాలను వాటి తనిఖీకి అవసరమైనదానికన్నా ఎక్కువ కాలం అదుపులో ఉంచుకోరాదు;

viii) ఏ వ్యక్తినుంచి పత్రాలను స్వాధీనం చేసుకున్నారో వారు వాటి ఫొటో నకళ్లు తీసుకోవచ్చు;

ix) వస్తువుల స్వాధీనం తర్వాత 60 రోజుల్లోగా సంబంధిత వ్యక్తికి నోటీసు జారీచేయని పక్షంలో ఆ వస్తువులను వాపసు చేయాల్సి ఉంటుంది. ఈ 60 రోజుల వ్యవధిని సమర్థనీయ కారణాలుంటే గరిష్ఠంగా 6 నెలల వరకు పొడిగించవచ్చు;

x) స్వాధీనం చేసుకున్న వస్తువుల జాబితాను సదరు స్వాధీనాధికారి రూపొందించాలి;

xi) ఎంజీఎల్‌లోని నిబంధనల కింద నిర్దేశించే నిర్దిష్ట వర్గాల వస్తువులలో (త్వరగా పాడయ్యేవి, ప్రమాదకరమైనవి) ఉంటే స్వాధీనం చేసుకున్న తక్షణం వాటి వ్యవహారాన్ని పరిష్కరించాల్సి ఉంటుంది;

xii) Cr.P.C-1973లో శోధన, స్వాధీనాలకు సంబంధించిన నిబంధనలను వర్తింపజేయాలి. అయితే, Cr.P.Cలోని సెక్షన్ 165కిందగల ఉప సెక్షన్ (5)కు సంబంధించి ఓ ముఖ్యమైన సవరణ ఏమిటంటే... శోధనలో భాగంగా తయారుచేసిన రికార్డు నకళ్లను నేర విచారణ సాధికారతగల సమీపంలోని మేజిస్ట్రేట్‌కు పంపటానికి బదులుగా వాటిని సీజీఎస్టీ ముఖ్య కమిషనర్/ కమిషనర్‌తోపాటు ఎస్జీఎస్టీ కమిషనర్‌కు పంపాలి.

ప్రశ్న 18: పన్ను విధించదగిన వస్తువుల రవాణా సందర్భంగా ప్రత్యేక పత్రాలేవైనా రవాణాదారు తనవద్ద ఉంచుకోవాలా?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 68 కింద రవాణా వాహన బాధ్యుడు అప్పగించాల్సిన వస్తువుల (consignment) విలువ నిర్దిష్ట మొత్తంకన్నా ఎక్కువైతే వాటికి సంబంధించి నిర్దేశిత పత్రాన్ని తనవద్ద ఉంచుకోవాల్సి రావచ్చు.

ప్రశ్న 19: 'నిర్బంధం' (Arrest) అనే పదానికి అర్థమేమిటి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలో 'నిర్బంధం' అనే పదాన్ని నిర్వచించలేదు. అయితే, న్యాయస్థానాల తీర్పుల మేరకు... 'ఏదైనా చట్టబద్ధ సంస్థ లేదా ఆజ్ఞానుసారం ఒక వ్యక్తిని అదుపులోకి తీసుకోవడం'గా పరిగణించవచ్చు. మరో మాటలో చెబితే... అధికారంద్వారా లేదా చట్టబద్ధ అనుమతి పత్రం లేకుండానైనా ఒక వ్యక్తిని అదుపులోకి తీసుకుని, స్వేచ్ఛను అరికట్టడాన్ని 'నిర్బంధం'గా చెప్పవచ్చు.

ప్రశ్న 20: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద ఎవరినైనా 'నిర్బంధం'లోకి తీసుకునే అనుమతిని సముచిత అధికారి ఏ సందర్భాల్లో ఇవ్వగలరు?

జవాబు: ఎవరైనా వ్యక్తి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాల్లోని సెక్షన్ 132 (1) (ఎ), (బి), (సి), (డి) లేదా 132(2) నిబంధన కింద నిర్దిష్ట శిక్షార్హ నేరం చేసినట్లు నమ్మదగిన కారణాలున్న పక్షంలో అతడి నిర్బంధం కోసం సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ కమిషనర్ తమ కింది సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారికి అనుమతి ఇవ్వవచ్చు. ఒక వ్యక్తి పన్ను ఎగవేత మొత్తం రూ.2 కోట్లకన్నా ఎక్కువగా ఉన్నప్పుడు లేదా ఏదైనా నేరంపై సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద దోషిగా తేలితేనే నిర్బంధించడం సాధ్యమని దీని అర్థం.

ప్రశ్న 21: నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద కల్పించిన రక్షణలు ఏమిటి?

జవాబు: నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి సెక్షన్ 69 కింద నిర్దేశిత రక్షణలేమిటంటే:-

i) విచారణార్హమైన నేరానికి పాల్పడినందుకు నిర్బంధితుడైతే అతని నిర్బంధానికిగల కారణాలేమిటో లిఖిత పూర్వకంగా తెలియజేయాలి. అలాగే నిర్బంధించిన 24 గంటల్లోగా కోర్టులో హాజరుపరచాలి;

ii) విచారణార్హం కాని, బెయిలు ఇవ్వదగిన నేరానికి నిర్బంధితుడైతే సీజీఎస్టీ/ఎస్ఎస్టీ ఉప/సహాయ కమిషనర్ అతడిని విడుదల చేయవచ్చు. ఈ సందర్భంగా Cr.P.C-1973లోని సెక్షన్ 436 కింద ఒక పోలీసు స్టేషన్ ఇన్‌చార్జ్ అధికారి అనుసరించాల్సిన నిబంధనలనే పాటించాలి.

iii) అన్నిరకాల నిర్బంధాలకూ సంబంధించి Cr.P.C-1973ను తప్పక అనుసరించాలి.

ప్రశ్న 22. నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి ఎంజీఎల్ కింద కల్పించిన రక్షణలు ఏమిటి?

జవాబు: నిర్బంధంలో ఉన్న వ్యక్తికి సెక్షన్ 62 కింద నిర్దేశిత రక్షణలున్నాయి. అవేమిటంటే:

iv) విచారణార్హమైన నేరానికి పాల్పడినందుకు నిర్బంధితుడైతే అతని నిర్బంధానికిగల కారణాలేమిటో లిఖితపూర్వకంగా తెలియజేయాలి. అలాగే నిర్బంధించిన 24 గంటల్లోగా కోర్టులో హాజరుపరచాలి;

v) విచారణార్హం కాని, బెయిలు ఇవ్వదగిన నేరానికి నిర్బంధితుడైతే సీజీఎస్టీ/ఎఎస్ఎస్టీ ఉప/సహాయ కమిషనర్ అతడిని విడుదల చేయ వచ్చు. ఈ సందర్భంగా Cr.P.C-1973లోని సెక్షన్ 436 కింద ఒక పోలీసు స్టేషన్ ఇన్‌చార్జ్ అధికారి అనుసరించాల్సిన నిబంధనలనే పాటించాలి.

vi) నిర్బంధానికి సంబంధించి Cr.P.C-1973ను తప్పక అనుసరించాలి.

ప్రశ్న 23. నిర్బంధానికి ముందు తీసుకోవాల్సిన జాగ్రత్తలేమిటి?

జవాబు: నిర్బంధానికి సంబంధించి Cr.P.C-1973 (2 of 1974)లోని నిబంధన లతోపాటు ఆ తదుపరి ప్రక్రియకు తప్పక కట్టుబడాలి. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ క్షేత్రస్థాయి అధికారులందరూ Cr.P.C-1973 నిబంధనలను పూర్తిగా తెలుసుకుని ఉండాలి. వీటిలో సెక్షన్ 57 కింద కీలకమైన నిబంధన ఒకటి ఉంది. నిర్బంధానుమతి పత్రం (Warrant) లేకుండా నిర్బంధించిన వ్యక్తిని కేసు పరిస్థితులు నిర్దేశించే సహేతుక కాలానికి మించి అదుపులో ఉంచుకోరాదు. అంటే ఈ వ్యవధి (నిర్బంధించిన ప్ర దేశం నుంచి కోర్టులో హాజరుపరచేందుకు పట్టే ప్రయాణ కాలంసహా) 24 గంటలు మించరాదు. వారంట్ లేకుండా అరెస్టు చేసిన అధికారి సదరు నిర్బంధితుడిని Cr.P.C సెక్షన్ 56 నిర్దేశిస్తున్న ఈ వ్యవధిలోగా సంబంధిత అధికార పరిధిగల మేజిస్ట్రేట్ ఎదుట హాజరు పరచాలి. డి.కె.బసు-పశ్చిమబెంగాల్ ప్రభుత్వం మధ్య

1997 నాటి (1) SCC 416 కేసులో గౌరవనీయ సుప్రీంకోర్టు చరిత్రాత్మక తీర్పు ఇస్తూ అరెస్టుల సమయంలో అనుసరించాల్సిన నిర్దిష్ట మార్గదర్శకాలను జారీచేసింది. ఇవి పోలీసులను ఉద్దేశించి జారీచేసినవే అయినా అరెస్టు అధికారంగల అన్ని శాఖలూ వీటిని పాటించాల్సి ఉంది. అవేమిటంటే:-

i) నిర్బంధంతోపాటు నిర్బంధితులను ప్రశ్నించే (interrogation) బాధ్యతలుగల పోలీసు సిబ్బంది తమతమ పేర్లు, హోదాలతో కూడిన కచ్చితమైన గుర్తింపు స్పష్టంగా కనిపించేలా చొక్కాలపై ప్రదర్శించాలి. ఆ బాధ్యతలలోగల పోలీసు బృందంలోని అందరి వివరాలనూ రిజిస్టర్‌లో నమోదు చేయాలి.

ii) అరెస్టు చేసే సమయంలో సదరు పోలీసు అధికారి 'నిర్బంధం మహజరు' తయారుచేసి అరెస్టు తేదీ, సమయం నమోదుతోపాటు కనీసం ఒక సాక్షితో దానిపై సంతకం చేయించాలి. సాక్షి సంతకం చేసేవారు నిర్బంధితుడి కుటుంబసభ్యుడు లేదా గౌరవనీయుడైన ఆ ప్రాంత నివాసి అయి ఉండవచ్చు. అంతేగాక దానిపై నిర్బంధితుడు ధ్రువీకరణ సంతకం చేయాలి అరెస్టయిన లేదా అదుపులోకి తీసుకోబడిన వ్యక్తిని పోలీసు స్టేషన్ లేదా ప్రశ్నించే కేంద్రం లేదా స్టేషన్ నిర్బంధపు గది (లాకప్)లో బంధించే పక్షంలో అరెస్టు సమాచారంసహా ఎక్కడుంచిందీ వీలైనంత త్వరగా కనీసం ఒక్క వ్యక్తికైనా ఎరుకపరచాలి. ఆ ఒక్క వ్యక్తి నిర్బంధం మహజరులో సాక్షి సంతకం చేసిన స్నేహితుడు లేదా బంధువు లేదా పరిచయస్థుడు లేదా శ్రేయోభిలాషి కానిపక్షంలో అలాంటివాడై ఉండాలి.

iv) నిర్బంధితుడి తదుపరి స్నేహితుడు, బంధువు.. ఆ జిల్లా లేదా పట్టణం వెలుపల నివసిస్తున్నట్లయితే అరెస్టు చేసిన 8 నుంచి 12 గంటల్లోగా సదరు సమయం, ప్రాంతం, నిర్బంధించే ప్రదేశం గురించి పోలీసులు తప్పనిసరిగా వారితోపాటు సంబంధిత పోలీసు స్టేషనుకు జిల్లా న్యాయసహాయ సంస్థద్వారా టెలిగ్రాఫిక్ పద్ధతిలో సమాచారం అందించాలి

v) నిర్బంధించే ప్రదేశంలోని దినచర్య పుస్తకంలో సదరు వ్యక్తి అరెస్టు వివరాలతోపాటు ఆ సమాచారం తెలియపరచిన అతడి తదుపరి స్నేహితుడుసహా ఏయే పోలీసు అధికారుల అదుపులో ఉన్నదీ తెలిపేలా వారి పేర్లు, ఇతర వివరాలు కూడా నమోదు చేయాలి.

vi) అరెస్టు సమయంలో నిర్బంధితులను తప్పక, లేదా వారి విజ్ఞప్తి మేరకు కూడా పరీక్షించి అతని/ఆమె శరీరంపై చిన్నాపెద్ద గాయాలేవైనా కనిపిస్తే వాటిని అక్కడికక్కడే నమోదు చేయాలి. దీనిపై 'తనిఖీ మహజరు' తయారుచేసి నిర్బంధితులతోపాటు పోలీసు అధికారి కూడా సంతకం చేశాక, నకలును వారికి అందజేయాలి.

vii) అరెస్టు చేసిన అధికారులు అతడిని తమ అదుపులో ఉంచుకున్న పక్షంలో సుశిక్షితుడైన వైద్యుడితో ప్రతి 48 గంటలకొకసారి వైద్య పరీక్షలు చేయించాలి. సదరు వైద్యుడు సంబంధిత రాష్ట్ర లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంత ఆరోగ్య సేవల సంచాలకుడు నియమించిన ఆమోదిత వైద్యుల బృందంలోని వారై ఉండాలి. అంతేకాకుండా

సంచాలకుడు ఇలాంటి వైద్యుల బృందాన్ని తాలూకా, జిల్లాస్థాయిలో కూడా నియమించి జాబితాను రూపొందించాలి.

viii) నిర్బంధ మహజరుసహా పైన పేర్కొన్న అన్ని పత్రాల నకళ్లను మేజిస్ట్రేట్ రికార్డుల కోసం పంపాలి.

ix) ప్రశ్నించే సమయం మొత్తం కాకపోయినా ఎంతో కొంత సమయంపాటు నిర్బంధితుడు తన న్యాయవాదిని కలుసుకునేందుకు అనుమతించాలి

x) అన్ని రాష్ట్ర, జిల్లా కేంద్రాల్లో పోలీసు కంట్రోలు రూము ఉండాలి. అరెస్టు చేసే అధికారులు నిర్బంధితులకు సంబంధించిన అరెస్టు, నిర్బంధిత ప్రదేశాల సమాచారాన్ని 12 గంటల్లోగా అక్కడికి అందజేయాలి. సదరు సమాచారాన్ని కంట్రోలు రూములు ప్రస్ఫుటంగా కనిపించేలా నోటీసు బోర్డులో ప్రదర్శించాలి.

ప్రశ్న 24. అరెస్టుపై కేంద్ర ఎగుమతి-దిగుమతి సుంకాల బోర్డు (CBEC) అనుసరించే విస్తృత మార్గదర్శకాలేమిటి?

జవాబు: కేసుల స్వభావం, నేర తీవ్రత, ఎగవేసిన సుంకం లేదా తప్పుదోవన వినియోగించుకున్న పన్ను మినహాయింపు పరిమాణంతోపాటు ఆధారాల స్వభావం, సాక్ష్యాలు తారుమారుచేసే అవకాశాలు, సాక్షులను ప్రభావితం చేయడం, దర్యాప్తులో సహకారం వగైరాలన్నిటినీ ప్రతి కేసులోనూ దేనికదిగా పరిగణించి అరెస్టుపై నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అరెస్టు అధికారం ప్రయోగించే ముందు జాగ్రత్తగా పరిగణనలోకి తీసుకోవాల్సిన అంశాలివే:-

I. నేరంపై సముచిత దర్యాప్తు జరిగిందని నిర్ధారించుకోవాలి;

II. అటువంటి వ్యక్తి అదృశ్యం కాకుండా చూడాలి;

III. వస్తువుల వ్యవస్థీకృత దొంగరవాణా, గోప్యతద్వారా దిగుమతి సుంకం ఎగవేతతో ముడిపడిన కేసులు;

IV. దొంగపేర్లతో, ఉనికిలో లేని వ్యక్తులు/సంస్థల పేర్లతో ప్రచ్ఛన్న/బినామీ, ఎగుమతి/దిగుమతులకు పాల్పడే ఘరానా మోసగాళ్లు లేదా కీలక ఆపరేటర్లు వగైరా;

V. సుంకం ఎగవేత ఉద్దేశం ప్రస్ఫుటం కావడం, అపరాధచింతన/నేర మనస్తత్వం, స్పష్టంగా తెలిసే సందర్భాలు;

VI. సాక్ష్యాలను తారుమారు చేసే అవకాశాలను తప్పించడం;

VII. సాక్షులను బెదిరించడం లేదా ప్రభావితం చేయడం;

VIII. భారీస్థాయిలో సుంకం లేదా సేవాపన్ను... కనిష్ఠంగా కోటి రూపాయలకు మించి.. ఎగవేత

ప్రశ్న 25. కేసు పెట్టదగిన (cognizable) నేరమంటే ఏది?

జవాబు: కేసు పెట్టదగిన నేరమంటే సాధారణంగా తీవ్ర నేరాల విభాగంలోకి వచ్చేవన్న మాట. ఇటువంటి వాటిపై ఎవరైనా పోలీసు అధికారికి నిర్బంధ అనుమతి పత్రం లేకుండా అరెస్టు చేయగల, కోర్టు అనుమతితో నిమిత్తం లేకుండా దర్యాప్తు ప్రారంభించగల అధికారాలుంటాయి.

ప్రశ్న 26: సీజీఎస్టీ చట్టం కింద విచారణార్హమైన (cognizable), **విచారణార్హం కాని** (Non-cognizable) **నేరాలంటే ఏవి?**

జవాబు: సీజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 132 ప్రకారం... పన్ను విధించదగిన వస్తువులు, సేవలు లేదా రెండింటిమీదా ఎగవేసిన పన్నుమొత్తం లేదా తప్పుదోవలో వినియోగించుకున్న ఐటీసీ మొత్తం లేదా తప్పుదోవన పొందిన పన్ను వాపసు మొత్తం రూ.5 కోట్లకు మించితే అది విచారణార్హమైన, బెయిలుకు

వీల్లేని నేరంగా పరిగణించాలి. ఇలాంటివి మినహా ఇతరత్రా నేరాలు విచారణార్హం కానివి, బెయిలు ఇవ్వదగినవిగా పరిగణనలోకి వస్తాయి.

ప్రశ్న 27: సీజీఎస్టీ చట్టం కింద సముచిత అధికారి హాజరు ఉత్తర్వు (summons) ఎప్పుడు ఇవ్వగలరు?

జవాబు: ఏ వ్యక్తినైనా తన ఎదుట హాజరు కావాల్సిందిగా సమన్లు జారీచేసేందుకు సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధీకృత అధికారికి సదరు చట్టంలోని సెక్షన్ 70 అధికారమిచ్చింది. సాక్ష్యమివ్వడానికి లేదా ఏదైనా పత్రం, వస్తువు సమర్పణకు లేదా సదరు అధికారి నిర్వహించే విచారణకు హాజరు కావాలంటూ ఇలా సమన్లు ఇవ్వవచ్చు. పత్రాలు, ఇతర వస్తువులను కలిగి ఉన్న, నియంత్రిస్తున్న వ్యక్తి వాటిలో నిర్దేశిత పత్రాలను, వస్తువులను సమర్పించడానికి లేదా నిర్దేశిత అంశానికి సంబంధించిన అన్ని పత్రాలను, వస్తువులను సమర్పించేందుకూ సమన్లు జారీచేయవచ్చు.

ప్రశ్న 28. ఎంజీఎల్ కింద సముచిత అధికారి హాజరు ఉత్తర్వు (summons)లు ఎప్పుడు ఇవ్వగలరు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధీకృత అధికారి ఎవరైనా వ్యక్తిని తన ఎదుట హాజరు కావాల్సిందిగా సమన్లు జారీచేసేందుకు ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 63 అధికారమిస్తోంది. సాక్ష్యమివ్వడానికి లేదా ఏదైనా పత్రం, వస్తువు సమర్పణకు లేదా సదరు అధికారి నిర్వహించే విచారణకు హాజరు కావాలంటూ సమన్లు ఇవ్వవచ్చు. పత్రాలు, ఇతర వస్తువులను కలిగి ఉన్న, నియంత్రిస్తున్న వ్యక్తి వాటిలో నిర్దేశిత పత్రాలను, వస్తువులను సమర్పించడానికి లేదా నిర్దేశిత అంశానికి సంబంధించిన అన్ని పత్రాలను, వస్తువులను సమర్పించేందుకు సమన్లు జారీచేయవచ్చు.

ప్రశ్న 29: హాజరు ఉత్తర్వులు అందుకున్నా గైర్హాజరైతే పరిణామాలేమిటి?

జవాబు: సమన్లు జారీచేసిన అధికారి సమక్షంలో నడిచే ప్రక్రియను న్యాయ విచారణతో సమానంగా పరిగణించాల్సి ఉంటుంది. సమన్లలో పేర్కొన్న తేదీన సహేతుక కారణం లేకుండా గైర్హాజరైతే భారత శిక్షాస్మృతి (IPC) సెక్షన్ 174 కింద విచారణను ఎదుర్కొనాల్సి ఉంటుంది. సమన్ల స్వీకరణ నుంచి తప్పించుకునే ఉద్దేశంతో అదృశ్యమైతే సెక్షన్ 172 కింద విచారణను ఎదుర్కొనక తప్పదు. అలాగే కోరిన పత్రాలు, ఎలక్ట్రానిక్ రికార్డులు సమర్పించకపోతే సెక్షన్ 175 కింద, తప్పుడు సాక్ష్యమిస్తే సెక్షన్ 193 కింద విచారణను ఎదుర్కొనాల్సి ఉంటుంది. ఇవికాకుండా సమన్లు జారీచేసిన సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారి ఎదుట హాజరుకాకపోతే సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 122(3)(డి) కింద రూ.25 వేల జరిమానా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 30. హాజరు ఉత్తర్వులు అందుకున్నా గైర్హాజరైతే పరిణామాలేమిటి?

జవాబు: సమన్లు జారీచేసిన అధికారి సమక్షంలో నడిచే ప్రక్రియను న్యాయ విచారణ ప్రక్రియతో సమానంగా పరిగణించాల్సి ఉంటుంది. సమన్లలో పేర్కొన్న తేదీన సహేతుక కారణం లేకుండా గైర్హాజరైతే భారత శిక్షాస్మృతి (IPC) సెక్షన్ 174 కింద విచారణను ఎదుర్కొనాల్సి ఉంటుంది. సమన్ల స్వీకరణ నుంచి తప్పించుకునే ఉద్దేశంతో అదృశ్యమైతే సెక్షన్ 172 కింద విచారణను ఎదుర్కొనక తప్పదు. అలాగే కోరిన పత్రాలు, ఎలక్ట్రానిక్ రికార్డులు సమర్పించకపోతే సెక్షన్ 175 కింద, తప్పుడు సాక్ష్యమిస్తే సెక్షన్ 193 కింద విచారణను ఎదుర్కొనాల్సి ఉంటుంది. ఇవికాకుండా సమన్లు జారీచేసిన సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారి ఎదుట హాజరుకాకపోతే

ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 66 (3)(d) అదనంగా రూ.25వేల జరిమానా చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 31. హాజరు ఉత్తర్వుల జారీకి మార్గదర్శకాలేమిటి?

జవాబు: క్షేత్రస్థాయిలో సమన్ల నిబంధనల దుర్వినియోగాన్ని అరికట్టేందుకు కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖలోని రెవెన్యూ విభాగంలోగల సీబీఈసీ సమయానుకూలంగా మార్గదర్శకాలు జారీ చేస్తోంది. వీటిలో ముఖ్యమైన కొన్నిటిని దిగువన చూడవచ్చు:-

I. పన్ను చెల్లింపుదారులు సహకరించని సందర్భాల్లో చివరి మార్గంగా మాత్రమే సమన్లు జారీచేయాలి. అయితే, ఉన్నతస్థాయి పాలకవర్గంపై వీటి వినియోగానికి వీలులేదు.

II. సమన్లలో భాష కఠినంగా, న్యాయప్రక్రియానుసారంగా ఉండకూడదు. అలా ఉంటే వాటిని అందుకున్నవారు చిరాకు, మానసిక ఒత్తిడులకు లోనవుతారు.

III. పర్యవేక్షకులు (Superintendents) సమన్లు జారీచేసేట్లయితే అందుకు దారితీస్తున్న కారణాలేమిటో లిఖితపూర్వకంగా వివరించి, సహాయ కమిషనర్ స్థాయికి తగ్గని అధికారి నుంచి లిఖితపూర్వక ముందస్తు అనుమతి పొందాలి.

IV. నిర్వహణ పరమైన కారణాలవల్ల లిఖితపూర్వక ముందస్తు అనుమతి పొందడం సాధ్యంకాకపోతే మౌఖిక/ ఫోన్‌ద్వారా సదరు అధికారి నుంచి అనుమతి తీసుకోవచ్చు. అలాగే సదరు అనుమతిని లిఖితరూపంలోకి మార్చి అధికారికి తెలియజేయడంద్వారా సత్వర అనుమతి సాధించవచ్చు.

V. సమన్లు జారీచేసిన అన్ని కేసులలో వాటిని జారీచేసిన అధికారి ఒక నివేదిక లేదా విచారణ ప్రక్రియను క్లుప్తంగా కేసు ఫైలులో నమోదుచేసి, సమన్ల జారీకి అనుమతించిన ఉన్నతాధికారికి సమర్పించాలి.

VI. ఒక పెద్ద కంపెనీ లేదా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలకు చెందిన సీఈవో, సీఎఫ్‌వో, జనరల్ మేనేజర్ వంటి ఉన్నతస్థాయి పాలకవర్గ అధికారులకు ప్రాథమిక స్థాయిలో సాధారణంగా సమన్లు జారీచేయకూడదు. దర్యాప్తు సందర్భంగా నిర్ణయం తీసుకోవడంలో వారి పాత్రవల్ల రాబడికి నష్టం వాటల్లినట్లు సూచనప్రాయ ఆధారాలు లభించినప్పుడు మాత్రమే వారికి సమన్లు జారీచేయవచ్చు.

ప్రశ్న 32: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారులకు సహాయపడేందుకు ఏ స్థాయి అధికారులు అవసరమౌతారు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 72 కింద సదరు చట్టం అమలులో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారులకు సహాయపడేందుకు దిగువ పేర్కొన్న స్థాయులలోని అధికారులకు సాధికారత కల్పించారు. ఈ మేరకు పేర్కొన్న కేటగిరీలు ఇలా ఉన్నాయి:-

I. పోలీస్;

II. రైల్వేలు;

III. కస్టమ్స్;

IV. కేంద్ర/రాష్ట్ర/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలోని జీఎస్టీ వసూళ్ల అధికారులు;

V. కేంద్ర/రాష్ట్ర/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలలోని భూమి శిస్తు వసూళ్ల అధికారులు;

VI. అందరు గ్రామధికారులు;

VII. కేంద్ర/రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు ప్రకటించిన ఇతర కేటగిరీల అధికారులు.

ప్రశ్న 33. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారులకు సహాయపడేందుకు ఏ స్థాయి అధికారులు అవసరమౌతారు?

జవాబు: ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 65 కింద సదరు చట్టం అమలులో సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ అధికారులకు సహాయపడేందుకు దిగువ పేర్కొన్న స్థాయులలోని అధికారులకు సాధికారత కల్పించారు. ఈ మేరకు ఎంజీఎల్‌లో నిర్దేశించిన కేటగిరీలు ఇలా ఉన్నాయి:-

VIII. పోలీస్;

IX. కస్టమ్స్;

X. కేంద్ర/రాష్ట్రాలలో జీఎస్టీ వసూళ్ల అధికారులు;

XI. కేంద్ర/రాష్ట్రాలలో భూమి శిస్తు వసూళ్ల అధికారులు;

XII. అందరు గ్రామధికారులు;

XIII. కేంద్ర/రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు గుర్తించిన ఇతర కేటగిరీల అధికారులు.

నేరాలు, జరిమానాలు, విచారణ, నివృత్తి

19. నేరాలు, జరిమానాలు, విచారణ, నివృత్తి

ప్రశ్న 1: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద ప్రకటించిన జాబితాలోని నేరాలేమిటి?

జవాబు: నేరాలు, జరిమానాల గురించి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని 16వ (XVI) అధ్యాయం క్రోడీకరిస్తుంది. ఇందులో సెక్షన్ 122 కింద 21 నేరాల జాబితాతోపాటు నివృత్తికి అర్హతలేని పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి దాన్ని పొందడం కోసం చెల్లించాల్సిన జరిమానా గురించి సెక్షన్ 10 సూచిస్తుంది. నేరాల జాబితా కిందివిధంగా ఉంది:-

1) బిల్లు లేకుండా లేదా తప్పుడు/అసమగ్ర బిల్లుతో వస్తు సరఫరా;
2) సరఫరా చేయకుండానే బిల్లు జారీ;
3) వసూలు చేసిన పన్నును మూడు నెలలు దాటినా జమ చేయకపోవడం;
4) వసూలు చేసిన పన్నును మూడు నెలలు దాటినా చెల్లించకుండా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం ఉల్లంఘన;
5) సెక్షన్ 51 కింద మూలం నుంచి పన్ను కోతను అమలు చేయకపోవడం లేదా కోత మొత్తం తగ్గించడం లేదా మూలంలో కోతపెట్టిన సొమ్మును జమ చేయకపోవడం;
6) సెక్షన్ 52 కింద మూలం వద్ద పన్ను వసూలు చేయకపోవడం, వసూలు మొత్తాన్ని తగ్గించడం లేదా వసూలు చేసిన పన్ను మొత్తాన్ని చెల్లించకపోవడం;
7) వస్తువులు, సేవల వాస్తవ రసీదులు లేకుండానే ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC) లబ్ధి పొందడం లేదా వాడుకోవడం;
8) మోసపూరిత పద్ధతులలో పన్ను వాపసు పొందడం;

9) సెక్షన్ 20కి విరుద్ధంగా ఐటీసీ సేవా పంపిణీదారు స్వయంగా సదరు లబ్ధి పొందడం/ఐటీసీని పంపిణీ చేయడం;

10) పన్ను ఎగవేత ఉద్దేశంతో తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం, ఆర్థిక వ్యవహారాల రికార్డులలో అవాస్తవాల నమోదు లేదా తప్పుడు ఖాతాలు/పత్రాల సమర్పణ;

11) పన్ను చెల్లించాల్సిన బాధ్యత ఉన్నా నమోదులో వైఫల్యం;

12) నమోదుకు ఇవ్వాల్సిన తప్పనిసరి వివరాల్లో దరఖాస్తు చేసే సమయంలోనే కాకుండా ఆ తర్వాత కూడా అవాస్తవ సమాచారం ఇవ్వడం;

13) అధికారి విధులకు ఆటంకం కలిగించడం లేదా పూర్తిగా అడ్డుకోవడం;

14) నిర్దేశిత పత్రాలు లేకుండా వస్తువుల రవాణా;

15) పన్ను ఎగవేతకు దారితీసే విధంగా వార్షిక వ్యాపార పరిమాణంపై గోప్యత;

16) చట్టం పేర్కొంటున్న పద్ధతిలో ఖాతాలు/పత్రాలు నిర్వహించడంలో వైఫల్యం లేదా చట్టం నిర్దేశిస్తున్న మేరకు నిర్ణీత కాలంపాటు వాటిని భద్రపరచకపోవడం;

17) ఏదైనా విచారణ సందర్భంలో చట్టం/నిబంధనలకు అనుగుణంగా అధికారి కోరిన సమాచారం/పత్రాలు సమర్పించకపోవడం లేదా తప్పుడు సమాచారం/పత్రాలు అందజేయడం;

18) జప్తు చేయదగిన వస్తువుల సరఫరా/రవాణా/నిల్వ చేయడం;

19) మరొక వ్యక్తికి చెందిన 'వస్తుసేవల పన్ను చెల్లింపుదారు గుర్తింపు సంఖ్య' (GSTIN)ను ఉపయోగించి బిల్లు లేదా పత్రం జారీచేయడం;

20) భౌతిక సాక్ష్యాలను తారుమారు/నాశనం చేయడం;

21) చట్టం కింద అదుపు/స్వాధీనం/అనుసంధానంలోని వస్తువులను అమ్మివేయడం/తారుమారు చేయడం.

ప్రశ్న 2: 'జరిమానా' (penalty) అనే పదానికి అర్థమేమిటి?

జవాబు: 'జరిమానా' గురించి సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం నిర్వచించలేదు. కానీ, న్యాయస్థానాల తీర్పులు, న్యాయశాస్త్ర మీమాంస దీని స్వభావాన్ని ఇలా సూచిస్తున్నాయి:-

- ఏదైనా నేరం చేసినందుకు చట్టం విధించే తాత్కాలిక శిక్ష లేదా శిక్షకింద చెల్లించాల్సిన నగదు మొత్తం;
- కర్తవ్య నిర్వహణలో భాగంగా విధిని నిర్వర్తించకపోవడంపై చట్టం లేదా ఒప్పందం ప్రకారం విధించే శిక్ష.

ప్రశ్న 3: 'జరిమానా' విధింపులో అనుసరించాల్సిన సాధారణ సూత్రాలేమిటి?

జవాబు: న్యాయ శాస్త్రం, సహజ న్యాయం-అంతర్జాతీయ వాణిజ్య ఒప్పందాల అమలు సూత్రావళి ప్రాతిపదికన నిర్దిష్ట క్రమశిక్షణ యంత్రాంగం విధించే శిక్షసే జరిమానాగా పేర్కొనవచ్చు. ఈ సాధారణ క్రమశిక్షణ చర్యను చట్టంలోని సెక్షన్ 126 వివరిస్తోంది. దీని ప్రకారం...

- ఏదైనా అంశంపై ఒక వ్యక్తికి నోటీసు జారీచేయకుండా వారి వాదనను పరిగణనలోకి తీసుకోకుండా జరిమానా విధించరాదు. విచారణలో భాగంగా తనపై వచ్చిన ఆరోపణలు తప్పని నిరూపించుకునే అవకాశాన్ని తోసిపుచ్చరాదు.
- కేసుకు సంబంధించిన అన్ని వాస్తవాలు, పరిస్థితుల మొత్తం ప్రాతిపదికన జరిమానా విధించాలి.

- చట్టం, నియమాలు లేదా నిబంధనల ఉల్లంఘన తీవ్రతకు అనుగుణంగానే జరిమానా విధించాలి.
- జరిమానా విధింపు ఆదేశాలలో ఉల్లంఘన స్వభావాన్ని స్పష్టంగా పేర్కొనాలి.
- జరిమానా విధించేందుకు ప్రాతిపదికగా తీసుకున్న చట్ట నిబంధనలను కూడా స్పష్టంగా వివరించాలి.

ఇక దిగువన పేర్కొన్న సందర్భాల్లో జరిమానా గణనీయంగా ఉండరాదని సెక్షన్ 126 నిర్దేశిస్తోంది...

- ఏదైనా స్వల్ప ఉల్లంఘన (ఏదైనా నిబంధనల ఉల్లంఘన కేసులో పన్ను ఎగవేత మొత్తం రూ.5వేలకన్నా తక్కువగా ఉన్నపుడు) లేదా
- చట్టంలోని విధానపరమైన అవసరం.. లేదా
- మోసగించే ఉద్దేశంలేని, తీవ్ర నిర్లక్ష్యంగా పరిగణించదగని, పత్రాలలో సులభంగా సరిదిద్దగల పొరపాటు/విస్మరణ (రికార్డులలో కనిపించే పొరపాట్లుగా చట్టం వీటిని పేర్కొంటోంది) జరిగినప్పుడు...

అంతేగాక ఎక్కడెక్కడ జరిమానా మొత్తాన్ని లేదా నిర్ణీత శాతాన్ని సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం నిర్దేశిస్తున్నదో అక్కడ అదే వర్తించాలి.

ప్రశ్న 4: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలో నిర్దేశించిన జరిమానా పరిమాణం ఎంత?

జవాబు: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి సెక్షన్ 122లో వివరించిన ఏదైనా నేరానికి పాల్పడితే అతడికి విధించాల్సిన జరిమానా దిగువ తెలిపిన మొత్తాలకన్నా ఎక్కువగా ఉండాలని సెక్షన్ 122 (1) చెబుతోంది:-

- ఎగవేసిన పన్ను మొత్తం, మోసపూరితంగా వాపసు పొందిన సొమ్ము; క్రెడిట్ ద్వారా పొందిన లబ్ధి లేదా మూలంలో పన్ను తక్కువ కోతపెట్టడం లేదా వసూలు చేయకపోవడం లేదా
- పదివేల రూపాయల మొత్తం.

ఇక నమోదు చేసుకున్న పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి పన్ను చెల్లించకపోవడం లేదా సరఫరాలపై చెల్లించాల్సిన దానికన్నా తక్కువ పన్ను చెల్లిస్తుంటే జరిమానా విధించాలని, ఇది కింద పేర్కొన్న మొత్తాలకన్నా ఎక్కువగా ఉండాలని సెక్షన్ 122(2) చెబుతోంది:

- చెల్లించాల్సిన పన్ను మొత్తం లేదా తక్కువగా చెల్లించిన పన్నులో పది శాతం; లేదా
- పదివేల రూపాయలు.

ప్రశ్న 5: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులు కాకుండా ఇతరులకు జరిమానా విధింపును చట్టం సూచిస్తోందా?

జవాబు: అవును. సెక్షన్ 122(3) ఇతరులకు రూ.25 వేలదాకా జరిమానా విధింపును సూచిస్తోంది. దీన్ని ఎవరిపై విధిస్తారంటే:-

- పైన పేర్కొన్న 21 నేరాలలో దేనికైనా పాల్పడేవారికి సహాయపడే, ప్రోత్సహించే వారు;
- జప్తు చేయదగిన వస్తువుల (స్వీకరించడం, సరఫరా చేయడం, నిల్వ లేదా రవాణా) వ్యవహారాలతో ప్రమేయం ఉన్నవారు;
- చట్టానికి విరుద్ధంగా సేవలు స్వీకరించేవారు, సదరు వ్యవహారాలతో ప్రమేయం ఉన్నవారు;

- సమన్లు జారీచేసిన అధికారి ఎదుట హాజరుకాని వారు;
- సరఫరాపై చట్ట ప్రకారం బిల్లు జారీచేయని, బిల్లులను ఖాతాల్లో చూపని వ్యక్తులు.

ప్రశ్న 6: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద ప్రత్యేకంగా జరిమానా సూచించని చట్ట ఉల్లంఘనలపై విధించే జరిమానా ఎంత?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద జరిమానాను ప్రత్యేకంగా సూచించని ఇతర చట్ట ఉల్లంఘనలకు పాల్పడే వ్యక్తులను రూ.25 వేలదాకా జరిమానాతో శిక్షించవచ్చునని సెక్షన్ 125 పేర్కొంటోంది.

ప్రశ్న 7: ప్రామాణిక పత్రాల్లేని వస్తురవాణా లేదా పుస్తకాలలో సవ్యంగా నమోదు చేయని వస్తువుల తరలింపుపై తీసుకోదగిన చర్య ఏమిటి?

జవాబు: ఎవరైనా వ్యక్తి చట్టం ప్రకారం తగిన పత్రాలు (బిల్లు, ప్రకటన) లేకుండా వస్తువులు రవాణా చేసినా లేదా అటువంటి వస్తువులను మార్గమధ్యంలో నిల్వచేసినా లేదా పుస్తకాలలో నమోదు చేయకుండా సరఫరా/నిల్వ చేసినా రవాణా చేసే వాహనంసహా వస్తువులను అదుపులోకి తీసుకోవచ్చు.

వాహన యజమాని ముందుకొస్తే: సదరు వస్తువులకు 100 శాతం పన్నుతో సమానంగా వర్తించే పన్ను, జరిమానాలను చెల్లించాక లేదా సదరు సొమ్ముకు సమానమైన మొత్తానికి హామీపత్రం సమర్పించాక వస్తువులను, వాహనాలను విడుదల చేయవచ్చు. పన్ను మినహాయింపుగల వస్తువులైతే వాటి విలువలో 2 శాతం లేదా రూ.25వేలు ఏది తక్కువైతే అది చెల్లించాలి.

వాహన యజమాని ముందుకు రాకపోతే: సదరు వస్తువులకు 50 శాతం పన్నుతో సమానంగా వర్తించే పన్ను, జరిమానాలను చెల్లించాక లేదా సదరు సొమ్ముకు

సమానమైన మొత్తానికి హామీపత్రం సమర్పించాక వస్తువులను విడుదల చేయవచ్చు. పన్ను మినహాయింపుగల వస్తువులైతే వాటి విలువలో 5 శాతం లేదా రూ.25 వేలు ఏది తక్కువైతే అది చెల్లించాలి.

ప్రశ్న 8: 'మిశ్రమ పన్ను లెక్కింపు పథకా'నికి (composition scheme) అనర్హుడైన వ్యక్తి దాని వర్తింపు కోసం విజ్ఞప్తి చేస్తే విధించదగిన జరిమానా ఎంత?

జవాబు: ఎవరైనా వ్యక్తి మిశ్రమ పథకం కింద పన్ను చెల్లిస్తే, ఆ తర్వాత అతడు దానికి అనర్హుడని తేలినప్పుడు సాధారణ పన్ను చెల్లింపుదారులు చెల్లించే పన్నుకు సమానమైన మొత్తాన్ని జరిమానాగా విధించవచ్చునని సెక్షన్ 10(5) చెబుతోంది. అంటే చట్ట నిబంధనల ప్రకారం అతడు పూర్తి పన్నుతోపాటు అదనంగా దానికి సమానమైన మొత్తాన్ని జరిమానా కింద చెల్లించాల్సి వస్తుంది.

ప్రశ్న 9: 'జప్తు' (confiscation) అంటే అర్థమేమిటి?

జవాబు: 'జప్తు' అనే పదాన్ని చట్టంలో నిర్వచించ లేదు. ఈ భావన రోమన్ల చట్టం నుంచి స్వీకరించినది. వారి అర్థం ప్రకారం ఇది 'స్వాధీనం చేసుకోవడం లేదా చక్రవర్తి అధీనంలోకి వెళ్లడం', ఆ తర్వాత రాచరిక 'ఫిస్కస్' లేదా ఖజానాకు జమ చేయడం అన్న మాట. అయ్యర్ న్యాయశాస్త్ర నిఘంటువు లా లెక్సికాన్ దీన్ని "జరిమానా కింద ప్రభుత్వ ఖజానాకు కేటాయించిన ప్రైవేటు ఆస్తి, రాజ్యానికి ధారపోసిన ఆస్తి"గా నిర్వచించింది. ఒక్కమాటలో చెబితే ఈ వస్తువలపై హక్కు ప్రభుత్వానికి బదిలీ అయింది.

ప్రశ్న 10: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ కింద ఏయే పరిస్థితులలో వస్తువులను 'జప్తు' చేయవచ్చు?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 130 కింద వస్తువులను ఎప్పుడెప్పుడు జప్తు చేయవచ్చునంటే:-

- పన్ను ఎగవేతకు దారితీసేలా చట్టంలోని ఏదైనా నిబంధనను ఉల్లంఘించి వస్తువుల సరఫరా; లేదా
- చట్టం నిర్దేశించిన మేరకు ఏ వస్తు సరఫరానూ నమోదు చేయకపోవడం; లేదా
- నమోదుకు దరఖాస్తు కూడా చేయకుండానే పన్ను విధించదగిన వస్తువుల సరఫరా; లేదా సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ నిబంధనలకు విరుద్ధంగా రవాణా సాధనాన్ని(యజమానికి తెలియకుండా) వస్తు రవాణాకు వినియోగించడం;
- పన్ను ఎగవేసే ఉద్దేశంతో చట్టం లేదా నిబంధనలను ఉల్లంఘించడం.

ప్రశ్న 11: వస్తువుల జప్తు తర్వాత సదరు వ్యక్తికి వాటిని తిరిగి పొందే అవకాశం ఇవ్వాలా?

జవాబు: ఇవ్వాలి... వస్తువుల జప్తునకు బాధ్యుడైన వాటి యజమాని లేదా సంరక్షకుడికి సెక్షన్ 130(2) ప్రకారం జప్తు స్థానంలో జరిమానా (వస్తువుల మార్కెట్ ధరకు మించకుండా) చెల్లించే అవకాశం ఇవ్వాలి. సదరు వస్తువులపై చెల్లించాల్సిన పన్ను, ఇతర రుసుములకు ఈ జరిమానా అదనం.

ప్రశ్న 12: తగిన పత్రాలు లేని వస్తువులను రవాణా చేస్తున్న వాహనం కూడా జప్తు పరిధిలోకి వస్తుందా?

జవాబు: వస్తుంది... చట్టం నిర్దేశిస్తున్న సరైన పత్రాలు లేదా వివరాలు లేకుండా వస్తువులను రవాణా చేసే వాహనం కూడా సెక్షన్ 130 ప్రకారం జప్తు పరిధిలోకి

వస్తుంది. అయితే, ఆ వస్తువులకు సంబంధించిన సరైన పత్రాలేవీ లేవన్నది తనకు తెలియదని, వస్తువుల యజమానితో తానుగానీ, తన ప్రతినిధిగానీ ఎలాంటి రహస్య ఒప్పందం కుదుర్చుకోలేదని వాహన యజమాని నిరూపించుకోవాలి. అలా చేయగలిగితే వాహనం జప్తు పరిధిలోకి రాదు.

ప్రశ్న 14: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద విచారణార్హమైన నేరాలేవి?

జవాబు: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద నేర విచారణకు వీలున్న నేరాలను చట్టంలోని సెక్షన్ 132 వివరిస్తోంది. ఈ మేరకు సదరు 12 ప్రధాన నేరాల జాబితా కిందివిధంగా ఉంది:-

ఎ) బిల్లు లేకుండా వస్తువుల సరఫరా లేదా తప్పుడు/అసమగ్ర బిల్లు జారీ;

బి) వస్తు సరఫరా లేకుండానే బిల్లు జారీ;

సి) వసూలు చేసిన పన్నును మూడు నెలలు దాటినా చెల్లించకపోవడం;

డి) వస్తువులు, సేవల వాస్తవ రసీదులు లేకుండానే ఉత్పాదక పన్ను జమ (ITC)నుంచి లబ్ధి పొందడం లేదా వాడుకోవడం;

ఇ) మోసపూరితంగా పన్ను వాపసు పొందడం;

ఎఫ్) పన్ను ఎగవేత, మోసపూరితంగా ఐటీసీ వినియోగం లేదా పైన పేర్కొన్న 'ఎ నుంచి ఇ' వరకూగల నిబంధనల పరిధిలోకి రాని నేరంద్వారా పన్ను వాపసు పొందడం;

జి) పన్ను ఎగవేత ఉద్దేశంతో తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం, ఆర్థిక వ్యవహారాల రికార్డులలో అవాస్తవాల నమోదు లేదా తప్పుడు ఖాతాలు/పత్రాల సమర్పణ;

హెచ్) అధికారి విధులకు ఆటంకం కలిగించడం లేదా పూర్తిగా అడ్డుకోవడం;

ఐ) జప్తు చేయదగిన వస్తువుల సరఫరా/రవాణా/నిల్వ చేయడం వంటి వ్యవహారాలతో ప్రమేయం;

జె) చట్టానికి విరుద్ధంగా సేవలు స్వీకరించడం, సదరు వ్యవహారాలతో ప్రమేయం;

కె) భౌతిక సాక్ష్యాలు/పత్రాలను తారుమారు/నాశనం చేయడం;

ఎల్) చట్టం/నిబంధనల ప్రకారం అందజేయాల్సిన సమాచారం ఇవ్వకపోవడం లేదా తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం;

ఎం) పైన పేర్కొన్న నేరాల్లో 'ఏ నుంచి ఎల్' దాకా దేనికైనా పాల్పడే ప్రయత్నం లేదా అందుకు పాల్పడేవారిని ప్రోత్సహించడం.

ప్రశ్న 16. ఎంజీఎల్ కింద విచారణార్హమైన నేరాలేవి?

జవాబు: ఎంజీఎల్ కింద నేర విచారణ ప్రక్రియకు వీలున్న నేరాలను చట్టంలోని సెక్షన్ 73 వివరిస్తోంది. ఈ మేరకు సదరు 12 ప్రధాన నేరాల జాబితా కిందివిధంగా ఉంది:-

1) బిల్లు లేకుండా వస్తువుల సరఫరా లేదా తప్పుడు/అసమగ్ర బిల్లు జారీ;
2) వస్తు సరఫరా లేకుండానే బిల్లు జారీ;
3) వసూలు చేసిన పన్నును మూడు నెలలు దాటినా చెల్లించకపోవడం;
4) ఎంజీఎల్‌కు విరుద్ధంగా వసూలు చేసిన పన్నును మూడు నెలలు దాటినా చెల్లించకపోవడం;

5) వస్తువులు, సేవల వాస్తవ రసీదులు లేకుండానే ఉత్పాదక కొనుగోళ్లపై చెల్లించిన పన్ను మినహాయింపు (ITC) నుంచి లబ్ధి పొందడం లేదా వాడుకోవడం;

6) మోసపూరిత పద్ధతులలో ఏదైనా వాపసు పొందడం;

7) పన్ను ఎగవేత ఉద్దేశంతో తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం, ఆర్థిక వ్యవహారాల రికార్డులలో అవాస్తవాల నమోదు లేదా తప్పుడు ఖాతాలు/పత్రాల సమర్పణ;

8) అధికారి విధులకు ఆటంకం కలిగించడం లేదా పూర్తిగా అడ్డుకోవడం;

9) జప్తు చేయదగిన వస్తువుల సరఫరా/రవాణా/నిల్వ చేయడం వంటి వ్యవహారాలతో ప్రమేయం;

10) చట్టానికి విరుద్ధంగా సేవలు స్వీకరించడం, సదరు వ్యవహారాలతో ప్రమేయం;

11) తమకు సంబంధించి చట్టం/నిబంధనల ప్రకారం అందజేయాల్సిన సమాచారం ఇవ్వకపోవడం లేదా తప్పుడు సమాచారం ఇవ్వడం;

12) పైన పేర్కొన్న 11 నేరాల్లో దేనికైనా పాల్పడే ప్రయత్నం లేదా అందుకు పాల్పడేవారిని ప్రోత్సహించడం

ప్రశ్న 17: దోష నిర్ధారణ తర్వాత సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద సూచించిన శిక్ష ఏమిటి?

జవాబు: చట్టంలోని సెక్షన్ 132 (1) కింద శిక్షల ప్రణాళిక కిందివిధంగా ఉంటుంది:

నేర స్వభావం	శిక్ష (కారాగారవాస కాలం)
పన్ను ఎగవేత రూ.5 కోట్లు లేదా రూ.250 లక్షలు మించి పదేపదే పన్ను ఎగవేత	ఐదేళ్ల వరకూ జైలు, జరిమానా
రూ.2 కోట్లు-రూ.5 కోట్ల మధ్య ఎగవేత	మూడేళ్ల వరకూ జైలు, జరిమానా
రూ.కోటి-రూ.2 కోట్ల మధ్య ఎగవేత	ఏడాది వరకూ జైలు, జరిమానా
తప్పుడు రికార్డులు; అధికారిని అడ్డుకోవడం; రికార్డులను తారుమారు చేయడం	ఆరు నెలల కారాగార వాసం

- పన్ను ఎగవేత రూ.5 కోట్లకన్నా తక్కువగా ఉన్నపుడు అవి విచారణార్హం కాని, బెయిలు ఇవ్వదగిన నేరాలు;
- పన్ను ఎగవేత రూ.5 కోట్లకు మించినప్పుడు విచారణార్హమైన, బెయిలుకు వీల్లేని నేరాలు.

ప్రశ్న 18. ఎంజీఎల్ కింద కేసు పెట్టదగిన, విచారణార్హంకాని నేరాలేవి?

జవాబు: ఎంజీల్ సెక్షన్లు 73 (3), 73 (4) ప్రకారం...

- పన్ను ఎగవేత రూ.250 లక్షలు దాటినప్పుడు అలాంటివన్నీ కేసు పెట్టదగిన, బెయిలుకు వీల్లేని (non-bailable) నేరాలు.
- పన్ను ఎగవేత రూ.250 లక్షలు దాటని నేరాలు విచారణార్హం కానివి, బెయిలు పొందగలిగినవే.

ప్రశ్న 19: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద విచారణ చేపట్టేందుకు నిందితులలో 'అపరాధ చింతన' (mensrea) లేదా నేరపూరిత మానసిక స్థితి ప్రస్తావన అవసరమా?

జవాబు: అవసరమే... అయితే, నేరపూరిత మనఃస్థితి లేనిదే నేరం జరగదని, అటువంటి మానసిక స్థితి ఉనికి (అంటే నేరపూరిత మనస్తత్వం లేదా అపరాధ చింతన) ఉంటుందని సెక్షన్ 135 భావిస్తుంది.

ప్రశ్న 20: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద ఏ కంపెనీకైనా వ్యతిరేకంగా చర్యలు లేదా ఏదైనా నేరం కింద విచారణ చేపట్టవచ్చా?

జవాబు: చేపట్టవచ్చు. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 137 అందుకు అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఒక కంపెనీకి బాధ్యులుగా లేదా దాని వ్యాపార కార్యకలాపాల నిర్వహణకు బాధ్యులుగా ఉన్న ప్రతి వ్యక్తితోపాటు సదరు కంపెనీపైనా చర్యలు లేదా విచారణ చేపట్టవచ్చు. సదరు కంపెనీకి బాధ్యుడైన వ్యక్తి వ్యవహారాలు నడుపుతున్నందున ఆ కంపెనీ చేసే నేరానికీ అతడు బాధ్యుడవుతాడు కాబట్టి విచారించి శిక్షించవచ్చు. కంపెనీ ఏదైనా నేరం చేస్తే-

- అది అనుమతి/రహస్య ఒప్పందంతో చేసినదిగా; లేదా
- నిర్లక్ష్యానికి నిదర్శనంగా-

సదరు కంపెనీలోని ఎవరైనా అధికారి నిర్లక్ష్యమే అందుకు కారణమని పరిగణిస్తే ఆ నేరంలో సదరు అధికారి దోషి అవుతారు. కాబట్టి విచారణ ప్రారంభించి తదనుగుణంగా శిక్షించవచ్చు.

ప్రశ్న 21: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద నేరాల నివృత్తి సాధ్యమేనా?

జవాబు: సాధ్యమే. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 138 ప్రకారం... దిగువ పేర్కొన్నవి మినహా ఇతర ఏ నేరమైనా నిర్దేశిత నగదు చెల్లింపు (compounding)తో నివృత్తి చేయవచ్చు. విచారణ ప్రారంభానికి ముందు, ఆ తర్వాత కూడా అటువంటి నేర నివృత్తి ఆమోదయోగ్యమే:-

- పైన పేర్కొన్న 12 ప్రధాన నేరాలలో 1 నుంచి 6 వరకూ (14వ ప్రశ్నలో సూచించినవి) ఉన్నవాటిలో నిందితుడైన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- పైన పేర్కొన్న నేరాలలో 1 నుంచి 6 వరకూ ఉన్నవాటికి పాల్పడినవారికి తోడ్పడి/ప్రోత్సహించిన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- ఎస్జీఎస్టీ/ఐజీఎస్టీ చట్టాల కింద రూ.కోటికి మించి విలువైన సరఫరాలకు సంబంధించి (పైన పేర్కొన్నవాటిలోనిది కాకుండా) ఏదైనా నేరానికి పాల్పడినట్లు ఆరోపణలున్న వ్యక్తి అంతకుముందు పైన పేర్కొన్న నేరాలలో నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాలు కాకుండా NDPSA లేదా FEMAలతోపాటు ఇతర చట్టాల కింద నేరంగా పరిగణించే ఏదైనా నేరానికి పాల్పడి ఉంటే;

దీనికి సంబంధించి సూచించబడిన ఇతర నేరవర్గాలు లేదా వ్యక్తులు. పన్ను, వడ్డీ, జరిమానా, నివృత్తి రుసుము చెల్లించిన తర్వాతే నివృత్తి లభిస్తుంది. అలాగే నివృత్తి ఫలితంగా అంతకుముందు ఏదైనా చట్టం కింద కొనసాగుతున్న నేర విచారణలకు ఎలాంటి భంగం కలగదు.

ప్రశ్న 19: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద విచారణ చేపట్టేందుకు నిందితులలో 'అపరాధ చింతన' (mensrea) లేదా నేరపూరిత మానసిక స్థితి ప్రస్తావన అవసరమా?

జవాబు: అవసరమే... అయితే, నేరపూరిత మనఃస్థితి లేనిదే నేరం జరగదని, అటువంటి మానసిక స్థితి ఉనికి (అంటే నేరపూరిత మనస్తత్వం లేదా అపరాధ చింతన) ఉంటుందని సెక్షన్ 135 భావిస్తుంది.

ప్రశ్న 20: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద ఏ కంపెనీకైనా వ్యతిరేకంగా చర్యలు లేదా ఏదైనా నేరం కింద విచారణ చేపట్టవచ్చా?

జవాబు: చేపట్టవచ్చు. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 137 అందుకు అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఒక కంపెనీకి బాధ్యులుగా లేదా దాని వ్యాపార కార్యకలాపాల నిర్వహణకు బాధ్యులుగా ఉన్న ప్రతి వ్యక్తితోపాటు సదరు కంపెనీపైనా చర్యలు లేదా విచారణ చేపట్టవచ్చు. సదరు కంపెనీకి బాధ్యుడైన వ్యక్తి వ్యవహారాలు నడుపుతున్నందున ఆ కంపెనీ చేసే నేరానికీ అతడు బాధ్యుడవుతాడు కాబట్టి విచారించి శిక్షించవచ్చు. కంపెనీ ఏదైనా నేరం చేస్తే-

- అది అనుమతి/రహస్య ఒప్పందంతో చేసినదిగా; లేదా
- నిర్లక్ష్యానికి నిదర్శనంగా-

సదరు కంపెనీలోని ఎవరైనా అధికారి నిర్లక్ష్యమే అందుకు కారణమని పరిగణిస్తే ఆ నేరంలో సదరు అధికారి దోషి అవుతారు. కాబట్టి విచారణ ప్రారంభించి తదనుగుణంగా శిక్షించవచ్చు.

ప్రశ్న21: సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కింద నేరాల నివృత్తి సాధ్యమేనా?

జవాబు: సాధ్యమే. సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 138 ప్రకారం... దిగువ పేర్కొన్నవి మినహా ఇతర ఏ నేరమైనా నిర్దేశిత నగదు చెల్లింపు

(compounding)తో నివృత్తి చేయవచ్చు. విచారణ ప్రారంభానికి ముందు, ఆ తర్వాత కూడా అటువంటి నేర నివృత్తి ఆమోదయోగ్యమే:-

- పైన పేర్కొన్న 12 ప్రధాన నేరాలలో 1 నుంచి 6 వరకూ (14వ ప్రశ్నలో సూచించినవి) ఉన్నవాటిలో నిందితుడైన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- పైన పేర్కొన్న నేరాలలో 1 నుంచి 6 వరకూ ఉన్నవాటికి పాల్పడినవారికి తోడ్పడి/ప్రోత్సహించిన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- ఎస్జీఎస్టీ/ఐజీఎస్టీ చట్టాల కింద రూ.కోటికి మించి విలువైన సరఫరాలకు సంబంధించి (పైన పేర్కొన్నవాటిలోనిది కాకుండా) ఏదైనా నేరానికి పాల్పడినట్లు ఆరోపణలున్న వ్యక్తి అంతకుముందు పైన పేర్కొన్న నేరాలలో నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాలు కాకుండా NDPSA లేదా FEMAలతోపాటు ఇతర చట్టాల కింద నేరంగా పరిగణించే ఏదైనా నేరానికి పాల్పడి ఉంటే;

దీనికి సంబంధించి సూచించబడిన ఇతర నేరవర్గాలు లేదా వ్యక్తులు. పన్ను, వడ్డీ, జరిమానా, నివృత్తి రుసుము చెల్లించిన తర్వాతే నివృత్తి లభిస్తుంది. అలాగే నివృత్తి ఫలితంగా అంతకుముందు ఏదైనా చట్టం కింద కొనసాగుతున్న నేర విచారణలకు ఎలాంటి భంగం కలగదు.

ప్రశ్న22. ఎంజీల్ కింద ఏ కంపెనీకైనా వ్యతిరేకంగా చర్యలు లేదా ఏదైనా నేరం కింద విచారణ చేపట్టవచ్చా?

జవాబు: చేపట్టవచ్చు. ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 77 అందుకు అవకాశం కల్పిస్తుంది. ఒక కంపెనీకి బాధ్యుడుగా లేదా దాని వ్యాపార కార్యకలాపాల నిర్వహణకు బాధ్యుడుగా ఉన్న ప్రతి వ్యక్తితోపాటు సదరు కంపెనీపైనా చర్యలు లేదా విచారణ

చేపట్టవచ్చు. సదరు కంపెనీకి బాధ్యుడైన వ్యక్తి వ్యవహారాలు నడుపుతున్నందున ఆ కంపెనీ చేసే నేరానికీ అతడు బాధ్యుడవుతాడు కాబట్టి విచారించి శిక్షించవచ్చు. కంపెనీ ఏదైనా నేరం చేస్తే-

- అది అనుమతి/రహస్య ఒప్పందంతో చేసినదిగానూ,
- సదరు కంపెనీలోని ఎవరైనా అధికారి నిర్లక్ష్యం అందుకు కారణంగా పరిగణిస్తే ఆ నేరంలో సదరు అధికారి దోషి అవుతారు. కాబట్టి విచారణ ప్రారంభించి తదనుగుణంగా శిక్షించవచ్చు.

ప్రశ్న23. నేరాల నివృత్తి (compounding of offences) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: 'నేరాల నివృత్తి' అంటే పరిశీలన లేదా ఏదైనా ప్రైవేటు ఉద్దేశంతో విచారణ నుంచి మినహాయించడంగా నేర శిక్షాస్మృతి (Cr.P.C)లోని సెక్షన్ 320 నిర్వచిస్తుంది.

ప్రశ్న24. ఎంజీల్ కింద నేరాల నివృత్తి సాధ్యమేనా?

జవాబు: సాధ్యమే. ఎంజీఎల్‌లోని సెక్షన్ 78 ప్రకారం... దిగువ పేర్కొన్నవి మినహా ఇతర ఏ నేరమైనా నిర్దేశిత నగదు చెల్లింపు (compounding)తో నివృత్తి చేయవచ్చు. అటువంటి నేర నివృత్తి విచారణ ప్రారంభానికి ముందు, ఆ తర్వాత కూడా ఆమోదయోగ్యమే:

- పైన పేర్కొన్న 12 ప్రధాన నేరాలలో 1 నుంచి 7 వరకూ (16వ ప్రశ్నలో సూచించినవి) ఉన్నవాటిలో నిందితుడైన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;
    - పైన పేర్కొన్న నేరాలలో 1 నుంచి 7 వరకూ ఉన్నవాటికి పాల్పడినవారికి తోడ్పడి/ప్రోత్సహించిన వ్యక్తి అంతకుముందు నివృత్తి పొంది ఉంటే;

- ఎస్జీఎస్టీ/ఐజీఎస్టీ చట్టాల కింద రూ.కోటికి మించి విలువైన సరఫరాలకు సంబంధించి ఏదైనా నేరానికి పాల్పడినట్లు ఆరోపణలు ఎదుర్కొంటున్న వ్యక్తి అంతకుముందు పైన పేర్కొన్న నేరాలలో నివృత్తి పొంది ఉంటే;
- సీజీఎస్టీ/ఎస్జీఎస్టీ చట్టాలు కాకుండా NDPSA లేదా FEMAలతోపాటు ఇతర చట్టాల కింద నేరంగా పరిగణించబమే ఏదైనా నేరానికి పాల్పడి ఉంటే;
- దీనికి సంబంధించి సూచించబడిన ఇతర నేరవర్గాలు లేదా వ్యక్తులు. పన్ను, వడ్డీ, జరిమానా, నివృత్తి రుసుము చెల్లించిన తర్వాతే నివృత్తి లభిస్తుంది. అలాగే నివృత్తి ఫలితంగా అంతకుముందు ఏదైనా చట్టం కింద కొనసాగుతున్న నేర విచారణలకు ఎలాంటి భంగం కలగదు.

ప్రశ్న 25. నేర నివృత్తికి నగదుపరమైన పరిమితులేవైనా ఉన్నాయా?

జవాబు: ఉన్నాయి. నివృత్తికి కనిష్ఠ పరిమితి దిగువ పేర్కొన్న మొత్తాలకన్నా ఎక్కువగా ఉండాలి:-

- 50 శాతం పన్నుతో ముడిపడినవి లేదా;
- రూ.10,000... నివృత్తికి గరిష్ఠ పరిమితి దిగువ పేర్కొన్న మొత్తాలకన్నా ఎక్కువగా ఉండాలి:-
- 150 శాతం పన్నుతో ముడిపడినవి లేదా
- రూ.30,000.

ప్రశ్న 26. ఎంజీల్ కింద ఏదైనా నేర నివృత్తి తర్వాతి పరిణామాలేమిటి?

జవాబు: నివృత్తి మొత్తం చెల్లించిన తర్వాత ఈ చట్టం కింద తదుపరి చర్యలుండవని సెక్షన్ 77 ఉప సెక్షన్(3) వివరిస్తోంది. అంతేగాక అప్పటికే ప్రారంభమైన నేర విచారణ ప్రక్రియ ఉపశమిస్తుంది.

ఐజీఎస్టీ చట్టం - స్థూల పరిశీలన

20. ఐజీఎస్టీ చట్టం - స్థూల పరిశీలన

ప్రశ్న 1. ఐజీఎస్టీ (IGST) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: "సమగ్ర వస్తుసేవల పన్ను" (Integrated Goods and Services Tax-IGST) అంటే- అంతర్రాష్ట్ర (రాష్ట్రాల మధ్య) వ్యాపారం లేదా వాణిజ్యంలో భాగంగా వస్తువులు, సేవల సరఫరాపై ఐజీఎస్టీ చట్టం కింద విధించే పన్ను.

ప్రశ్న 2: అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలంటే ఏమిటి?

జవాబు: అంతర్రాష్ట్ర వ్యాపారం లేదా వాణిజ్యంలో భాగంగా వస్తువులు, సేవల సరఫరా అంటే- సరఫరాదారు ఉన్న ప్రదేశం, సరఫరాచేసే ప్రదేశం రెండు వేర్వేరు రాష్ట్రాల్లో, రెండు వేర్వేరు కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల్లో లేదా ఒక రాష్ట్రం, ఒక కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో ఉండటం. అలాగే ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి (SEZ)లోని పరిశ్రమలు లేదా అభివృద్ధి సంస్థ వస్తుసేవలను దిగుమతి చేసుకోవడం లేదా రాష్ట్రాంతర సరఫరాలు కానివి కూడా అంతర్రాష్ట్ర సరఫరా కిందకు వస్తాయి **(సెక్షన్ 7 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 3. అంతర్రాష్ట్ర వస్తుసేవల సరఫరాపై వస్తుసేవల పన్ను (GST) చట్టం కింద పన్నును ఎలా విధిస్తారు?

జవాబు: అంతర్రాష్ట్ర వస్తుసేవల సరఫరాపై కేంద్ర ప్రభుత్వం ఐజీఎస్టీ విధించి వసూలు చేస్తుంది. ర్రాష్ట్రాలమధ్య సరఫరా అయ్యే పన్ను విధించదగిన వస్తుసేవలపై సీజీఎస్టీ+ఎస్జీఎస్టీల విస్తృత రూపంగా ఐజీఎస్టీని విధిస్తారు. వస్తుసేవలకు తాను జోడించిన విలువపై అంతర్రాష్ట్ర అమ్మకందారు ఐజీఎస్టీని చెల్లిస్తాడు. దీనికి ముందు ఉత్పాదకాల కొనుగోళ్లపై ఐజీఎస్టీ, సీజీఎస్టీ, ఎస్జీఎస్టీల కింద తాను చెల్లించిన పన్నును సర్దుబాటు (ITC) చేసుకుంటాడు. ఐజీఎస్టీ చెల్లింపులో వర్తకుడు వినియోగించుకున్న ఎస్జీఎస్టీలోని ఐటీసీ జమను ఎగుమతి

చేసే రాష్ట్రం కేంద్రానికి బదిలీ చేస్తుంది. దిగుమతి చేసుకున్న వర్తకుడు తన సొంత రాష్ట్రంలో ఉత్పత్తి పన్ను బాధ్యతను నెరవేర్చే సమయంలో ఐజీఎస్టీకి జమ అయిన ఐటీసీ మొత్తాన్ని కోరుతాడు. ఎస్జీఎస్టీ చెల్లింపులో వినియోగించిన ఐజీఎస్టీలోని ఐటీసీని దిగుమతి చేసుకునే రాష్ట్రానికి కేంద్రం బదిలీ చేస్తుంది. సదరు వ్యవహారాలను పరిష్కరించే యంత్రాంగంగా పనిచేసే కేంద్రప్రభుత్వ సంస్థకు ఈ సమాచారాన్ని సమర్పిస్తారు. ఈ లావాదేవీలన్నిటిపై క్లెయిములను సదరు సంస్థ పరిశీలించి నిధులు బదిలీ చేయాల్సిందిగా సంబంధిత రాష్ట్రాలకు సమాచారం పంపుతుంది.

ప్రశ్న 4: సమీకృత వస్తుసేవల పన్ను (IGST) ముసాయిదా చట్టంలోని ప్రధానాంశాలేమిటి?

జవాబు: ఐజీఎస్టీ ముసాయిదా చట్టంలో 9 అధ్యాయాలు, 25 విభాగాలు ఉన్నాయి. ఇతర అంశాల్లో భాగంగా వస్తు సరఫరా ప్రదేశాన్ని/స్థానాన్ని నిర్ధారించే నిబంధనలను ఈ ముసాయిదా నిర్ణయిస్తుంది. సరఫరా కోసం వస్తువులను రవాణా చేయాల్సినప్పుడు స్వీకరించే వ్యక్తికి అందజేసేందుకు వాటిని చేరవేసిన ప్రదేశమే సరఫరా స్థానం అవుతుంది. సరఫరా చేసే వస్తువులను రవాణా చేయాల్సిన అవసరం లేనప్పుడు స్వీకరించే వ్యక్తికి అందజేసేటప్పుడు అవి ఎక్కడుంటాయో ఆ ప్రదేశమే సరఫరా స్థానమవుతుంది. ఒక చోట వస్తువుల కూర్పు (assembly) లేదా స్థాపన (installation) అవసరమైన పక్షంలో ఆ ప్రదేశమే సదరు వస్తువులకు సరఫరా స్థానమవుతుంది. అంతిమంగా... రవాణా సాధనంద్వారా సరఫరా చేసే వస్తువులకు వాటిని నింపే ప్రదేశమే సరఫరా స్థానమవుతుంది.

అంతేకాకుండా సేవల సరఫరా విషయంలో సరఫరాదారు, స్వీకర్త ఇద్దరూ దేశంలోనే ఉన్నా (దేశీయ సరఫరాలు) లేక సరఫరాదారు లేదా స్వీకర్త దేశం వెలుపల ఉన్నా (అంతర్జాతీయ సరఫరాలు) సేవల సరఫరా స్థానాన్ని నిర్ధారించడంలోనూ ఈ చట్టం తోడ్పడుతుంది. దీనిపై తదుపరి అధ్యాయంలో సవివరంగా చర్చించబడింది.

అలాగే ఆన్‌లైన్ సమాచారంద్వారా పన్ను చెల్లింపు, నమోదుకాని వ్యక్తికి దేశం వెలుపలి సేవాప్రదాత ఐజీఎస్టీ చట్టం కింద నమోదు చేసుకుని డేటాబేస్ సేవలందించడం తదితరాలకు సంబంధించిన కొన్ని నిర్దిష్ట నిబంధనలు కూడా ఇందులో ఉన్నాయి **(సెక్షన్ 14 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 5. ఐజీఎస్టీ నమూనా ప్రయోజనాలేమిటి?

జవాబు: ఐజీఎస్టీ నమూనావల్ల ప్రధాన ప్రయోజనాలేమిటంటే:-

- ఎ. అంతర్రాష్ట్ర లావాదేవీలలో ఐటీసీ శృంఖలాన్ని నిరంతరాయంగా నిర్వహించవచ్చు;
- బి. అంతర్రాష్ట్ర అమ్మకందారు లేదా కొనుగోలుదారుకు ముందస్తు పన్ను చెల్లింపు, గణనీయ నిధుల ప్రతిష్టంభన బెడద ఉండదు;
- సి. పన్ను చెల్లింపులో ఐటీసీ వినియోగంవల్ల ఎగుమతి రాష్ట్రంలో వాపసు కోరాల్సిన అవసరం ఉండదు;
- డి. స్వీయ పర్యవేక్షణ నమూనా;
- ఇ. సరళమైన పన్ను పాలన యంత్రాంగంతోపాటు తటస్థ పన్నుకు భరోసా;

ఎఫ్. పన్ను చెల్లింపుదారుపై అదనపు భారంలేని, సరళ ఖాతాల నిర్వహణ వెసులుబాటు;

జి. పన్ను విధానానికి ఉన్నతస్థాయిలో కట్టుబాటువల్ల అత్యధిక వసూళ్ల సామర్థ్యం. 'వ్యాపారం-వ్యాపారం మధ్య, వ్యాపారం-వినియోగదారు మధ్య లావాదేవీల నిర్వహణ సామర్థ్యం.

ప్రశ్న 6: జీఎస్టీ కింద దిగుమతి/ఎగుమతులపై పన్ను ఎలా విధిస్తారు?

జవాబు: జీఎస్టీ (ఐజీఎస్టీ) విధింపునకు వీలుగా అన్ని దిగుమతులు/ఎగుమతులను అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాలుగా పరిగణిస్తారు. సంభావ్య పన్ను విధింపు నిమిత్తం గమ్యం సూత్రాన్ని అనుసరిస్తారు. ఎస్జీఎస్టీ విషయంలో దిగుమతి చేసుకున్నవస్తువులు వినియోగించే రాష్ట్ర ఖాతాలోకి పన్ను రాబడి వెళుతుంది. దిగుమతి చేసుకున్న వస్తుసేవలపై చెల్లించిన ఐజీఎస్టీకి బదులుగా ఐటీసీ అందుతుంది గనుక సంపూర్ణ లబ్ధి చేకూరుతుంది. ఇక వస్తుసేవల ఎగుమతి సున్నా శాతం పన్ను పరిధిలో ఉంటుంది. ఎగుమతిదారు బాండు సమర్పించి సుంకం చెల్లించకుండా ఎగుమతి చేసి ఐటీసీ వాపసు కోరవచ్చు... లేదా ఎగుమతి సమయంలో ఐజీఎస్టీ చెల్లించి ఆ తర్వాత సదరు పన్ను వాపసు కోరవచ్చు. ఇక దిగుమతుల మీద కస్టమ్స్ టారిఫ్ యాక్ట్ (CTA) నిబంధనలను అనుసరించి ఐజీఎస్టీ విధించాల్సి ఉంటుంది. ఆ మేరకు దిగుమతులు చేసుకున్న సమయంలో కస్టమ్స్ చట్టంకింద సుంకంతోపాటు పన్ను విధిస్తారు **(సెక్షన్ 5 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 7: ఐజీఎస్టీ చెల్లించే విధానమేమిటి?

జవాబు: ఐటీసీని వినియోగించుకోవడం ద్వారా లేదా నగదు రూపేణా ఐజీఎస్టీని చెల్లించవచ్చు. అయితే, ఐజీఎస్టీ చెల్లింపు కోసం ఐటీసీ వినియోగ క్రమం కిందివిధంగా ఉంటుంది:-

- ○ ఐజీఎస్టీ కింద తొలుత అందుబాటులోకి వచ్చిన ఐటీసీని ఐజీఎస్టీ చెల్లింపులో వినియోగించుకోవాలి;
- ○ ఐజీఎస్టీలోని ఐటీసీని సరిపెట్టిన తర్వాత సీజీఎస్టీ కిందగల ఐటీసీని వినియోగించుకోవాలి;
- ○ ఈ రెండు ఐటీసీలను సర్దుబాటు చేసుకున్న తర్వాత మాత్రమే ఎస్జీఎస్టీ కిందగల ఐటీసీని వాడుకునేందుకు వర్తకుడికి అనుమతి ఉంటుంది.

ఇవన్నీ వినియోగించుకున్న తర్వాత కూడా ఐజీఎస్టీ కింద ఇంకా పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటే మాత్రమే నగదు రూపేణా చెల్లించేందుకు అనుమతి లభిస్తుంది. వివిధ ఐటీసీల వినియోగంద్వారా ఐజీఎస్టీ చెల్లింపు క్రమం సజావుగా సాగిపోయేలా జీఎస్టీ వ్యవస్థ చూసుకుంటుంది.

ప్రశ్న 8: కేంద్రం, ఎగుమతి/దిగుమతి రాష్ట్రాల మధ్య పరిష్కారం ఏ విధంగా చేస్తారు?

జవాబు: కేంద్రం, రాష్ట్రాల మధ్య పరిష్కారం కింద పేర్కొన్న రెండు పద్ధతులలో ఉంటుంది:-

- **కేంద్రం – ఎగుమతి రాష్ట్రం:** సరఫరాదారు వినియోగించుకున్న ఎస్జీఎస్టీలోని ఐటీసీకి సమానమైన మొత్తాన్ని ఎగుమతి రాష్ట్రం కేంద్రానికి చెల్లిస్తుంది.
- **కేంద్రం – దిగుమతి రాష్ట్రం:** రాష్ట్రం లోపల సరఫరాలపై ఎస్జీఎస్టీ చెల్లింపు సందర్భంగా వర్తకుడు వాడుకున్న ఐజీఎస్టీలోని ఐటీసీకి సమానమైన మొత్తాన్ని కేంద్రం చెల్లించాల్సి ఉంటుంది.

పరిష్కార కాలంలో వర్తకులందరూ సమర్పించే వివరాలను పరిగణనలోకి తీసుకున్న తర్వాత ఒక రాష్ట్ర పరిధిలో సంచిత ప్రాతిపదికన పరిష్కారం సాగుతుంది. సీజీఎస్టీ, ఐజీఎస్టీ ఖాతాల విషయంలోనూ పరిష్కారం ఇదే తరహాలో ఉంటుంది.

ప్రశ్న 9: ప్రత్యేక ఆర్థికమండలి (SEZ)లోని పరిశ్రమలకు లేదా అభివృద్ధిదారుకు సరఫరాలను ఎలా పరిగణిస్తారు?

జవాబు: ప్రత్యేక ఆర్థిక మండలి అభివృద్ధిదారుకు లేదా అందులోని పరిశ్రమలకు సరఫరాలను కూడా భౌతిక వస్తు ఎగుమతుల తరహాలోనే సున్నా శాతం పన్ను సరఫరాలుగా పరిగణిస్తారు. పన్నులు చెల్లించకుండానే సెజ్‌లకు సరఫరాలు చేసి, వాటిపై ఐటీసీ వాపసు కోరే వెసులుబాటు సరఫరాదారుకు ఉంటుంది **(సెక్షన్ 16 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

వస్తుసేవల సరఫరా ప్రదేశం

21. వస్తుసేవల సరఫరా ప్రదేశం

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీ కింద వస్తుసేవల 'సరఫరా స్థానం'తో అవసరమేమిటి?

జవాబు: సరఫరా అయ్యే వస్తువులకు వినియోగస్థానమైన గమ్యంలో లేదా వినియోగ ప్రదేశంలో పన్ను విధింపును సమర్థంగా అమలు చేయడమే జీఎస్టీ ప్రాథమిక సూత్రం. అందువల్ల సరఫరా నిబంధన సదరు స్థానాన్ని అంటే పన్ను రాబడి చేరాల్సిన పన్ను విధింపు పరిధిని నిర్ణయిస్తుంది. సదరు లావాదేవీ అదే రాష్ట్రంలోనిదా లేక అంతర్రాష్ట్ర పరిధికి చెందినదా అన్న అంశాన్ని నిర్ణయించేది సరఫరా స్థానమే. మొత్తంమీద సరఫరాలు సంబంధిత రాష్ట్రం లేదా కేంద్రపాలిత ప్రాంతంలో ఉమ్మడిగా ఎస్జీఎస్టీ+సీజీఎస్టీల కిందకు వస్తాయా లేక అంతర్రాష్ట్ర సరఫరాగా ఐజీఎస్టీ కిందకు వస్తాయా అన్నది నిర్ణయించేందుకు వస్తుసేవల సరఫరా స్థానాన్ని నిర్ధారించడం అవసరం.

ప్రశ్న 2. వస్తువులు, సేవల విషయంలో సరఫరా నిబంధనలు భిన్నంగా ఎందుకుంటాయి?

జవాబు: వస్తువుల స్వరూపం సాకారం (కంటికి కనిపించేది) కనుక వినియోగ గమ్యం నిర్ధారణలో ఎటువంటి సమస్య ఉండదు. అయితే సేవలు నిరాకారం (కంటికి కనిపించనిది) కాబట్టి సరఫరా గమ్య నిర్ధారణలో ప్రధానంగా కింది అంశాల వల్ల సమస్యలు ఎదురవుతాయి:-

(i) సేవా ప్రదాన (అందించే) పద్ధతిని సులభంగా మార్చవచ్చు. ఉదాహరణకు టెలిఫోన్ సేవలను ముందుగా చెల్లింపు/తర్వాత చెల్లింపు వంటి విధానాలకు పరస్పరం మార్చుకోవచ్చు. బిల్లు విధించాల్సిన చిరునామా మార్చవచ్చు. బిల్లు విధించేవారి

చిరునామా మారవచ్చు. సాఫ్ట్ వేర్ మరమ్మతు లేదా నిర్వహణ పద్ధతి ఆన్‌సైట్ (ప్రదేశం) నుంచి ఆన్‌లైన్ (ఇంటర్నెట్)కు మారవచ్చు. బ్యాంకుల సేవల కోసం లోగడ ఖాతాదారులు బ్యాంకుకు వెళ్లాల్సి రాగా, నేడు ఎక్కడినుంచయినా ఖాతాదారు సేవలు పొందే విధానం అమలులోకి వచ్చింది;

(ii) అందించే సేవ, సేవా ప్రదాత (Service provider) సేవా గ్రహీత (Service receiver)ల ప్రదేశ నిర్ధారణ సాధ్యం కాకపోవచ్చు లేదా కదలికలేవీ కనిపించవుగనుక జాడ కనుగొనడం దాదాపు అసాధ్యమైనందువల్ల గోప్యత పాటించడం కూడా చాలా సులువు;

(iii) సేవలందించేందుకు సేవా ప్రదాతకు నిర్దిష్ట ప్రాంతం తప్పనిసరి కాదు.. అలాగే సేవాగ్రహీత కూడా ఎక్కడున్నా సేవలు పొందగలిగే వీలుంది. బిల్లు విధించే చిరునామాను తెల్లవారేలోగా మార్చగల వీలుంది;

(iv) కొన్ని సందర్భాల్లో ప్రధాన మూలం ఒకటికి మించిన ప్రదేశాలకు విస్తరించవచ్చు. ఉదాహరణకు రైలు మార్గం, జాతీయ రహదారి లేదా నదిపై వంతెన నిర్మాణం వంటివి ఒక రాష్ట్రంలో మొదలై మరో రాష్ట్రంలో ముగియవచ్చు. అదేవిధంగా ఒక సినిమా పంపిణీ, ప్రదర్శనలపై ముద్రాపక హక్కు (copy right)ను ఒకేఒక లావాదేవీతో సంక్రమింపజేయవచ్చు. లేదా ఒక వాణిజ్య ప్రకటన లేదా కార్యక్రమాన్ని దేశవ్యాప్తంగా ఒకే సమయంలో ప్రసారం చేయవచ్చు. ఒక విమాన సంస్థ దేశంలోని ఏ రెండు ప్రాంతాలమధ్యనైనా ప్రయాణానికి వాడుకునేలా సుమారు పది

పత్రాలతో టికెట్లు (seasonal tickets) జారీచేయవచ్చు. ఢిల్లీ మెట్రో జారీచేసిన కార్డును ఆ సంస్థకు తెలియకుండా ఒక వ్యక్తి ఢిల్లీ లేదా నోయిడా లేదా ఫరీదాబాద్ లో వినియోగించవచ్చు. కార్డు జారీ సమయంలో చెల్లింపు సందర్భంగా ప్రదేశాలు, ప్రయాణాలను ఢిల్లీ మెట్రో కనుగొనలేదు గనుక ఇవన్నీ సాధ్యమే;

(v) సేవలన్నీ నిరంతర పరిణామానికి గురయ్యేవేగనుక కొత్త సవాళ్లను విసురుతుంటాయి. ఉదాహరణకు 15-20 ఏళ్ల కిందట ఇంటికే నేరుగా (DTH) టీవీ ప్రసారాల గురించి ఎవరూ ఊహించి ఉండరు. ఇంటినుంచే సకల సమాచారం, బ్యాంకు వ్యవహారాలు, టికెట్ల జారీ, అంతర్జాలం (ఇంటర్నెట్), సంచార టెలిఫోన్ (మొబైల్) వగైరా కూడా ఇలాంటివే;

ప్రశ్న 3. ఒక లావాదేవీలో సరఫరా ప్రదేశం నిర్ధారణకు ఉపయోగించే ప్రత్యామ్నాయ, సంభావ్య అంశాలేవి?

జవాబు: సేవలతో ముడిపడిన వివిధ అంశాలను సరఫరా ప్రదేశ నిర్ధారణకు ప్రత్యామ్నాయం మార్గంగా వినియోగించవచ్చు. ఇతర మార్గాలతో పోలిస్తే సరఫరా ప్రదేశ నిర్ధారణలో ఈ మార్గాలు మరింత మెరుగైన ఫలితాన్నిస్తాయి. అవేమిటంటే:-

(ఎ) సేవా ప్రదాత ఉన్న ప్రాంతం;

(బి) సేవాగ్రహీత ఉన్న ప్రాంతం;

(సి) సదరు కార్యాచరణ ప్రదేశం/పని సాగే ప్రదేశం;

(డి) సేవా వినియోగ ప్రాంతం;

(ఇ) వాస్తవ లబ్ధి పొందే వ్యక్తి లేదా చేరుతున్న ప్రదేశం

ప్రశ్న 4. వ్యాపార సంస్థల (నమోదిత వ్యక్తుల) మధ్య (B2B); వ్యాపారం-వినియోగదారు (B2C) మధ్య లావాదేవీలలో సరఫరా ప్రదేశం నిర్ధారణకు వేర్వేరు నిబంధనల అవసరం ఏమిటి?

జవాబు: వ్యాపార సంస్థల మధ్య లావాదేవీలలో గ్రహీత తాను చెల్లించిన పన్నులను జమ కింద పరిగణిస్తాడు కాబట్టి ఆ లావాదేవీలు సర్వసాధారణం. వ్యాపారాల మధ్య సరఫరాల్లో వసూలు చేసిన వస్తుసేవల పన్ను ప్రభుత్వానికి ఒక బాధ్యతను, గ్రహీతకు ఒక సొత్తును సృష్టిస్తుంది. సదరు సరఫరాల వల్ల భవిష్యత్తు పన్నుల చెల్లింపు సమయంలో ఉత్పాదక పన్ను మినహాయింపునకు గ్రహీత అర్హుడవుతాడు. ఇటువంటి లబ్ధి పొందే వీలున్నందున వ్యాపార సంస్థల మధ్య లావాదేవీలలో దాదాపు అన్ని సందర్భాల్లోనూ గ్రహీత ఉన్న ప్రదేశం కీలకమవుతుంది. గ్రహీత సాధారణంగా సదరు వస్తువులను లేదా వాటికి విలువ జోడించిన ఉత్పత్తులను వినియోగదారుకు సరఫరా చేస్తాడు. బి2బి లావాదేవీ తదుపరి బి2సి లావాదేవీగా మారినప్పుడు మాత్రమే సరఫరా అన్నది వినియోగంగా మారినట్లు లెక్క. ఇక భి2సి లావాదేవీల్లో సరఫరా అన్నది అంతిమంగా వినియోగంగా మారి చెల్లించిన వాస్తవ పన్నులు ప్రభుత్వానికి దఖలుపడతాయి.

ప్రశ్న 5: వస్తువులు తొలగించిన సందర్భాల్లో సరఫరా స్థానం ఏదవుతుంది?

జవాబు: స్వీకర్తకు అందజేయడం కోసం ఎక్కడైతే వస్తువుల కదలిక ఆగిపోతుందో అదే సరఫరా స్థానం అవుతుంది **(సెక్షన్ 10 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 6: మూడోపక్షం సూచనమేరకు సరఫరాదారు వస్తువులను ఒక వ్యక్తికి అందజేస్తే సరఫరా స్థానం ఏదవుతుంది?

జవాబు: మూడోపక్షాన్నే ఆ వస్తువుల స్వీకర్తగా భావించి అవి చేరిన ప్రదేశాన్నే సదరు వ్యక్తి ప్రధాన వ్యాపార స్థానంగా పరిగణిస్తారు. **(సెక్షన్ 10 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 7: నౌక, విమానం, రైలు లేదా మోటారు వాహనంవంటి రవాణా సాధనాల ద్వారా సరఫరా చేసినప్పుడు సరఫరా ప్రదేశం ఏదవుతుంది?

జవాబు: వస్తువుల విషయంలో వాటిని ఎక్కించిన ప్రాంతాన్నే సరఫరా ప్రదేశంగా పరిగణిస్తారు **(సెక్షన్ 10 ఐజీఎస్టీ చట్టం).** అయితే, సేవల విషయంలో రవాణాలో భాగంగా సదరు సాధనం తొలుత బయల్దేరే ప్రాంతమే సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది **(సెక్షన్ 12, 13 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 8. వ్యాపార సంస్థల మధ్య (B2B) సేవల సరఫరాలో సరఫరా ప్రదేశంపై సాధారణ సంభావ్యత ఏది?

జవాబు: ఐజీఎస్టీ చట్టంలో వినియోగించిన పదాలు నమోదిత పన్ను చెల్లింపుదారులు, నమోదుకాని పన్ను చెల్లింపుదారులు. నమోదిత వ్యక్తికి సరఫరా చేసినప్పుడు అతడున్న ప్రాంతమే సరఫరా ప్రదేశం. గ్రహీత కూడా నమోదితుడే కనుక అతడి చిరునామా ఎల్లప్పుడూ అక్కడే ఉంటుంది కాబట్టి దాన్నే ప్రత్యామ్నాయ సరఫరా ప్రదేశంగా పరిగణించవచ్చు.

ప్రశ్న 9. నమోదుకాని గ్రహీతల మధ్య సరఫరాలో సరఫరా ప్రదేశంపై సాధారణ సంభావ్యత ఏది?

జవాబు: నమోదుకాని గ్రహీతల విషయంలో సాధారంగా గ్రహీత ఉన్నదే సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది. అయితే, అనేక సందర్భాల్లో గ్రహీత చిరునామా లభ్యం కాదు. అటువంటి కేసులలో సేవల సరఫరాదారు ఉన్న ప్రాంతమే ప్రత్యామ్నాయ సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది.

ప్రశ్న 10: స్థిరాస్తి సరఫరా ప్రదేశం అది ఉన్న ప్రాంతమే... మరి ఢిల్లీ-ముంబై మధ్య వివిధ రాష్ట్రాలగుండా రహదారి నిర్మిస్తే దేన్ని సరఫరా స్థానంగా గుర్తించాలి?

జవాబు: స్థిరాస్తి ఒకటికన్నాఎక్కువ రాష్ట్రాల్లో ఉన్నట్లయితే సేవల సరఫరా ప్రతి రాష్ట్రంలోనూ సాగినట్లు భావించాలి. ఈ సందర్భంగా కుదిరిన ఒప్పందం ప్రకారం లేదా అంగీకరించిన షరతుల మేరకు లేదా ఇతర ఏర్పాటుకు తగినట్లు వేర్వేరుగా వసూలు చేసిన సేవల మొత్తం విలువలో నిష్పత్తి ప్రకారం ఆయా రాష్ట్రాల సేవల సరఫరాను ప్రత్యేకంగా నిర్ణయించాలి. ఇలాంటి ఒప్పందాలు, అంగీకారాలు, ఏర్పాట్లవంటివి లేకపోతే మరేదైనా సహేతుక ప్రాతిపదికన నిర్ధారించాలి **(దేశీయ సరఫరాలకు సంబంధించి ఐజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 12(3)కు వివరణతో ఉప నిబంధన).**

ప్రశ్న 11: వివిధ రాష్ట్రాల్లో నిర్వహించే ఓ కార్యక్రమం (ఐపీఎల్ క్రికెట్ సిరీస్ వంటిది) విషయంలో సరఫరా స్థానం ఏది?

జవాబు: క్రీడలు, తదితర కార్యక్రమాల విషయంలో సేవా గ్రహీత నమోదైన వ్యక్తి లేదా సంస్థ అయితే సదరు కార్యక్రమ నిర్వహణ కోసం సేవలందించే ప్రదేశమే సేవల సరఫరా స్థానం అవుతుంది.

అయితే, గ్రహీత నమోదుకాని వ్యక్తి లేదా సంస్థ అయినప్పుడు సదరు కార్యక్రమం లేదా వేడుక నిర్వహించే ప్రాంతమే సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది. క్రికెట్‌ను వివిధ రాష్ట్రాల్లో నిర్వహిస్తారుగనుక, సేవలకు నిర్దేశిత ఏకీకృత మొత్తం చెల్లిస్తారు కాబట్టి ఆయా రాష్ట్రాల్లో విలువను నిష్పత్తి ప్రకారం నిర్దేశించి లెక్కించాలి **(ఐజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 12(7)కు వివరణతో ఉప నిబంధన).**

ప్రశ్న 12: కొరియర్ సేవలద్వారా వస్తువులు రవాణా చేస్తే సరఫరా స్థానం ఏది?

జవాబు: దేశీయ సరఫరాలైతే..: గ్రహీత నమోదిత వ్యక్తి అయితే, అతడున్న ప్రాంతమే సరఫరా స్థానం. అయితే, నమోదిత వ్యక్తి కానప్పుడు రవాణాకోసం వస్తువులు అప్పగించిన ప్రాంతమే సరఫరా స్థానమవుతుంది **(సెక్షన్ 12 ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

అంతర్జాతీయ సరఫరాలైతే..: రవాణా సేవల విషయంలో వస్తువుల గమ్యస్థానమే సదరు సేవల సరఫరా స్థానం అవుతుంది. కొరియర్ సేవల విషయంలో రవాణా కోసం వస్తువులను కొరియర్‌కు అప్పగించిన ప్రదేశమే సరఫరా స్థానం అవుతుంది. అయితే, సదరు కొరియర్ సేవలు దేశం లోపల పాక్షికంగా అందించినప్పటికీ సేవల సరఫరా స్థానాన్ని భారతదేశంగానే పరిగణించాలి **(సెక్షన్ 13(3), 13(6), 13(9) ఐజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 13: ఒక వ్యక్తి ముంబై నుంచి ఢిల్లీ, తిరిగి ముంబై మధ్య ప్రయాణిస్తే సరఫరా ప్రదేశం ఏదవుతుంది?

జవాబు: సదరు వ్యక్తి నమోదితుడైతే గ్రహీత ఉన్న ప్రాంతమే సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది. నమోదితుడు కాని పక్షంలో ముంబై-ఢిల్లీ ప్రయాణంలో బయల్దేరిన ప్రాంతంగా ముంబైని, ఢిల్లీ నుంచి తిరిగి పయనమైనప్పుడు తాజా ప్రయాణంగా పరిగణించి ఢిల్లీని సరఫరా ప్రదేశాలుగా పరిగణించాలి **(ఐజీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 12(9)కి వివరణతో ఉప నిబంధన).**

ప్రశ్న 14: ఒక వ్యక్తి దేశంలో ఎక్కడికైనా ప్రయాణించేందుకు ఎయిరిండియా సంస్థ టికెట్/పాస్ ఇస్తే సరఫరా స్థానం ఏదవుతుంది?

జవాబు: ఈ ఉదంతంలో భవిష్యత్ ప్రయాణానికి టికెట్/పాస్ జారీ చేస్తున్నందున ఆ సమయంలో ప్రయాణారంభ ప్రదేశం తెలియదు. కాబట్టి ప్రయాణారంభ ప్రదేశం

సరఫరా స్థానం కాబోదు. ఇటువంటి సందర్భాల్లో నిర్ధారిత నిబంధన వర్తిస్తుంది **(ఐజీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 12(9)కి ఉప నిబంధన జోడింపు).**

ప్రశ్న 15: మొబైల్ ఫోన్ కనెక్షన్‌కు సరఫరా స్థానం ఏది? సరఫరాదారు ఉన్నదే అవుతుందా?

జవాబు: దేశీయ సరఫరా అయితే..: మొబైల్ ఫోన్ కంపెనీలు వివిధ రాష్ట్రాల్లో సేవలు అందిస్తున్నందున, ఆ సేవల్లో అధికశాతం అంతర్రాష్ట్ర పరిధిలో ఉన్నందువల్ల వారున్న ప్రదేశాన్ని సరఫరా స్థానంగా గుర్తించలేం. అలా చేస్తే వినియోగ సూత్రం భంగమై రాబడి మొత్తం సరఫరాదారులున్న కొన్ని రాష్ట్రాలకు వెళ్లిపోతుంది. కాబట్టి సదరు కనెక్షన్ ముందుగా చెల్లింపు (prepaid)/తర్వాత చెల్లింపు (postpaid) విభాగాల్లో దేనికిందకు వస్తుందో చూడాలి. పోస్ట్ పెయిడ్ కనెక్షన్ అయితే సేవా గ్రహీత చిరునామాగల బిల్లింగ్ ప్రాంతం సరఫరా స్థానం అవుతుంది. ప్రీపెయిడ్ కనెక్షన్ అయితే దీనికి చెల్లింపులు సాగే ప్రాంతాన్ని లేదా సదరు కార్డులు/వోచర్ల విక్రయ ప్రాంతాన్ని సరఫరా స్థానంగా గుర్తించాలి. అయితే, ఇంటర్నెట్ లేదా ఆన్‌లైన్ చెల్లింపు చేస్తే సేవా గ్రహీత ఉన్న ప్రాంతాన్నే సరఫరా స్థానంగా పరిగణించాలి.

అంతర్జాతీయ సరఫరా అయితే..: సేవా గ్రహీత ఉన్న ప్రాంతమే టెలికం సేవల సరఫరా స్థానం అవుతుంది.

ప్రశ్న 16. గోవాలోని ఒక వ్యక్తి ఢిల్లీలోగల దళారి (బ్రోకర్)ద్వారా ఎస్ఎస్ఈ (ముంబై)లో షేర్లు కొన్నట్లయితే సరఫరా ప్రదేశం ఏది?

జవాబు: సేవాప్రదాత (దళారి) రికార్డులలో నమోదైన మేరకు సేవాగ్రహీత ఉన్న ప్రాంతమే పరిగణలోకి వస్తుంది కాబట్టి సరఫరా ప్రదేశం గోవా అవుతుంది.

ప్రశ్న 17. ఒక వ్యక్తి ముంబై నుంచి కుల్లూ-మనాలి వెళ్లి మనాలిలోగల ఐసీఐసీఐ బ్యాంకు సేవలు పొందితే సరఫరా ప్రదేశం ఏది?

జవాబు: సదరు సేవ ఆ వ్యక్తి ఖాతాకు ముడిపడినది కాకపోతే సేవాప్రదాత ఉన్న మనాలి సరఫరా ప్రదేశం అవుతుంది. అదే అతడికి ఖాతాతో ముడిపడినదైతే సేవాప్రదాత (బ్యాంకు) రికార్డుల ప్రకారం అతడి చిరునామాగల ముంబై సరఫరా ప్రదేశమవుతుంది.

ప్రశ్న 18: గుర్గాప్‌లోని ఒక వ్యక్తి ఎయిరిండియా విమానంలో ముంబై నుంచి ఢిల్లీ వెళ్లాడు... అతడు తన ప్రయాణ బీమాను ముంబైనుంచి పొందినట్లయితే సరఫరా స్థానం ఏదవుతుంది?

జవాబు: సదరు సేవలందించిన బీమా కంపెనీ రికార్డులలోని సేవా గ్రహీత చిరునామాగల ప్రాంతమే సరఫరా స్థానం అవుతుంది కాబట్టి గుర్గావ్‌సే పరిగణనలోకి తీసుకోవాలి **(ఐజీఎస్టీ చట్టం సెక్షన్ 12(13)కు ఉప నిబంధన జోడింపు).**

జీఎస్టీ పోర్టల్‌లో ప్రాథమిక వ్యాపార ప్రక్రియ

22. జీఎస్టీ పోర్టల్‌లో ప్రాథమిక వ్యాపార ప్రక్రియ

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీఎన్ (GSTN) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: వస్తుసేవల పన్ను చట్రం (GSTN) లాభాపేక్ష లేని ఓ ప్రభుత్వ సంస్థ. కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు, పన్ను చెల్లింపుదారులుసహా ఇతర భాగస్వాములకు పరస్పర భాగస్వామ్య సమాచార సాంకేతిక పరిజ్ఞాన (IT) మౌలిక సదుపాయాలు, సేవలు అందిస్తుంది. పన్ను చెల్లింపుదారులందరికీ ప్రాథమిక (Frontend)మైన రిజిస్ట్రేషన్, రిటర్న్లులు, చెల్లింపులు తదితర సేవలందిస్తుంది. ప్రభుత్వం-పన్ను చెల్లింపుదారులకు సమన్వయ కర్తగా వ్యవహరిస్తుంది.

ప్రశ్న 2: జీఎస్టీఎన్ (Goods & Services Tax Network-GSTN)ను ఎందుకు సృష్టించాల్సి వచ్చింది?

జవాబు: జీఎస్టీ వ్యవస్థ పథకం ఒక విశిష్ట, సంక్లిష్ట సమాచార సాంకేతిక కార్యారంభం. దేశంలో తొలిసారిగా పన్ను చెల్లింపుదారుకోసం ఏకరూప సమన్వయ యంత్రాంగం ఏర్పాటుకు ప్రయత్నిస్తుంది కాబట్టే ఇది విశిష్టమైనది. అంతేకాదు... కేంద్ర-రాష్ట్రాల మధ్య పరస్పర భాగస్వామ్య, ఉమ్మడి ఐటీ మౌలిక సదుపాయాలను కల్పిస్తుంది. ప్రస్తుతం కేంద్ర, రాష్ట్రాల పన్ను పాలన భిన్న చట్టాలు, నియంత్రణలు, ప్రక్రియలు, స్వరూపాల సమాహారంగా ఉండటంవల్ల వాటి ఐటీ వ్యవస్థలు స్వతంత్ర సంస్థల్లా పనిచేస్తున్నాయి. వస్తుసేవల పన్ను అమలు కోసం వీటన్నిటినీ సమీకృతం చేయడం సంక్లిష్ట కార్యమే. పన్ను పాలన యంత్రాంగాలను (కేంద్ర, రాష్ట్ర, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల) ఒకేస్థాయి ఐటీ పరిజ్ఞాన పరిణతి స్థాయికి చేరుస్తూ మొత్తం పరోక్ష పన్నుల పర్యావరణ వ్యవస్థను ఏకీకృతం చేయాల్సి రావడమే ఇందుకు కారణం. ఇందులో భాగంగా పన్ను చెల్లింపుదారులు, ఇతర బాహ్య

భాగస్వాముల కోసం స్వరూప, సమన్వయాలను ఏకరీతికి తేవాల్సి ఉంది. దీంతోపాటు 'జీఎస్టీ' అన్నది గమ్యం ప్రాతిపదికగా విధించే పన్ను కాబట్టి, అంతర్రాష్ట్ర వస్తుసేవల వాణిజ్యానికి (ఐజీఎస్టీ) వీలుగా కేంద్ర, రాష్ట్రాల మధ్య వేగవంతమైన పరిష్కార యంత్రాంగం అవసరం. బలమైన ఐటీ మౌలిక సదుపాయాల వ్యవస్థతోపాటు భాగస్వాముల (పన్ను చెల్లింపుదారులు, రాష్ట్రాలు, కేంద్ర ప్రభుత్వం, బ్యాంకులు, రిజర్వు బ్యాంకుసహా) మధ్య సమాచారాన్ని సేకరించి, పరిష్కరించి, ఆదానప్రదానానికి సిద్ధంచేయగల వెన్నెముక వంటి సేవా వ్యవస్థ కూడా ఉన్నప్పుడు మాత్రమే ఇది సాధ్యం. ఈ లక్ష్యాలను సాధించడం కోసమే జీఎస్టీఎన్ సృష్టించబడింది.

ప్రశ్న 3: జీఎస్టీఎస్ ఆవిర్భావ క్రమం (Genesis) ఏమిటి?

జవాబు: ఈ అంశంపై 21/7/2010నాటి రాష్ట్ర ఆర్థిక మంత్రుల సాధికార సంఘం (EC) తన 4వ సమావేశంలో చర్చించింది. ఈ సందర్భంగా "జీఎస్టీ కోసం ఐటీ మౌలిక సదుపాయాలపై సాధికార బృందం" (EG) ఏర్పాటుకు ఆమోదం తెలిపింది. దీనికి అధ్యక్షుడు డాక్టర్ నందన్ నీలేకని కాగా- కేంద్ర రెవెన్యూ శాఖ అదనపు కార్యదర్శి, సీబీఈసీ సభ్యుడు (B&C), డైరెక్టర్ జనరల్ (సిస్టమ్స్-సీబీఈసీ), ఆర్థిక వ్యవహారాల సలహాదారు (కేంద్ర ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ), ఈసీ సభ్య కార్యదర్శి, ఐదు రాష్ట్రాల (మహారాష్ట్ర, అస్సాం, కర్ణాటక, పశ్చిమబెంగాల్, గుజరాత్) వాణిజ్య పన్నుల కమిషనర్లు ఇందులో సభ్యులుగా నియమితులయ్యారు. జీఎస్టీఎన్ పేరిట ఉమ్మడి పోర్టల్ ఏర్పాటుతోపాటు 'జాతీయ సమాచార వ్యవస్థ'/'ప్రత్యేక ప్రయోజన సంస్థ' (NIU/SPV) ఏర్పాటుకు విధివిధానాలు, సమగ్ర అమలు వ్యూహం రూపొందించే బాధ్యతను ఈజీకి అప్పగించింది. అలాగే NIU/SPV నిర్మాణ

స్వరూపం, పరిశీలనాంశాల (terms of reference)ను సిఫారసు చేయాలని కోరింది. దీని సృష్టి, సమగ్ర అమలుకు వ్యూహం, మార్గ ప్రణాళిక (road map) తదితరాల రూపకల్పనతోపాటు శిక్షణ, విస్తరణ వంటివాటిపైనా దృష్టి సారించాలని సూచించింది.

ఆర్థిక మంత్రిత్వ శాఖ ఏర్పాటు చేసిన 'విశిష్ట పథకాల సాంకేతిక సలహా బృందం' (TAGUP) 2010 మార్చి నెలలో ప్రజా ప్రయోజనం దృష్టితో NIUను ప్రైవేటు కంపెనీగా ఏర్పాటు చేయాలని సిఫారసు చేసింది. జీఎస్టీసహా భారీ, సంక్లిష్ట ప్రభుత్వ ఐటీ పథకాల అమలుకు ఇది అవసరమని పేర్కొంది. జీఎస్టీ, టిన్ (TIN), ఎన్పీఎస్ (NPS) వంటి వివిధ ఐటీ పథకాలకు సంబంధించి సాంకేతిక, వ్యవస్థాపరమైన సమస్యల పరిశీలన బాధ్యతలతో TAGUP ఏర్పాటైంది.

సాధికార బృందం (EG) 2010 ఆగస్టు 2వ తేదీ నుంచి 2011 ఆగస్టు 8వ తేదీ మధ్య విధివిధానాలపై చర్చించడానికి ఏడుసార్లు సమావేశమైంది. అన్ని అంశాలపైనా తగువిధంగా చర్చలు సాగిన తర్వాత జీఎస్టీ వ్యవస్థ పథకం అమలుకోసం SPV సృష్టికి సిఫారసు చేసింది. అవసరాలు పెరుగుతున్న వాతావరణంలో సమర్థ, విశ్వసనీయ సేవలందించే దిశగా GSTN SPVని ప్రభుత్వేతర సంస్థగా ఏర్పాటు చేయాలని EG సిఫారసు చేసింది. నిర్వహణ స్వేచ్ఛ, ప్రభుత్వ వ్యూహాత్మక నియంత్రణ, వ్యవస్థాగత నిర్మాణంలో సరళత, నిర్ణయ వేగం, సమర్థ మానవ వనరుల నియామకం-నిలబెట్టుకునే సమర్థత వంటి కీలక పరామితులను పరిశీలించాక ఇందులో 49 శాతం ప్రభుత్వ వాటా (కేంద్రం-24.5%, రాష్ట్రాలు- 24.5%) ఉండాలని సూచించింది.

జీఎస్టీఎన్ సున్నిత పాత్ర, అందులో లభ్యమయ్యే సమాచారం దృష్ట్యా దానిపై ప్రభుత్వ వ్యూహాత్మక నియంత్రణ అంశాన్ని EG పరిగణనలోకి తీసుకుంది. ఆ

మేరకు ఎస్పీవీపై ప్రభుత్వ వ్యూహాత్మక నియంత్రణకు సిఫారసు చేసింది. ఈ దిశగా బోర్డు కూర్పు, ప్రత్యేక పరిష్కార యంత్రాంగాలు, భాగస్వాముల ఒప్పందం, డిప్యుటేషన్ మీద ప్రభుత్వాధికారుల నియామకంతోపాటు జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీతో ప్రభుత్వాల ఒప్పందాలు వంటి చర్యలు తీసుకోవాలని నొక్కిచెప్పింది. అదే సమయంలో వ్యష్టిగా కేంద్రం (24.5%), సమష్టిగా రాష్ట్రాలు (24.5%) ఏ ఇతర ప్రైవేటు సంస్థకన్నా అధికంగా 49 శాతం వాటాతో అతిపెద్ద భాగస్వాములుగా ఉండేలా భాగస్వామ్య నిర్మాణ క్రమాన్ని కూడా సూచించింది.

వందశాతం ఫలితాలు రాబట్టే విధంగా కంపెనీని నడిపేందుకు తగిన సాంకేతికత ప్రమాణాల అవసరాన్ని కూడా స్పష్టం చేస్తూ, దీని వ్యాపార పరిజ్ఞానం కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాధికారుల చేతిలో ఉండాలని EG పేర్కొంది. అయితే, NSDL తరహాలో వృత్తి నైపుణ్యంపరంగా దీటైన పద్ధతులతో ఈ కంపెనీని స్వతంత్రంగా నడిపేందుకు తగిన అత్యాధునిక సాంకేతిక పరిజ్ఞానం కలిగిన వృత్తి నిపుణుల అవసరం ఎంతయినా ఉంది. మరోవైపు నిర్వహణ స్వేచ్ఛ సౌలభ్యం దృష్ట్యా ప్రభుత్వేతర కంపెనీ ఏర్పాటుకూ EG సిఫారసు చేసింది.

ఈ సిఫారసులను 2011 ఆగస్టు 19నాటి మంత్రుల సాధికార సంఘం (EC) మూడో సమావేశం ముందుంచారు. ఆ తర్వాత 2011 అక్టోబరు 14నాటి నాలుగో సమావేశంలోనూ సమర్పించారు. జీఎస్టీఎన్‌కు సంబంధించి జీఎస్టీ కోసం ఐటీ మౌలిక సదుపాయాలు, ప్రభుత్వ నియంత్రణలో లాభాపేక్ష లేని సెక్షన్ 25 కంపెనీ స్థాపనకు EG చేసిన సిఫారసులను నాలుగో సమావేశంలో EC ఆమోదించింది.

అనంతరం ఎస్పీవీ ఏర్పాటుపై రెవెన్యూశాఖ పంపిన పత్రంలో దాన్ని పైన వివరించిన తరహాలో వస్తుసేవల పన్ను నెట్‌వర్క్ (GSTN)గా పిలవాలని పేర్కొంది. అనంతరం 2012 ఏప్రిల్ 12నాటి కేంద్ర మంత్రిమండలి సమావేశం ఈ

ప్రతిపాదనను పరిశీలించి ఆమోదం తెలిపింది. దీంతోపాటు మంత్రివర్గం ఆమోదించిన మరికొన్ని అంశాలు కిందివిధంగా ఉన్నాయి:-

i. జీఎస్టీఎన్-ఎస్పీవీ (GSTN-SPV) ఏర్పాటుకు ముందుగా అందులో పెట్టుబడి పెట్టేందుకు సమ్మతించే తగిన ప్రభుత్వేతర సంస్థలను ఆర్థిక మంత్రిత్వశాఖ గుర్తించి సమీకరించాలి.

ii. ఎస్పీవీపై ప్రభుత్వ వ్యూహాత్మక నియంత్రణకు బోర్డు కూర్పు, ప్రత్యేక పరిష్కార యంత్రాంగాలు, భాగస్వాముల ఒప్పందం, డిప్యుటేషన్ మీద ప్రభుత్వాధికారుల నియామకంతోపాటు జీఎస్టీఎన్-ఎస్పీవీతో ప్రభుత్వాల ఒప్పందాలు వంటి చర్యలు తీసుకోవాలి.

iii. జీఎస్టీఎన్-ఎస్పీవీ డైరెక్టర్ల బోర్డులో 14 మంది డైరెక్టర్లు ఉండాలి. వీరిలో కేంద్రం నుంచి ముగ్గురు, రాష్ట్రాల నుంచి ముగ్గురు వంతున ఉండాలి. చైర్మన్‌ను కేంద్ర, రాష్ట్రాల సంయుక్త ఆమోద యంత్రాంగం ద్వారా నియమించాలి. మరో ముగ్గురు డైరెక్టర్లను ప్రైవేటు భాగస్వాముల నుంచి, ముగ్గురు స్వతంత్ర డైరెక్టర్లను లబ్ధ ప్రతిష్ఠుల నుంచి ఎంపిక చేసి నియమించాలి. జీఎస్టీఎన్-ఎస్పీవీ CEOను బహిరంగ ఎంపిక ప్రక్రియద్వారా ఎంపిక చేయాలి.

iv. వ్యూహాత్మక నియంత్రణ, అవసరమైన నైపుణ్యాన్ని పెంపొందించడానికి వీలుగా జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీలో ప్రభుత్వాధికారులను డిప్యుటేషన్ మీద నియమించడానికి సంబంధిత నిబంధనలను సడలించాలి.

v. జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీకి స్వీయాధార రాబడి నమూనా దిశగా తన సేవలను వినియోగించుకునే పన్ను అధికార సంస్థలు, పన్ను చెల్లింపుదారులపై వినియోగ రుసుము విధించే వెసులుబాటు ఉండాలి.

vi. అనేక పన్నుల సంస్థలతో ముడిపడిన సమగ్ర పరోక్ష పన్ను సేవలు అందించే బాధ్యతాయుత విశేష జాతీయ సంస్థగా జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీ రూపొందాలి. తదనుగుణంగా ఇతర సేవాప్రదాత సంస్థలు ఇదే రకమైన సమగ్ర సేవలందించే యోచన చేసేట్లయితే జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీ సేవల కోసం అధికారిక ఒప్పందం చేసుకునేలా ఉండాలి.

vii. జీఎస్టీఎన్ ఎస్పీవీ ప్రారంభం, ఆ తర్వాత మూడేళ్లపాటు విధి నిర్వహణ ఖర్చుల నిమిత్తం సహాయనిధి కింద ఒక్కసారి రూ.315 కోట్లను పునరావృతం కాని సాయంకింద కేంద్రం మంజూరు చేస్తుంది.

ప్రశ్న 4: జీఎస్టీఎస్ వాటాల స్వరూపం, రాబడి నమూనా ఏమిటి?

జవాబు: (ఎ) వాటాల స్వరూపం: మంత్రిమండలి నిర్ణయాలకు అనుగుణంగా దిగువ పేర్కొన్న వాటాల క్రమంతో కంపెనీల చట్టం-1956 సెక్షన్ 8 కింద లాభాపేక్ష లేని ప్రైవేటు లిమిటెడ్ కంపెనీగా జీఎస్టీఎన్ నమోదైంది:-

కేంద్ర ప్రభుత్వం	**24.5%**
రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు	**24.5%**
హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ	**10.0%**
హెచ్‌డీఎఫ్‌సీ బ్యాంకు	**10.0%**
ఐసీఐసీఐ బ్యాంకు	**10.0%**
ఎస్ఎస్ఈ స్ట్రేటజిక్ ఇన్వెస్ట్‌మెంట్ కంపెనీ	**10.0%**
ఎల్ఐసీ హౌజింగ్ ఫైనాన్స్ లిమిటెడ్	**11.0%**

సుదీర్ఘకాలం పాటు తగువిధంగా చర్చలు సాగిన అనంతరం రాష్ట్రాల ఆర్థిక మంత్రుల సాధికార సంఘం (EC), కేంద్ర ప్రభుత్వాల ఆమోదంతో GSTN ప్రస్తుత రూపం సంతరించుకుంది.

(బి) రాబడి నమూనా: జీఎస్టీఎన్-ఎస్పీవీని ప్రారంభించడం కోసం 2013లో కేంద్ర ప్రభుత్వం **రూ.315 కోట్ల** ఆర్థిక సహాయానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆమోదం తెలిపింది. ఈ నేపథ్యంలో 31/03/2013 నుంచి 31.03.2016 వరకు **రూ.143.96 కోట్లు** విడుదల చేసింది. ఈ వ్యవధిలో కంపెనీ ఏర్పాటు, విధుల ప్రారంభం కోసం ఈ మొత్తం నుంచి **రూ.62.11 కోట్లు** మాత్రమే ఖర్చుచేయగా, మిగిలిన నిధులను ప్రభుత్వానికి వాపసు చేశారు. ఆ తర్వాత 2016-17 ఆర్థిక సంవత్సరంలో జీఎస్టీఎన్ కోసం ఒక వాణిజ్య బ్యాంకు రుణం మంజూరు చేసింది. జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా కేంద్ర, రాష్ట్రాలకు సేవలందించే సమాచార, సాంకేతిక పరిజ్ఞాన వేదిక ఏర్పాటుతోపాటు 27 రాష్ట్రాలు, కేంద్రపాలిత ప్రాంతాలకు తదనంతర సేవలందించే సదుపాయాల అభివృద్ధికి ఈ రుణాన్ని వినియోగిస్తారు. జీఎస్టీఎన్ రాబడి నమూనాను **రాష్ట్ర ఆర్థికమంత్రుల సాధికార సంఘం** (EC) ఇప్పటికే ఆమోదించింది. దీని ప్రకారం జీఎస్టీ పోర్టల్ సేవల వినియోగం కింద పన్ను చెల్లింపుదారులు, ఇతర భాగస్వాముల తరఫున కేంద్రంతోపాటు రాష్ట్రాల/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల ప్రభుత్వాలు సమానంగా వినియోగ రుసుము చెల్లిస్తాయి. ఆయా రాష్ట్రాల్లో నమోదయ్యే పన్ను చెల్లింపుదారుల సంఖ్య ఆధారంగా వినియోగ రుసుములో అవి చెల్లించాల్సిన భాగాన్ని నిర్ణయిస్తారు.

ప్రశ్న 5: జీఎస్టీఎస్ అందించే సేవలేమిటి?

జవాబు: ఉమ్మడి జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా జీఎస్టీఎన్ కింది సేవలు అందిస్తుంది:-

(ఎ) నమోదు (ప్రస్తుత పన్ను చెల్లింపుదారు ప్రవేశంసహా పాన్ ఆధారిత రిజిస్ట్రేషన్ సంఖ్య జారీ; 2016 నవంబరు నుంచే ఈ ప్రక్రియ ప్రారంభమైంది);

(బి) చెల్లింపు ప్రవేశమార్గాలు, బ్యాంకింగ్ వ్యవస్థలతో వాటి అనుసంధానంసహా చెల్లింపుల నిర్వహణ;

(సి) రిటర్నుల దాఖలు, పరిశీలన;

(డి) ఖాతాలు, నోటిఫికేషన్లు, సమాచారం, వ్యవహారాల ప్రగతి అనుసరణ (status tracking)సహా పన్ను చెల్లింపుదారుల నిర్వహణ;

(ఇ) పన్ను పాలన సంస్థ ఖాతా, ఆవర్జా(ledger)ల నిర్వహణ;

(ఎఫ్) కేంద్రం, రాష్ట్రాల మధ్య (ఐజీఎస్టీ పరిష్కారంసహా), ఐజీఎస్టీ పరిష్కార కార్యాలయం (Clearing house) సంబంధిత పరిష్కార గణన;

(జి) దిగుమతులపై జీఎస్టీ విశ్లేషణ-సమన్వయం, కస్టమ్స్ విభాగ EDI వ్యవస్థలతో సంధానం;

(హెచ్) MISసహా అవసరం ప్రాతిపదికన సమాచారం, వ్యాపార నైపుణ్యం;

(ఐ) ఉమ్మడి జీఎస్టీ పోర్టల్, పన్ను పాలన వ్యవస్థల మధ్య సమన్వయ నిర్వహణ;

(జె) భాగస్వాములకు శిక్షణ అందించడం;

(కె) పన్ను అధికార సంస్థలకు విశ్లేషణలు, వ్యాపార నైపుణ్యం అందించడం;

(ఎల్) పరిశోధన, ఉత్తమ కార్యాచరణలపై అధ్యయనం.

ప్రశ్న 6: జీఎస్టీఎస్, రాష్ట్రాలు/సీబీఈసీల మధ్య సమన్వయ వ్యవస్థ ఏది?

జ: వస్తుసేవల పన్ను అమలులో పన్ను చెల్లింపుదారు ప్రాముఖ్యంగల సేవలు... రిజిస్ట్రేషన్, బిల్లుల అప్‌లోడింగ్, రిటర్నులు నింపడం, పన్ను చెల్లింపులు

తదితరాలను జీఎస్టీ వ్యవస్థ నిర్వహిస్తుంది. తదనుగుణంగా కేంద్ర, రాష్ట్రాల పరిధిలోని పన్ను పాలన సంస్థలు తమ చట్టబద్ధ విధులన్నిటినీ (రిజిస్ట్రేషన్లకు ఆమోదం, రిటర్నుల పరిశీలన, పరిశోధన-తనిఖీ నిర్వహణ వగైరా) నిర్వర్తించాల్సి ఉంటుంది.

అంటే... ప్రాథమిక (frontend) సేవలను జీఎస్టీఎన్ అందిస్తే తదుపరి విభాగాల (backend)ను కేంద్ర, రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు తమంతటత తామే అభివృద్ధి చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది. అయితే, 27 రాష్ట్రాలు (2వ నమూనా రాష్ట్రాలు) తమ తదుపరి విభాగాలను కూడా అభివృద్ధి చేసి ఇవ్వాలని జీఎస్టీఎన్ను కోరాయి. సీబీఈసీతోపాటు మిగిలిన 9 రాష్ట్రాలు (1వ నమూనా) తదుపరి విభాగాలను తామే అభివృద్ధి చేసుకుని, నిర్వహించాలని నిర్ణయించాయి. నమూనా-1 రాష్ట్రాలు/సీబీఈసీ కోసం పన్ను చెల్లింపుదారులు సమర్పించే పూర్తి గణాంకాలలో (నమోదు, రిటర్న్, చెల్లింపు వగైరా) అవసరమని భావించిన వాటిని సమాచారం, విశ్లేషణ కోసం వాటితో పంచుకుంటారు.

ప్రశ్న 7: నమోదులో జీఎస్టీఎస్ పాత్ర ఏమిటి?

జవాబు: నమోదు కోసం దరఖాస్తును జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా ఆన్లైన్లో సమర్పించాలి. పాన్, వ్యాపార నియమావళి (Business Constitution), ఆధార్, CIN/DIN వగైరా (వర్తించేవిధంగా)లను CBDT, UID, MCA తదితర సంస్థల నిబంధనలకు అనుగుణంగా ఆన్లైన్లో నిర్ధారిస్తారు. తద్వారా కనీస పత్ర సమర్పణతో ఆ వ్యవహారాలు పూర్తవుతాయి.

దరఖాస్తుల సమాచారాన్ని స్కాన్ చేసిన వాటి మద్దతు పత్రాలను జీఎస్టీఎన్ కేంద్ర/రాష్ట్రాలకు పంపుతుంది. అటుపైన ఏవైనా సందేహాలు,

ఆమోదం/తిరస్కృతుల సమాచారంతోపాటు పన్ను చెల్లింపుదారుల డౌన్‌లోడ్‌కు వీలుగా డిజిటల్ సంతకాలతో కూడిన రిజిస్ట్రేషన్ పత్రాలను అవి తిరిగి జీఎస్టీఎన్‌కు పంపుతాయి.

ప్రశ్న 8: జీఎస్టీఎస్‌లో ఇన్ఫోసిస్ (Infosys) సంస్థ పాత్ర ఏమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ వ్యవస్థ రూపకల్పన, అభివృద్ధి, విస్తరణల కోసం ఐటీ సాంకేతిక సంస్థ ఇన్ఫోసిస్‌ను ఏకైక 'నిర్వహణ సేవా ప్రదాత' (Managed Service Provider-MSP)గా జీఎస్టీఎన్ నియమించింది. అనువర్తన సాఫ్ట్‌వేర్, ఉపకరణాలు, మౌలిక సదుపాయాల కల్పనసహా వ్యవస్థ ప్రారంభం నుంచి ఐదేళ్లపాటు కార్యకలాపాలు, నిర్వహణ బాధ్యతను కూడా అప్పగించింది.

ప్రశ్న 9: జీఎస్టీఎస్ ఉమ్మడి పోర్టల్ ప్రాథమిక లక్షణాలేమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ పోర్టల్ (www.gst.gov.in) ఇంటర్నెట్ ద్వారా పన్ను చెల్లింపుదారులు, వారి ఖాతాలు నిర్వహించే నిపుణులు/పన్ను సలహాదారులకు అందుబాటులో ఉంటుంది. అలాగే పన్ను పాలనాధికారులకు అంతర్గత నెట్ సదుపాయంద్వారా అందుబాటులో ఉంటుంది. కింద పేర్కొన్న జీఎస్టీ సంబంధిత సేవలన్నిటికీ ఇది ఒకేఒక ఉమ్మడి పోర్టల్:-

i. పన్ను చెల్లింపుదారుల నమోదు (కొత్త రిజిస్ట్రేషన్, పాతది స్వాధీనం/రద్దు వగైరాలకోసం);

ii. బిల్లుల అప్‌లోడ్, కొనుగోళ్ల పుస్తకం యాంత్రిక నమోదు, నిర్దేశిత తేదీల్లో జీఎస్టీ రిటర్నుల (GSTR-1, 2, 3, 4, 5 వగైరా) దాఖలు;

iii. చలానా సృష్టిద్వారా పన్ను చెల్లింపుసహా ప్రాతినిధ్య బ్యాంకులతో అనుసంధానం;

iv. ఐటీసీ, నగదు ఆవర్జా, రుణబాధ్యత పుస్తకాలు;

v. పన్ను చెల్లింపుదారులు, పన్ను అధికారులు, ఇతర భాగస్వాముల కోసం MIS నివేదన;

vi. పన్ను అధికారుల కోసం వ్యాపార నైపుణ్యం(BI)/విశ్లేషణ.

ప్రశ్న 10: జీఎస్టీ పర్యావరణ వ్యవస్థ మూలభావన ఏమిటి?

జవాబు: ఈ ఉమ్మడి వస్తుసేవల పన్ను వ్యవస్థ అన్ని రాష్ట్రాలు/కేంద్రపాలిత ప్రాంతాల వాణిజ్య పన్నుల శాఖలు, కేంద్ర పన్ను పాలన సంస్థలు, పన్ను చెల్లింపుదారులు, బ్యాంకులు, ఇతర భాగస్వాములకు అనుసంధానం కల్పిస్తుంది. పన్ను చెల్లింపుదారు నుంచి పన్నుల వృత్తి నిపుణులు, పన్ను అధికారులు, జీఎస్టీ పోర్టల్, బ్యాంకులు, ఖాతాల నిర్వహణ సంస్థలు వంటి భాగస్వాములంతా ఈ పర్యావరణ వ్యవస్థలో ఇమిడి ఉంటారు. దిగువ ఇచ్చిన రేఖాపటం జీఎస్టీ పర్యావరణ వ్యవస్థ మొత్తాన్నీ సూచిస్తుంది.

ప్రశ్న 11: జీఎస్టీ సువిధ ప్రొవైడర్ (GSP) అంటే ఏమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ సంబంధిత అన్ని కార్యకలాపాలను పూర్తి చేసుకోవడం కోసం సదరు వ్యవస్థ పన్ను చెల్లింపుదారులకు ఒక జీఎస్టీ పోర్టల్‌ను అందుబాటులో ఉంచుతుంది. అయితే, విస్తృత వర్గాల (చిన్న-మధ్యతరహా, భారీ, సూక్ష్మ పరిశ్రమలు, వ్యాపారాలు) పన్ను చెల్లింపుదారులు ఉన్న నేపథ్యంలో భిన్నమైన సేవలను అందించాల్సి వస్తుంది. ఆ మేరకు వారి కొనుగోళ్లు/అమ్మకాల ఆవర్జాలను జీఎస్టీ అనుకూల రూపంలోకి మార్చడం, వారు ఖాతాలు తయారుచేసే

భిన్నరకాల సాఫ్ట్‌వేర్‌ను తన వ్యవస్థతో సమీకృతం చేసుకోవడం... ఐటీసీ అభ్యర్థనల సరిపోలిక/తేడాలు, పన్ను బాధ్యత, రిటర్నుల దాఖలు వగైరాలను ఎప్పటికప్పుడు చూసుకోగలిగే వెసులుబాటు కల్పించాలి. బిల్లులు సమర్పణ అవసరంగనుక భారీ లావాదేవీలున్న పెద్ద సంస్థలు అలా చేయడం అసాధ్యం కాబట్టి జీఎస్టీ వ్యవస్థతో యాంత్రిక సమన్వయం కోసం తగు మార్గాలు అవసరం. అటువంటి పన్ను చెల్లింపుదారుల కోసం ఒక పర్యావరణ వ్యవస్థ అవసరం.

జీఎస్టీ వ్యవస్థ విజయవంతం కావడంలో పన్ను చెల్లింపుదారు సౌలభ్యం కీలకం కాబట్టి ఈ పర్యావరణ వ్యవస్థ సదరు మూడోపక్షం అనువర్తనాలను డెస్క్ టాప్/మొబైల్ వేదికలద్వారా అందిస్తుంది.

ఈ కారణాలన్నిటి రీత్యా జీఎస్టీతో అనుసంధానం, తదనుగుణ అనువర్తనాలు రూపొందించుకోగల సామర్థ్యం ఉన్న మూడో పక్షపు పర్యావరణ వ్యవస్థ అవసరం. ఇటువంటి సేవలందించేవారికే ఉమ్మడిగా “జీఎస్టీ సువిధ ప్రొవైడర్” లేదా GSPగా నామకరణం చేశారు.

ప్రశ్న 12: జీఎస్టీ సువిధ ప్రొవైడర్ల పాత్ర ఎలా ఉంటుంది?

జవాబు: పన్ను చెల్లింపుదారుల కోసం జీఎస్పీలు అభివృద్ధి చేసే అనువర్తనాలతో... రిటర్నుల దాఖలు, సమాచార యాంత్రిక విస్తరణ సదుపాయంతో కొనుగోలు పుస్తకాల సమన్వయం, జీఎస్టీ సంబంధిత కార్యకలాపాలకు ఆమోదం/తిరస్కృతి/ మార్పుచేర్పులకు అనువైన తక్షణ వేదిక (dash board)లు వంటివి ఏర్పాటవుతాయి. భారీ సంఖ్యలో బిల్లుల అప్‌లోడ్, ఒకే కంపెనీలో భిన్నరకాల అనువర్తనాల వినియోగం (మధ్యతరహా, భారీ సంస్థలకు అవసరం) వంటి అవసరాలు తీర్చేందుకు ఇలాంటి వ్యవస్థ అవసరం. అలాగే

పన్నుల వృత్తి నిపుణులు తమ కక్షిదారుల జీఎస్టీ కార్యకలాపాలను నిర్వహించాల్సి ఉండటంతోపాటు ప్రస్తుత ఖాతాల తయారీ అనువర్తనాలు/ERP వంటివాటిని ఏకీకృతం చేసుకోవాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 13: జీఎస్పీల వినియోగంతో పన్ను చెల్లింపుదారులకు ప్రయోజనమేమిటి?

జవాబు: పన్ను చెల్లింపుదారులు జీఎస్టీ కింద నిర్వహించాల్సిన విధులన్నిటినీ జీఎస్టీ పోర్టల్లో పూర్తి చేయవచ్చు. అయితే, కొన్ని విధుల నిర్వహణకు అదనపు మార్గంగా జీఎస్పీలు ఉపయోగపడతాయి. వాటి సేవల వినియోగంపై నిర్ణయం పూర్తిగా పన్ను చెల్లింపుదారులదే. ఈ నేపథ్యంలో జీఎస్పీలు అందించే నిర్దిష్ట సేవలు కిందివిధంగా ఉంటాయి:-

1. పీడీఎఫ్, సీఎస్వీ, వర్డ్ తదితర అప్లికేషన్లతో రూపొందించిన బిల్లులను జీఎస్టీ అనుకూల రూపంలోకి మార్చడం;
2. జీఎస్టీ పోర్టల్ నుంచి యాంత్రికంగా విస్తరించిన కొనుగోళ్ల పుస్తకంలోని సమాచార సమన్వయం (పోర్టల్/వ్యాపారి ఇందుకోసం వేర్వేరు అనువర్తనాలు వినియోగించి ఉండవచ్చు);
3. అనేక శాఖలు కలిగి ఉన్న సంస్థ ఆయా శాఖలవారీ బిల్లులను జీఎస్టీ వ్యవస్థకు చేర్చాల్సి ఉంటుంది. అయితే, జీఎస్టీ వ్యవస్థ ఒక్క వినియోగదారు గుర్తింపు-పాస్ వర్డ్ మాత్రమే ఇస్తుందిగనుక ఇందుకో మరో మార్గం అవసరం. ఆ మేరకు ఆయా శాఖలు, ఆయా విధులకు తగిన అనువర్తనంతో సంధానం కావాల్సి ఉంటుంది.
4. పలు రాష్ట్రాల్లో నమోదైన కంపెనీ అన్ని శాఖల వ్యవహారాలను ఒకేసారి ఒకే తెరపై చూసుకోవాలని భావించవచ్చు;

5. పన్ను చెల్లింపుదారులైన తమ కక్షిదారుల కోసం పన్నుల వృత్తి నిపుణులు ఒకే డ్యాష్ బోర్డుద్వారా చక్కబెట్టేందుకు ప్రత్యేక అనువర్తనాలు అవసరమవుతాయి.

పైన పేర్కొన్నవన్నీ కొన్ని ఉదాహరణలు మాత్రమే. రకరకాల పన్ను చెల్లింపుదారులకు భిన్న విధాలైన అవసరాలు ఉంటాయి. ఇటువంటి అవసరాలన్నటినీ జీఎస్పీల ద్వారా నెరవేర్చుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 14: జీఎస్టీఎస్ రూపొందించి నిర్వహించే ఉమ్మడి జీఎస్టీ పోర్టల్లో పన్ను చెల్లింపుదారుల పాత్ర ఏమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీఎన్ ఉమ్మడి పోర్టల్‌ను పన్ను చెల్లింపుదారుల అన్ని అవసరాలూ తీర్చే ఏకైక ప్రదేశంగా భావించవచ్చు. ఈ పోర్టల్ ద్వారా జీఎస్టీఎన్ నిర్వహించే కొన్ని కార్యకలాపాలు కిందివిధంగా ఉంటాయి:-

- నమోదు కోసం దరఖాస్తు/నమోదు రద్దు/సవరణ, స్వీయ వివరాల నిర్వహణ;
- వడ్డీలు, జరిమానాలు, రుసుములుసహా పన్నుల చెల్లింపు (బ్యాంకు పోర్టల్లో లేదా బ్యాంకు ప్రాంగణంలో చెల్లింపు జరుగుతుంది గనుక తదనుగుణంగా చలానా రూపకల్పన);
- సాధారణ స్థాయినుంచి మిశ్రమ, తదితర పన్ను వర్గాల్లోకి పన్ను చెల్లింపుదారు హోదా మార్పు
- బిల్లుల సమాచారం అప్‌లోడ్, రిటర్నులు/వార్షిక నివేదికల సమర్పణ;
- పోర్టల్ సృష్టించే విశిష్ట అనువర్తన సంకేత సంఖ్య (ARN) సాయంతో రిటర్న్/పన్ను ఆవర్జా/నగదు ఆవర్జాల ప్రగతిపై సమీక్ష;

- పన్ను వాపసు తదితరాల కోసం దరఖాస్తు దాఖలు;
- రిటర్న్/పన్ను/ఆవర్జా/నగదు పుస్తకం తదితరా స్థితిగతుల సమీక్ష.

ప్రశ్న 15: జీఎస్టీఎస్ అభివృద్ధి చేసే జీఎస్టీ వ్యవస్థలో కేంద్ర, రాష్ట్రాల పన్ను అధికారుల పాత్ర ఏమిటి?

జవాబు: జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా పన్ను చెల్లింపుదారులు సమర్పించే సమాచారం/దరఖాస్తులను కింది అధికార విధుల కోసం పన్ను అధికారులు వినియోగించుకుంటారు:-

- పన్ను చెల్లింపుదారుల నమోదు/ఆమోదం/రద్దు/తిరస్కృతి;
- పన్ను పరిపాలన (మదింపు/తనిఖీ/వాపసు/పునర్విచారణ/పరిశోధన);
- వ్యాపార విశ్లేషణ, MIS ఇతర అధికార విధులు.

ప్రశ్న 16: ప్రతి బిల్లు వరుసకూ జీఎస్టీఎస్ విశిష్ట గుర్తింపును సృష్టిస్తుందా?

జవాబు: సృష్టించదు... జీఎస్టీఎన్ ఎలాంటి కొత్త గుర్తింపును సృష్టించదు. సరఫరాదారు GSTIN, బిల్లు నంబరు, ఆర్థిక సంవత్సరం సమ్మేళనమే ప్రతి బిల్లు వరుసనూ ప్రత్యేకం చేస్తుంది.

ప్రశ్న 17: బిల్లుల సమాచారాన్ని ఏ రోజుకారోజు అప్‌లోడ్ చేయవచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు. బిల్లుల సమాచారాన్ని ఏ సమయం ప్రాతిపదికగానైనా స్వీకరించగల వెసులుబాటు జీఎస్టీ పోర్టల్లో ఉంది. పన్ను చెల్లించే సరఫరాదారు బిల్లులను ఎంత త్వరగా అప్‌లోడ్ చేస్తే పన్ను చెల్లించే గ్రహీత అంతే త్వరగా తన కొనుగోలు పుస్తకంలో దాన్ని సమన్వయం చేసుకోవచ్చు. అలాగే సరఫరాదారు చివరి నిమిషంలో ఆదుర్దా పడాల్సిన పరిస్థితి ఉండదు.

ప్రశ్న 18: జీఎస్టీ పోర్టల్లో బిల్లుల సమాచారం అప్‌లోడ్‌కు జీఎస్టీఎన్ ఉపకరణాలు అందిస్తుందా?

జవాబు: అవును. స్ప్రెడ్‌షీట్ (Microsoft Excel)వంటి ఉపకరణాలను జీఎస్టీఎన్ ఉచితంగా అందిస్తుంది. వీటి సాయంతో పన్ను చెల్లింపుదారులు బిల్లుల సమాచారాన్ని అందులో నింపి ఒకేసారి అప్‌లోడ్ చేయవచ్చు. ఇది ఆఫ్‌లైన్ ఉపకరణం కాబట్టి కొనుగోళ్లు/బిల్లుల సమాచారం పొందుపరచి ఉంచుకోవచ్చు. ఆ తర్వాత జీఎస్టీ పోర్టల్లో అప్‌లోడ్ చేయటానికి అనువైన తుదిరూపంలోకి మార్చుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 19: ఆవర్జాలు, ఇతర ఖాతాలు చూసుకోగల మొబైల్ యాప్‌లను కూడా జీఎస్టీఎన్ అందిస్తుందా?

జవాబు: అందిస్తుంది... ఏ స్మార్ట్ ఫోన్లోనైనా సంబంధిత సమాచారాన్నిచూసుకోగల విధంగా జీఎస్టీ పోర్టల్ రూపొందించబడుతోంది. కాబట్టి నగదు, రుణబాధ్యత, ఐటీసీ వగైరా ఆవర్జాలను మొబైల్ ఫోన్లోనూ చూసుకోవచ్చు.

ప్రశ్న 20: పన్ను చెల్లింపుదారుల పక్షాన వారి వినియోగ గుర్తింపు (user ID), పాస్‌వర్డ్‌తో నిమిత్తం లేకుండా జీఎస్టీ వ్యవహారాల నిపుణులకు ప్రత్యేక వినియోగ గుర్తింపు (user ID), పాస్‌వర్డ్‌లను జీఎస్టీఎన్ ఇస్తుందా?

జవాబు: ఇస్తుంది. పన్ను చెల్లింపుదారులను వారి వినియోగ గుర్తింపు (user ID), పాస్‌వర్డ్ కోరే అవసరం లేకుండా పన్ను వ్యవహారాల నిపుణులకు ప్రత్యేక వినియోగ గుర్తింపు (user ID), పాస్‌వర్డ్‌లను జీఎస్టీఎన్ అందజేస్తుంది. తద్వారా వారు తమ కక్షిదారుల తరఫున చట్టం అనుమతించిన మేరకు పని చేయవచ్చు.

ప్రశ్న 21: పైన పేర్కొన్న సదుపాయం కింద పన్ను చెల్లింపుదారు తన వ్యవహారాలు చూసే పన్ను నిపుణులను మార్చుకోగలరా?

జవాబు: మార్చుకోగలరు. జీఎస్టీఎన్ పోర్టల్లో పన్ను నిపుణుల పేరు ముందుగల ఎంపికను తొలగించి, కొత్త నిపుణుల పేరును సూచిస్తే సరిపోతుంది.

ప్రశ్న 22: ప్రస్తుతం సెంట్రల్ ఎక్సైజ్, సేవాపన్ను లేదా రాష్ట్ర వ్యాట్ కిందగల పన్ను చెల్లింపుదారులు జీఎస్టీ కింద తాజా నమోదు కోసం దరఖాస్తు చేయాలా?

జవాబు: అవసరం లేదు... సీబీడీటీ సమాచార మూలం నుంచి పాన్ నిర్ధారణ పూర్తయితే అలాంటి పన్ను చెల్లింపుదారులు తాజాగా దరఖాస్తు చేయనక్కర లేదు. జీఎస్టీ పోర్టల్ వారికి తాత్కాలిక GSTIN ఇస్తుంది. జీఎస్టీ నమోదు ఫారం ప్రకారం సంబంధిత సమాచారం ఇచ్చేందుకు వీలుగా ఇది ఆరు నెలలపాటు చెల్లుబాటులో ఉంటుంది. ఆ ప్రక్రియను పూర్తిచేయగానే పన్ను చెల్లింపుదారు హోదా జీఎస్టీకి మారినట్లు చూపుతుంది. చట్టం అమలు మొదలయ్యే రోజున దానంతట అదే అమలులో ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది. అటుపైన పన్ను చెల్లింపు, రిటర్న్ దాఖలు తదితరాలను జీఎస్టీ పోర్టల్ ద్వారా నిర్వహించుకోవచ్చు.

జీఎస్టీఎన్ ఇప్పటికే కొందరికి తాత్కాలిక వినియోగ గుర్తింపు (user ID), పాస్‌వర్డ్‌లను మంజూరు చేయడంతోపాటు ఈ విషయాన్ని పన్ను చెల్లింపుదారులకు తెలియజేసేందుకు వీలుగా పన్ను అధికారులకు అందజేసింది. ప్రస్తుత పన్ను చెల్లింపుదారులు జీఎస్టీకి మారడం కోసం పోర్టల్ ద్వారా నమోదు చేసుకునే ప్రక్రియను 2016 నవంబరు 8న ప్రారంభించారు. ఈ మేరకు 2017 మార్చి నెలాఖరునాటికి నమోదు చేసుకున్నవారిలో చాలామంది తమ తాత్కాలిక ఐడీని అందుకోవడంతోపాటు కొత్త విధానంలోకి మారిపోయినవారు కూడా

చాలామంది ఉన్నారు. మరిన్ని వివరాల కోసం ఇంటర్నెట్లో https://www.gst.gov.in//helpను చూడవచ్చు.

ప్రశ్న 23: జీఎస్టీ పోర్టల్ పనితీరుకు సంబంధించిన అంశాలపై పన్ను చెల్లింపుదారుల సౌలభ్యం కోసం ఎలాంటి సరంజామాను జీఎస్టీఎన్ అందుబాటులో ఉంచుతుంది?

జవాబు: జీఎస్టీ పోర్టల్లో ప్రతి ప్రక్రియకు సంబంధించి వీడియోలతో కూడిన కంప్యూటర్ ఆధారిత శిక్షణ సరంజామా (CBT)ను జీఎస్టీఎన్ రూపొందిస్తోంది. వీటిని జీఎస్టీ పోర్టల్‌సహా పన్ను పాలన సంస్థల వెబ్‌సైట్‌లలో ఉంచుతుంది. సీబీటీలతోపాటు పన్ను చెల్లింపుదారుల అవగాహన కోసం పలు రకాల వినియోగ సూచిక (యూజర్ మాన్యువల్)లు, తరచూ అడిగే ప్రశ్నలు (FAQ) వగైరాలను కూడా పోర్టల్లో ఉంచుతుంది. ఇవేకాకుండా ఇప్పటికే ఒక సహాయ వేదిక (helpdesk@gst.gov.in)ను కూడా ప్రారంభించింది. పన్ను చెల్లింపుదారులు దీనిద్వారాగానీ లేదా ఫోన్ (నం.0124-4688999) చేసి కూడా తమ సందేహాలను నివృత్తి చేసుకోవచ్చు. ఇక నమోదు ప్రక్రియపై సమాచారం కోసం CBT, FAQ, వినియోగ సూచికలకోసం https://www.gst.gov.in//helpను చూడవచ్చు.

ప్రశ్న 24: పన్ను చెల్లింపుదారులు జీఎస్టీ పోర్టల్లో సమర్పించే రిటర్నులు, నమోదు సమాచారానికి గోప్యత ఉంటుందా?

జవాబు: ఉంటుంది... పన్ను చెల్లింపుదారులు జీఎస్టీ ఉమ్మడి పోర్టల్లో సమర్పించే వ్యక్తిగత, వ్యాపార సంబంధ సమాచారం పూర్తి రహస్యంగా ఉండేవిధంగా జీఎస్టీఎన్ అన్ని చర్యలూ తీసుకుంది. 'పాత్ర ఆధారిత ప్రవేశ నియంత్రణ' (Role Based

Access Control-RBAC) పద్ధతిలో ఈ చర్యలు తీసుకుంటుంది. అలాగే పన్ను చెల్లింపుదారుల కీలక సమాచారం బట్వాడా, నిల్వ సందర్భంగా దాన్ని సురక్షితం చేస్తుంది. అధీకృత పన్ను పాలనాధికారులకు మాత్రమే ఆ సమాచారాన్ని చూడటం, చదవడం సాధ్యం.

ప్రశ్న 25: జీఎస్టీ వ్యవస్థ భద్రత కోసం జీఎస్టీఎన్ ఎటువంటి చర్యలు తీసుకుంటుంది?

జవాబు: సమాచార, సేవా భద్రత కోసం జీఎస్టీ వ్యవస్థ పథకం అత్యాధునిక భద్రత చట్రాన్ని వినియోగిస్తుంది. అధునాతన నిరోధకాలు (firewall), చొరబాటు పట్టివేత (intrusion detection), అన్ని సందర్భాల్లోనూ సమాచార రహస్య సంకేతీకరణ (data encryption), ఆనుపానుల సంపూర్ణ తనిఖీ (complete audit trail), నూతన పరివర్తక ప్రక్రియద్వారా నిరంతర మార్పులతో తారుమారు నిరోధం (tamper proofing), నిర్వహణ సాఫ్ట్‌వేర్-ఆతిథ్య కాఠిన్యం (OS and host hardening) తదితర రూపాల్లో జీఎస్టీఎన్ అత్యంత పటిష్ఠ జాగ్రత్తలు తీసుకుంటుంది. దీంతోపాటు ప్రాథమిక, మాధ్యమిక కార్యకలాపాల ఆదేశక-నియంత్రణ కేంద్రాలను కూడా ఏర్పాటు చేస్తోంది. ఇవి నిరంతర పర్యవేక్షణద్వారా హానికరమైన దాడులను ఎప్పటికప్పుడు ముందస్తుగానే అడ్డుకుంటాయి. సాధారణ, అసాధారణ ముప్పుల నుంచి రక్షణ కోసం మూల సంకేతాన్ని (source code) నిరంతరం స్కాన్ చేయడంద్వారా సురక్షిత సంకేతీకరణ పద్ధతులను కూడా జీఎస్టీఎన్ ప్రవేశపెట్టనుంది.

మధ్యంతర నిబంధనలు

23. మధ్యంతర నిబంధనలు

ప్రశ్న 1: జీఎస్టీకి ముందునాటి చట్టం కింద చివరి రిటర్న్ ప్రకారం జమ అయిన సెస్ వ్యాట్/ఐటీసీ (CENVAT/ITC)లు జీఎస్టీ కింద ఐటీసీగా లభ్యమవుతాయా?

జవాబు: అవును. నమోదిత పన్ను చెల్లింపుదారు అటువంటి జమలు పొందడానికి అర్హుడే. సదరు మొత్తాలను వారి ఎలక్ట్రానిక్ జమ (credit)ల ఆవర్జాలో జమ చేస్తారు – సెక్షన్ 143.

ప్రశ్న 2: ఆ షరతులేమిటి?

జవాబు: ఆ షరతులేమిటంటే:-

(i) ఈ చట్టం కింద పైన పేర్కొన్న జమ మొత్తం ఉత్పాదక పన్ను జమ (ఐటీసీ) కింద అనుమతించబడుతుంది;

(ii) ప్రస్తుత చట్టాల (కేంద్ర సుంకం, వ్యాట్) ప్రకారం జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చిన తేదీనుంచి ఆరు నెలల ముందు కాలానికి సంబంధించిన అన్ని రిటర్న్లను నమోదిత వ్యక్తి సమర్పించి ఉండాలి;

(iii) సదరు పోగుపడిన జమ నోటిఫికేషన్ నంబర్లు............ కింద విక్రయాలకు, అటుపైన చెల్లించిన వ్యాట్ వాపసు కోరడానికి సంబంధించినది కారాదు.

ఎస్జీఎస్టీ చట్టం కిందగల మరొక షరతును దిగువన చూడవచ్చు:-

సదరు జమ మొత్తం కేంద్ర అమ్మకపు పన్ను చట్టం-1956లోని సెక్షన్ 3, సెక్షన్ 5లోని ఉపసెక్షన్ (3), సెక్షన్ 6, సెక్షన్ 6A లేదా సెక్షన్ 8లోని ఉప సెక్షన్ 8లకు సంబంధించిన ఏదైనా క్లెయిముకు వర్తింపజేయదగినదైనా అది కేంద్ర అమ్మకపు పన్ను (రిజిస్ట్రేషన్-టర్నోవర్) నిబంధనలు-1957లోని నిబంధన 12

నిర్దేశిస్తున్న విధంగా, సదరు గడువులోగా నిర్ధారణ చేసుకోకపోతే ఆ మొత్తం ఎలక్ట్రానిక్ జమల పుస్తకంలో జమకు అర్హమైనది కాదు;

అయితే, కేంద్ర అమ్మకపు పన్ను (రిజిస్ట్రేషన్-టర్నోవర్) నిబంధనలు-1957లోని నిబంధన 12 నిర్దేశిస్తున్న విధంగా నిర్ధారణ చేసుకున్న పక్షంలో పైన పేర్కొన్న జమకు సమానమైన మొత్తాన్ని ప్రస్తుత చట్టం ప్రకారం వాపసు చేయాల్సి ఉంటుంది.

ప్రశ్న 3: నమోదిత పన్ను చెల్లింపుదారు 2017-18 జూన్ త్రైమాసికంలో ప్రస్తుత చట్టం (సెంట్రల్ ఎక్సైజ్) ప్రకారం మూలధన వస్తువులు (capital goods) కొనుగోలు చేశాడనుకుందాం... దీనిపై బిల్లు జూన్ 30వ తేదీకి ముందే స్వీకరించినా సదరు మూలధన వస్తువులు 2017 జూలై 5వ తేదీన అందుకున్నాడు (అంటే జీఎస్టీ కాలంలో)... అటువంటపుడు సదరు వ్యక్తి జీఎస్టీ కాలంలో సెన్‌వ్యాట్ (CENVAT) పూర్తి జమ పొందగలడా?

జవాబు: పొందగలడు... సదరు వ్యక్తి 2017-18లో పూర్తి జమ పొందడానికి అర్హుడే- కాకపోతే సదరు జమ ప్రస్తుత చట్టం మేరకు సెన్‌వ్యాట్ కింద జమకు లోబడి ఉండటంతోపాటు సీజీఎస్టీ చట్టం లోని సెక్షన్ 140(2) ప్రకారం కూడా జమకు అర్హమైనదై ఉండాలి.

ప్రశ్న 4: 'X, Y' అనే వస్తువులకు ప్రస్తుత చట్టం (సెంట్రల్ ఎక్సైజ్) ప్రకారం మూలధన వస్తువులుగా వ్యాట్ జమ వర్తించదు. కానీ, వాటికి జీఎస్టీలో స్థానం కల్పించినందువల్ల నమోదిత పన్ను చెల్లింపుదారు ఇప్పుడు జమ కోరగలడా?

జవాబు: అటువంటి వస్తువుల మీద జీఎస్టీలోనే కాకుండా మునుపటి చట్టం కింద కూడా ఐటీసీ లభించేట్లయితేనే ఇప్పుడు జమ పొందడానికి అర్హుడవుతాడు.

సదరు రెండు వస్తువులకు మునుపటి చట్టంలో ఆ వెసులుబాటు లేదుగనుక జీఎస్టీలో దాన్ని కోరే వీల్లేదు **(సెక్షన్ 140(2) కింద వివరణతో షరతు).**

ప్రశ్న 5: ఒక వ్యక్తి తప్పుడు పద్ధతిలో ఐటీసీ పొందాడనుకుందాం (ప్రశ్న4 చూడండి)... అటువంటప్పుడు ప్రస్తుత చట్టం లేదా జీఎస్టీ చట్టం కింద దాన్ని తిరిగి రాబట్టగలరా?

జవాబు: ఆ విధంగా తప్పుడు మార్గంలో పొందిన ఐటీసీని ప్రస్తుత చట్టం కింద రాబట్టి ఉండకపోతే జీఎస్టీ చట్టం కింద పన్ను బకాయిగా పరిగణించి రాబడతారు.

ప్రశ్న 6: నమోదితులైన పన్ను విధించదగిన వ్యక్తులకు ప్రస్తుత చట్టం (సెంట్రల్ ఎక్సైజ్/వ్యాట్) ప్రకారం నమోదు బాధ్యత లేకపోయినా జీఎస్టీ కింద నమోదు కావాల్సిన అవసరంపై రెండు ఉదాహరణలివ్వండి?

జవాబు: ఒక ఉత్పత్తిదారు రూ.60 లక్షల వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం గలవాడనుకుందాం. మునుపటి చట్టం ప్రకారం అతడు చిన్నతరహా పరిశ్రమ (SSI) కింద నమోదునుంచి మినహాయింపు పొందినా జీఎస్టీ కింద ప్రవేశ వ్యాపార పరిమాణ పరిమితి రూ.20 లక్షలకన్నా అది ఎక్కువ కాబట్టి ఇప్పుడు నమోదు తప్పదు. **(సెక్షన్ 22).**

ఒక వ్యాపారి వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం వ్యాట్ పరిమితికన్నా తక్కువగా ఉన్నప్పటికీ ఈ-కామర్స్ నిర్వాహకులద్వారా వ్యాపారం చేస్తున్నట్లయితే జీఎస్టీ కింద నమోదై తీరాల్సిందే. అటువంటి వ్యక్తులకు కనిష్ఠ ప్రవేశ పరిమాణ పరిమితి ఏదీ ఉండదు **(సెక్షన్ 24).**

ప్రశ్న 7: జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చేనాటికి ఒక సేవా ప్రదాత వద్ద వ్యాట్ చెల్లించిన కొనుగోళ్ల నిల్వ ఉంటే అతడికి ఐటీసీని అనుమతిస్తారా?

జవాబు: అనుమతిస్తారు... జీఎస్టీ చట్టంలోని సెక్షన్ 140(3) ప్రకారం అతడు ఐటీసీ పొందడానికి అర్హుడే.

ప్రశ్న 8: జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చిన తేదీకి ముందు రోజున ఒక నమోదిత వ్యక్తికి అతడి చివరి వ్యాట్ రిటర్నులో రూ.10,000 మేర అదనపు ఐటీసీ ఉందనుకుందాం. జీఎస్టీ కింద అతడు మిశ్రమ పన్ను లెక్కింపు పథకానికి మారాడనుకుందాం. అలాంటి సందర్భంలో అతడు ఐటీసీని జీఎస్టీకి బదిలీ చేసుకోగలడా?

జవాబు: చేసుకోలేడు... అతడు మిశ్రమ పన్ను లెక్కింపు పథకానికి మారితే వ్యాట్ కిందగల ఐటీసీని జీఎస్టీకి బదిలీ చేసుకోవడం కుదరదు **(సెక్షన్ 140(1).**

ప్రశ్న 9: సీఎస్టీ (CST Act) చట్టం కింద అమ్మకాల వాపసును ఆరు నెలల్లోగా వార్షిక వ్యాపార పరిమాణం నుంచి తగ్గించవచ్చు. అయితే, జీఎస్టీ అమలైన ఆరు నెలల తర్వాత కొనుగోలుదారు వస్తువులు వాపసు చేస్తే, వాటిపై పన్నును జీఎస్టీ కింద లెక్కించవచ్చా?

జవాబు: జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చే తేదీకి ఆరు నెలల్లోపు పాత చట్టం ప్రకారం సదరు వస్తువుల అమ్మకంపై పన్ను చెల్లించి ఉంటే, జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చాక కొనుగోలుదారు ఆ వస్తువులను వాపసు చేసినప్పుడు వాటిని అతడు విక్రయించినట్లు పరిగణించి జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించడమన్నది కింది పరిస్థితులపై ఆధారపడి ఉంటుంది:-

(i) సదరు వస్తువులు జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగినవో, కాదో ధృవీకరించుకోవాలి;

(ii) కొనుగోలుదారు జీఎస్టీ చట్టంకింద నమోదైనదీ, లేనిదీ చూడాలి;

అయితే, కొనుగోలుదారు జీఎస్టీ కింద నమోదుకాని వ్యక్తి అయినప్పుడు, సదరు వస్తువులను జీఎస్టీ అమలు తేదీ నుంచి ఆరు నెలల్లోపు (లేదా గరిష్ఠంగా మరో రెండు నెలల పొడిగింపు వ్యవధికి లోబడి) వాపసు చేసి ఉంటే, అవి గుర్తించగలిగిన స్థితిలో ఉన్నపుడు అమ్మకందారు సదరు పన్ను వాపసుకు (సీఎస్టీ కింద) అర్హుడే **(సెక్షన్ 142(1).**

ప్రశ్న 10: ముడి వస్తువులు లేదా పాక్షికంగా తయారైన వస్తువులను ప్రస్తుత చట్టం కింద చిరుద్యోగ ఉపాధి పనికోసం పంపగా, వాటి పని పూర్తయ్యాక జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చిన తేదీ తర్వాత అందుకుంటే తయారీదారు లేదా చిరుద్యోగ శ్రామికుడు పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవసరం లేదు... కింది పరిస్థితులలో తయారీదారు లేదా నిపుణుడు ఎలాంటి పన్ను చెల్లించనక్కర్లేదు:-

(i) ముడి వస్తువులు/పాక్షికంగా తయారైన వస్తువులను మునుపటి చట్ట నిబంధనల కింద, జీఎస్టీ ప్రవేశ తేదీకి ముందే చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి పంపినప్పుడు;

(ii) పూర్తయిన వస్తువులను చిరుద్యోగ శ్రామికుడు జీఎస్టీ ప్రవేశ తేదీ తర్వాత ఆరు నెలల్లోపు (లేదా పొడిగించిన రెండు నెలల వ్యవధిలోగా) తిరిగి పంపినప్పుడు;

(iii) చిరుద్యోగ శ్రామికుడి వద్దగల ముడి పదార్థాల నిల్వ వివరాలను అతడితోపాటు తయారీదారు కూడా నిర్దేశిత ఫారం ద్వారా జీఎస్టీ ప్రవేశపెట్టే తేదీన ప్రకటించినప్పుడు;

దీనికి సంబంధించిన సెక్షన్లు 141(1), 141(2), 141(4).

అయితే, సదరు ముడి వస్తువులను/పాక్షికంగా తయారైన వస్తువులను ఆరు నెలల్లోగా (లేదా పొడిగించిన రెండు నెలల వ్యవధిలోగా) తిప్పి పంపనప్పుడు వినియోగించుకున్న ఐటీసీని తిరిగి రాబట్టవచ్చు.

ప్రశ్న 11: నిర్దిష్ట వ్యవధిలోగా చిరుద్యోగ శ్రామికుడు వస్తువులను తిరిగి పంపకపోతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: జీఎస్టీ ప్రవేశ తేదీ తర్వాత ఆరు నెలల్లోపు (లేదా పొడిగించిన రెండు నెలల వ్యవధిలోగా) వస్తువులను తయారీదారు వ్యాపార ప్రదేశానికి పంపకపోతే చిరుద్యోగ శ్రామికుడే పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. **సెక్షన్ 141(1), 141(2).**

ప్రశ్న 12: పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ప్రాంగణానికి పూర్తయిన వస్తువులను పరీక్షకోసం ఉత్పత్తిదారు పంపినప్పుడు వాటిని అతడికి బదిలీ చేయవచ్చా?

జవాబు: చేయవచ్చు. పరీక్ష కోసం పంపిన సదరు వస్తువులను నమోదిత పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి ప్రాంగణానికి పంపినప్పుడు జీఎస్టీ ప్రవేశపెట్టిన ఆరు నెలల్లోగా (లేదా పొడిగించిన రెండు నెలల వ్యవధిలోగా) దేశంలోనే అయితే పన్ను చెల్లించి, ఎగుమతి కిందనైతే పన్ను చెల్లించకుండా బదిలీ చేయవచ్చు **(సెక్షన్ 141(3).**

ప్రశ్న 13: ఒక ఫ్యాక్టరీ నుంచి పూర్తయిన వస్తువులను నిర్ణీత ప్రక్రియ కోసం మునుపటి చట్ట కాలంలో పంపగా అవి జీఎస్టీ మొదలైన రోజు లేదా ఆ మరునాడు తిరిగి వస్తే జీఎస్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: లేదు... నిర్ణీత ప్రక్రియ కోసం పూర్తయిన వస్తువులను జీఎస్టీ ప్రవేశానికి ముందే పంపినందున, జీఎస్టీ ప్రవేశం తర్వాత 6 నెలల్లోగా (లేదా పొడిగించిన గడువు 2 నెలల్లోగా) అవి మళ్లీ తిరిగి వచ్చినందున జీఎస్టీ చెల్లించనక్కర్లేదు (సెక్షన్ 141(3).

ప్రశ్న 14: ప్రస్తుత చట్ట కాలంలో తయారైన వస్తువులను తయారీ ప్రక్రియ పరిధిలోకి రాని ఏదైనా పరీక్షల కోసం చిరుద్యోగ శ్రామికుడికి పంపిన సందర్భంలో జీఎస్టీ కింద పన్ను చెల్లించాల్సిన పరిస్థితి ఎప్పుడు ఏర్పడుతుంది?

జవాబు: సదరు తయారైన వస్తువులను జీఎస్టీ అమలు ప్రారంభానికి ముందు రోజున చిరుద్యోగ శ్రామికుడి వద్దకు పరీక్షల కోసం పంపిన సందర్భంలో జీఎస్టీ అమలు తేదీనుంచి ఆరు నెలల్లోగా (లేదా పొడిగించిన వ్యవధి రెండు నెలల్లోగా) అవి తిరిగి తయారీదారు ప్రాంగణానికి చేరకపోతే జీఎస్టీ కింద వాటిపై పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది. దీంతోపాటు తయారీదారు పొందిన ఐటీసీని అతడి నుంచి తిరిగి రాబట్టాల్సి ఉంటుంది (సెక్షన్ 141(3).

ప్రశ్న 15: రెండు నెలల గడువు పొడిగింపు దానంతటదే అమలవుతుందా?

జవాబు: లేదు. అది దానంతటదిగా వర్తించేది కాదు. తగిన కారణాలు చూపినప్పుడు కమిషనర్ గడువు పొడిగిస్తారు.

ప్రశ్న 16: ధరల సవరణ కోసం తగ్గింపు/జమ పత్రం (డెబిట్/క్రెడిట్ నోట్) జారీకి కాలపరిమితి ఉందా?

జవాబు: ధరల సవరణ తర్వాత 30 రోజుల్లోగా పన్ను విధించదగిన వ్యక్తి డెబిట్/క్రెడిట్ నోట్ జారీచేయవచ్చు. దిగువస్థాయికి ధరల సవరణ జరిగితే పన్ను

విధించదగిన వ్యక్తి తన పన్ను బాధ్యతను తగ్గించుకునేందుకు అనుమతి లభిస్తుంది. అయితే, బిల్లు లేదా క్రెడిట్ నోట్ గ్రహీత సదరు ధరల తగ్గుదలకు అనుగుణంగా తన ఐటీసీని తగ్గించుకున్నపుడు మాత్రమే ఇది సాధ్యం **(సెక్షన్ 142(2).**

ప్రశ్న 17: ప్రస్తుత చట్టం కింద పెండింగ్‌లో ఉన్న వాపసు రావాల్సిన పన్ను/వడ్డీ పరిస్థితి ఏమిటి?

జవాబు: ప్రస్తుత చట్టంలోని నిబంధనల ప్రకారమే సదరు పెండింగ్ క్లెయిములను పరిష్కరించాల్సి ఉంటుంది **(సెక్షన్ 142(3).**

ప్రశ్న 18: ప్రస్తుత చట్టం కింద పెండింగ్‌లో ఉన్న సెన్‌వ్యాట్/ఐటీసీ వాపసు అభ్యర్థనలపై అప్పీలు లేదా సమీక్ష సంగతి ఏమవుతుంది? ఒకవేళ అది సొంత అమ్మకాలపై బాధ్యత అయితే ఏమవుతుంది?

జవాబు: జీఎస్టీ ఉనికిలోకి వచ్చేనాటికి అమలులో ఉన్న చట్టం కింద క్లెయిమ్ సంబంధిత పునర్విచారణ, సవరణ, సమీక్ష వంటివి కొనసాగుతున్నట్లయితే ఆ చట్ట నిబంధనల ప్రకారమే సదరు వ్యవహారాలను పరిష్కరించాల్సి ఉంటుంది. అలాగే సెన్‌వ్యాట్/ఐటీసీ లేదా అమ్మకపు పన్ను వాపసు అనుమతించాల్సి ఉన్నా అదే చట్టం ప్రకారమే వాపసు చేయాలి. అయితే, సదరు చట్టం కింద రాబట్టాల్సినవేమైనా ఉంటే వాటిని మాత్రం జీఎస్టీ కింద పన్ను బకాయిలుగా పరిగణించి రాబట్టాలి **(సెక్షన్ 142(6)/142(7).**

ప్రశ్న 19: పునర్విచారణ లేదా సవరణ ఉత్తర్వులు పన్ను చెల్లింపుదారుకు అనుకూలమైతే జీఎస్టీకింద వాపసు ఉంటుందా? ఉత్తర్వు అతడికి ప్రతికూలమైతే ఏమవుతుంది?

జవాబు: వాపసు ప్రక్రియ అప్పటి చట్టం ప్రకారం మాత్రమే కొనసాగుతుంది. రాబట్టాల్సింది ఏదైనా ఉండి, అప్పటి చట్టం ప్రకారం రాబట్టి ఉండకపోతే మాత్రం జీఎస్టీకింద బకాయి పన్నుగా రాబడతారు **(సెక్షన్ 142(6)/142(7).**

ప్రశ్న 20: ప్రస్తుత చట్టం ప్రకారం సవరించిన రిటర్నుల సమర్పణ వల్ల వాపసు చెల్లించాల్సి వస్తే జీఎస్టీ కింద దాన్నెలా పరిష్కరిస్తారు?

జవాబు: రిటర్నుల సవరణ వల్ల వాపసు చెల్లించాల్సి ఉంటే జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చిన తర్వాత కూడా పాత చట్టం మేరకే వాపసు చేయాల్సి ఉంటుంది **(సెక్షన్ 142(9)(బి).**

ప్రశ్న 21: మునుపటి చట్టం కింద కుదుర్చుకున్న ఒప్పందం ప్రకారం జీఎస్టీ కాలంలో వస్తుసేవలు సరఫరా చేసినట్లయితే ఏ చట్టం కింద పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది?

జవాబు: అటువంటి సరఫరాల మీద జీఎస్టీనే చెల్లించాల్సి ఉంటుంది **(సెక్షన్ 142(10) సీజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 22: మునుపటి చట్టం కింద నిర్దిష్ట వస్తుసేవల సరఫరాకు అంగీకరించి, ఆ మేరకు పన్ను కూడా చెల్లించాక, వాటిని జీఎస్టీ కాలంలో సరఫరా చేస్తే జీఎస్టీ కూడా చెల్లించాల్సి వస్తుందా?

జవాబు: లేదు... వస్తుసేవల సరఫరా కోసం జీఎస్టీకి ముందు చట్టం ప్రకారం ఒప్పందం కుదుర్చుకుని, పన్ను కూడా చెల్లించి ఉంటే జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చాక సదరు వస్తుసేవలు సరఫరా చేసినా జీఎస్టీ చెల్లించనక్కర్లేదు **(సెక్షన్ 142(11).**

ప్రశ్న 23: జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చాక పాత చట్టం కింద ఏదైనా మదింపు లేదా న్యాయ నిర్ణయం ప్రకారం పన్ను మొత్తం, వడ్డీ, అపరాధ రుసుము లేదా జరిమానా వాపసు చేయదగినవే. జీఎస్టీ చట్టం కింద కూడా అటువంటి మొత్తం వాపసు చేయదగినదేనా?

జవాబు: లేదు... ప్రస్తుత చట్టం ప్రకారం నగదు రూపేణా ఆ మొత్తం వాపసు కుదరదు **(సెక్షన్ 142(8)(బి) సీజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 24: మునుపటి చట్టం ప్రకారం ISD కింద సేవలు పొందినట్లయితే దానికి సంబంధించి ఐటీసీని జీఎస్టీ ప్రవేశానంతరం పంపిణీ చేస్తారా?

జవాబు: చేస్తారు... అటువంటి సేవలకు సంబంధించిన బిల్లులు జీఎస్టీకి ముందు లేదా అమలులోకి వచ్చిన తేదీన అందాయన్నదానితో నిమిత్తం లేకుండా పంపిణీ చేస్తారు **(సెక్షన్ 140(7) సీజీఎస్టీ చట్టం).**

ప్రశ్న 25: రాష్ట్ర వ్యాట్ చట్టం కింద మూలంలో పన్ను కోత విధించాల్సిన వస్తువులను విక్రయించి, బిల్లు కూడా జారీచేసి ఉంటే, జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చాక బిల్లుపై చెల్లింపు చేసినప్పుడు కొత్త చట్టం ప్రకారం మూలంలో కోత పెడతారా?

జవాబు: లేదు... అటువంటి సందర్భంలో జీఎస్టీ చట్టం కింద మూలంలో పన్ను కోతను అమలు చేయరు.

ప్రశ్న 26: జీఎస్టీ రాకముందు అధికారిక ఆమోదంతో పంపిన వస్తువులు కొత్త చట్టం అమలులోకి వచ్చిన ఆరు నెలల తర్వాత అమ్మకందారుకు తిరిగి వస్తే వాటిపై జీఎస్టీ చెల్లించాల్సి ఉంటుందా?

జవాబు: అవును. సదరు వస్తువులు జీఎస్టీ కింద పన్ను విధించదగినవైతే వాటిని తిరస్కరించిన వ్యక్తి జీఎస్టీ అమలులోకి వచ్చిన తేదీనుంచి ఆరు నెలల తర్వాత (లేదా 2 నెలల గరిష్ఠ పొడిగింపు తర్వాత) వాటిని తిప్పి పంపిన సందర్భంలో సదరు వస్తువులను ఆమోదంతో పంపిన వ్యక్తే పన్ను చెల్లించాల్సి ఉంటుంది **(సెక్షన్ 142(12).**